

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

Zafer
Kalkınma Ajansı
Development Agency

TR33 BÖLGESİ TEKNİK TEKSTİL ÜRETİM YOL HARİTASI

TR33 BÖLGESİ TEKNİK TEKSTİL ÜRETİM YOL HARİTASI

ZAFER KALKINMA AJANSI

Cumhuriyet Mah. Öncü Sokak No:39

Merkez/Kütahya 43020 Türkiye

Tel: +90 274 277 77 61

Faks: +90 274 277 77 63

E-Posta: info@zafer.gov.tr

İnternet Sitesi: www.zafer.gov.tr

TR33 BÖLGESİ TEKNİK TEKSTİL ÜRETİM YOL HARİTASI

Yayın Sahibi

Zafer Kalkınma Ajansı

Yayına Hazırlayanlar

Baskı

Tüm hakları saklıdır. Bu eserin tamamı ya da bir bölümü, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kullanılmadan önce hak sahibinden 52. maddeye uygun yazılı izin alınmadıkça, hiçbir şekilde ve yöntemle işlenmek, çoğaltılmak, çoğaltılmış nüshaları yayılmak, satılmak, kiralanmak, ödünç verilmek, temsil edilmek, sunulmak, telli / telsiz ya da başka teknik, sayısal veya elektronik yöntemlerle iletilmek suretiyle kullanılamaz. Hazırlanmış olan çalışmanın tüm hakları Zafer Kalkınma Ajansı'na aittir. Zafer Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan işbu çalışmadan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

TR33 Bölgesi Teknik Tekstil Üretimi Yol Haritası Raporu, TR33 Bölgesi'nde teknik tekstil üretiminin yerinin belirlenmesini, teknik tekstil üretimi için fiziki ve beşeri gerekliliklerin tespitini ve yol haritasının ortaya konulmasını içermektedir.

Teknik tekstil ile ürünlere performans ve fonksiyonellik kazandırılarak ürünlerin katma değerinin artırılması mümkün olmaktadır. Bu ürünlere talep, dünya ve Türkiye pazarında sürekli artmakta, artmaya da devam edeceği öngörülmektedir.

Yapılan çalışma kapsamında bölge illeri olan Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak'ta teknik tekstil ürünleri üreten ya da üretme potansiyeli olan 84 firmaya ilgili paydaşların da yönlendirmesi ile anket yapılmış, anket sonucu ile bölgenin teknik tekstil potansiyeli ortaya konmuştur. İl bazında ise yapılan girdi ve nihai ürün analizleriyle üretilen teknik tekstil ürünleri tespit edilmiştir.

Süreç içerisinde, bölgesel aktörlerin katılımıyla yapılan toplantı ve uygulanan anketlerden çıkan sonuçların derlendiği, TR33 Bölgesi'nin teknik tekstil üretimine yönelik kısa-orta-uzun vadede yol haritasının ortaya konulduğu geniş katılımlı bir çalıştay yapılmıştır. Pandemi koşulları nedeniyle çevrim içi yapılan çalıştayda yol haritasının belirleyici unsurlarından kısa, orta ve uzun vadeli hedef, aksiyon ve kaynak planlaması konularında paydaşların görüşü alınmıştır.

İlgili GTİP koduna bağlı üretilebilecek teknik tekstil ürünlerinin hedef pazar analizleri tek tek yapılmıştır. Ayrıca hedef pazarlarla ilgili sertifika ve belgelere, iyi uygulama örneklerine yer verilmiştir.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
İÇİNDEKİLER.....	5
TABLolar LİSTESİ	6
GRAFİKLER LİSTESİ	7
KISALTMALAR	9
1. ARAŞTIRMANIN TANIMI VE KAPSAMI	10
1.1. İşin Tanımı.....	10
1.2. Kapsam	10
1.3. Faaliyetler ve Yöntem	10
2. TEKNİK TEKSTİL	12
2.1. Kavramlar	12
2.2. Teknik Tekstil Pazar Segmentleri.....	12
2.3. Teknik Tekstiller Pazar Mevcut Durum ve Beklentiler.....	15
2.3.1. Dünya	15
2.3.2. Türkiye	17
3. TR33 BÖLGESİ TEKNİK TEKSTİLDE MEVCUT DURUM	25
3.1. Arka Plan	25
3.2. Görüşmeler	29
3.2.1. Afyonkarahisar İli Görüşmeleri.....	29
3.2.2. Kütahya İli Görüşmeleri.....	29
3.2.3. Manisa İli Görüşmeleri.....	30
3.2.4. Uşak İli Görüşmeleri	30
3.3. Anketler	31
3.3.1. TR33 Bölgesi Genel Durum.....	31
3.3.2. Afyonkarahisar İli Teknik Tekstil Analizi	37
3.3.3. Kütahya İli Teknik Tekstil Analizi.....	38
3.3.4. Manisa İli Teknik Tekstil Analizi	40
3.3.5. Uşak İli Teknik Tekstil Analizi	41
3.4. Çalıştay	51
4. TR33 BÖLGESİ YÖNELİM ANALİZİ	53
4.1. Bölgedeki Firmaların Teknik Tekstil Yönelimleri	53
4.2. TR33 Bölgesi'nde Üretilen Teknik Tekstil Ürünlerinin Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Pazar Araştırması	55
4.3. Sağlanması Gereken Sertifika ve Belgeler	91
4.4. İyi Uygulama Örnekleri.....	93
5. KISA-ORTA-UZUN VADELİ HEDEFLER VE AKSİYONLAR	96
6. KAYNAK PLANLAMASI	100
7. DEĞERLENDİRME.....	125
8. KAYNAKÇA.....	127
9. EK: Görüşme Yapılan Kurumlar ve Kurumların Temsilcileri	129

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 2018-2019 Yıllarında Ürün Grubu Bazında Türkiye Teknik Tekstil İhracatı (1000 \$)	17
Tablo 2 2016-2017-2018 Yıllarında Türkiye Ürün Grubu Bazında Teknik Tekstil İhracatı (1000 \$)	18
Tablo 3 2018-2019 Yıllarında Türkiye'nin Teknik Tekstil İhracatı – İlk 10 Ülke (1000 \$)...	20
Tablo 4 2016-2017-2018 Yıllarında Türkiye'nin Teknik Tekstil İhracatı – İlk 20 Ülke (1000 \$)	21
Tablo 5 2019-2020- Temmuz ve Ocak/Temmuz Aylarında Türkiye Ürün Grubu Bazında Teknik Tekstil İhracatı (1000 \$).....	22
Tablo 6 TR33 Bölgesi'nde Öne Çıkan Ürünlerin Türkiye İhracatında Performansları (1000 \$)	24
Tablo 7 TR33 Bölgesi ve İllerindeki Tekstil Sektöründe SGK'ye Kayıtlı Firma Sayıları.....	25
Tablo 8 Afyonkarahisar İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti.....	26
Tablo 9 Kütahya İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti	26
Tablo 10 Manisa İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti	26
Tablo 11 Uşak İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti	27
Tablo 12 TR33 Bölgesi ve İllerindeki Tekstil Sektöründe Sigortalı Çalışan Sayıları.....	28
Tablo 13 2020 Yılı İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansı (1000 \$).....	28
Tablo 14 2020 Yılı İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 \$)	29
Tablo 15 Anket Uygulanan Firmaların İllere Göre Dağılımı	31
Tablo 16 Anket Uygulanan Firmaların Faaliyet Alanları.....	35
Tablo 17 Anket Uygulanan Firmaların İller Bazında “Diğer” Üretim Alanlarının Dağılımı..	36
Tablo 18 Uşak İli Teknik Tekstilde Seçili Ürünlerde 2019 Yılı İhracatı ve Potansiyel Analizi	43
Tablo 19 Çözüm Önerileri Tablosu	52

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1 Teknik Tekstil Ürün Grupları	13
Grafik 2 Global Teknik Tekstil Pazarı, 2019	16
Grafik 3 TR33 Bölgesi ve İlleri Düzeyinde KOBİ Tanımına Göre İşletme Büyüklükleri	31
Grafik 4 Anket Uygulanan İşletmelerin Müşterileri Tarafından Kendilerini Tercih Etme Sebeplerinin Dağılımı	32
Grafik 5 TR33 Bölgesi İller Düzeyinde, Anket Uygulanan Firmalara Göre Teknik Tekstille İlgili Zorluklar	32
Grafik 6 TR33 Bölgesi İller Düzeyinde, Anket Uygulanan Firmalara Göre Teknik Tekstillerin Gelişiminde İhtiyaç Duyulan Destek ve Faaliyetler	33
Grafik 7 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların Mühendis Yapısı	33
Grafik 8 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların Tasarımcı ve Ar-Ge Departmanı Mevcudiyeti.....	34
Grafik 9 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların Yeni Fikir Kaynakları	34
Grafik 10 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların İnovasyon ve Ar-Ge'ye Yönelik Bakış Açılırları.....	35
Grafik 11 TR33 Bölgesi'nde İller Bazında Tekstil Faaliyet Alanlarının Dağılımı.....	36
Grafik 12 Afyonkarahisar İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri.....	37
Grafik 13 Afyonkarahisar İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler	38
Grafik 14 Kütahya İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri. 39	
Grafik 15 Kütahya İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler	39
Grafik 16 Manisa İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri ..	40
Grafik 17 Manisa İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler	41
Grafik 18 Uşak İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri	42
Grafik 19 Uşak İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler.....	42
Grafik 20 TR33 Bölgesi'nin İllere Göre Teknik Tekstil Üretim Alanları	53
Grafik 21 TR33 Bölgesi ve İlleri Düzeyinde Teknik Tekstil Üretim ve İlgi Alanları	54
Grafik 22 TR33 Bölgesi'nin İllere Göre Teknik Tekstil İlgi Alanları	55
Grafik 23 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 3005) ...	57
Grafik 24 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 4819) ...	58
Grafik 25 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5101) ...	59
Grafik 26 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5105) ...	61
Grafik 27 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5107) ...	62
Grafik 28 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5113) ...	63
Grafik 29 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5202) ...	64
Grafik 30 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5203) ...	65
Grafik 31 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5205) ...	66
Grafik 32 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5206) ...	67
Grafik 33 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5208) ...	68
Grafik 34 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5209) ...	69

Grafik 35	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5210) ...	70
Grafik 36	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5402) ...	71
Grafik 37	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5403) ...	72
Grafik 38	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5503) ...	73
Grafik 39	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5505) ...	74
Grafik 40	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5509) ...	75
Grafik 41	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5514) ...	76
Grafik 42	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5602) ...	77
Grafik 43	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5607) ...	78
Grafik 44	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5702) ...	79
Grafik 45	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5703) ...	80
Grafik 46	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5705) ...	81
Grafik 47	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5806) ...	82
Grafik 48	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5911) ...	83
Grafik 49	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6006) ...	84
Grafik 50	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6301) ...	85
Grafik 51	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6302) ...	86
Grafik 52	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6304) ...	87
Grafik 53	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6305) ...	88
Grafik 54	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6307) ...	89
Grafik 55	Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6310) ...	90

KISALTMALAR

Ar-Ge	Araştırma Geliştirme
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
B2B	İşletmeden İşletmeye Pazarlama (Business to Business)
BAE	Birleşik Arap Emirlikleri
BUTEKOM	Bursa Tekstil ve Konfeksiyon, Teknoloji, Eğitim, Araştırma, Danışmanlık ve Enerji Verimliliği Hizmetleri Limited Şirketi
COVID-19	Yeni Koronavirüs Hastalığı
DTTM	Denizli Teknik Tekstil Merkezi
GTİP	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu
GOTS	Global Organik Tekstil Standardı
GRS	Global Recycled Standard: Küresel Geri Dönüşüm Standardı
İTA	İstanbul Tekstil Araştırma Geliştirme ve Eğitim A.Ş.
İTHİB	İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği
ITC	International Trade Center: Uluslararası Ticaret Merkezi
KGF	Kredi Garanti Fonu
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
KOBİGEL	KOBİ Gelişim Destek Programı
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÜSİ	Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği
OCS	Organik Content Standart: Organik İçerik Standardı
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
RCS	Recycled Claim Standard: Geri Dönüşüm Standardı
TEKNO SOP	İmalat Sanayisinde Teknolojik Dönüşümün Sağlanması Sonuç Odaklı Programı
TEKSMER	Teknik Tekstiller Araştırma ve Uygulama Merkezi
TEYDEB	Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
TCMB	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TSO	Ticaret ve Sanayi Odası
TT	Teknik Tekstil
TR33 Bölgesi	Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa, Uşak İllerini Kapsayan Bölge
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı
UBATAM	Uşak Üniversitesi Bilimsel Analiz ve Teknolojik Uygulama ve Araştırma Merkezi
UIB	Uludağ İhracatçıları Birliği
YDO	Yatırım Destek Ofisi
ZAFER	Zafer Kalkınma Ajansı
\$	Amerikan Doları

1. ARAŞTIRMANIN TANIMI VE KAPSAMI

1.1. İşin Tanımı

TR33 Bölgesi Teknik Tekstil Üretimi Yol Haritası Raporu, TR33 Bölgesi tekstil üretiminin yeri ile teknik tekstil üretimi için fiziki ve beşeri gerekliliklerin tespiti ve yol haritasının ortaya konulmasını içermektedir.

1.2. Kapsam

İşin kapsamı; “TR33 Bölgesi Teknik Tekstil Üretimi Yol Haritası” oluşturulmasıdır. Rapor aşağıda yer alan bilgileri içermektedir:

- Bölgenin mevcut durumu ile ulusal ve uluslararası mevcut durumu ve yönelimi keşiftirilerek bölgenin kısa-orta-uzun vadeli hedefleri ve aksiyonları ortaya konulmuştur. Teknik tekstile yönelik illerde hangi firmalar tarafından hangi ürünlerin üretilebileceği detaylandırılarak açıklanmıştır.
- Bölgede üretilebilecek teknik tekstil ürünlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde pazarı araştırılmıştır.
- Teknik tekstil üretimi ile ilgili ulusal ve uluslararası iyi uygulama örnekleri içerisinde bölgede uygulanabilecek özelliklere sahip olanlar hakkında detaylı bilgi verilmiştir.
- Teknik tekstil üretimine yönelik ihtiyaç duyulan kaynaklar ortaya konulmuş ve kaynaklara ulaşım yol haritası belirlenmiştir.
- Teknik tekstil üretiminde ihtiyaç duyulan uluslararası geçerliliğe sahip belge ve sertifikalar tespit edilmiş ve açıklanmıştır.

1.3. Faaliyetler ve Yöntem

TR33 Bölgesi teknik tekstil üretimine yönelik rapor hazırlama sürecinde aşağıdaki faaliyetler yapılmıştır.

- Teknik tekstil alanında üretim yapan ya da yapma potansiyeli olan firmaların kapasitelerinin belirlenmesine yönelik illerdeki ilgili aktörler ile toplantılar yapılmış, toplantılara Ajans uzmanlarının da katılımı sağlanmıştır.
- İllerdeki ilgili paydaşların yönlendirmesiyle teknik tekstil alanında üretim yapan ya da üretim yapma potansiyeli bulunan firmalara anket uygulanmıştır.
- 4 ilden (Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak) sektörel aktörlerin ve Ajans yetkililerinin katılımıyla teknik tekstil çalıştay gerçekleştirilmiştir. COVID-19 nedeniyle çalıştay çevrim içi gerçekleştirilmiştir.
- Çalıştay öncesi yapılan toplantı ve anketlerden çıkan sonuçlar derlenerek bölgenin teknik tekstil konusundaki mevcut durum raporu ve teknik tekstile yönelim haritası ortaya konulmuştur.
- Bölgenin mevcut durumu ile ulusal ve uluslararası mevcut durumu ve yönelimi keşiftirilerek bölgenin kısa-orta-uzun vadeli hedefleri ve aksiyonları ortaya konulmuştur. Teknik tekstile yönelik illerde hangi firmalar tarafından hangi ürünlerin üretilebileceği detaylandırılarak açıklanmıştır.

Bölge sanayisinin değişimi için gerekli kaynak planlaması yapılmış ve kaynaklara ulaşım yol haritası ortaya konulmuştur.

- Yukarıdaki maddeler derlenerek TR33 Bölgesi teknik tekstil üretimine yönelik rapor hazırlanmıştır.
- Rapor hazırlanırken aşağıdaki ilkeler gözetilmiştir:
- Avrupa Birliği tarafından üretilmiş politika, strateji, operasyon ve standartlara uygun olunması;

- Ulusal ve bölgesel ölçekte, onaylanmış strateji ve eylem planlarına uygunluğunun/uyumluluğunun gözetilmesi;
- Sürdürülebilir ve yenilikçi yaklaşımlara yer verilmesi;
- Özgün, tutarlı, uygulanabilir, gerekçelendirilebilir olması ve analizlere dayalı olarak hazırlanılması;
- Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanmış planlar ve strateji belgelerinin tekrarı niteliğinde olunmaması.
- İş kapsamında yürütülen çalışmalar esnasında izlenen yönetime ilişkin genel hususlar aşağıda verilmiştir:
- Literatür bilgileri, kurumlardan alınan güncel istatistiki veriler ve diğer veriler ile saha çalışmaları sonucu elde edilen bilgiler çalışmanın altyapısını oluşturmuştur.
- Çalışmalarda kullanılan kaynakların dökümü raporun son bölümünde verilmiştir.
- Teknik ekip; ekip lideri ile birlikte rapor, anket ve saha uzmanlarından oluşmaktadır.

2. TEKNİK TEKSTİL

2.1. Kavramlar

Teknik tekstil terimi, son yirmi yılda hayatımıza girmiştir. Tanım olarak “estetik veya dekoratif özelliklerinden ziyade, öncelikle teknik performansları ve fonksiyonel özellikleri için üretilen tekstil malzemeleri ve ürünlerini”¹ kapsamaktadır. Teknik tekstil ürünleri, belirli bir teknik beklenti üzerine ve/veya bir ihtiyacı karşılamak üzere temel bir malzemenin geliştirilerek işlem süreci sonucunda performanslı hale getirildiği ürünlerdir.

2.2. Teknik Tekstil Pazar Segmentleri

Teknik tekstillerin segmentlere ayrılmasında farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Malzemeye, işleme ya da uygulama alanına göre teknik tekstiller segmentlere ayrılabilir. ²

Malzemeye Göre Segmentasyon:

- Doğal Lif;
- Sentetik Polimer;
- Mineral;
- Metal;
- Rejenere Elyaf;
- Diğerleri

Malzemeye göre segmentasyon, teknik tekstilin üretiminde kullanılan malzemeye dayalı yapılmaktadır.

İşleme Göre Segmentasyon:

- Dokuma;
- Örne;
- Non-Woven (Dokusuz Yüzey);
- Diğerleri

Bu yaklaşım, teknik tekstillerin üretim prosesine dayalı segmente ayırmadır.

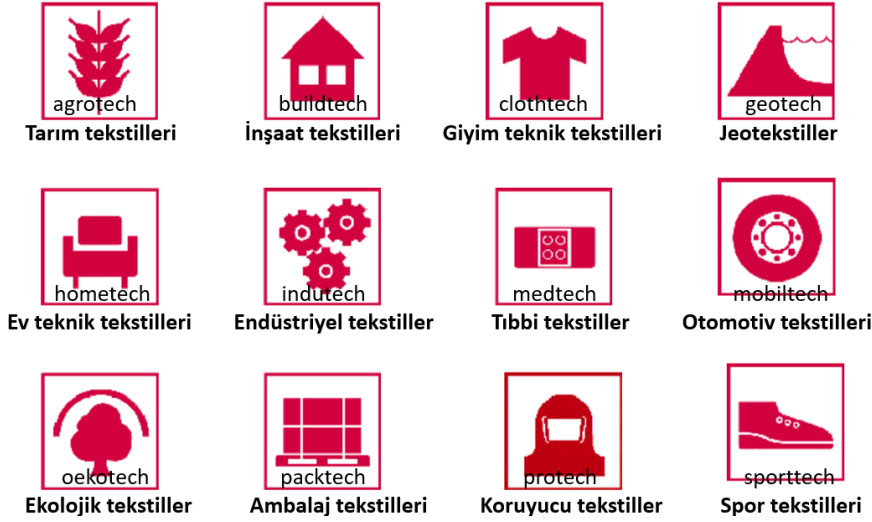
Uygulama Alanına Göre:

- Tarım Teknik Tekstilleri (Agrotech);
- Bina ve İnşaat Sektörü Teknik Tekstilleri (Buildtech);
- Giyim Teknik Tekstilleri (ClothTech);
- Geotekstiller (Geotech);
- Ev Teknik Tekstilleri (Hometech);
- Endüstriyel Tekstiller (Indutech);
- Hijyen ve Tıbbi Tekstiller (Medtech);
- Taşımacılık Tekstilleri (Mobiltech)
- Ambalaj Tekstilleri (Pachtech);
- Koruyucu Elbiseler (Protech);
- Spor ve Boş Zaman Tekstilleri (Sportech);
- Ekolojik ve Çevre Teknik Tekstilleri (Ecotech);

¹ Definition and scope of technical textiles, Handbook Of Technical Textiles, A R Horrocks and S C Anand, The Textile Institute, 2000.

² “Üretim (Termo-şekillendirme, 3D Dokuma, 3D Örne, Son İşlem İşlemleri, El Yapımı Elemanlar), Son Kullanım, Bölge ve Segment Tahminlerine Göre Teknik Tekstil Pazar Büyüklüğü, Pay ve Eğilim Analiz Raporu [Technical Textile Market Size, Share & Trends Analysis Report by Manufacturing (Thermo-forming, 3D Weaving, 3D Knitting, Finishing Treatments, Hand-made Elements), by End Use, by Region and Segment Forecasts, 2020 – 2027]”, Mayıs 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020, Erişim: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/technical-textiles-market#:~:text=The%20global%20technical%20textile%20market,4.5%25%20from%202020%20to%202027.>

Bilinen en eski teknik tekstil ürünleri; halat, yelken bezi gibi örtünme dışındaki amaçlar için üretilen/ kullanılan ürünlerdir. Günümüzde malzeme, kimya ve elektronik teknolojilerindeki gelişmeler geleneksel tekstil ürünleri ve üretim süreçleri ile bir araya gelerek tekstil temelli ürünlerin performans gerektiren yerlerde kullanımını mümkün hale getirmiştir. Bu kapsamda geliştirilen çok çeşitli teknik kullanım alanı olan tekstil ürünleri 12 temel başlık altında sınıflandırılmaktadır. (Grafik 1) En çok kullanılan ayırım yöntemi, ürün performansını ortaya koyan kullanım alanlarına göre segmentasyondur.

Grafik 1 Teknik Tekstil Ürün Grupları ³

Tarım Teknik Tekstilleri (Agrotech):

Hayvancılık, sera, bahçecilik, su ürünleri ve ormancılık alanlarında kullanılan örtü, gölgelik, çuval, torba, ağ, halat, bağlama ipi gibi çok çeşitli ürün grupları tarım tekstilleri olarak isimlendirilmektedir. Güneş ışınları, don etkisi, ıslanma etkisi gibi geleneksel tekstilleri olumsuz etkileyen hava ve iklim şartlarına karşı dayanıklılığı yüksek olan tekstil malzemelerinin kullanıldığı bu ürün grubu tarımsal faaliyetlerde verimin artması amacıyla hizmet etmektedir.

İnşaat Teknik Tekstilleri (Buildtech):

İnşaat ve yapı konstrüksiyonlarında, temel inşaat teknolojilerinde, mimari tasarımlarda, güçlendirme amaçlı uygulamalarda çeşitli temel yapı elemanı veya takviye edici yardımcı malzeme olarak tekstil ürünleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Tekstil malzemeleri; çevresel şartlara karşı dayanıklı olmaları, yüksek mekanik ve termal dayanımları, hafif ve esnek yapıları ile inşaat sektöründe yaygın kullanım alanına sahiptir. Çevresel etkilerden koruyan, estetik amaçlı ağ yapıları içeren tekstiller; esneklik ve dayanıklılığı artıran takviye amaçlı elyaf ve kumaş kullanımları olan tekstiller; güneş ışığı, yağmur gibi hava şartlarına karşı koruma sağlayan hafif, dekoratif ve esnek membran kumaşlar; taşıma, germe ve bağlama amaçlı halat gibi ürünler inşaat tekstili ürünleridir.

Giyim Teknik Tekstilleri (Clothtech):

Geleneksel amaçlı giyinme, örtünme, korunma ve moda akımlarına uygun kullanımlar dışında performans özellikleri nedeni ile geliştirilen giysi, ayakkabı ve aksesuar çeşitleridir. Teknik özellikleri geliştirilmiş yapay tekstil elyaf çeşitleri veya ek performans ve fonksiyonellik kazandırılmış geleneksel tekstil elyaf çeşitlerinin kullanımı giyim teknik tekstillerinde yaygın olarak gerçekleşmekte ve her geçen gün yenilikçi uygulamalar ile ürün çeşitliliği artmaktadır.

³ Messe Frankfurt Teknik Tekstil Ürün Grupları Pictogramı, Erişim Tarihi: 10.01.2021 Erişim: <https://techtexil.messefrankfurt.com/frankfurt/en/profile.html>

Terletmeyen, vücudu şekillendirmeye yardımcı, güneş ışınlarının zararlı etkilerini azaltan, mikroorganizmaların gelişmesini engelleyen, ısıtma, serinletme özelliği olan, vücut hayati belirtilerini izleyebilen çeşitli giyim, ayakkabı ve aksesuarlar giyim teknik tekstillerini oluşturmaktadır.

Geo Teknik Tekstiller (Geotech):

Yeryüzünde geniş arazi ve alanlarda ıslah çalışması, zemin iyileştirmesi, toprak, kum gibi yüzey katmanlarının ayrılması, filtrasyon katmanı oluşturulması amacı ile üretilen tekstil yapılı ayırıcı katmanlardır. Barajlarda, yollarda, erozyon önleme amaçlı çalışmalarda ara katman olarak kullanılabilen geo tekstillerin kullanımı gelişmiş ülkelerdeki altyapı çalışmaları başta olmak üzere tüm dünyada artan bir kullanım potansiyeline sahiptir.

Ev Teknik Tekstilleri (Hometech):

Evsel kullanıma yönelik tekstil ürünleri en yaygın kullanılan teknik tekstil ürünleridir. Ev teknik tekstilleri; yatak tekstillerine, döşemelik ve perdelik kumaşlara, yer döşemelerine, mutfak ve banyo tekstillerine performans ve fonksiyonellik katılarak üretilmektedir. İyileştirme özelliği olan aktif madde içeren yatak kumaşları, hava temizleme özelliği olan perde, döşemelik ve halılar, leke tutmayan masa örtüleri, güç tutuşur özellikte yatak tekstilleri gibi çok çeşitli ürünleri içeren bu teknik tekstil ürün grubu yaygınlaşmaya devam etmektedir.

Endüstriyel Teknik Tekstiller (Indutech):

Endüstriyel uygulama alanları olan filtreler, taşıma bantları, ısı izolasyonu, ses izolasyonu ile sızdırmazlık amaçlı kullanıma uygun tekstil temelli tüm ürün çeşitleri endüstriyel tekstillerdir. Gelişen malzeme ve kimya teknolojilerinin tekstil üretim süreçleri ile beraber kullanımı sayesinde performansları geliştirilen endüstriyel tekstil ürünlerinin kullanım alan çeşitliliği ve pazar payları artmaya devam etmektedir.

Tıbbi Teknik Tekstiller (Medtech):

Ameliyathane giysileri, örtüler, sargı bezi, flaster, ortopedik amaçlı ürünler, vücut dışı ve vücut içinde kullanılan çok çeşitli tekstil ürünleri tıbbi tekstil ürünleridir. Tıbbi tekstiller tam steril ürün grupları ve hijyenik ürün grupları olarak sınıflandırılmakla birlikte, tek kullanıma veya çoklu kullanıma uygun ürün grupları olarak da ayrı bir sınıflandırmaya tabi tutulabilmektedir. Ürün çeşitliliği ve özellikle pazar büyüklüğü sürekli artmakta olan bir teknik tekstil grubudur.

Otomotiv Teknik Tekstilleri (Mobiltech):

Deniz, kara ve hava taşımacılığı araçlarında kullanılmakta olan tekstil temelli ürün çeşitleridir. Toplam teknik tekstil sektörü içinde önemli bir pazar payı olan otomotiv teknik tekstil ürünleri; taşıtlarda yer döşemeleri, koltuk dolgu ve döşemeleri, tekerlek-kayış-hortum iç yapıları, bölme panelleri, izolasyon malzemeleri, emniyet kemerleri, hava yastıkları, tekstil takviyeli kompozit malzemeler gibi ürünlerden oluşmaktadır.

Ekolojik Teknik Tekstiller (Oekotech):

Çevreyi koruma amaçlı üretilen teknik tekstil ürünleri ekolojik teknik tekstil ürünleri olarak tanımlanmaktadır. Çevre dostu üretim teknolojileri ile üretilen tekstil ürünleri de bu ürün grubunda yer almaktadır. Lyosel, bambu gibi rejenere selüloz lif çeşitleri, organik pamuk, kenevir liflerinden üretilen tekstil ürünleri, doğada kısa sürede kendi kendine yok olma özellikleri ile ekolojik tekstil ürünleri arasında yer almaktadır. Ekolojik teknik tekstil uygulama alanları arasında; toprak katmanlarında sızdırmazlık, erozyonla mücadele, arıtma ve çöp biriktirme alanlarında izolasyon, hava temizliği, atık su arıtma havzalarının sızdırmazlığı yer almaktadır.

Ambalaj Teknik Tekstilleri (Packtech):

Çuval, torba, balya arma kumaşları uzun yıllardan beri ambalajlama amaçlı kullanılmaktadır. Günümüzde benzer ambalajlama amacına hizmet etmek üzere farklı teknik özellikleri olan

tekstil yapıları yaygın şekilde üretilmektedir. Yüksek mukavemet özellikleri nedeni ile ağır malzeme taşımaya uygun büyük taşıma torba/çuvalları, yüksek mukavemetli dar dokuma bantları, gıda için uygun yapıda dokusuz yüzey ambalaj malzemeleri, valizler, kişisel taşıma çantaları gibi çeşitli ürünler de yaygın şekilde üretilmektedir.

Koruyucu Teknik Tekstiller (Protech):

Kişisel koruma ile malzeme ve araçların zararlı dış etkilere karşı korunması için kullanılan ürünlerdir. Bu ürün grubu; yüksek sıcaklık, nükleer radyasyon, yüksek elektrik voltajı, yüksek akım, statik elektrik, elektromanyetik ışınlar, aşırı soğuk ve sıcak hava gibi etkiler ile kesici aletler, kimyasal ve biyolojik ortamlardan korunmaya yönelik geliştirilen tekstil ürünleridir. İnsanların korunması dışında hassas makineler, savunma sanayi, temiz oda ortamlarının korunması için kullanılan bu ürün grubunun pazar payı artmaktadır.

Spor Teknik Tekstilleri (Sporttech):

Sporcu giysileri ile spor amaçlı kullanılan tüm aksesuarlarda kullanılan tekstil temelli ürünlerdir. Spor teknik tekstillerinin önemli bir bölümü sporcuların giyim konforunu iyileştirmek, sporda vücudu desteklemek ve şekillendirmek, spor yaparken kişisel performansı arttırmak amacı ile tasarlanan ve geliştirilen giysilerdir. Giysiler dışındaki spor teknik tekstilleri, spor alet ve aksesuarlarının sporcu performansı ve güvenliğini sağlayacak özellikte olması için tasarlanıp üretilen tekstil ürünleridir. Dünyada spor teknik tekstillerinin pazar büyüklüğü artmaktadır.

2.3. Teknik Tekstiller Pazar Mevcut Durum ve Beklentiler

2.3.1. Dünya

Uludağ İhracatçılar Birliği (UİB) tarafından hazırlanan “Teknik Tekstil Raporu”nda 2018 yılı teknik tekstillerin dünya toplam ihracatı -Trademap verilerine göre- 118 milyar \$ olarak yer almıştır. Rapora göre, Çin’in 2018 yılında dünya teknik tekstil ihracatından aldığı pay; 30,4 milyar \$’lık ihracat değeri ile %25,8’dir. En fazla teknik tekstil ihracatı gerçekleştiren 2. ülke yaklaşık %8,7 pay ve 10,3 milyar \$’lık ihracat değeri ile Almanya, 3. ülke %8,0’lik pay ve 9,4 milyar \$ ihracat değeri ile ABD’dir. Türkiye; dünya teknik tekstil ihracatından aldığı %1,6’lık pay ile 20. sırada yaklaşık 1,8 milyar \$ değerinde ihracat gerçekleştirmiştir.⁴

UİB tarafından hazırlanan “Teknik Tekstil Raporu”nda yıllara göre teknik tekstil dünya toplam ihracatı ise, 2016 yılında 104; 2017 yılında 111; 2018 yılında 118 milyar \$ olarak Trademap verileriyle raporlanmıştır.⁵ İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) tarafından yayımlanan verilere göre 2019 yılında bu rakam %3 düşüşle 107 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.⁶ Buna karşın önceki yıllardaki gibi teknik tekstil pazarının yeniden büyüme eğilimine girerek büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Global teknik tekstil pazarı, 2019 (Grafik 2) grafiğinde görüldüğü üzere mobiltech, indutech ve pachtech pazarda en büyük paya sahip alandır. İşleme göre ise non-woven ve kompozitler en büyük paya sahiptir. Bölgeye göre ise Asya Pasifik en büyük paya sahip olup Kuzey Amerika ve Doğu Avrupa takip eden bölgelerdir. 2019-2029 yıllık bileşik büyüme oranı yaklaşık %5 olarak öngörülmektedir.

⁴ “Teknik Tekstil Raporu”, Uludağ İhracatçılar Birliği (UİB), Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: https://uib.org.tr/tr/kbfile/teknik_tekstil_raporu_ocak_2020

⁵ “Teknik Tekstil Raporu”, Uludağ İhracatçılar Birliği (UİB), Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: https://uib.org.tr/tr/kbfile/teknik_tekstil_raporu_ocak_2020

⁶ “Global Teknik Tekstil Pazarı Katlanarak Büyüyor”, İTHİB, 19 Ağustos 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.textilegence.com/en/global-technical-textiles-market-will-grow-exponentially/>

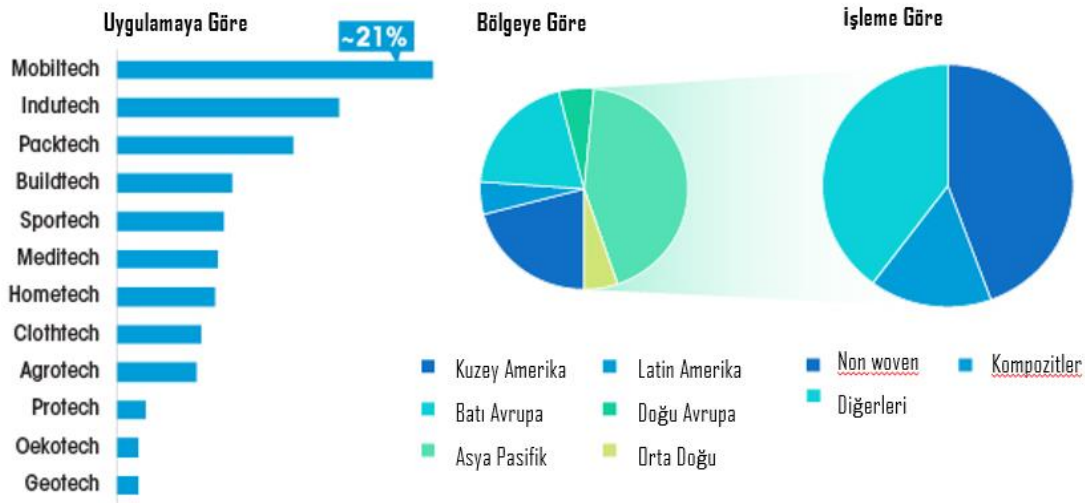
Büyüme eğilimine yönelik diğer bir çalışma olan, Teknik Tekstil Global Pazar Eğilimi ve Analizi⁷ çalışmasında 2025 yılında teknik tekstil pazarının 218 milyar \$'a ulaşacağı öngörülmektedir. Büyüme eğilimi ile COVID-19 etkisini birlikte değerlendiren diğer bir rapor olan, “Üretim (Termo-şekillendirme, 3D Dokuma, 3D Örme, Son İşlem İşlemleri, El Yapımı Elemanlar), Son Kullanım, Bölge ve Segment Tahminlerine Göre Teknik Tekstil Pazar Büyüklüğü, Pay ve Eğilim Analiz Raporu, 2020 – 2027” başlıklı raporda pazarla ilgili büyüme beklentileri şöyledir⁸

- Global teknik tekstil pazar büyüklüğünde **2020 yılından 2027 yılına kadar %4,5'luk bir yıllık bileşik büyüme oranı ile 250,6 milyar \$'a ulaşması** beklenmektedir.
- Son kullanıcıya göre incelendiğinde hometech, **2019'da gelir açısından %19,8 ile en yüksek pazar payına sahip olmuştur. 2020'den 2027'ye kadar ise her yıl %5,2'lik büyüme oranı** beklenmektedir. Bu segment; mobilya, yastık malzemeleri, ateşe dayanıklı materyaller, zemin ve duvar kaplamaları ile dekorasyon, konfor ve güvenlik sağlayan tekstil takviyeli yapıları gibi ev uygulamaları için kullanılan ürünleri içermektedir.
- Son kullanıcıya göre tarımsal tekstil pazarı; üstün hava direnci, mikroorganizmalardan koruma, güneş ışınlarından koruma ve su tasarrufu gibi fonksiyonel faydaları nedeniyle 2019'da 4,5 milyar \$ gerçekleşmiştir.

Global Teknik Tekstiller Pazarı, 2019

Yıllık bileşik büyüme oranı ~5% (2019-2029)

Grafik 2 Global Teknik Tekstil Pazarı, 2019⁹

⁷ “Teknik Tekstil Global Pazar Eğilimi ve Analizi”, Global Sanayi Analizleri Şti., Eylül 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.strategyr.com/market-report-technical-textiles-forecasts-global-industry-analysts-inc.asp>

⁸ “Üretim (Termo-şekillendirme, 3D Dokuma, 3D Örme, Son İşlem İşlemleri, El Yapımı Elemanlar), Son Kullanım, Bölge ve Segment Tahminlerine Göre Teknik Tekstil Pazar Büyüklüğü, Pay ve Eğilim Analiz Raporu [Technical Textile Market Size, Share & Trends Analysis Report by Manufacturing (Thermo-forming, 3D Weaving, 3D Knitting, Finishing Treatments, Hand-made Elements), by End Use, by Region and Segment Forecasts, 2020 – 2027]”, Mayıs 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020, Erişim: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/technical-textiles-market#:~:text=The%20global%20technical%20textile%20market,4.5%25%20from%202020%20to%202027.>

⁹ “Hızlı Gelişen Asya Ülkelerinde Teknik Tekstil Pazarının Şekillenmesinde Devlet Desteği Çok Önemli”, Future Market Insights, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <http://textilefocus.com/government-support-crucial-shaping-technical-textiles-market-fast-developing-asian-countries/>

Aynı raporda yer alan COVID-19'un teknik tekstil pazarına etkisi ise şöyle yer almaktadır:

- Bu salgın; önlük, maske ve diğer tıbbi giysilere olan talepte ani bir artışa neden olarak teknik tekstillere olan talebi olumlu yönde etkilemiştir.
- COVID-19 salgını, üretim kadar talebi de etkilemiştir.
- COVID-19 krizi tedarik zincirinde kimya endüstrisini büyük ölçüde etkilediği için ham madde tedariki üzerinde büyük bir etkiye sahip olmuştur.
- Yukarıdaki faktörler, teknik tekstil pazarının büyümesini etkilemiştir.

2.3.2. Türkiye

Teknik tekstil, ham madde ya da uygulama alanlarına göre kategori edildiği için veriler ürün gruplarından ziyade ürün bazlı pazar analiziyle değerlendirilmektedir. Türkiye teknik tekstil ihracatının ürün ve ülke bazında yıllara göre değişimi farklı kaynaklara ve belirli ürünlere göre hazırlanmaktadır. İTHİB tarafından hazırlanan Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü Aylık İhracat Performans Raporları, ihracatçı birlikleri kayıt rakamlarından derlenmektedir. ÜİB tarafından hazırlanan “Teknik Tekstil Raporu” ise Trademap verilerine göre derlenmektedir. Teknik tekstil ürünlerinin farklı sektörlerde dağıtım kategoriler altında yer almasından dolayı, bu iki çalışmada farklı ürünler seçilerek derlenmiş ve birbirinden farklı rakamlar raporlanmıştır.

Tablo 1 2018-2019 Yıllarında Ürün Grubu Bazında Türkiye Teknik Tekstil İhracatı (1000 \$)¹⁰

ÜRÜN ADI	2018	2019	DEĞİŞİM	PAY
Dokusuz Yüzeyler (Non-Woven)	591.530	589.756	-0,30%	34,2%
Teknik Tekstil Mamul Ambalaj İçin Torba ve Çuvallar	347.291	307.978	-11,30%	17,9%
Yüksek Mukavemetli İplikten Nakil Vasıtası İç ve Dış İçin Mensucat	138.665	130.556	-5,80%	7,6%
Plastik Emdirilmiş Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle Lamine Edilmiş Mensucat	112.974	112.233	-0,70%	6,5%
Cam Lifi Cam Lifinden Mensucat ve Diğer Mamuller	105.645	115.370	5,6%	6,5%
Yüksek Mukavemetli İplik	92.794	94.900	2,3%	5,5%
Vatkalar ve Keçeler	89.350	95.779	7,2%	5,6%
Emniyet Kemerleri	79.558	81.322	2,2%	4,7%
Vagon Mavna, Örtüsü Yelken ve Kamp Eşyası	37.927	42.528	12,1%	2,5%
Fital, Hortum, Taşıyıcı Kolon ve Diğer Teknik Eşya	36.459	31.953	-12,4%	1,9%
Sicim, İp, Halat ve Kordonlar	31.313	34.202	9,2%	2,0%

¹⁰ “Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü 2019 Yılı Aralık Ayı İhracatı Performans Raporu”, İTKİB, Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/tekstil-ihracat-degerlendirme-notu-aralik-2019>

ÜRÜN ADI	2018	2019	DEĞİŞİM	PAY
Teknik Tekstil Materyalinden Hazır Giyim	16.645	20.302	22%	1,2%
Kauçuk İp ve Halatlar	13.329	15.623	17,2%	0,9%
Metalize İplik ve Mensucat	12.820	11.734	-8,5%	0,7%
Balık Ağları ve Diğer Ağlar	11.464	13.025	13,6%	0,8%
Hava Yastıkları	11.490	9.856	-14,2%	0,6%
Yüksek Mukavemetli İplikten Dokunmuş Mensucat	7.777	8.679	11,6%	0,5%
Kauçuklu Bant ve Mensucat	5.034	4.264	-15,3%	0,2%
Teknik Tekstil Materyalinden Temizlik Bezleri	4.921	5.677	15,4%	0,3%
Can Kurtaran Yelek ve Kemerleri	1.462	1.202	-17,8%	0,1%
Yer Kaplamaları	817	825	1,0%	0,0%
Paraşütler	187	155	-17,3%	0,0%
TOPLAM TEKNİK TEKSTİL İHRACATI	1.749.453	1.724.087	-1,4%	100%

İhracatçı birlikleri kayıt rakamlarından derlenen İTKİB raporuna göre 2019 yılı toplam Türkiye teknik tekstil ihracatı 1,724 milyar \$, 2018 yılı toplamı ise 1,749 milyar \$'dır. (Tablo 1) Trademap verileriyle UİB tarafından hazırlanan verilere göre ise 2018 yılı toplamı 1,883 milyar \$, 2017 yılı toplamı 1,674 milyar \$, 2016 yılı toplamı 1,588 milyar \$'dır. (Tablo 2)

Türkiye ihracatında; ilk sırada dokunmamış mensucat (non-woven) ürünleri yer almakta, sonra sırasıyla dökme maddeler için esnek mahfazalar / sentetik-suni maddelerden 2. sırada, her nevi nakil vasıtası iç ve dış lastiği için mensucat / naylon, diğer poliamidler, polyester veya viskoz ipeğinden yüksek mukavemetli ipliklerden ise 3. sırada takip etmektedir. (Tablo 2)

Tablo 2 2016-2017-2018 Yıllarında Türkiye Ürün Grubu Bazında Teknik Tekstil İhracatı (1000 \$)¹¹

GTİP KODU	ÜRÜN ADI	2016	2017	2018
5603	Dokunmamış Mensucat (Nonwoven)	433.025	478.776	592.641
630532	Dökme Maddeler İçin Esnek Mahfazalar / Sentetik-Suni Maddelerden	197.009	204.161	213.289
5902	Her Nevi Nakil Vasıtası İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat / Naylon, Diğer Poliamidler, Polyester veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İpliklerden	133.403	131.072	138.676

¹¹ "Teknik Tekstil Raporu", Uludağ İhracatçılar Birliği (UİB), Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: https://uib.org.tr/tr/kbfile/teknik_tekstil_raporu_ocak_2020

GTİP KODU	ÜRÜN ADI	2016	2017	2018
630533	Polietilen ve Polipropilen Şeritlerden Vb. Mamul Torba ve Çuvallar	113.874	124.083	133.082
5903	Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış, Lamine Edilmiş Mensucat	108.584	111.765	112.929
7019	Cam Lifleri ve Bunlardan İplik, Dokuma Kumaş Gibi Eşyalar	84.872	89.865	105.698
540219	Naylon veya Diğer Poliamidlerden Yüksek Mukavemetli İplikler- Diğerleri	62.411	78.490	86.715
870821	Emniyet Kemerleri	74.455	75.580	79.573
5601	Vatka ve Vatkadan Mamul Eşya / Dokumaya Elverişli Maddelerden	46.768	41.449	46.869
5602	Keçeler	35.819	34.900	42.324
5806	Kordelalar	31.048	35.022	38.013
6306	Vagon, Mavna Örtüleri; Tenteler Ve Dış Storlar; Çadırlar Ve Kamp Eşyası	47.540	36.754	37.788
5911	Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler Ve Eşya / Dokumaya Elverişli Maddelerden	20.241	24.808	32.815
5401	Sentetik ve Suni Filamentlerden Dikiş İpliği	27.339	31.171	31.628
5607	Sicimler, Kordonlar, İp ve Halatlar	19.312	24.527	26.453
5807	Dokumaya Elverişli Maddelerden İşlenmemiş Etiketler, Armalar ve Benzeri Eşya	22.257	22.051	20.997
5907	Emdirilmiş, Sıvanmış veya Kaplanmış Diğer Mensucat; Tiyatro Dekorları, Atölye Fonları veya Benzeri İşler İçin Boyanmış Bezler "Tualler"	19.717	18.079	19.763
630710	Yer Bezleri, Bulaşık Bezleri, Toz Bezleri Ve Benzeri Temizlik Bezleri	16.154	17.351	17.548
6210	Kaplanmış, Lamine Edilmiş Dokuma Mensucattan Giyim Eşyası	22.264	11.787	15.540
5604	Dokumaya Elverişli Maddelerle Kaplanmış Kauçuk İp ve Halatlar	10.399	9.849	13.276
5605	Metalize İplikler / Dokumaya Elverişli İpliklerden	8.848	9.928	12.682
870895	Hava ile Şişmeli Hava Yastıkları	16.129	14.154	11.971
5608	Ağ ve Fileler	4.743	9.651	11.586
540600	Sentetik Balıkçağı İplikleri	2.583	4.790	9.811

GTİP KODU	ÜRÜN ADI	2016	2017	2018
540710	Naylon, Diğer Poliamidler veya Polyesterden Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat	7.799	10.168	6.636
5906	Yapışkan Kauçuklu Bant (En=<20cm)	4.522	5.352	5.681
5609	Sicimler, İp ve Halatlar / Sentetik-Suni Monofilamentlerden	2.801	3.079	4.639
540220	Poliesterlerden Yüksek Mukavemetli İplikler	4.139	3.556	4.030
5910	Taşıyıcı Kolanlar ve Transmisyon Kolanları / Dokumaya Elverişli Maddelerden	4.394	4.899	2.633
540211	Aramidlerden Yüksek Mukavemetli İplikler	1.232	1.724	2.020
630720	Cankurtaran Yelekleri ve Kemerleri	1.107	1.021	1.634
540810	Viskoz İpeğinden Mamul Yüksek Mukavemetli İpliklerden Dokunmuş Mensucat	817	838	1.048
6113	Kaplanmış, Lamine Edilmiş Örme Mensucattan Giyim Eşyası	316	516	927
5909	Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden	250	517	814
5904	Bir Sıvama ve Kaplama Maddesinin Dokumaya Elverişli Mesnet Üzerine Tatbiki İle Elde Edilen Yer Kaplamaları	1.548	1.479	781
5908	Dokunmuş veya Örülmüş Fitiller / Dokumaya Elverişli Liflerden	188	508	262
8804	Paraşütler ve Bunların Aksam Ve Parçaları	83	152	215
5809	Metal İpliklerden Dokunmuş Kumaş	163	81	135
540310	Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İplikler	282	280	19
540210	Naylon/Poliamidlerden Elde Edilen Dayanıklı İplik	-	-	-
	GENEL TOPLAM	1.588.435	1.674.233	1.883.141

İhracatçı birlikleri kayıt rakamlarından derlenen, İTHİB tarafından hazırlanan Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü Aylık İhracat Performans Raporları ile Trademap verileriyle ÜİB tarafından hazırlanan “Teknik Tekstil Raporu”nda tespit edilen müşteri ülkeler çoğunlukla aynı olmakla beraber bazı farklılıklar bu iki çalışma arasında da vardır. İTHİB raporuna göre Almanya Türkiye’nin lider müşterisi, ABD ve İngiltere ise lideri takip eden ülkelerdir. (Tablo 3)

Tablo 3 2018-2019 Yıllarında Türkiye’nin Teknik Tekstil İhracatı – İlk 10 Ülke (1000 \$)¹²

ÜLKELER	2018	2019	DEĞİŞİM%	PAY%
1 Almanya	163.098	139.600	-14,4%	8,1%

¹² “Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü 2019 Yılı Aralık Ayı İhracatı Performans Raporu”, İTKİB, Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/tekstil-İhracat-degerlendirme-notu-aralik-2019>

ÜLKELER	2018	2019	DEĞİŞİM%	PAY%
2 ABD	115.867	124.495	7,4%	7,2%
3 İngiltere	99.202	108.533	9,4%	6,3%
4 İtalya	108.609	105.332	-3,0%	6,1%
5 Fransa	89.378	75.974	-15,0%	4,4%
6 Polonya	61.281	59.306	-3,2%	3,4%
7 İspanya	59.979	58.326	-2,8%	3,4%
8 Mısır	43.053	53.199	23,6%	3,1%
9 İran (İslam Cum.)	68.332	51.411	-24,8%	3,0%
10 Romanya	45.740	50.892	11,3%	3,0%
İlk 10 Ülke Toplamı	854.540	827.066	-3,2%	48,0%
Diğer Ülkeler ve Serbest Bölgeler	894.914	897.021	0,2%	52,0%
AB (28) Toplamı	926.566	869.417	-6,2%	50,4%
Teknik Tekstil İhracatı	1.749.453	1.724.087	-1,4%	100%

UİB raporunda baz alınan ürünlere göre ülke bazında ihracatımızda ise ilk sırada Almanya, sonra sırasıyla ABD ve İtalya ihracat büyüklüğü ile lideri takip eden ülkelerdir. (Tablo 4)

Tablo 4 2016-2017-2018 Yıllarında Türkiye'nin Teknik Tekstil İhracatı – İlk 20 Ülke (1000 \$)¹³

ÜLKELER	2016	2017	2018
Almanya	146.504	155.027	172.477
ABD	79.780	97.739	123.504
İtalya	86.007	102.704	111.216
Birleşik Krallık	66.664	75.761	103.990
Fransa	87.848	90.090	93.411
İran	82.897	82.213	70.994
Polonya	52.194	59.068	68.173
İspanya	54.380	55.174	61.989
Romanya	42.979	43.355	53.072
Hollanda	42.333	45.450	50.592
Mısır	49.686	50.324	49.758
Bulgaristan	35.255	38.390	48.306
Cezayir	30.149	30.641	45.892
Çekya	24.408	25.062	43.786

¹³ "Teknik Tekstil Raporu", Uludağ İhracatçılar Birliği (UİB), Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: https://uib.org.tr/tr/kbfile/teknik_tekstil_raporu_ocak_2020

ÜLKELER	2016	2017	2018
İsrail	49.650	42.960	41.395
Serbest Bölgeler	34.283	29.949	37.311
Suudi Arabistan	32.168	41.853	33.167
Fas	24.681	30.249	32.586
Sırbistan	29.758	31.398	31.785
Rusya	17.964	18.531	30.079

2020 yılında dünyadaki pazar artışına bağlı olarak Türkiye'nin de teknik tekstil ihracatı artmıştır. İTKİB tarafından yayımlanan Temmuz 2020 sonu performans raporuna göre 2020 yılı ilk 7 ayındaki ihracat önceki yılın ilk 7 ayının %48 üzerinde gerçekleşmiştir. Önceki yıllarda rakamsal olarak önde olmayan "Teknik Tekstil Materyalinden Hazır Giyim" kalemi, önceki yılın 50 katına ulaşan ihracat ile ilk sırada yer alan ürün olmuştur. (Tablo 5)

İTHİB tarafından yayımlanan ihracat verilerine göre Türkiye'nin 2020 Yılı Ocak- Ağustos dönemi ihracatı önceki yıla göre %52 artarak 1,8 milyar \$'a ulaşmıştır.¹⁴ Böylece COVID-19 etkisi ile ilk 8 aydaki teknik tekstil ihracatı bir önceki yılın toplam ihracatını geçmiş durumdadır.

Tablo 5 2019-2020- Temmuz ve Ocak/Temmuz Aylarında Türkiye Ürün Grubu Bazında Teknik Tekstil İhracatı (1000 \$)¹⁵

ÜRÜN ADI	2019 TEM-MUZ	2020 TEM-MUZ	DEĞİ-ŞİM	2019 OCAK-TEM-MUZ	2020 OCAK-TEM-MUZ	DEĞİ-ŞİM	PAY
Teknik Tekstil Materyalinden Hazır Giyim	1.780	154.897	8600,0%	10.255	519.783	4968,6%	33,9%
Dokunmamış Mensucat (Non Woven)	54.390	58.835	8,2%	355.046	402.548	13,4%	26,3%
Teknik Tekstilden Mamul Ambalaj İçin Torba ve Çuvallar	27.589	33.844	22,7%	189.219	193.595	2,3%	12,6%
Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış veya Plastikle	8.816	10.112	14,7%	65.807	60.643	-7,8%	4,0%

¹⁴ "Tekstil ve Ham Maddeleri İhracatı", İTKİB Hedef Dergisi Sayı 322, Eylül 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/hedef-dergisi-sayi-322>

¹⁵ "Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü 2020 Yılı Temmuz Ayı İhracatı Performans Raporu", İTKİB, Ağustos 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/tekstil-ihracat-degerlendirme-notu-aralik-2019>

ÜRÜN ADI	2019 TEM- MUZ	2020 TEM- MUZ	DEĞİ- ŞİM	2019 OCAK- TEM- MUZ	2020 OCAK- TEM- MUZ	DEĞİ- ŞİM	PAY
Lamine Edilmiş Mensucat							
Vatkalar ve Keçeler	8.150	9.062	11,2%	54.893	50.490	-8,0%	3,3%
Emniyet Kemerleri	5.601	6.876	22,8%	45.777	41.477	-9,4%	2,7%
Yüksek Mukavemetli İplik	7.625	2.275	-70,2%	56.593	39.854	-29,6%	2,6%
Sicim, İp, Halat ve Kordonlar	2.338	4.391	87,8%	21.565	25.669	19,0%	1,7%
Vagon, Mavna Örtüsü Yelken, Kamp Eşyası	4.204	4.164	-0,9%	24.443	25.591	4,7%	1,7%
Fitil Hortum, Taşıyıcı Kolon ve Diğer Teknik Eşya	2.251	2.472	9,8%	19.049	17.437	-8,5%	1,1%
Kauçuk İp ve Halatlar	1.633	1.491	-8,7%	9.948	12.553	26,2%	0,8%
Balık Ağları ve Diğer Ağlar	1.504	1.107	-26,4%	8.181	8.667	5,9%	0,6%
Hava Yastıkları	791	948	19,8%	6.053	5.554	-8,2%	0,4%
Metalize İplik ve Mensucat	1.143	803	-29,7%	7.016	5.230	-25,4%	0,3%
Teknik Tekstil Materyalinden Temizlik Bezleri	409	746	82,4%	2.974	3.953	32,9%	0,3%
Yüksek Mukavemetli İplikten Dokunmuş Mensucat	663	1.176	77,4%	4.815	3.948	-18,0%	0,3%
Kauçuklu Bant ve Mensucat	588	202	-65,7%	2.562	2.355	-8,1%	0,2%

ÜRÜN ADI	2019 TEM-MUZ	2020 TEM-MUZ	DEĞİ-ŞİM	2019 OCAK-TEM-MUZ	2020 OCAK-TEM-MUZ	DEĞİ-ŞİM	PAY
Cankurtaran Yelek ve Kemerleri	136	125	-8%	824	614	-25,50%	0,0%
Yer Kaplamaları	104	9	-91%	478	279	-41,70%	0,0%
Paraşütler	18	24	35,4%	121	53	-55,80%	0,0%
TEKNİK TEKSTİL İHRACATI	150.536	308.218	104,3%	1.034.218	1.532.863	48,20%	100%

Raporda yer alan anket sonuçları ile yayımlanan dış ticaret verileri birlikte değerlendirildiğinde bölgede öne çıkan ürünler belirlenmiştir. Bu ürünlerin ihracat performansları aşağıda yer almaktadır. (Tablo 6)

Tablo 6 TR33 Bölgesi'nde Öne Çıkan Ürünlerin Türkiye İhracatında Performansları (1000 \$)¹⁶

GTİP KODU	ÜRÜN ADI	2016	2017	2018
5902	Her Nevi Nakil Vasıtası İç ve Dış Lastiği İçin Mensucat / Naylon, Diğer Poliamidler, Polyester veya Viskoz İpeğinden Yüksek Mukavemetli İpliklerden	133.403	131.072	138.676
5903	Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış, Lamine Edilmiş Mensucat	108.584	111.765	112.929
7019	Cam Lifleri ve Bunlardan İplik, Dokuma Kumaş Gibi Eşyalar	84.872	89.865	105.698
5601	Vatka ve Vatkadan Mamul Eşya / Dokumaya Elverişli Maddelerden	46.768	41.449	46.869
5911	Teknik İşlerde Kullanılmaya Mahsus Ürünler Ve Eşya / Dokumaya Elverişli Maddelerden	20.241	24.808	32.815
5910	Taşıyıcı Kolanlar ve Transmisyon Kolanları / Dokumaya Elverişli Maddelerden	4.394	4.899	2.633
5909	Tulumba Hortumları ve Benzeri Hortumlar / Dokumaya Elverişli Maddelerden	250	517	814

¹⁶ "Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü 2020 Yılı Temmuz Ayı İhracatı Performans Raporu", İTKİB, Ağustos 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/tekstil-ihracat-degerlendirme-notu-aralik-2019>

3. TR33 BÖLGESİ TEKNİK TEKSTİLDE MEVCUT DURUM

3.1. Arka Plan

Teknik tekstil sektörü, Zafer Kalkınma Ajansı Çalışma Programı 2021¹⁷ kapsamında “2.1 İmalat Sanayisinde Teknolojik Dönüşümün Sağlanması Sonuç Odaklı Programı (TEKNO SOP)” kapsamında öncelik verilen sektörlerden biridir. Özellikle Uşak ilinde üretilen tekstil ürünlerinin katma değeri düşük olduğundan ürünlerin geliştirilmesine yönelik ihtiyaç tespit edilmiştir. Teknik tekstillerin yaygın kullanım alanı ve büyüyen pazar durumu dikkate alınarak istekli firmalara yönelik çalışma modeli benimsenecektir. Firmaların sürece dâhil olması için mali destek verilmesi, süreci destekleyecektir. Kurumların teknik destek programlarıyla süreçte aktif yer almaları gerekmektedir. Bu analiz ZAFER’in 2021 yılı çalışma programının bir parçasıdır.

1-Tekstil ve Deri Sektöründe Firma Sayısı

2019 yılı SGK¹⁸ istatistiklerine göre tekstil ve deri ile ilgili toplamda 1.289 işyeri bulunmaktadır. Manisa ili, giyim eşyaları imalatı ile deri ve ilgili ürünler imalatı alanında en fazla işletmeye sahiptir. Uşak ise tekstil ürünleri imalatı alanında en fazla işletmenin olduğu ildir. TR33 Bölgesi’ndeki illerde tekstil ile uğraşan işletmelerin genel işletmelere kıyasla tekstil ve ilintili işlerin %8’lik payla Uşak’ta yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 7 TR33 Bölgesi ve İllerindeki Tekstil Sektöründe SGK’ye Kayıtlı Firma Sayıları

Faaliyet Grupları (NACE Rev.2 Sınıflandırmasına Göre)	Afyonkarahisar	Kütahya	Manisa	Uşak	TR33 Bölgesi	Türkiye Genel Toplam
Tekstil Ürünleri İmalatı	29	43	84	619	775	17.069
Giyim Eşyaları İmalatı	40	63	156	31	290	34.791
Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	4	3	116	101	224	6.544
TOPLAM	73	109	356	751	1.289	58.404

TOBB’un “2020 yılı Sanayi Kapasite Raporu”¹⁹ istatistiklerinde illere göre kodlanan ilk 5 ürün içine Uşak’ta tekstil ile ilgili ürünlerin girdiği, diğer 3 ilde ise bu ürünlerin ilk 5’e girmediği görülmektedir.

¹⁷ Zafer Kalkınma Ajansı Çalışma Programı 2021, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://zafer.gov.tr/Portals/0/dys/kurumsal/calisma-programlari/2021%20Y%C4%B1%20C4%B1%20C3%87al%C4%B1C5%9Fma%20Program%C4%B1.pdf>

¹⁸ SGK İstatistikler, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>

¹⁹ TOBB İstatistikler, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/sanayi-kapasite-raporu-istatistikleri.php>

Tablo 8 Afyonkarahisar İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti

Sıra	Kodu	Açıklama	Kapasite Rapor Sayısı
1	23.70.12.10.00	Doğal taşlardan kaldırım döşemeleri, kaldırım kenar taşları, büyük ve yassı döşeme taşları (kayağantaşından (arduvaz - kayraktaş) olanlar hariç)	232
2	23.70.11.00.05	Mermer; yontulmuş/kesilmiş, parlatılmış veya süslenmiş	104
3	08.11.11.33.00	Mermer ve traverten, ham veya kabaca tıraşlanmış	71
4	10.91.10.37.00	Çiftlik hayvanlarının beslenmesinde kullanılan müstahzarlar, kümes hayvanları için olanlar (karışımlar hariç)	50
5	01.47.00.00.01	Yumurta üretimi	47

Tablo 9 Kütahya İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti

Sıra	Kodu	Açıklama	Kapasite Rapor Sayısı
1	23.63.10.00.00	Hazır beton	15
2	10.51.40.50.02	Beyaz peynir	15
3	56.29.19.00.01	Sözleşme esasına dayalı diğer yiyecek hizmetleri (Yemek fabrikaları ve toplu yemek mutfakları)	13
4	08.12.12.30.02	Mıdır	13
5	08.11.11.36.00	Mermer ve traverten, dikdörtgen veya kare bloklar ya da kalın tabakalar (slab) şeklinde kesilmiş	13

Tablo 10 Manisa İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti

Sıra	Kodu	Açıklama	Kapasite Rapor Sayısı
1	10.39.18.00.02	Zeytin; sirke/asetik asitle hazırlanmış, konserve edilmiş	99
2	52.10.00.00.01	Dondurulmuş muhafaza ve şoklama	56
3	82.92.10.00.01	Gıda maddelerinin ambalajlanması ve dolumu	55
4	10.39.18.00.01	Turşular - sirke veya asetik asit kullanılarak hazırlanmış veya saklanmış	46
5	10.41.41.90.01	Zeytin yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı artıklar (prina dahil)	46

Tablo 11 Uşak İlinde Kodlanan İlk 5 Sanayi Faaliyeti

Sıra	Kodu	Açıklama	Kapasite Rapor Sayısı
1	13.10.83.40.00	İplikler, pamukla karışık, ağırlığına göre sentetik devamsız elyaf içeriği < % 85 olanlar (dikiş ipliği hariç) (perakende satışa hazır olmayan)	73
2	38.32.39.00.02	Tekstil atıkları geri kazanımı	65
3	15.11.41.30.00	Deri (koyun veya kuzu derileri, yünsüz), tabaklanmış, fakat daha fazla işlenmemiş (güderi hariç)	51
4	13.30.11.10.00	Elyafların boyanması	25
5	13.20.32.20.00	Dokuma kumaşlar, sadece veya ağırlıklı olarak pamuk karışımlı sentetik devamsız elyaftan (ağırlığına göre söz konusu elyaf içeriği < % 85 olanlar) (farklı renk ipliklerden olanlar hariç)	25

2- Tekstil ve Deri Sektöründe İstihdam Durumu ²⁰

Uşak ilindeki tekstil sektöründe çalışan kişi sayısının ildeki toplam çalışan sayısına oranı %26,50 iken diğer illerde bu oran %2,84 ile %3,16 arasındadır.

Tablo 12 TR33 Bölgesi ve İllerindeki Tekstil Sektöründe Sigortalı Çalışan Sayıları

Faaliyet Grupları (NACE Rev.2 Sınıflandırmasına Göre)	Afyonkarahisar	Kütahya	Manisa	Uşak	TR33 Bölgesi	Türkiye Genel Toplam
Tekstil Ürünleri İmalatı	772	1.107	1.678	14.713	18.270	430.571
Giyim Eşyaları İmalatı	1.713	1.508	4.379	508	8.108	579.474
Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	125	4	714	1.557	2.400	65.257
Toplam	2.610	2.619	6.771	16.778	28.778	1.075.302
Toplam Genel Sigortalı Çalışan Sayısı	90.628	82.748	238.198	63.307	474.881	14.314.313

3-İhracatta Tekstil Payı

TR33 Bölgesi'ndeki illerin ihracat hacmindeki tekstil grubu payı Uşak ilinde %70,33 iken Kütahya'da %6,64 diğer illerde %1'in altında gerçekleşmektedir.

Tablo 13 2020 Yılı İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansı (1000 \$)²¹

İller	Kümülatif
Manisa	4.180.358,68
Afyonkarahisar	323.437,29
Kütahya	285.308,93
Uşak	239.872,91
TOPLAM	5.028.977,82

²⁰ SGK İstatistikleri, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>

²¹ TİM İhracat Rakamları, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://tim.org.tr/ihracat-rakamlari>

Tablo 14 2020 Yılı İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 \$)

	Afyonkarahisar	Kütahya	Manisa	Uşak	TR33 Bölgesi	Türkiye Genel Toplam
Deri ve Deri Mamulleri	10	14	5.574	16.336	21.933	1.333.274
Halı	6	425	1.416	57.921	59.768	2.604.648
Hazır giyim ve Konfeksiyon	847	17.216	7.769	41.992	67.823	17.143.441
Tekstil ve Hammaddeleri	55	1.298	1.270	52.465	55.089	7.286.561
TOPLAM	918	18.953	16.029	168.714	204.613	28.367.925

3.2. Görüşmeler

Görüşmeler illerdeki TSO'lar ve OSB'ler ile yapılmıştır. Görüşmeler sırasında teknik tekstil ve çalışmanın kapsamı hakkında bilgi verilmiş ve görüş alınmıştır. Görüşülen kurumlar, çalışmayla ilişkili ildeki firmalar hakkında bilgi vermişlerdir. Anket çalışmasına katılacak firmalar bu bilgilere dayanılarak tespit edilmiştir.

3.2.1. Afyonkarahisar İli Görüşmeleri

Afyonkarahisar ilinde görüşmeler proje ekip lideri Prof. Dr. Sema Palamutçu ve ABİGEM A.Ş. Direktörü Sıdika Arıkan'dan oluşan ekip tarafından yüz yüze veya telefon ile gerçekleştirilmiştir.

13 Ekim 2020 tarihinde yüz yüze yapılan Afyonkarahisar görüşmelerinde, Afyonkarahisar TSO Genel Sekreteri Ali Şenol, Afyonkarahisar OSB Bölge Müdürlüğü çalışanı Erhan Arık, Dinar TSO Genel Sekreteri Tansu Kurt ziyaret edilmiştir. Ziyaretlere Zafer Kalkınma Ajansı personeli ve Afyon ABİGEM A.Ş'den Özgür Demir eşlik etmiştir. Dazkırı İlçe Özel İdaresi Müdürü Yunus Korkmaz ile telefon görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Bir işletme ile pilot anket uygulaması yapılmıştır.

3.2.2. Kütahya İli Görüşmeleri

Kütahya ilinde kurumlar ziyaret edilerek çevrim içi ya da telefonla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler; proje ekip lideri Prof. Dr. Sema Palamutçu, Denizli ABİGEM A.Ş. Direktörü Sıdika Arıkan'dan oluşan ekip tarafından yüz yüze, Denizli ABİGEM A.Ş. Uzmanı Enis Erdal tarafından ise telefon ile gerçekleştirilmiştir.

Kütahya'da 6 Ekim 2020 tarihinde Kütahya TSO Genel Sekreteri Salih Nafi Alıç, Kütahya Merkez OSB Müdürü Veli Yılmaz, Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Veli Oğuz ziyaret edilmiştir. Tavşanlı OSB bünyesinde görevli Mustafa Yumurtacı ile çevrim içi görüşülmüştür. Ziyaretlere ve çevrim içi görüşmeye Zafer Kalkınma Ajansı personeli eşlik etmişlerdir.

Gediz OSB Bölge Müdürlüğünden Gökhan Değirmenci, Gediz TSO Genel Sekreteri Cavit Cengiz, Simav TSO Genel Sekreteri Ömer Özdoğan ve Tavşanlı TSO Genel Sekreteri Mücella Kır ile telefon görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

3.2.3. Manisa İli Görüşmeleri

Manisa ilinde kurumlar ziyaret edilerek görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler; proje ekip lideri Prof. Dr. Sema Palamutçu, Denizli ABİGEM A.Ş. Direktörü Sıdıka Arıkan'dan oluşan ekip tarafından 6 Ekim 2020 tarihinde yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

Manisa'da Salihli TSO Genel Sekreteri Levent Kılınçaslan, Turgutlu TSO Genel Sekreteri Nevzat Avcı, Manisa TSO Yönetim Kurulu Üyesi Akın Saadettin Gezgin ve Genel Sekreteri Filiz Kavaklı ve Akhisar OSB Müdürü Mete Demir ziyaret edilmiştir. Ziyaretlere Zafer Kalkınma Ajansı personeli eşlik etmişlerdir. Bir işletme ile pilot anket uygulaması yapılmıştır.

3.2.4. Uşak İli Görüşmeleri

Görüşmeler kapsamında 30 Eylül 2020 tarihinde Uşak ili aktörlerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler proje ekip lideri Prof. Dr. Sema Palamutçu, Denizli ABİGEM A.Ş. Direktörü Sıdıka Arıkan ile saha araştırmaları uzmanı İlker Özmen'den oluşan ekip tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretler çerçevesinde Uşak TSO Genel Sekreteri Caner Urhan, Uşak OSB Yatırım Uzmanı İsmet Kahraman, Uşak Deri Karma OSB Bölge Müdürü Savaş Göksal ile Başkan Danışmanı Cavit Kahya ziyaret edilmiştir. Ziyaretlere Zafer Kalkınma Ajansı personeli de eşlik etmişlerdir.

3.3. Anketler

3.3.1. TR33 Bölgesi Genel Durum

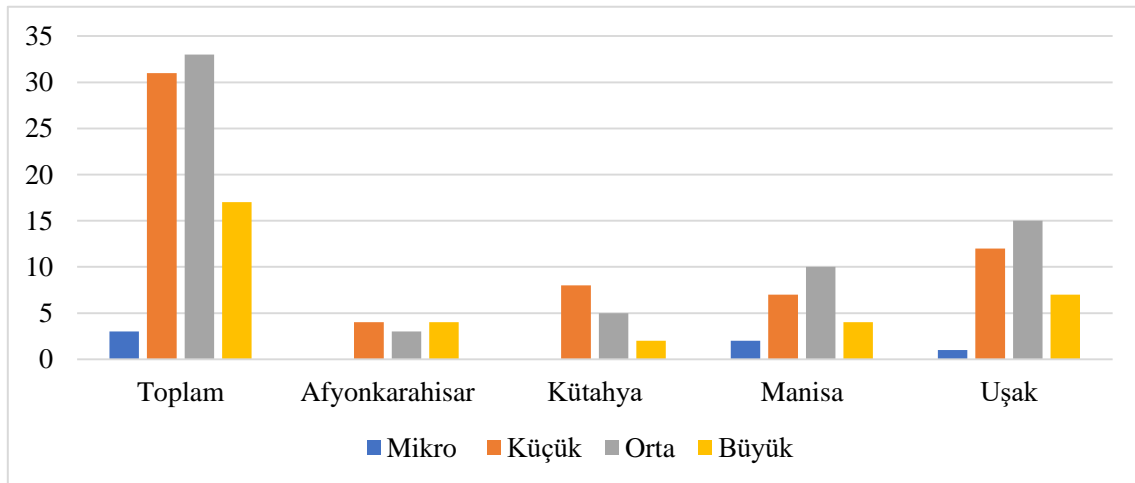
Kurum görüşmeleri sonucunda, bölgedeki 4 ilde bulunan firmalar arasında en uygun olanlar Zafer Kalkınma Ajansı uzmanlarıyla birlikte belirlenmiştir. İş birliği yapılan kurumlar bu alanda çalışan ve çalışabilecek tüm firma isimlerini iletmişler ve rapor ekibi anket çalışmasına katılmaya olumlu yanıt veren tüm firmalara anketi uygulamıştır. Her ilde en az 20 anket yapılması hedeflenmiştir. Ancak Afyonkarahisar ve Kütahya illerinde TSO, OSB ve Zafer Kalkınma Ajansı ekibinin teknik tekstille ilişkili iletildiği firma listelerinin tümüyle temasa geçilmesine rağmen hedef sayıya ulaşamamıştır. Firmalar anket uygulaması öncesinde Zafer Kalkınma Ajansı uzmanları tarafından bilgilendirilmiştir. Ajans uzmanları iş programlarının izin verdiği sürece anket uygulamalarına eşlik etmişlerdir.

Anket Afyonkarahisar ilinde merkezde 4, Dazkırı ilçesinde 5, Başmakçı ilçesinde 1, Dinar ilçesinde 1 olmak üzere toplam 11; Kütahya ilinde merkezde 9, Simav ilçesinde 3, Gediz ilçesinde 2, Simav ilçesinde 1 olmak üzere toplam 15, Manisa ilinde merkezde 11, Salihli ilçesinde 4, Turgutlu ilçesinde 3, Kula ilçesinde 3, Selendi ve Akhisar ilçelerinde 1'er tane olmak üzere toplam 23; Uşak ilinde merkezde 30, Karahallı ilçesinde 5 olmak üzere toplam 35; TR33 Bölgesi genelinde ise toplam 84 firmaya uygulanmıştır. (Tablo 15)

Tablo 15 Anket Uygulanan Firmaların İllere Göre Dağılımı

ŞEHİR	YANIT	YÜZDE
Afyonkarahisar	11	% 13,1
Kütahya	15	% 17,9
Manisa	23	% 27,4
Uşak	35	% 41,7
TOPLAM	84	% 100

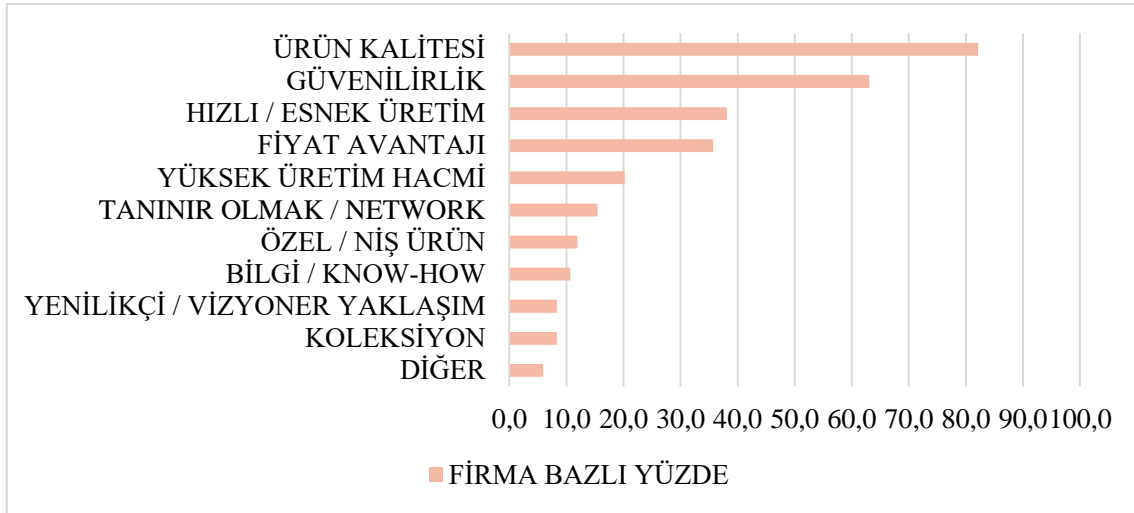
Ankete katılan firmalar küçük ve orta büyüklükte işletme kategorisinde yer almaktadır. Anket %82 oranı ile işletme sahibi, ortağı ya da yöneticisi ile yapılmıştır. (Grafik 3)

Grafik 3 TR33 Bölgesi ve İlleri Düzeyinde KOBİ Tanımına Göre İşletme Büyüklükleri ²²

²² KOSGEB KOBİ Tanımı, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim:

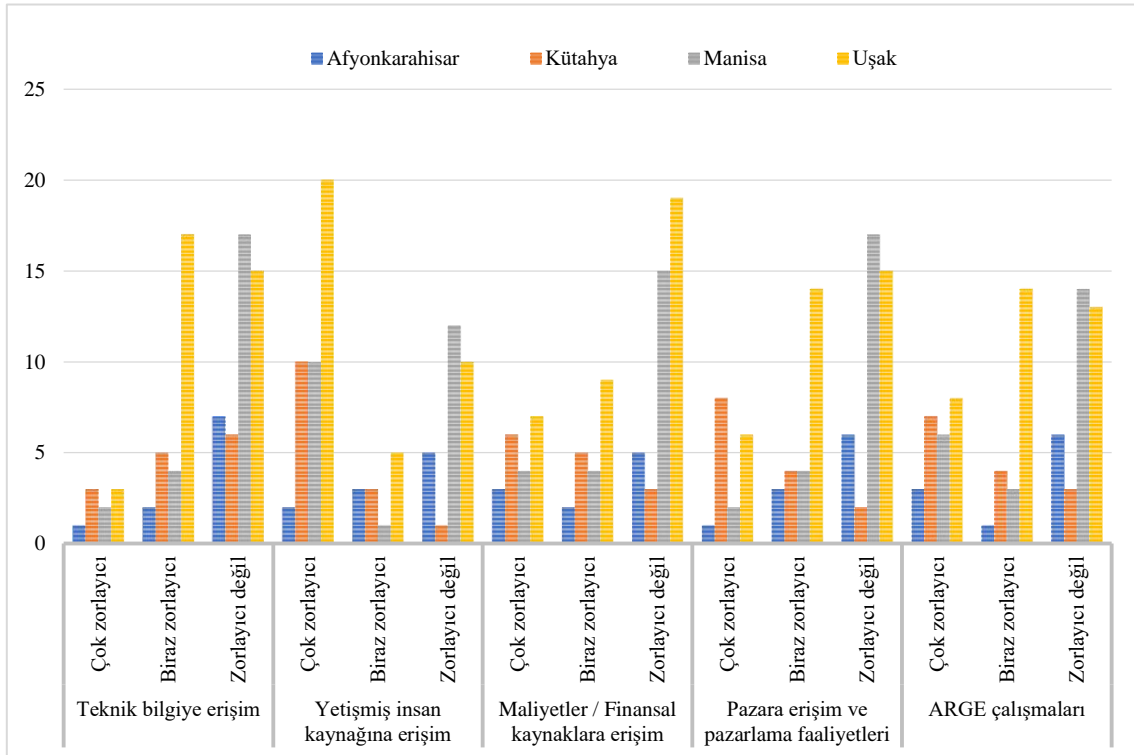
https://www.kosgeb.gov.tr/Content/Upload/Dosya/Mevzuat/KOBİ%CC%87%E2%80%99lerin_Tan%C4%B1m%C4%B1,_Nitelikleri_ve_S%C4%B1n%C4%B1fland%C4%B1r%C4%B1lmas%C4%B1_Hakk%C4%B1nda_Yo%CC%88netmelik.pdf

Grafik 4 Anket Uygulanan İşletmelerin Müşterileri Tarafından Kendilerini Tercih Etme Sebeplerinin Dağılımı

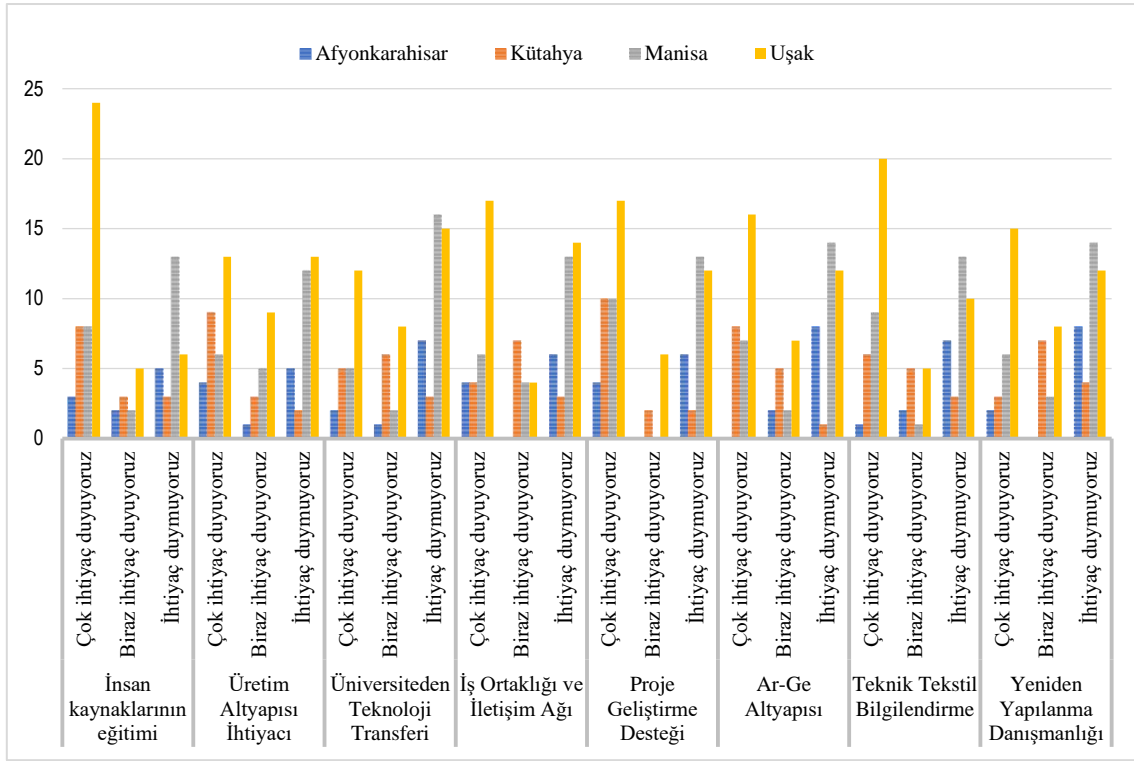
Firmaların özellikle “Ürün Kalitesi” ve “Güvenilirlik” nedeniyle tercih edildiği bilgisi alınmıştır. (Grafik 4)

Firmaların %88’inin doğrudan veya dolaylı ihracat yaptığı bilgisi alınmıştır. Görüşülen 84 firmanın 28’inde (%33,3), ilk sırada hometech (ev teknik tekstilleri), ikinci sırada ise medtech (hijyen ve tıbbi teknik tekstilleri) olmak üzere teknik tekstil üretimi yapıldığı yanıtı alınmıştır. 84 firma içerisinde teknik tekstil ile ilgilenen ve/veya teknik tekstile hazırlık yaptığı yanıtı veren firmaların toplam sayısı ise 51 (%60,7)’dir.

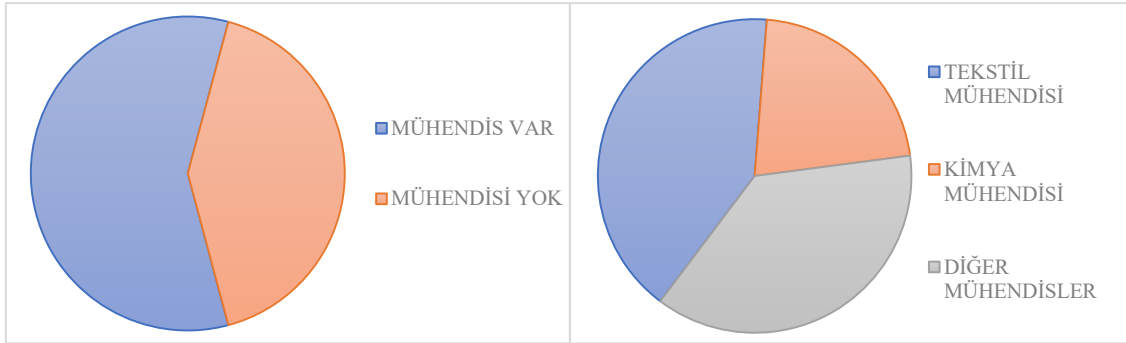
Grafik 5 TR33 Bölgesi İller Düzeyinde, Anket Uygulanan Firmalara Göre Teknik Tekstil İlgili Zorluklar

Firmaların, teknik tekstile dönüşüm sürecinde karşılaştığı zorlukların başında %58,5 ile yetişmiş insan kaynağına erişim sıkıntısı gelmektedir. Ar-Ge çalışmaları ise %42,7 ile ikinci sırada gelmektedir. (Grafik 5)

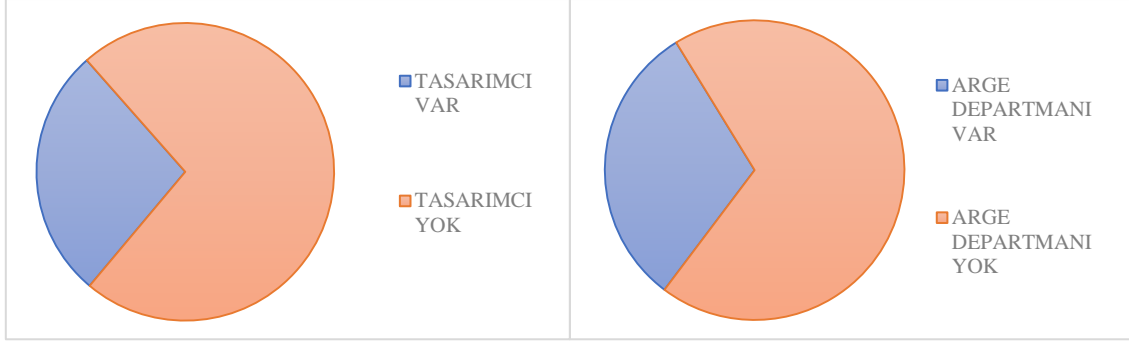
Grafik 6 TR33 Bölgesi İller Düzeyinde, Anket Uygulanan Firmalara Göre Teknik Tekstillerin Gelişiminde İhtiyaç Duyulan Destek ve Faaliyetler

Firmaların, teknik tekstil gelişiminde ihtiyaç duydukları destek ve faaliyetlerin başında %59,8 ile insan kaynağı eğitimi gelmektedir. İkinci sırada %54,9 ile proje geliştirme desteği yer alırken üçüncü sırada %51,8 ile teknik tekstil ile ilgili bilgilendirme faaliyetleri yer almaktadır. (Grafik 6)

Grafik 7 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların Mühendis Yapısı

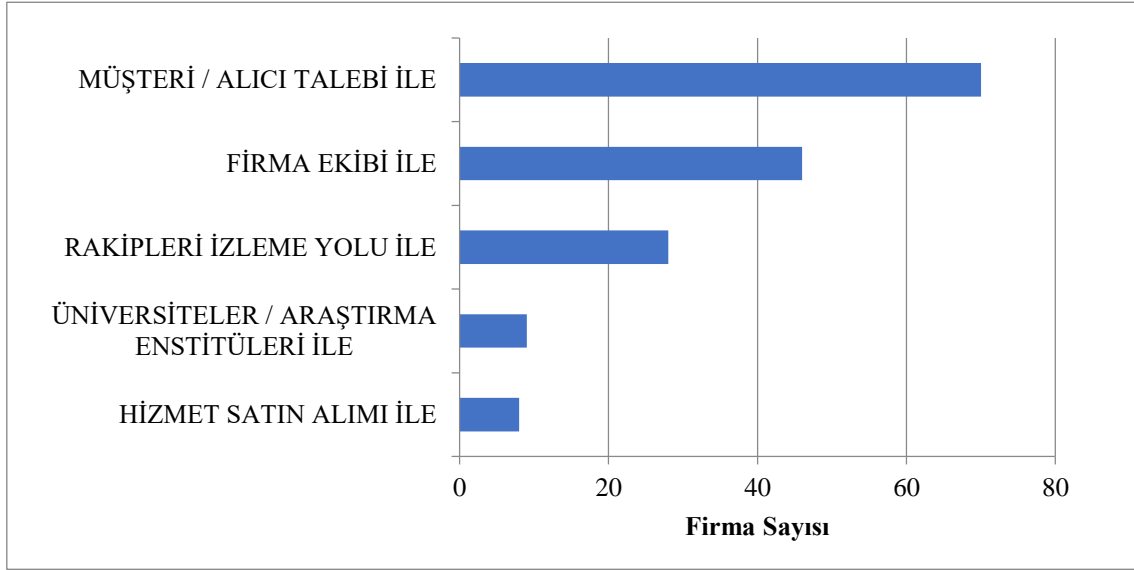
Görüşülen 84 firmanın 49'undan (%58,3) mühendis istihdam ettikleri yanıtı alınmıştır. Mühendis istihdam eden 49 firmanın 34'ünde (%41) tekstil mühendisi istihdam edilirken 18'inde kimya mühendisi (%21,7) istihdam edilmektedir. (Grafik 7)

Grafik 8 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların Tasarımcı ve Ar-Ge Departmanı Mevcudiyeti

Görüşülen 84 firmanın 23'ünde (%27,4) tasarımcı istihdamı vardır. Ar-Ge departmanı olan firma sayısı ise 26 (%31)'dir. (Grafik 8)

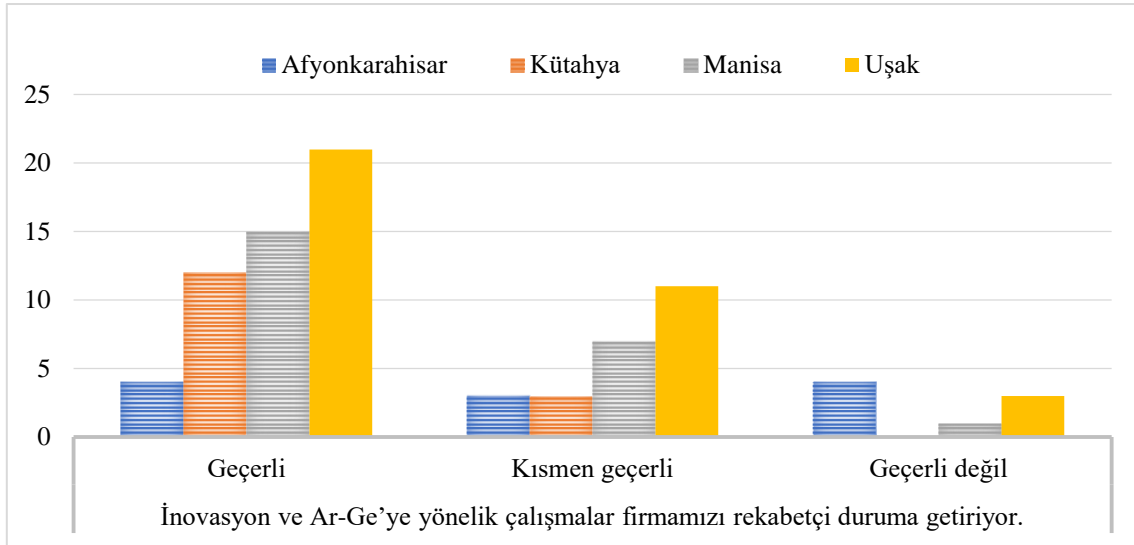
Görüşülen 84 firmadan 49'u (%58,3) son 3 yılda ürün geliştirme girişiminde bulunmuştur. Bu firmalar, 65 ürün geliştirme faaliyetinde fon kaynağı olarak öz kaynaklarına, 5 ürün geliştirme faaliyetinde ise KOSGEB desteğine başvurmuştur. Süreç/hizmet geliştirme girişiminde bulunan firma sayısı 23 (%27,4)'tür. Bu firmalardan alınan yanıtlarda; süreç geliştirme faaliyetlerinin fon kaynakları 25 faaliyette öz kaynaklar, 2 faaliyette KOSGEB, 1 faaliyette TÜBİTAK ve 1 faaliyette ise İŞKUR olarak belirtilmiştir.

Grafik 9 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların Yeni Fikir Kaynakları

“Firmanızda yeni fikirler nasıl oluşuyor?” sorusuna birinci sırada “Müşteri/Alıcı talebi ile” cevabı 70 firma (%83,3) tarafından verilmiştir. İkinci sırada 46 firma (%54,8) “firma ekibi ile” , üçüncü sırada ise 28 firma (%33,3) “rakipleri izleme yolu ile” seçeneklerini işaretlemiştir. Bu soruya firmalar birden çok seçeneği işaretleyerek yanıt vermişlerdir. (Grafik 9)

“İnovasyon ve Ar-Ge’ye yönelik çalışmalar firmayı rekabetçi duruma getiriyor” ifadesini 84 firmanın 52’si (%61,9) geçerli bulurken, 24 firma (%28,6) ilgili ifadeyi kısmen geçerli bulmaktadır. (Grafik 10)

Grafik 10 TR33 Bölgesi'nde Anket Uygulanan Firmaların İnovasyon ve Ar-Ge'ye Yönelik Bakış Açıları

Anket kapsamında görüşme yapılan firmaların mevcut faaliyet alanları sorgulanmış ve TR33 Bölgesi'ndeki 84 firmanın faaliyet alanları (Tablo 16) incelendiğinde iplik, dokuma ve konfeksiyonda yoğunlaşma tespit edilmiştir. Birden fazla yanıt alındığı bu soruda 84 firma içindeki oranlar "Firma Bazlı Yüzde" sütununda gösterilmektedir.

Tablo 16 Anket Uygulanan Firmaların Faaliyet Alanları

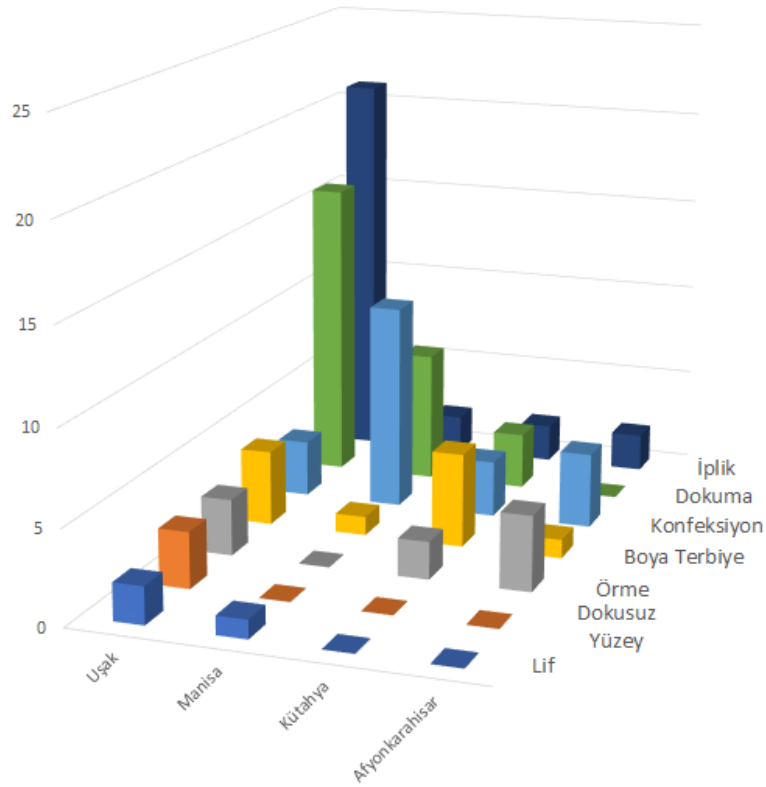
ÜRETİM FAALİYETLERİ	FREKANS	FİRMA YÜZDE
İplik	27	%32,1
Dokuma	26	%31,0
Konfeksiyon	21	%25,0
Boya / Terbiye	11	%13,1
Örme	9	%10,7
Lif	3	%3,6
Dokusuz Yüzey	3	%3,6
Diğer	22	%26,2

Tablo 16'da listelenmekte olan iplik ile ilgili faaliyetler yapmakta olan firmalar yeni elyaf (pamuk, polyester, akrilik, yün) ve geri dönüşüm elyaf kullanarak iplik eğirme faaliyeti yapmakta olan işletmeleri göstermektedir. Benzer şekilde lif ile ilgili faaliyetler yapmakta olan firmalar yün yıkama işlemi yapmakta olan firmalardır. Bölgede tekstil sektöründe üretim faaliyetleri arasında 3. büyük sektör "Diğer" olarak tanımlanmıştır. Diğer ile verilen cevaplar ankete katılan 84 firmanın %26,2'sinden alınmıştır. Diğer olarak belirtilmiş olan il bazındaki üretim faaliyetlerinin dağılımları Tablo 17'de yer almaktadır. Bu tabloda Uşak ilinde gerçekleştirilen üretimler arasında sıralanmakta olan geri dönüşüm elyaf/rejenere iplik ifadeleri kırıntı kumaştan geri dönüşüm elyaf üreten işletmeleri tanımlamaktadır. Sektörde "rejenere iplik" olarak kullanılan tanım geri dönüşüm yoluyla elde edilen liflerin kullanıldığı iplikleri tanımlamak için kullanılmaktadır. Bu iplikler yeni kullanılmamış lif çeşitlerini, pamuk, polyester, akrilik, yün ve diğer lif çeşitlerinden oluşan kumaş kırıntılarının mekanik işlemlerle elyafa dönüştürülmesi ile elde edilen geri dönüşüm lifleri ve iplikhane atıkları olan lifleri içerebilmektedir. Uşak ilinde diğer olarak ifade edilen firma faaliyeti olarak Tablo 17'de yer alan firmalar kumaş kırıntılarından geri dönüşüm yolu ile elyaf üretimi yapan firmaları kapsamaktadır.

Tablo 17 Anket Uygulanan Firmaların İller Bazında “Diğer” Üretim Alanlarının Dağılımı

AFYONKARAHİSAR	KÜTAHYA	MANİSA	UŞAK
Saya - İş Güvenliği İmalatı - İş Botu Çorabı	Tıbbi Maske	Dalış Malzemeleri Üretimi	Haşıl
Konveyör Bant Bakım-Onarım	Yün Yıkama	Dalış Elbisesi Üretimi	Flaster
Çuval	Toz Toplama Filtreleri	Tutkal ve Yapışkanlı Bant İmalatı	El Örgü İpliği
	Yatak Kılıfı	Endüstriyel İzolasyon	İğneleme ve Keçe
		İzolasyon ve Yapışkan Bant	Geri Dönüşüm. Rejenere Elyaf
		İş Elbisesi	Rejenere İplik
		Ortopedik Ürünler İmalatı	Elyaf Takviyeli Zemin Kumaşı
		Tıbbi Flaster ve Yara Bandı	

TR33 Bölgesi’nde iller bazında üretim alanlarının dağılımları Grafik11’de verilmiştir.

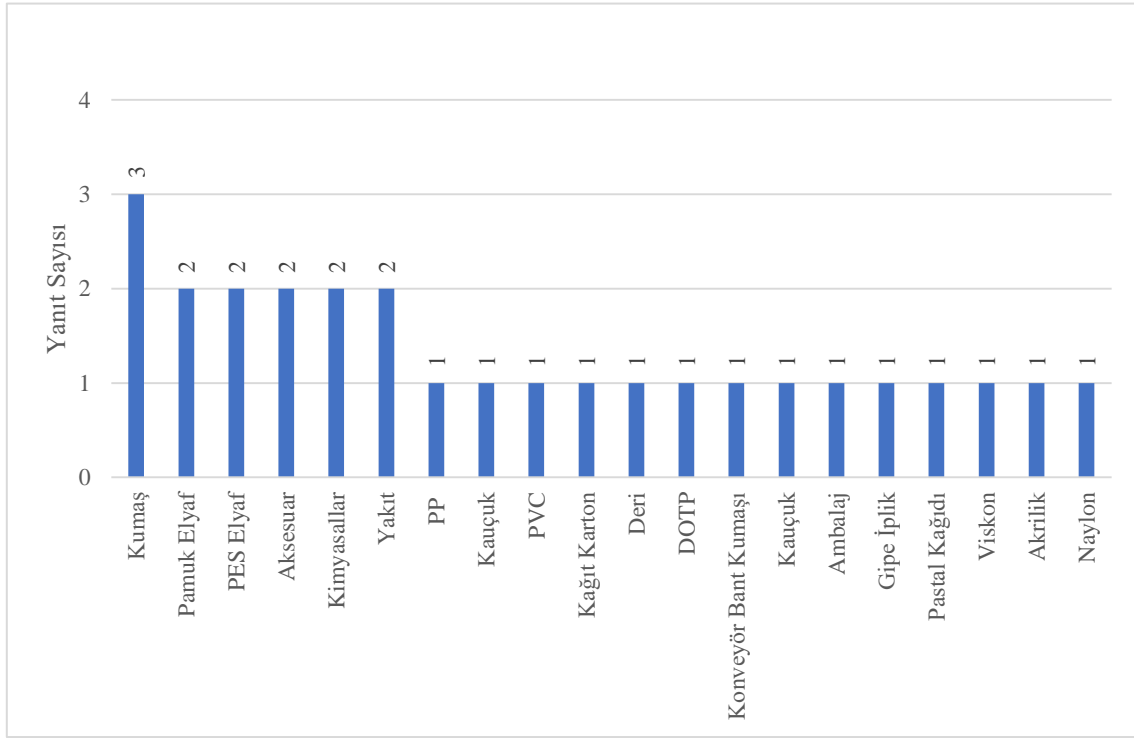

Grafik 11 TR33 Bölgesi’nde İller Bazında Tekstil Faaliyet Alanlarının Dağılımı

3.3.2. Afyonkarahisar İli Teknik Tekstil Analizi

Tekstil sektöründe mevcut üretim alanları ile ilgili sorgulama sonucuna göre Afyonkarahisar, sektör yoğunluğu bakımından en az yoğun il olarak dikkat çekmektedir. TR33 Bölgesi'ndeki tüm TSO üyelerinden teknik tekstile yatkın olup ankete katılan 84 firmadan en düşük sayının Afyonkarahisar ilinden (11 firma) olması bu durumu açıklanabilir kılmakla birlikte, ilde tekstil sektör yoğunluğunun bölgedeki diğer iller arasında en düşük olduğu yapılan görüşmelerde verilen sözlü bilgilerle de belirlenmiştir. Afyonkarahisar'da sektördeki en yoğun üretimin örme kumaş üretimi olduğu, konfeksiyon, iplik ve boya-terbiye işletmelerinin de faaliyet gösterdiği belirlenmiştir (Grafik 11).

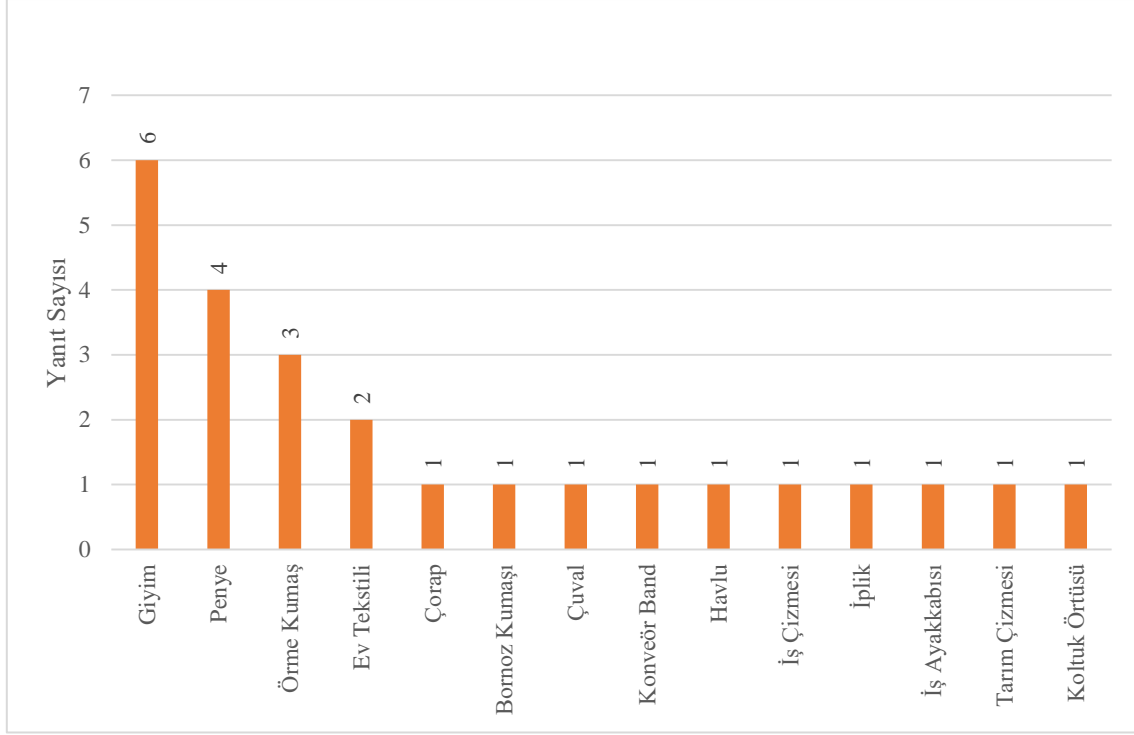
Bu sektörler dışında Afyonkarahisar'da ayrıca iş güvenliği kullanımına uygun örme çorap astarlı naylon ayakkabı (6402), çizme üretimi (6402), konveyör bant (5910) bakım – tamiri ve çuval (5902) (6305) üretim faaliyetleri gerçekleştirildiği belirlenmiştir (Tablo 17).

Grafik 12 Afyonkarahisar İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri

Afyonkarahisar'da tekstil üretim faaliyetlerinde kullanılan ana girdi malzemeleri ve bu ürünleri kullandığını beyan eden firma sayıları Grafik 12'de verilmektedir. İlde en yoğun tüketilen ana girdi malzemelerinin kumaş (5408), pamuk ve PES elyafı (5503), aksesuar ve kimyasal maddeler (3204) olduğu belirlenmiştir.

İlde mevcut tekstil sektörünün örme kumaş, konfeksiyon, iplik ve boya-terbiye üretimi üzerinde yoğunlaştığı dikkate alındığında, işletmelerde tüketilen ana girdi malzemelerin beklendiği gibi kumaş ve elyaf çeşitleri olduğu belirlenmiştir. Ayrıca konveyör bant kumaşı (5910), kauçuk gibi farklı ana girdi malzemelerin de üretim faaliyetlerinde kullanıldığı belirlenmiştir.

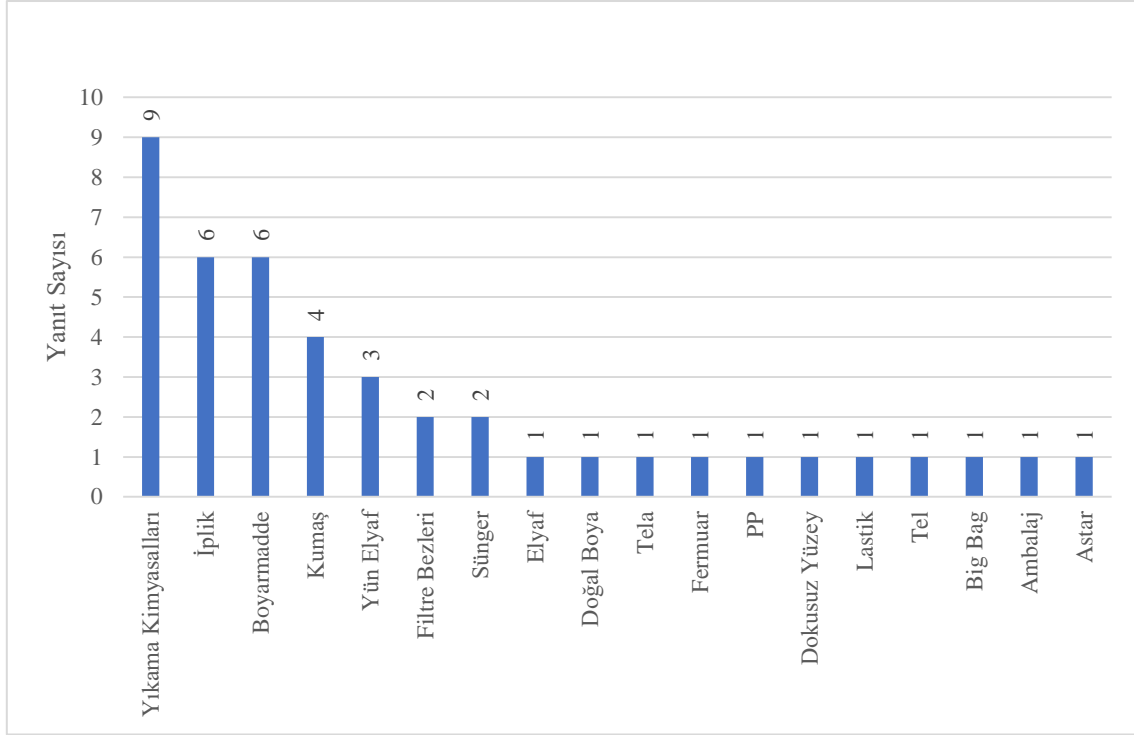

Grafik 13 Afyonkarahisar İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler

Afyonkarahisar tekstil sektöründe üretilen nihai ürünler Grafik 13'te verilmektedir. Ankete katılan firmalar tarafından en çok üretilmekte olan nihai ürün çeşitleri dış giyim, penye tişört, örme kumaş ve ev tekstili olarak belirlenmiştir. İlde yaygın olarak üretilmekte olan geleneksel tekstil ürünlerinin yanında çuval (6305), konveyör bant (5910), plastik iş çizmesi ve iş ayakkabısı (6402) gibi teknik tekstil ürün sınıflandırmalarında yer alabilecek nihai ürünler olduğu belirlenmiştir.

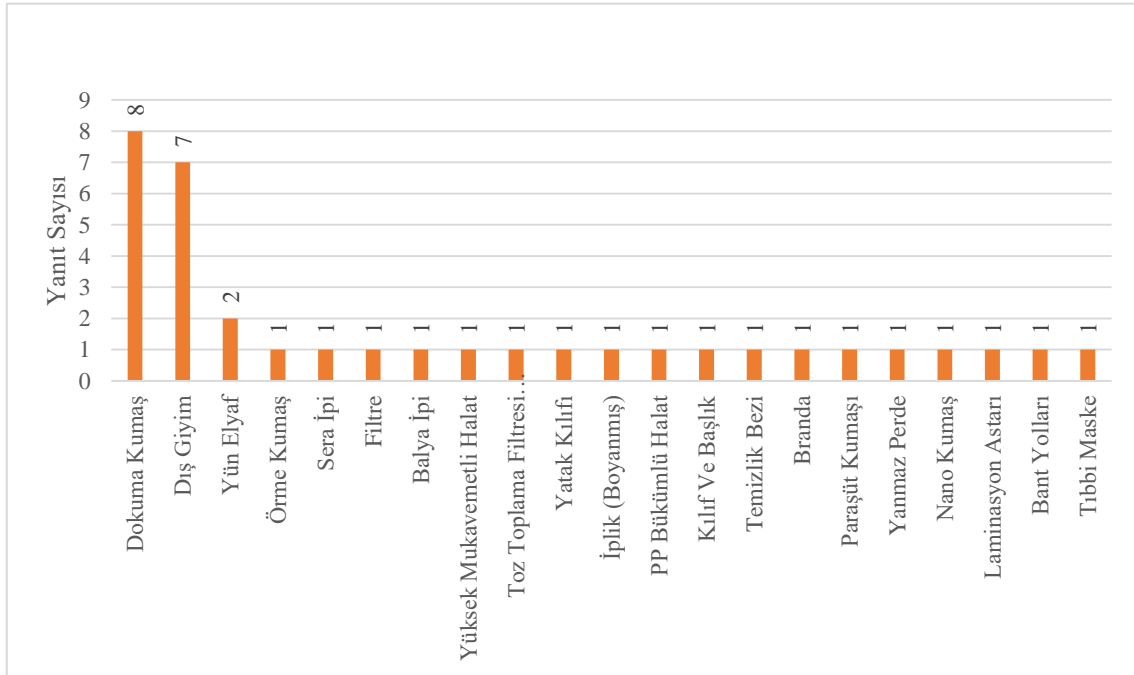
3.3.3. Kütahya İli Teknik Tekstil Analizi

Tekstil sektöründe mevcut üretim alanları ile ilgili sorgulama sonucuna göre Kütahya'da lif ve dokusuz yüzey üretimi dışında diğer tüm temel tekstil üretim faaliyetlerinin de gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Kütahya'da ankete katılan 15 firma içinde en yoğun faaliyetin boya terbiye işlemi olduğu, ancak konfeksiyon, dokuma, örme ve iplik üretim faaliyetlerinin de mevcut olduğu belirlenmiştir (Grafik 11). Bu sektörler dışında Kütahya'da ayrıca tıbbi maske, yün elyaf yıkama, toz toplama filtresi, yatak kılıfı üretim faaliyetlerinin olduğu belirlenmiştir

Grafik 14 Kütahya İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri

Kütahya’da tekstil üretim faaliyetlerinde kullanılan ana girdi malzemeleri ve bu ürünleri kullandığını beyan eden firma sayıları Grafik 14’te verilmektedir. İlde en yoğun tüketildiği belirlenen ana girdi malzemeleri; yıkama kimyasalları, iplik, boyarmadde ve kumaştır. İlde mevcut tekstil sektörünün konfeksiyon, dokuma, örme ve iplik üretimi üzerinde yoğunlaştığı dikkate alındığında, işletmelerde tüketildiği belirlenen ana girdi malzemeleri beklendiği gibi yıkama boyama kimyasalları (3204), iplik ve kumaştır. Ayrıca yün elyafı (5101), (5103), (5105), filtre bezleri, (5911) sünger, tela ve big bag (6305) gibi farklı ana girdi malzemelerinin de üretim faaliyetlerinde kullanıldığı belirlenmiştir.

Grafik 15 Kütahya İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler

Kütahya tekstil sektöründe üretilen nihai ürünler Grafik 15'te verilmektedir. Ankete katılan firmalar tarafından nihai ürün olarak en çok dokuma kumaş, dış giyim ve yıkanmış yün elyafın üretildiği belirlenmiştir. İlde üretilmekte olan geleneksel tekstil ürünlerinin yanında teknik tekstil ürün sınıflandırmasında yer alabileceği belirlenen nihai ürünler sera ipi, balya ipi (5402), halat ve brandadır (5911).

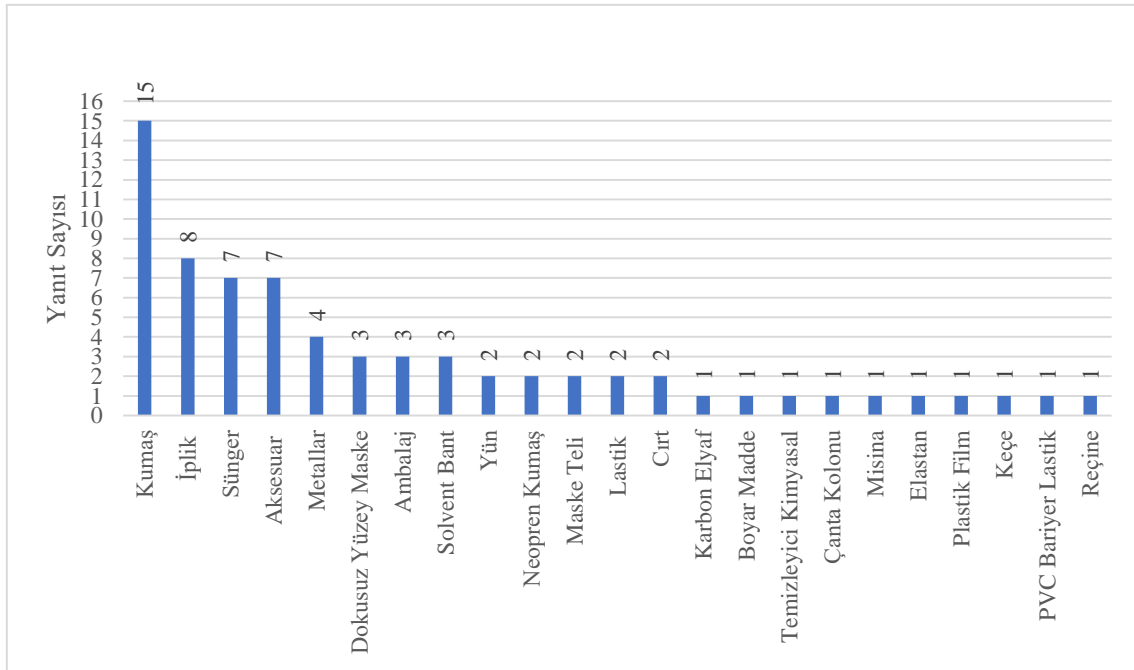
3.3.4. Manisa İli Teknik Tekstil Analizi

Tekstil sektöründe mevcut üretim alanları ile ilgili sorgulama sonucuna göre Manisa'da ankete katılan 23 firma içinde konfeksiyon ve dokuma en yoğun üretim alanlarıdır. Ayrıca belirlenen faaliyetler iplik, lif ve boya terbiye üretimidir. (Grafik 11).

Bu faaliyetler dışında Manisa'da TSO yöneticileri ile yapılan görüşmelerde verilen sözlü bilgiler ve verilen üye bilgileriyle ilde çok farklı tekstil ürünlerinin üretiminin yapıldığı belirlenmiştir. Bu ürünler; dalış elbise ve malzemeleri üretimi, yapışkanlı bant üretimi, endüstriyel izolasyon malzemesi üretimi, iş elbisesi üretimi, ortopedik ürünler üretimi, tıbbi flaster üretimi olarak belirlenmiştir (Tablo 17).

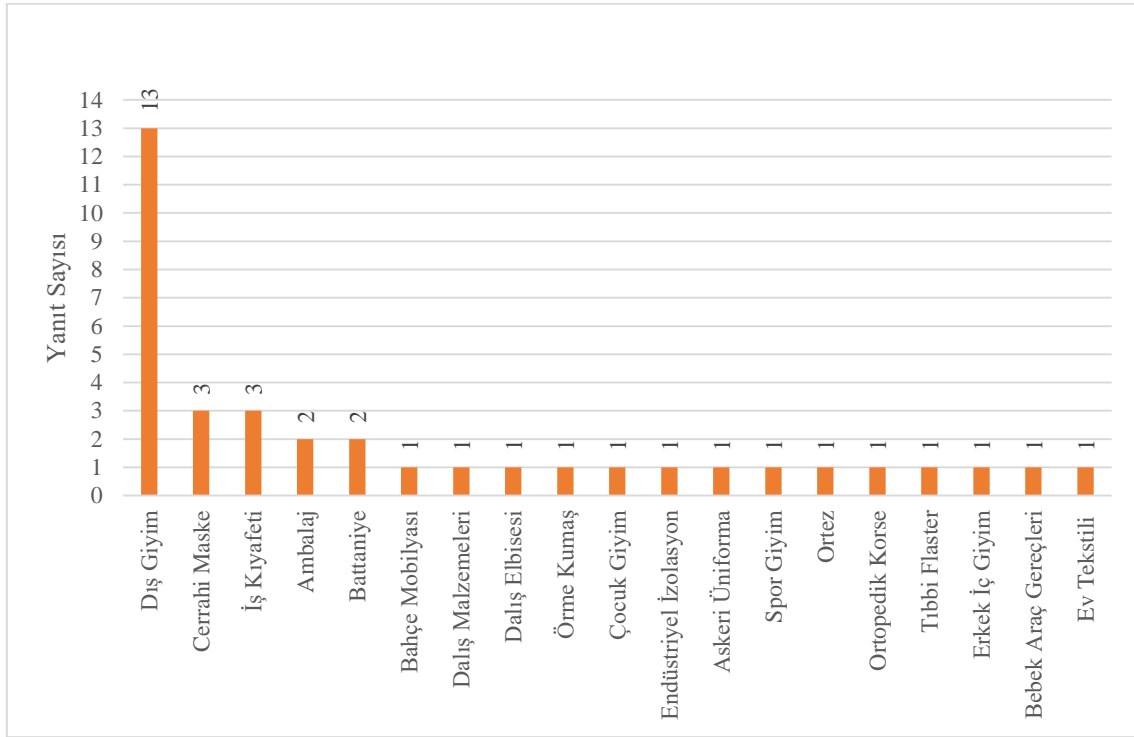
Manisa'da tekstil üretim faaliyetlerinde kullanılan ana girdi malzemeleri ve bu ürünleri kullandığını beyan eden firma sayıları Grafik 16'da verilmektedir. İlde tüketimi en yoğun belirlenen ana girdi malzemeleri kumaş, iplik, sünger ve aksesuardır.

İlde mevcut tekstil sektörünün konfeksiyon ve dokuma üretimi üzerinde yoğunlaştığı dikkate alındığında, işletmelerde tüketildiği belirlenen ana girdi malzemeleri beklendiği gibi kumaş ve ipliktir. Ayrıca sünger, neopren kumaş, cırt band, yapışkan bant malzemesi (5911), çanta kolonu (5902) gibi farklı ana girdi malzemelerin de üretim faaliyetlerinde kullanıldığı belirlenmiştir.

Grafik 16 Manisa İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri

Manisa ili tekstil sektöründe üretilen nihai ürünler Grafik 16'da verilmektedir. Ankete katılan firmalar tarafından nihai ürün olarak en çok dış giyim, cerrahi maske ve iş kıyafetinin üretildiği belirlenmiştir. İlde geleneksel tekstil ürünlerinin yanında çok çeşitli tekstil ürünlerinin üretildiği belirlenmiştir. Tekstil ürünü içeren bahçe mobilyaları, dalış malzemeleri ve elbiseleri, endüstriyel izolasyon malzemeleri, askeri üniforma ve iş giysisi, ortopedik ürünler, flaster bebek araba ve taşıyıcı ekipmanlar gibi teknik tekstil ürün sınıflandırmalarında yer alabileceği belirlenen ve ilde üretilen nihai ürünlerdir.

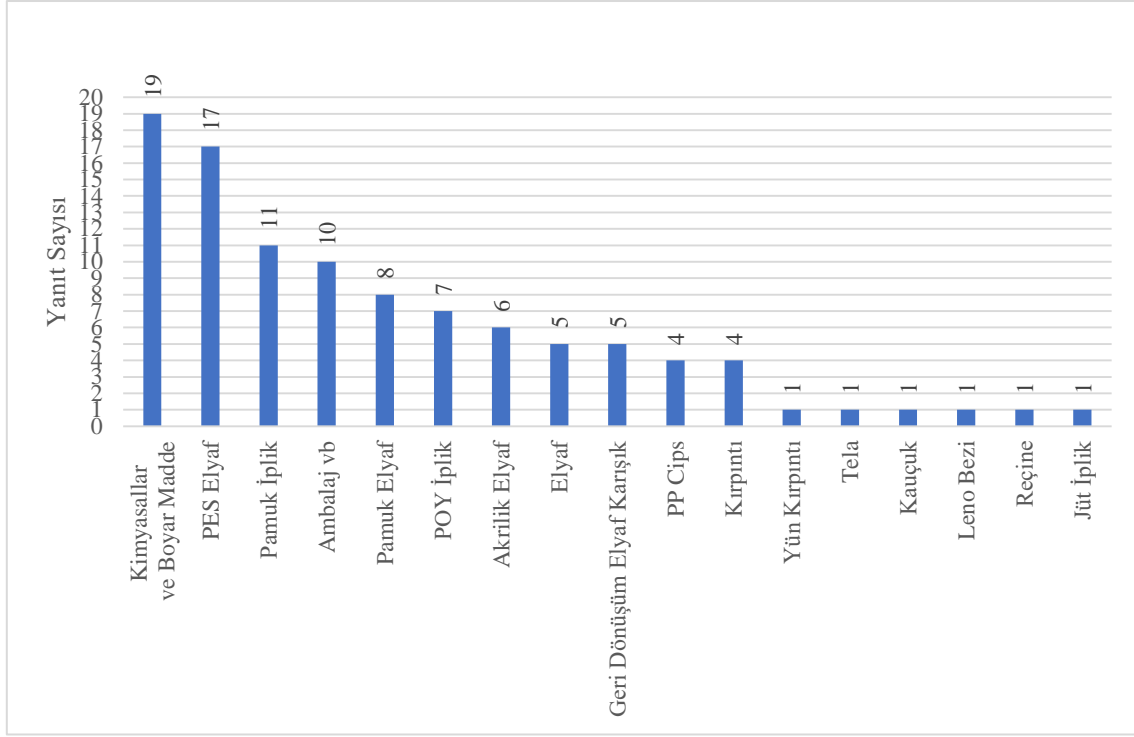

Grafik 17 Manisa İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler

3.3.5. Uşak İli Teknik Tekstil Analizi

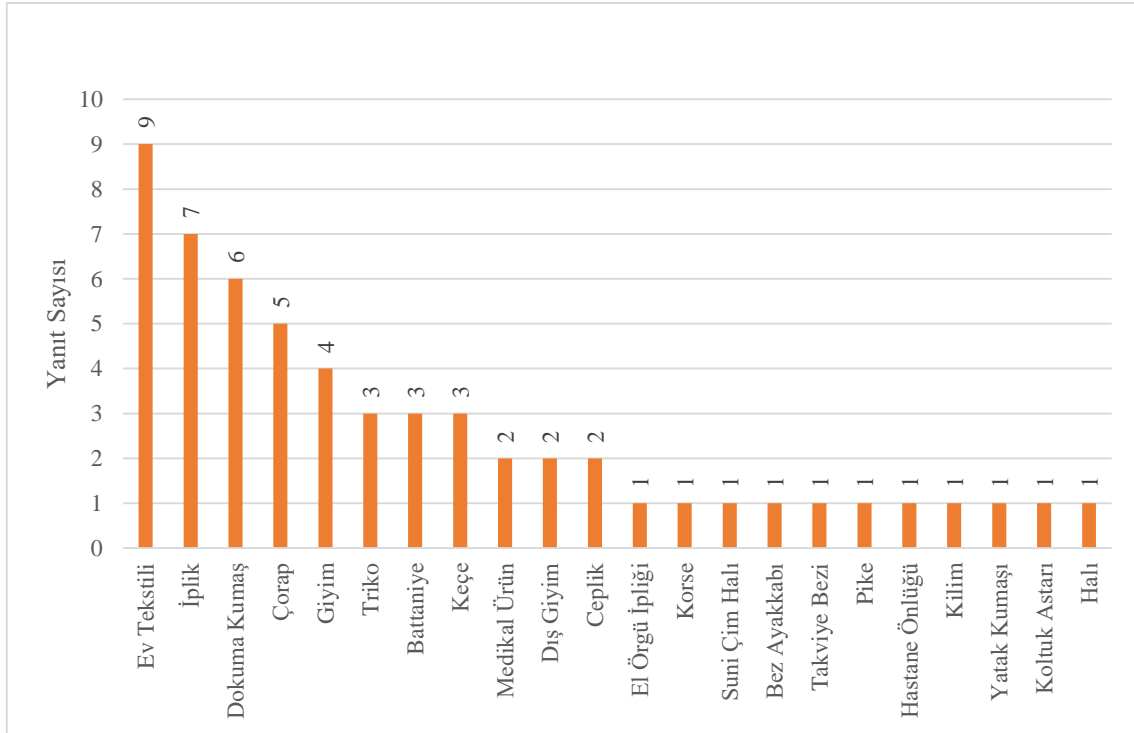
“Arka Plan” kısmında yer alan tekstil sektöründe mevcut üretim alanları ile ilgili sorgulama sonucuna göre Uşak, sektör yoğunluğu bakımından en yoğun il olarak dikkat çekmektedir. İlavenen, bölgedeki tüm illerde teknik tekstil potansiyeli görülen ve ankete katılım sağlayan toplam 84 firmadan 35’i Uşak ilindedir. Bu sayı bölgedeki iller içindeki en yüksektir. Uşak özellikle iplik ve dokuma sektöründeki firma sayıları ile bölgenin en yoğun tekstil üretim faaliyeti olan ilidir. İplik ve dokuma faaliyetlerinin yanı sıra diğer temel tekstil üretim faaliyetlerinin tamamının Uşak’ta olduğu belirlenmiştir (Grafik 11).

Bu üretim alanları dışında Uşak’ta ayrıca; haşıl, flaster üretimi, el örgü ipliği üretimi, iğneleme yöntemi ile keçe ve dokusuz yüzey imalatı, mekanik geri dönüşüm (şifanoz) ile tekstil geri dönüşümü, bu liflerden üretilen geri dönüşüm iplik üretimi (OE ve DREF iplik) ve PET şişelerden geri dönüşüm polyester elyaf üretim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir (Tablo 17). Uşak’ta tekstil üretim faaliyetlerinde kullanılan ana girdi malzemeleri ve bu ürünleri kullandığını beyan eden firma sayıları Grafik 18’de verilmektedir. Uşak’ta en yoğun tüketilen ana girdi malzemelerinin kimyasallar ve boyar maddeler ile polyester (PES) elyaf olduğu belirlenmiştir. İlde mevcut tekstil sektörünün iplik ve dokuma üretimi üzerinde yoğunlaştığı dikkate alındığında, işletmelerde tüketilen ana girdi malzemelerin beklendiği gibi harman yağlama için kullanılan çeşitli kimyasal maddeler; yeni ve geri dönüştürülmüş çok çeşitli elyaf (GTİP 5104) ve dokuma işletmeleri için gerekli pamuk ve polyester iplik (5507) (5503) çeşitleri olduğu belirlenmiştir. Ayrıca kumaş kırpıntısı (5601), tela, jüt ipliğin de üretim faaliyetlerinde kullanıldığı belirlenmiştir.

Grafik 18 Uşak İlinde Ankete Katılan Firmaların Kullandıkları Ana Girdi Malzemeleri

Uşak ili tekstil sektöründe üretilen nihai ürünler Grafik 19’da verilmektedir. Ankete katılan firmalar tarafından üretilen nihai ürünler arasında en çok ev tekstili ürünleri, iplik, dokuma kumaş ve çorap belirlenmiştir. İlde yaygın üretimi olan geleneksel tekstil ürün çeşitlerinin yanında yün battaniye (6301), keçe (5601), medikal ürünler (5911), korse (5911), suni çim halı (5601) ve bez ayakkabı gibi teknik tekstil ürün sınıflandırmalarında yer alabilecek nihai ürünler belirlenmiştir.

Grafik 19 Uşak İlinde Ankete Katılan Firmaların Ürettikleri Nihai Ürünler

Uşak ili 2019 yılı ihracat listeleri incelendiğinde çok çeşitli tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin ihracatının gerçekleştiği görülmektedir (Tablo 18). Ürün grupları ihracat tutarı (\$) olarak en yüksek olandan en düşük olana doğru sıralanmıştır. İhracat potansiyelleri olan bu ürünlerin teknik tekstil potansiyelleri ile ilgili açıklama eklenmiştir.

Tablo 18 Uşak İli Teknik Tekstilde Seçili Ürünlerde 2019 Yılı İhracatı ve Potansiyel Analizi

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	80.674.523,06	<p>İldeki en yüksek ihracat ürün grubu olan 570242, hometech kapsamındadır. Ürünlerin teknik özelliklerinin tasarım ve fonksiyonellik yönleri ile geliştirilmesi sonrasında bu ürün grubunda katma değer artışı kolaylıkla mümkün olabilecektir. Tasarım kapsamında; trend renkler, trend dokular ve perde-koltuk-halı gibi konsept tasarım yaklaşımlarının benimsenmesi, tasarımcı istihdamı, koleksiyon hazırlama faaliyetleri faydalı olacaktır.</p> <p>Fonksiyonellik kapsamında, ürünlerin sadece yer döşemesi olmanın dışında sensor teknolojileri ile bir arada kullanılması, renk değiştirme özellikli teknik liflerle üretilmesi, antimikrobiyal özellikte liflerle üretilmesi, koku salımı yapan liflerle üretilmesi, özel bitim işlemleri ve ek bileşenlerle ses yutma, ısı koruma özelliklerinin güçlendirilmesi gibi yaklaşımlar araştırılmalıdır.</p>
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	18.164.631,63	<p>Hometech kapsamındaki pamuklu yatak çarşafı ihracatında ürünlerin teknik özelliklerinin tasarım ve fonksiyonellik yönleri ile geliştirilmesi sonrasında katma değer artışı kolaylıkla mümkün olabilecektir.</p> <p>Tasarım kapsamında; trend renkler, trend dokular ve perde halı, yorgan gibi konsept tasarım yaklaşımlarının benimsenmesi, tasarımcı istihdamı, koleksiyon hazırlama faaliyetleri faydalı olacaktır.</p> <p>Fonksiyonellik kapsamında, ürünlerin sadece antimikrobiyal özellikte liflerle üretilmesi, koku salımı yapan liflerle üretilmesi, özel bitim işlemleri ile serinleten çarşaf, kendi kendine temizlenen masa örtüsü, ışık altında renk değiştiren desende örtüler,</p>

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
			antimikrobiyal mutfak bezleri gibi yaklaşımlar araştırılmalıdır.
5206	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla % 85 den az pamuk içerenler) (perakende satış için hazırlanmamış)	17.486.456,69	<p>Geri dönüşüm elyaf içeriği olan iplikler geleneksel tekstil üretiminde yaygın kullanılan ipliklerdir. Teknik tekstil kapsamında ise; içeriğinde geri dönüşüm elyaf içeren ve kalın numaralarda üretilen bu iplikler oekotech, indutech ve packtech gibi teknik tekstil çeşitleri kapsamına uygun olabilecek iplik çeşitleridir. Elyaf çeşidi, içeriği ve nihai iplik yapısında geliştirilecek yenilik ve geliştirmeler ile bu ürün grubunda katma değer artışı kolaylıkla mümkün olabilecektir.</p> <p>İpliklerin teknik tekstil ürün gruplarına uygun ürünlere dönüşümü sağlandıktan sonra yurtdışına satılmaları katma değer arttırılması için en uygun yöntem olacaktır. Dünyada bu tür geri dönüşüm ipliklerin kullanım alanları incelenmeli, tersine mühendislik yaklaşımları ile bölge kaynakları bu değer zincirine dahil olacak şekilde yapılandırılmalıdır.</p>
6301	Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri	13.160.921,67	Homotech kapsamında değerlendirilen battaniyeler, teknik özelliklerinin tasarım ve fonksiyonellik yönleri ile geliştirilmesi sonrasında katma değer artışı mümkün olabilecektir.
5101	Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)	7.989.133,91	Yıkanmış yün elyafının basit tarama ile dokusuz yüzey tabaka (vatka) halinde veya tops halinde satılması sonrasında katma değer artışı mümkün olabilecektir. Bu alanda üretim yapan firmalar için tarak makinesi, çekim makinesi gibi yatırım gerektirecek olan bu ek işlemler sonrasında ihracat değeri artacağı gibi iç piyasa için de yenilikçi kullanım alanları geliştirilebilecektir. Uşak ili için 6. büyük ihracat ürün grubu olan bu ürün çeşidine önem verilmesi, dünyada ilgi gören yün içerikli homotech, clottech, sportech, indutech, geotech, agrotech, buildtech alanları için teknik tekstil ihracatını arttırabilecektir.

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
			<p>Yün elyafının dünyada mevcut kullanım alanları incelenmeli; yün elyaf yıkama, elyaf işleme, iplik ve kumaş üretim süreçleri modernize edilmelidir. Yün elyaf yıkama süreçlerinde yan ürün olarak ortaya çıkan bileşenler değerlendirilmeli; sürdürülebilir yün yıkama süreçleri öğrenilmelidir.</p> <p>Yün içerikli spor giyim, iç giyim, çocuk ve yaşlı giyim, tıbbi amaçlı ürün, koruma amaçlı ürün grupları tasarım yaklaşımları ile geliştirilmeli ve katma değerli ürünler ortaya konmalıdır.</p>
5514	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı <% 85, m ² ağırlığı >170 gr, sadece pamukla karışık)	3.743.886,64	<p>Polyester iplik kullanılarak üretilen hafif gramajlı, astarlık kumaş çeşitleri olan bu ürün grubu homotech, clothtech, indutech ürünleri için kullanılabilir bir üründür. Katma değeri yüksek ürünlere geçiş için farklı elyaf içerikleri ve bitim işlemleri ile fonksiyonellik kazandırılması hızla mümkün olabilecektir. Temel dokuma teknolojileri kullanılarak üretilen hafif gramajlı ürünler dünyadaki kullanım alanlarındaki uygulama alanları dikkate alınarak geliştirilmelidir. Kullanım alanına uygun olacak şekilde antimikrobiyal özellik, böcek itici özellik, yüksek mukavemet gibi ek teknik özellikler kazandırılması konusu dikkate alınmalıdır.</p>
5203	Pamuk (karde edilmiş veya penyelenmiş)	2.584.468,67	<p>İplik haline getirilmeden sadece taraklama ve tarama işlemlerine tabi tutulmuş olan pamuk içerikli elyaf ürünler ek işlemler ile katma değeri yüksek ürünlere dönüşebilecektir.</p> <p>Dolgu malzemesi veya izolasyon malzemesi olarak kullanılabilir olan bu ürünler kullanım amacına göre farklı renk, farklı katman yapısında üretilerebilecektir.</p>
5509	Sentetik devamsız lifden iplik (dikiş ipliği hariç) (toptan)	3.917.759,21	<p>Akrilik/modakrilik elyafının işlenmesi ile ihracatı gerçekleştirilen elyaf ve iplik çeşitleri teknik amaçlara uygun tasarım yapılması ile yüksek katma değerli akrilik/modakrilik ürün ihracı mümkün olabilecektir. İplik olarak satış dışında</p>

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
			nihai ürün olarak satışı konusunda çalışma yapılması faydalı olacaktır.
5113	Kaba hayvan kılından veya at kılından dokunmuş mensucat	1.113.895,66	Homotech, agrotech, indutech alanları için uygun olan bu ürün dünyada ve Türkiye’de üretimi az olan bir ürün grubudur. Teknik özellikleri geliştirilmiş, farklı tasarımlarda ve yenilikçi olan ürünlerin ortaya konması ile katma değeri yüksek ürünler üretilerek teknik tekstil ihracatına katkı sağlanabilecektir. Tasarım konusunda trendlerin takip edilmesi, konsept tasarım ürünü olarak dikkate alınması, tasarımcı yaklaşımlarına önem verilmesi ile yeni ürün geliştirmek mümkün olabilecektir. Doğada yok olabilme özelliği öne çıkarılarak yenilikçi tasarımlar geliştirilebilir.
5202	Pamuk döküntüleri	1.397.970,47	Homotech, geotech için uygun olabilecek olan bu ürün grubunun, döküntü yerine ek işlem süreçleri ile katma değerli bir başka ürüne dönüştürülerek ihracı mümkün olabilecektir. Pamuk döküntü içeriği sınıflandırılarak iplik üretiminde kullanılabilir. Ayrıca kâğıt üretimi, selüloz ham maddesi olarak kullanımı gibi farklı kullanım alanlarının araştırılması faydalı olacaktır.
5703	Halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (tuftedilmiş)	456.607,69	Homotech, mobiltech için uygun olabilecek bu ürün grubunun tasarım ve fonksiyonellik yönlerinin güçlendirilmesi ile katma değerli ürün olarak ihracı kolaylıkla mümkün olabilecektir. Tasarım kapsamında; trend renkler, trend dokular ve perde-koltuk-halı gibi konsept tasarım yaklaşımlarının benimsenmesi, tasarımcı istihdamı, koleksiyon hazırlama faaliyetleri faydalı olacaktır. Fonksiyonellik kapsamında, ürünlerin sadece yer döşemesi olmanın dışında sensör teknolojileri ile bir arada kullanılması, renk değiştirme özellikli teknik liflerle üretilmesi, antimikrobiyal

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
			özellikte liflerle üretilmesi, koku salımı yapan liflerle üretilmesi, özel bitim işlemleri ve ek bileşenlerle ses yutma ısı koruma özelliklerinin güçlendirilmesi gibi yaklaşımlar araştırılmalıdır.
6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	887.028,88	<p>Homotech, indutech için uygun olabilecek bu ürün grubunun tasarım ve fonksiyonellik yönlerinin güçlendirilmesi ile katma değerli ürün olarak ihracı kolaylıkla mümkün olabilecektir.</p> <p>Tasarım kapsamında; trend renkler, trend dokular ve trend stil ve kalıplar izlenmelidir. Tasarımcı istihdamı, koleksiyon hazırlama faaliyetleri faydalı olacaktır.</p> <p>Fonksiyonellik kapsamında, ürünlerin leke tutmama, su geçirmeme, renk değiştirme özellikli teknik kumaşlarla üretilmesi gibi yaklaşımlar araştırılmalıdır.</p>
5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	830.428,20	Akrilik/modakrilik elyafının işlenmesi ile ihracatı gerçekleştirilen elyaf ve iplik çeşitleri teknik amaçlara uygun tasarım yapılması ile yüksek katma değerli akrilik/modakrilik ürün ihracı mümkün olabilecektir. Nihai ürün olarak satışı konusunda çalışma yapılması faydalı olacaktır.
6006	Diğer örme veya kroşe mensucat	558.537,51	<p>Homotech kapsamındaki pamuklu yatak çarşafı ihracatında ürünlerin teknik özelliklerinin tasarım ve fonksiyonellik yönleri ile geliştirilmesi sonrasında katma değer artışı kolaylıkla mümkün olabilecektir.</p> <p>Tasarım kapsamında; trend renkler, trend dokular ve perde halı, yorgan gibi konsept tasarım yaklaşımlarının benimsenmesi, tasarımcı istihdamı, koleksiyon hazırlama faaliyetleri faydalı olacaktır.</p> <p>Fonksiyonellik kapsamında, ürünlerin sadece antimikrobiyal özellikte liflerle üretilmesi, koku salımı yapan liflerle üretilmesi, özel bitim işlemleri ile</p>

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
			serinleten çarşaf, kendi kendine temizlenen masa örtüsü, ışık altında renk değiştiren desende örtüler, antimikrobiyal mutfak bezleri gibi yaklaşımlar araştırılmalıdır.
6310	Kullanılmış veya yeni paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve sicim, ip ve halattan kullanılmış eşya	675.323,03	Homotech, geotech için uygun olabilecek olan bu ürün grubunun döküntü olarak satılması yerine ek işlem süreçleri ile katma değerli bir başka ürüne dönüştürülerek ihracı mümkün olabilecektir. Dokusuz yüzey, izolasyon tabakası gibi ürün çeşitleri geliştirilmesi mümkün olabilecektir.
3005	Tıpta, cerrahide, dişçilikte veya veterinerlikte kullanılan pamuk, sargılar, gaz bezleri, bandaj vb.	959.816,50	Medtech için uygun olan bu ürün grubunun üretim teknikleri, ürün fonksiyonel teknik özellikleri ve kullanıcı dostu fonksiyonel ve estetik tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir. Bu ürün grubunun satış hacmi gerekli sertifikasyonların sağlanması sonrasında ambalaj tasarımı ve kullanım ergonomisi yönündeki yenilikçi tasarımlarla güçlendirilebilecektir.
5705	Diğer halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	327.551,28	Homotech, mobiltech için uygun olabilecek bu ürün grubunun tasarım ve fonksiyonellik yönlerinin güçlendirilmesi ile katma değerli ürün olarak ihracı kolaylıkla mümkün olabilecektir. Tasarım kapsamında; trend renkler, trend dokular ve perde-koltuk-halı gibi konsept tasarım yaklaşımlarının benimsenmesi, tasarımcı istihdamı, koleksiyon hazırlama faaliyetleri faydalı olacaktır. Fonksiyonellik kapsamında, ürünlerin sadece yer döşemesi olmanın dışında sensör teknolojileri ile bir arada kullanılması, renk değiştirme özellikli teknik liflerle üretilmesi, antimikrobiyal özellikte liflerle üretilmesi, koku salımı yapan liflerle üretilmesi, özel bitim işlemleri ve ek bileşenlerle ses yutma ısı

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
			koruma özelliklerinin güçlendirilmesi gibi yaklaşımlar araştırılmalıdır.
5806	Kordelalar, paralel hale getirilip 'yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)	210.264,25	Dar dokuma ürünler homotech, clottech, medtech, indutech, packtech, agrotech, sporttech ürün gruplarında kullanılabilen ürünlerdir. Performans, fonksiyonellik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir. Bu ürünlerin kullanım amacına uygun olarak; güç tutuşma, mukavemet kazandırma, estetik kazandırma gibi amaca hizmet edecek ek özelliklerinin artırılması faydalı olacaktır. Tasarım ve teknik bilgi ile katma değer artışı mümkün olacaktır.
5402	Polipropilenden tekstürize iplik (dikiş hariç)	953.491,00	Sportech, homotech, packtech ürün gruplarında kullanılabilen ürünlerdir. Performans, fonksiyonellik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.
5602	Keçeler (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	429.374,69	Packtech, geotech, buildtech ve mobiltech için uygun olabilecek bu ürün grubunun tüketicinin ilgisini çekebilecek estetik ve fonksiyonellik özelliklerinin geliştirilmesi piyasadaki rakiplere göre üstünlük sağlanmasını mümkün kılacaktır. Ürünlerin lif içeriği ve fonksiyonel özellikler yönünden çeşitlendirilmesi ile katma değerli ürün olarak ihracı mümkün olabilecektir. Bu ürünlerin kullanım amacına uygun olarak; güç tutuşma, mukavemet kazandırma, estetik kazandırma gibi amaca hizmet edecek ek özelliklerinin artırılması faydalı olacaktır. Tasarım ve teknik bilgi ile katma değer artışı mümkün olacaktır.
5107	Taranmış yün (kamgarn) iplikleri	314.408,20	Yün elyaf içeren iplikler; yün kullanılarak üretimi mümkün olan sportech, mobiltech, buildtech, clottech, medtech ürün gruplarına uygundur.

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
			İplik yerine nihai ürün olarak satışı ve dünyadaki pazar yapısı sorgulanmalıdır. İplik inceliğinin geliştirilmesi (numara inceleme) katma değer artışı sağlayacaktır. Ayrıca karışım iplik üretim süreçleri araştırılmalıdır.
6305	Ambalaj için sentetik veya suni maddelerden diğer torba ve çuval	5.882,30	Indutech, packtech için uygun olan bu ürün grubunun teknik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir. Ergonomik tasarım, mukavemet, doğada yok olabilme özelliklerinin geliştirilmesi konularında çalışma yapılmalıdır.
3809	Mensucat sanayinde kullanılan boya sabitleştiriciler vb	50.764,20	Oekotech için uygun olan bu ürün grubunun teknik özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.
5307	Jüt, bitki iç kabuğu lif iplikleri; rötör/kable	66.085,76	Agrotech, geotech, packtech, oekotech için uygun olan bu ürün grubunun teknik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.
3919	Plastiklerden kendinden yapışkan levhalar, plakalar, bantlar, şeritler, filmler, folyolar, vb; genişliği ≤20cm, rulo	0,09	Indutech, packtech, medtech için uygun olan bu ürün grubunun teknik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.
5608	Diğer hazır ağlar; sentetik-suni maddeden	4.034,01	Packtech, mobiltech, agrotech için uygun olan bu ürün grubunun teknik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.
4819	Torba ve çantalar; taban genişliği= >40 cm	233.755,67	Indutech, packtech için uygun olan bu ürün grubunun teknik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.

HS-4 KODU	TANIM	İHRACAT (FOB \$)	TEKNİK TEKSTİL POTANSİYELİ
6306	Çadırlar (dokumaya elverişli diğer maddelerden)	-	Sportech, mobiltech, agrotech için uygun olan bu ürün grubunun teknik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.
4010	Transmisyon kolonu; vulk. kauçuk (kesiti trapez şeklinde, 60<çevre<180cm) (v yivli)	6.104,04	Indutech, packtech, mobiltech, için uygun olan bu ürün grubunun teknik ve tasarım özelliklerinin geliştirilmesi, üretiminin artırılması ile teknik tekstil ihracatının artırılması mümkün olabilecektir.

3.4. Çalıştay

Pandemi koşulları dolayısıyla çalıştay çevrim içi düzenlenmiştir. Çalıştay içeriği aşağıda yer almaktadır:

AÇILIŞ: Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Veli OĞUZ'un konuşması

ÇALIŞMA HAKKINDA: Çalışmanın kapsamının paylaşılması

TEKNİK TEKSTİL KAVRAMI ve UYGULAMA ALANLARI: Kavramların teknik tekstil uygulama örnekleri görselleri ile anlatılması

TEKNİK TEKSTİLDE EĞİLİMLER: Dünya ve Türkiye teknik tekstil pazar verileri ve beklenti eğilimlerinin sunulması

SAHA ZİYARETLERİ: Çalışmada uygulanan saha görüşmelerinin aktarılması

ANKET SONUÇLARI: 84 firma ile yapılan anket sonuçlarından mevcut durumu açıklama, il bazlı ana girdiler, nihai ürünlerin aktarılması ve teknik tekstilde üretim durumları ile ilgi durumlarının karşılaştırılması sunulması

ÇALIŞTAY: Katılımcılara yönetimin açıklanması ile 3 odaya ayrılarak fikirlerin alınması, son olarak çıktılarının sunulması

KAPANIŞ: Katılım için teşekkür edilerek toplantının sonlandırılması.

Çalıştayda yöntem olarak, katılımcıların 3 odaya ayrılarak çalışması benimsenmiştir. Gruplara ayrılmadan önce, grupları tespit ederken aşağıdaki sorulara yönelik olası yanıtların oylanması ve ilave önerilerin alınması ile bir "Çözüm Önerileri Tablosu"nun (Tablo 19) doldurulması için yöntem açıklanmıştır. Katılımcılara açıklanan temel sorunlar şöyledir:

-SORUNLAR NE?

-Sizce bölgede teknik tekstil konusunda eksiklikler nelerdir?

Firmaların teknik tekstil üretimine uygun makinelerinin olmaması

Bu konuda eğitilmiş / yetişmiş insan kaynağının olmaması

Nasıl yapılacağını bilmiyor olmak

Katılımcılara açıklanan çözüm yaklaşımı şöyledir:

ÇÖZÜMLER NE OLMALI?

Sizce bölgede teknik tekstil konusunda yapılması gerekenler nelerdir?

Bina- Makine Yatırımı	---
Teknik Destek Verilmesi
İş Birliği ve Koordinasyonu Geliştirilmesi

Açıklamadan sonra, tüm katılımcılar 3 odaya dağılarak aşağıdaki başlıklarda çalışmışlardır:

1. Oda: Bina- Makine Yatırımı

2. Oda: Teknik Destek Verilmesi

3. Oda: İş Birliği ve Koordinasyonu Geliştirilmesi

Her oda kendi ana stratejisi için yapılması gereken faaliyetleri belirliyor.

Kim ve kimler yapmalı?

Ne kadar zamanda yapılmalı?

Ne kadar bütçe ayrılmalı?

Tablo 19 Çözüm Önerileri Tablosu

Moderatör	Sıdika Arıkan	Faaliyet Gerekli Mi?	Süre	Sorumlu	İşbirliği Kurumu	Bütçe	Yöntem	
		a. Evet b. Hayır c. Fikrim Yok	a. Kısa Vade b. Orta Vade c. Uzun Vade	a. Firmalar Kendi b. Zafer c. TSO d. KOSGEB e. OSB f. Valilik / SİM / TİM g. Üniversite h. Diğer	a. Zafer b. TSO c. KOSGEB d. OSB e. Valilik / SİM / TİM f. Üniversite g. Diğer	a. < 10 bin TL b. > 10 bin < 100 bin TL c. > 100 bin < 1 milyon TL d. > 1 milyon TL < 10 milyon TL	a. Firmanın Yatırımı b. Hibe c. Teşvik/ Özel Kredi d. Ortak Kullanım	
		İNSAN KAYNAKLARI YAPISI						
1	- TT üretimi Personeli Yetiştirilmesi	x	x	x	x	x	x	
2	- Ar-Ge Personeli Yetiştirilmesi	x	x	x	x	x	x	
3	- Dış Ticaret Personeli Yetiştirilmesi	x	x	x	x	x	x	
4	- Dışarıdan akademik / uzman mentörlük desteği							

Her faaliyet için faaliyetin gerekliliği sorgulanarak gerekli görülen faaliyetlerin süresi, sorumlusu, iş birliği kurumları, bütçe aralığı ile yöntemi belirlenmiştir.

4. TR33 BÖLGESİ YÖNELİM ANALİZİ

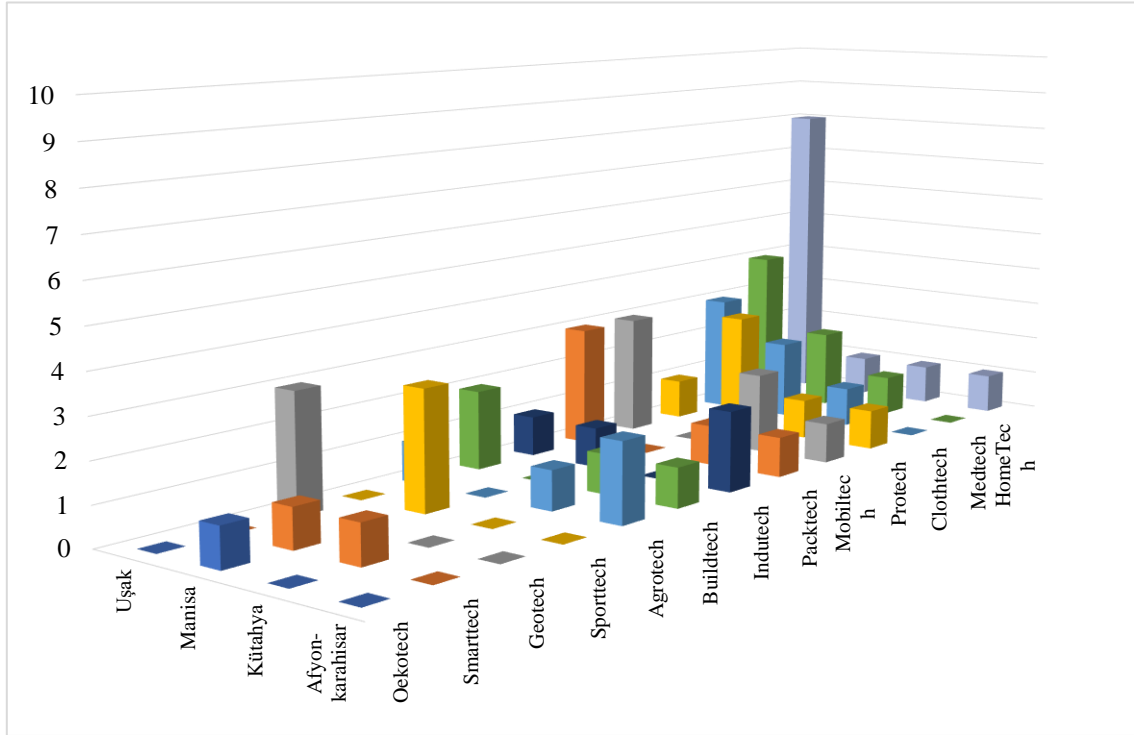
4.1. Bölgedeki Firmaların Teknik Tekstil Yönelimleri

TR33 Bölgesi'nde mevcut teknik tekstil üretimi yapan firma sayıları ve firmaların ilgilendikleri teknik tekstil ürün grupları Grafik 20, Grafik 21 ve Grafik 22 'de verilmektedir.

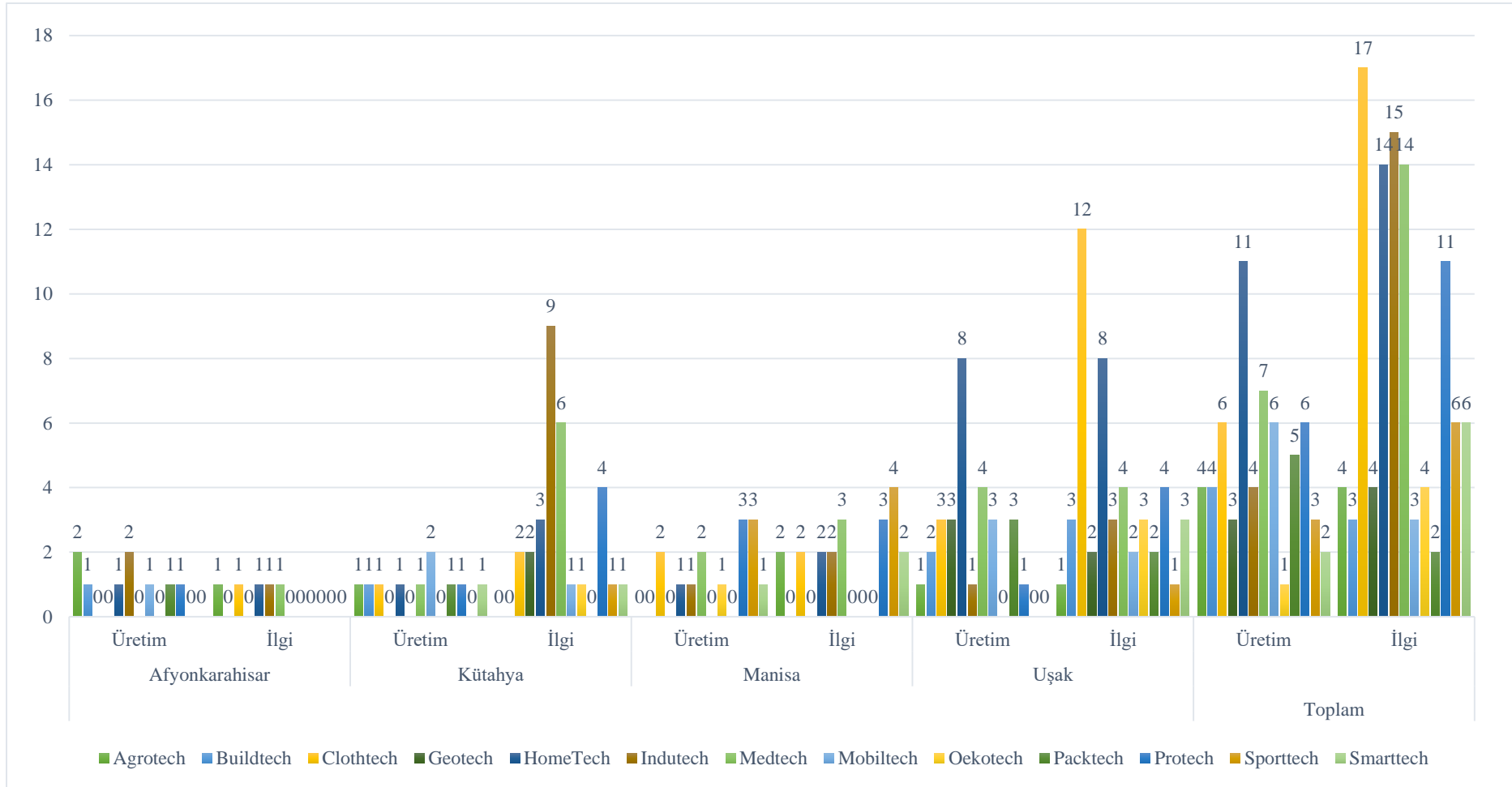
Mevcutta teknik tekstil ürettiğini beyan eden firmaların en az sayıda Afyonkarahisar ilinde olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde ildeki firmaların teknik tekstil üretimine ilgi düzeylerinin de düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu ilde agrotech ve indutech faaliyetlerini yürüten firmaların varlığı önemsenmektedir. Söz konusu alanlarda yapılan üretimlerin daha da geliştirilmesi ve geleneksel tekstil üretimi yapmakta olan firmaların da teknik tekstile olan düşük ilgi seviyelerinin artırılması için çalışma yapılması faydalı olacaktır.

Kütahya ilinde mobiltech alanında teknik tekstil üretim faaliyetlerinin yapıldığı, indutech, medtech ve protech alanlarına ise ilgi gösterildiği belirlenmiştir. Kütahya'nın, gelişmiş tekstil ve otomotiv sektörleri olan Bursa ve gelişmiş makine sektörü ve havacılık sektörü olan Eskişehir illerine yakınlığı dikkate alınmalıdır. Kütahya'nın TR33 Bölgesi dışında diğer komşu iller ile olan etkileşimi dikkate alınarak teknik tekstil üretimine olan ilginin bölgesel dinamiklere uygun şekilde yönlendirilmesi ve geliştirilmesi faydalı olacaktır.

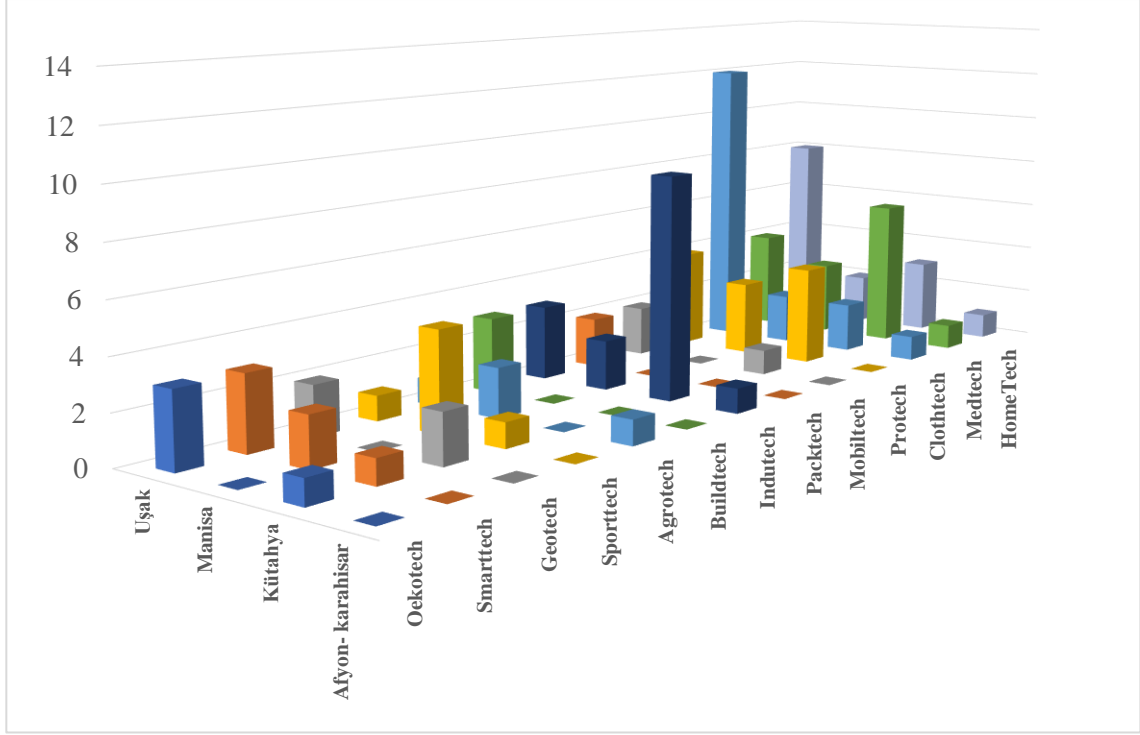
Manisa ilinde hometech, protech, sportech alanlarında teknik tekstil üretildiği, sportech, medtech alanlarına yönelik ise ilgi duyulduğu belirlenmiştir. Gelişmiş elektronik sektörü, tarımsal üretim altyapısı, İzmir iline olan yakınlığı nedeni ile Manisa'nın TR33 Bölgesi dışında diğer iller ile olan etkileşimi dikkate alınarak teknik tekstil üretimine olan ilginin bölgesel dinamiklere uygun şekilde yönlendirilmesi ve geliştirilmesi faydalı olacaktır.

Grafik 20 TR33 Bölgesi'nin İllere Göre Teknik Tekstil Üretim Alanları

Grafik 21 TR33 Bölgesi ve İlleri Düzeyinde Teknik Tekstil Üretim ve İlgi Alanları

Grafik 22 TR33 Bölgesi'nin İllere Göre Teknik Tekstil İlgili Alanları

Uşak ili teknik tekstil faaliyetlerine yatkınlık ve altyapı büyüklüğü itibarı ile potansiyeli en yüksek ildir. Homotech, protech alanlarında teknik tekstil üretildiği, medtech ve protech alanlarına ilgi duyulduğu belirlenmiştir. Gelişmiş geri dönüşüm sektörü, makine altyapısı, yün sektörü konusundaki bilgi birikimi nedeni ile Uşak ili geleneksel altyapısı, modern makine parkı dikkate alınarak çok yönlü teknik tekstil üretim potansiyeli olan ancak uygun şekilde yönlendirilmesi gerekli olan bir il olarak değerlendirilmiştir.

4.2. TR33 Bölgesi'nde Üretilen Teknik Tekstil Ürünlerinin Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Pazar Araştırması

Bu bölümde, çalışmaya konu olan TR33 Bölgesi'nden üretilen ürünlerin pazar düzeylerini ve potansiyel pazarlarını belirlemek üzere 2015-2019 döneminde en fazla ithalat yapan 20 ülkenin ithalatlarında görülen gelişim ITC Trademap²³ grafikleri üzerinde incelenmiştir. Grafiklerde çalışmanın yapıldığı dönemde erişilebilen en güncel veriler yer almaktadır.

Çalışmada kullanılan grafikler dikey ve yatay iki eksen oluşmaktadır. Dikey eksen; ülkelerin 2018-2019 döneminde (bir yıllık) dünyadan yaptıkları ithalatın oransal artış veya azalışını, yatay eksen ise 2015-2019 döneminde (beş yıllık) dünyadan yaptıkları ithalatın yıllık oransal artışını göstermektedir. Her grafikte ayrıca "scale" kelimesi ile gösterilen ve 1.000 \$ bazında ifade edilen bir ölçek yer almaktadır. Bu ölçek büyüklüğü ile ülkelerin dairesel büyüklükleri "göz kararı" hesaplanarak o ülkenin ithalat pazar büyüklüğü tahmin edilebilir.

- ITC Trademap'in bu grafiklerinde, her iki eksen üzerinde yer alan "0" (sıfır) çizgileri dikkate alındığında; dikey eksenin solunda ve yatay eksenin altında kalan ülkeler, sırasıyla son beş yıllık ve son bir yıllık dönemde ithalat azalışı gösteren ülkelerdir. **Bu ülkeler pazarı daralan ülkeler olarak değerlendirilmiştir.**

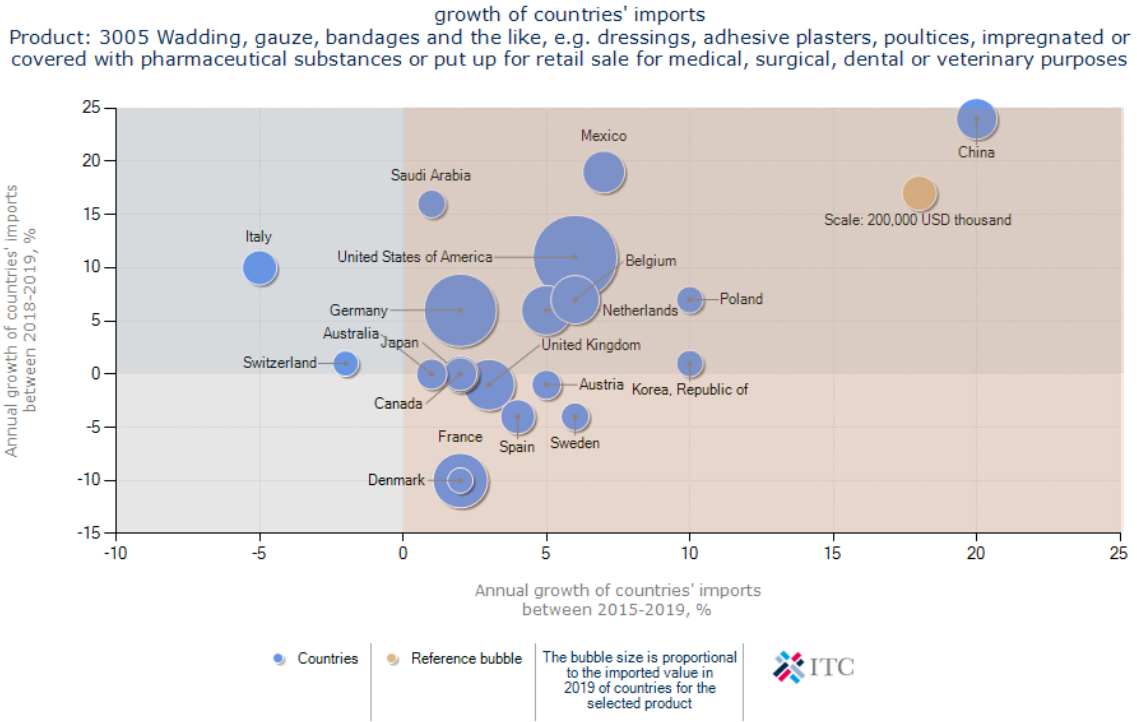
²³ ITC TRADEMAP (International Trade Center, TradeMap uygulaması): Ürünlerin ülkeler arası ticaretini istatistikî tablolar ve grafikler ile sunan uygulama, Erişim Tarihi: 21 Ocak 2021 Erişim: www.trademapp.org

- Yapılan inceleme sırasında “0” (sıfır) çizgilerinin sağı ve üstü farklı renklerde gösterilmiştir. **Dikey ekseninde “0” noktasının sağındaki ülkeler son 5 yılda ithalatı artmakta olan ülkeler, yatay ekseninde “0” noktasının üzerindeki ülkeler son 1 yılda ithalatı artmakta olduğu için bu ülkeler hedef pazar seçilirken dikkate alınmaktadır.**
- Renklerin kesiştiğı bölgede yer alan ülkeler sağı üst köşeden sol alt köşeye doğru sıralanarak değerlendirmeye alınabilir. Çünkü renklerin kesiştiğı bölge hem 5 yıldır ithalatı artmakta olan hem de son 1 yılda artış eğiliminin devam ettiği ülkelerin yer aldığı alandır. Bu bölge çalışmamızda hedef pazar olarak dikkate alınabilecek bölge olarak incelenmektedir.

Grafiklerin alındığı Trademap, ülkemizdeki kurumların dış ticaret analizlerinde kullandığı güvenilir ve işlevsel bir kaynaktır. Çalışmada kullanılan grafikler Trademap sayfasında üretilerek işbu rapora aktarılmıştır. Raporun dış ticarete yönelik çalışmalarına rehberlik etmesini hedeflediğimiz firma temsilcilerinin, grafiklerden azami fayda görmelerini sağlamak üzere, GTİP kodu ve İngilizce açılımı, ülke isimleri ve grafiğı okumaya yönelik tüm bilgiler korunmuştur. Bu raporla birlikte işletmelerin burada kullanılan yöntemden farklı ürünler için de yararlanmasını tavsiye ederiz.

1. Tıpta, cerrahide, dişçilikte veya veterinerlikte kullanılan pamuk, sargılar, gaz bezleri, bandaj vb. (GTIP 3005)

“Tıpta, cerrahide, dişçilikte veya veterinerlikte kullanılan pamuk, sargılar, gaz bezleri, bandaj vb.” ürün grubunda dünyanın önde gelen pazarları incelendiğinde, ABD’nin dünyanın en büyük ithalat pazarı olduğu görülmektedir. ABD, 2019 yılı verilerine göre yaklaşık 1 milyar 200 milyon \$ tutarında ithalat yapmıştır. ABD’deki ithalat artış oranları 2018-2019 döneminde %11 ve 2015-2019 döneminde yıllık ortalama %6 olmuştur. İthalat pazar büyüklüğü açısından ABD’yi yaklaşık 940 milyon \$’lık ithalatı ile Almanya ve 530 milyon \$ ithalatı ile Fransa takip etmiştir. Ana pazarların Avrupa ve Uzak Doğu ülkeleri olduğu görülmektedir.

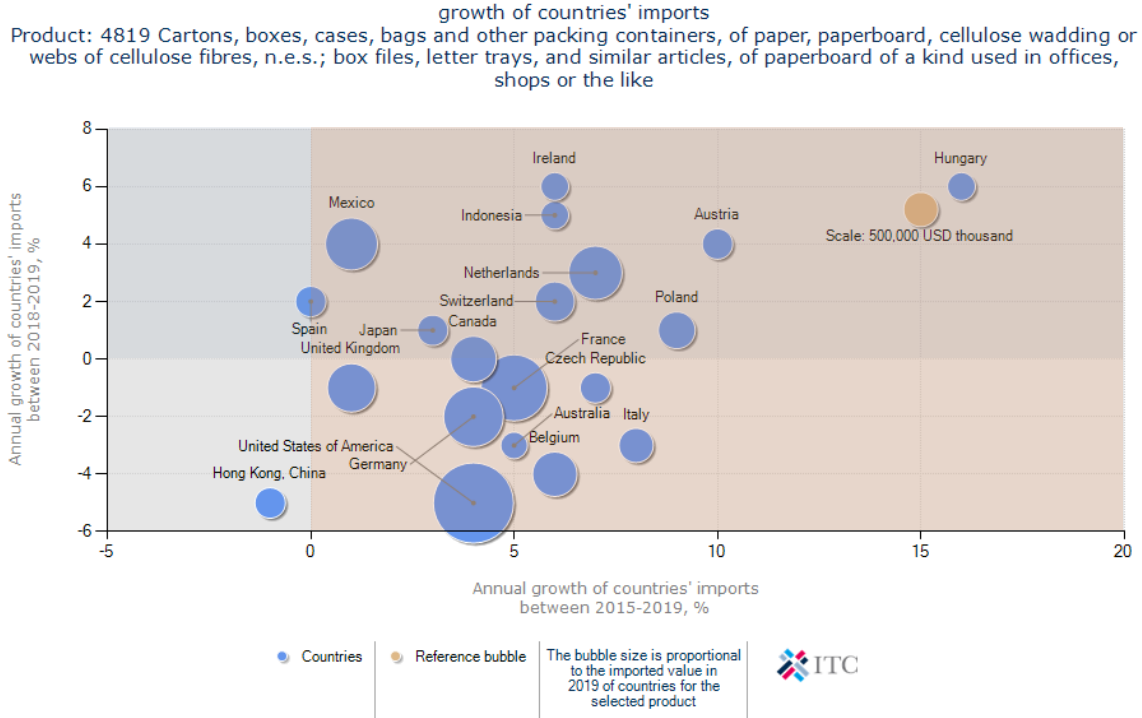

Grafik 23 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 3005)

İthalat artış oranları incelendiğinde, Çin’in hem son beş yıl içerisinde %20 hem de son bir yıl içerisinde %24’lük ithalat artışları ile önde geldiği görülmektedir. Çin’de ithal ürünlerde pazar büyüklüğü yaklaşık 280 milyon \$ ‘dır. Çin’i son yıllardaki ithalat artışları ile Meksika takip etmektedir. Meksika’nın son bir yılda dünyadan yaptığı ithalat %19, son beş yılda yaptığı ithalat ise yıllık bazda %7 artış göstermiştir. Meksika, yaklaşık 310 milyon \$’lık ithalat pazar büyüklüğü ile Çin’in önünde yer almaktadır. Dikkate alınacak diğer ülkeler sırasıyla Polonya, ABD, Belçika ve Hollanda’dır. Dikkat çekici iki nokta; Çin hariç son beş yılda ithalat artışı görülen ülkelerde artışın %1 – 10 arasında gerçekleşmiş olması ve dünyanın önde gelen ithalat pazarlarından İngiltere ve Fransa’da ithalatın son bir yılda sırasıyla %1 ve %10 düşüş göstermiş olmasıdır.

2. Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutu, muhafaza, torba vb. (GTIP 4819)

“Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutu, muhafaza, torba vb.” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada 24 milyar 105 milyon \$ tutarında bir dış alım gerçekleşmiştir. Bu tutarın 2 milyar 780 milyon \$'lık kısmı ABD, 1 milyar 910 milyon \$'lık kısmı Fransa, 1 milyar 518 milyon \$'lık kısmı Almanya, 1 milyar 255 milyon \$'lık kısmı Hollanda, 1 milyar 162 milyon \$ tutarındaki kısmı Meksika ve 1 milyar 31 milyon \$'lık kısmı Birleşik Krallık tarafından gerçekleştirilmiştir. Türkiye, söz konusu üründe 2019 yılında 556 milyon \$ tutarında ihracat gerçekleştirmiştir.

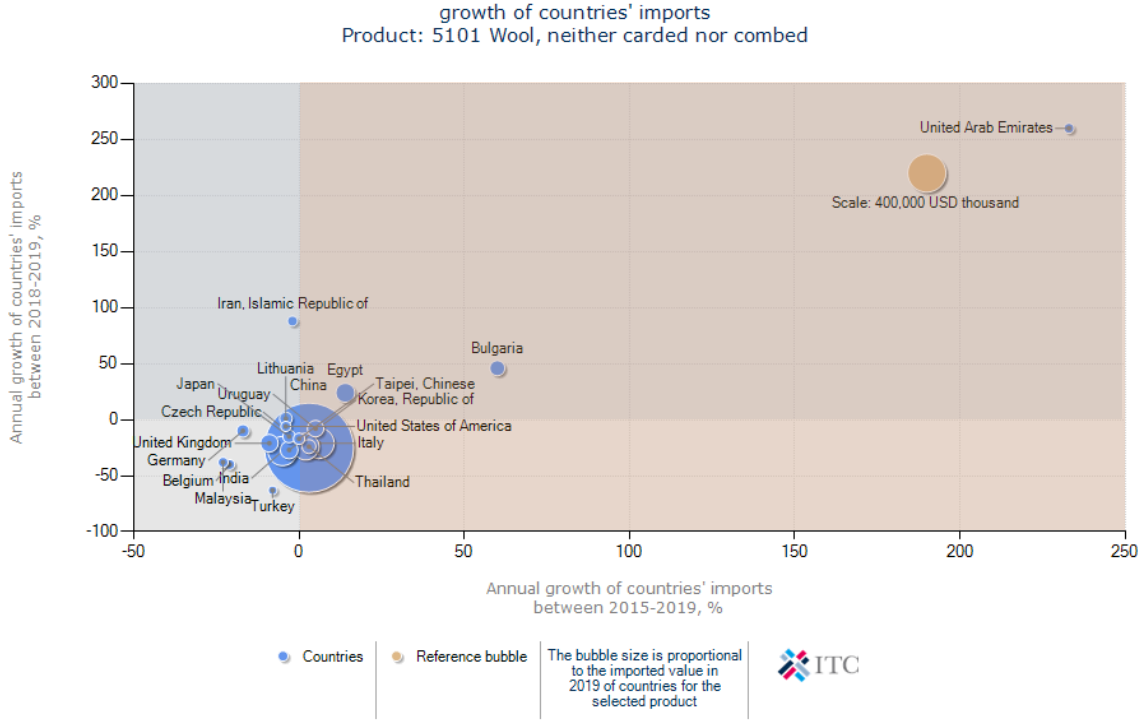
Grafik 24 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 4819)

Bu ürünün dünyanın önde gelen yirmi ithalatçı ülkesinde 2015-2019 ve 2018-2019 ithalat artışları incelendiğinde, Macaristan'ın son beş yıllık ithalat artış oranı ile diğer ülkelerin önünde yer aldığı görülmektedir. Macaristan 2015-2019 beş yıllık dönemde ithalatını %16 arttırmış durumdadır. Bu ülkeyi Avusturya %10, Polonya %9, İtalya %8, Hollanda ve Çekya %7, İrlanda, Endonezya, İsviçre, Belçika %6, Fransa ve Avustralya %5, Kanada, Almanya, ABD %4, Japonya %3 ve Meksika ile Birleşik Krallık %1 artışla takip etmiştir. Son bir yıllık verilere göre dünyada ithalatını en fazla arttıran ülkeler Macaristan ve İrlanda olmuştur. Bu iki ülkenin 2018-2019 ithalatları %6 artış göstermiştir. Bu iki ülkeyi %5 ile Endonezya, %4 ile Meksika ve Avusturya takip etmiştir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, 2015-2019 ve 2018-2019 dönemlerinde ithalatlarını arttırmış olan Macaristan, Avusturya, Polonya, Hollanda, İrlanda, Endonezya, İsviçre, Kanada ve Meksika olarak ele alınabilir. Ürünün en önemli pazarları olan Fransa, Almanya ve ABD'de son bir yıllık ithalat düşüşleri bu ülkeleri hedef pazar olarak değerlendirme konusunda dikkatli davranmayı gerektirmektedir.

3. Yün ve yapağı (karde edilmemiş/taranmamış) (GTIP 5101)

Karde edilmemiş/taranmamış yün ve yapağı ürünlerinde Çin dünyanın bir numaralı ithalat pazarıdır. ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında yıllık toplam 3,7 milyar \$'lık ihracatın 2,4 milyar \$'ı bu ülkeye gerçekleşmiştir. Sıralamada ikinci sırada yer alan İtalya'nın ithalatı sadece 236 milyon \$'dır. Üçüncü sırada ise 228 milyon \$ ile Hindistan gelmektedir. Bu ülkelerin ithalat miktarları ise sırasıyla 273, 25 ve 65 bin ton olmuştur. Hindistan miktar bazında ikinci büyük ithalatçı iken İtalya birim fiyatı yüksek ürün ithal ettiği için değer bazında dünyanın ikinci büyük ithalatçısı olarak görülmektedir. Türkiye bu üründe 2019 yılı ithalat rakamlarına göre 11 bin tonluk ithalat ile miktar bazında dünyada altıncı büyük ithalatçıdır.

Grafik 25 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5101)

İthalat artış oranlarına göre ise ilginç bir durum tespit edilmektedir; ithalatçı ülkeler sıralamasında (on dokuzuncu sırada yer alan) Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), hem beş yıllık hem de bir yıllık artış oranları incelendiğinde açık ara önde yer almaktadır. BAE ithalatı son bir yılda %260 ve son beş yılda yıllık %233 artmış durumdadır. ITC Trademap verilerine göre BAE 2019 yılında 4 bin 500 ton ürün ithal etmiştir. BAE'den sonra hem beş yıllık hem bir yıllık verileri ile dikkat çeken ülke Bulgaristan'dır. Bulgaristan, bu üründe dünyanın dokuzuncu büyük ithalatçısıdır. 2019 yılı ithalatı yaklaşık 9 bin 200 ton ve artış oranları ise yıllık ve beş yıllık olarak sırasıyla %46 ve %60'tır. Hem beş yıllık hem de bir yıllık artış oranlarında yükselme görülen diğer ülke Mısır'dır. Mısır'ın ithalatta gösterdiği artış yıllık %24 ve beş yılda yıllık ortalama %14 olmuştur. Dünyanın bu üründe en büyük beşinci ithalat pazarı olan Mısır 2019 yılında yaklaşık 8 bin ton ithalat gerçekleştirmiştir. Bu ülkeler dışında kalan – en büyük ithalatçı Çin dahil – diğer ülkelerin son bir yıl içerisinde ya da son beş yılda ithalat artış oranlarının “0” çizgisinin gerisinde kaldığı yani artış göstermediği tespit edilmektedir. Önemli bir sanayi girdisi olan ürünün ithalatında yaşanan bu düşüşün nedeninin yerel üretimden mi yoksa ürüne olan talepte yaşanan bir düşüşten mi kaynaklandığının ayrıca tespiti gerekmektedir. Miktar bazında dünyanın altıncı büyük ithalatçısı olan Türkiye'de ithalat son bir yılda %63 ve beş yılda yıllık ortalama %8 düşmüş durumdadır.

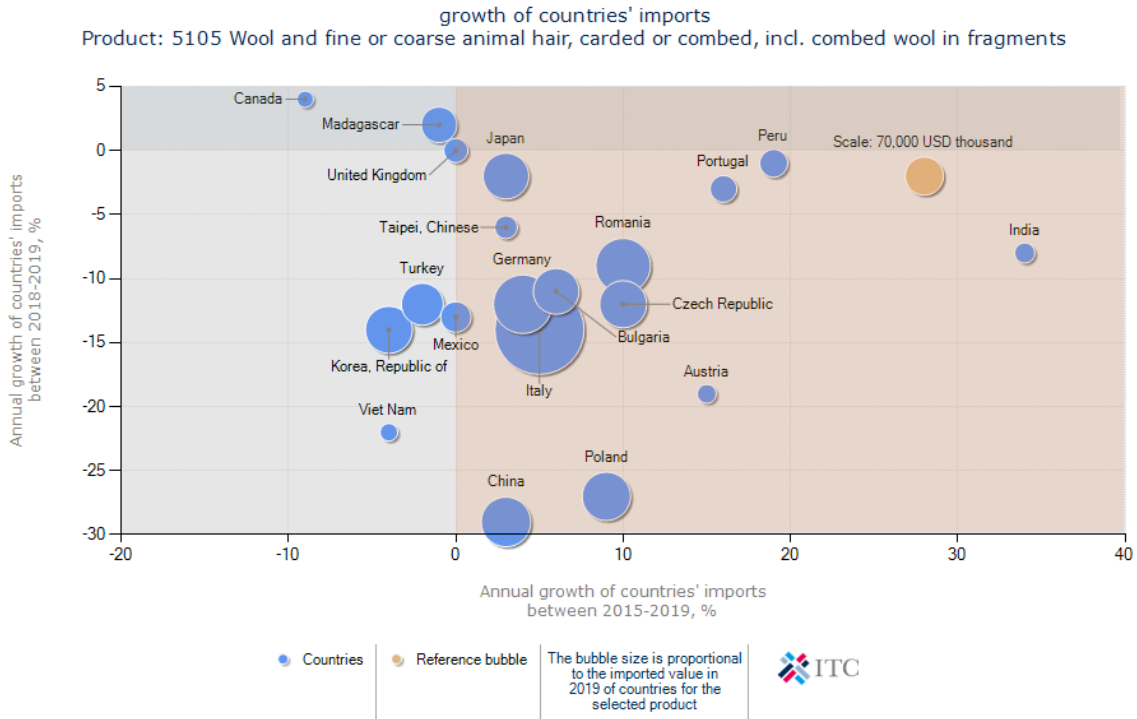
Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son bir yıllık ithalatında bir gerileme olmasına rağmen dünyanın bir numaralı ithalat pazarı olmasından dolayı Çin, daha sonra yine son bir yıllık ithalatı düşüş göstermiş olmasına rağmen ikinci büyük ithalat pazarı olan İtalya, hem beş yıllık hem de bir yıllık ithalat artış oranları oldukça dikkat çekici olan BAE, Bulgaristan ve Mısır olarak değerlendirilebilir.

4. Yün, ince veya kaba hayvan kılları (karde edilmiş/taranmış) (GTIP 5105)

Karde edilmiş/taranmış yün, ince veya kaba hayvan kılları ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada yaklaşık 1 milyar 800 milyon \$ ithalat gerçekleşmiştir. En büyük ithalat pazarı 22 bin 636 ton ile İtalya olmuştur. İtalya bu miktar için yaklaşık 400 milyon \$ ödemiştir. İtalya'yı sırasıyla 11 bin ton ve 166 milyon \$ ile Almanya ve 9 bin ton ve 145 milyon \$ ile Romanya takip etmiştir. Türkiye bu üründen 2019 yılında yaklaşık 7 bin ton ithalat yapmıştır. Türkiye dünyanın onuncu büyük ithalat pazarı konumundadır.

Dünyanın önde gelen ilk yirmi ithalat pazarında yaşanan gelişmeler incelendiğinde ise Kanada ve Madagaskar dışında kalan diğer ülkelerin ithalatlarında son bir yıl içerisinde düşüş görülmektedir. Üründe dünyanın bir numaralı ithalat pazarı olan İtalya'da bir yıllık düşüş %14'tür. Son bir yıllık genel düşüşe rağmen ilk yirmi pazarın son beş yıllık ithalat verileri incelendiğinde ise Türkiye dahil üç ülke dışında kalan ülkelerin yıllık ortalamalarında artış görülmektedir. Bu çerçevede ithalatını en fazla arttırmış olan ülke Hindistan'dır. Hindistan'ın son beş yılda yıllık ortalama %34 ithalat artışı sağladığı görülmektedir. Ancak son bir yılda Hindistan'ın ithalatında %8 düşüş yaşanmıştır. Hindistan'ı Peru, Portekiz ve Avusturya takip etmektedir. Bu ülkelerde görülen ithalat artış oranları ise sırasıyla %19, %16 ve %15'tir. Bu ülkelerde de son bir yılın düşüş ile kapandığı unutulmamalıdır. Türkiye'nin ithalat artış oranlarına göre ise hem bir yıllık hem de beş yıllık süreçte düşüş görülmekte; yıllık %12 ve beş yıl üzerinden yıllık %2'dir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son beş yıllık artışları ile diğer ülkelerden ayrılan Hindistan, Peru, Portekiz ve diğer yandan ithalat pazar büyüklükleri ile ilk üç ülke kadar olmamakla beraber son beş yılda göstermiş oldukları artış ile Romanya ve Bulgaristan olarak değerlendirilebilir.

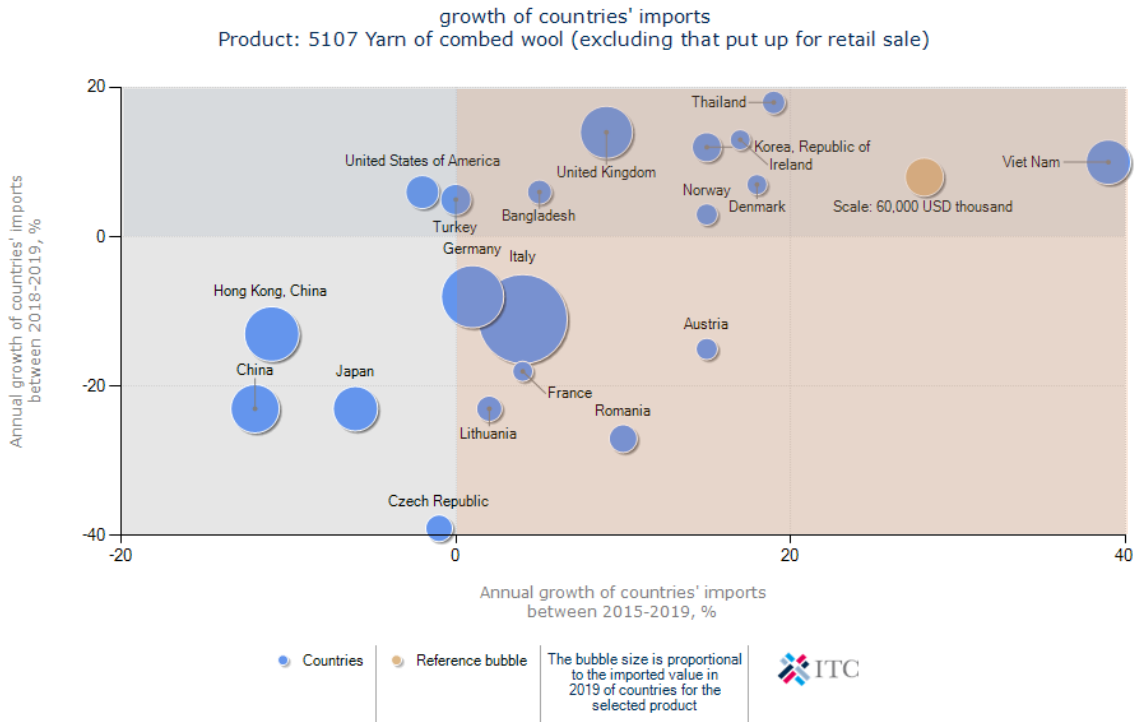

Grafik 26 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5105)

5. Taranmış yün (kamgarn) iplikleri (GTIP 5107)

“Taranmış yün iplikleri” ürün grubunda dünyada, 2019 yılında, ITC Trademap verilerine göre yaklaşık 1 milyar 500 bin \$ tutarında 70 bin tonluk bir ithalat gerçekleşmiştir. En büyük ithalat pazarı 20 bin ton ile İtalya olmuştur. İtalya’yı 8 bin 400 ton ile İngiltere ve 7 bin 600 ton ile Almanya takip etmiştir. Türkiye bu üründe 2019 yılında bin 300 ton ithalat yapmıştır. Bu kapasite ile Türkiye miktar bazında dünyada on ikinci büyük pazar durumundadır.

İlk yirmi ithalat pazarında ithalat büyüme oranları incelendiğinde ise, miktar bazında dünyanın beşinci büyük ithalat pazarı olan Vietnam’ın son beş yılda yıllık ortalama %39 artış ile diğer ülkelerden gözle görülür bir şekilde ayrıldığı dikkat çekmektedir. Vietnam’ın son bir yıllık ithalatı ise %10 artmıştır. Hem geçen beş yılda hem de son bir yıl içerisinde ithalatın artış gösterdiği diğer ülkeler Tayland, Danimarka, Güney Kore, İrlanda, Norveç, Birleşik Krallık ve Bangladeş’tir. En büyük pazarlardan İtalya ve Almanya’da son beş yıllık süreçte sırasıyla yıllık %4 ve %1 artış görülse de son bir yıl içerisinde her iki ülkede %10’a yakın düşüş dikkat çekmektedir. Türkiye son bir yıl içerisinde ithalatını %5 arttırırken son bir yıl içerisinde artış olmamıştır. Diğer yandan üründe dünyanın önemli pazarlarından olan Hong Kong, Çin ve Japonya’da ithalatın hem son bir yılda hem de son beş yıllık süreçte düşüş göstermiş olması, buna karşın diğer Uzak Doğu ülkeleri olan Vietnam, Tayland ve Güney Kore’de yüksek artışların gerçekleşmesi bölgede bir pazar kaymasını göstermektedir.

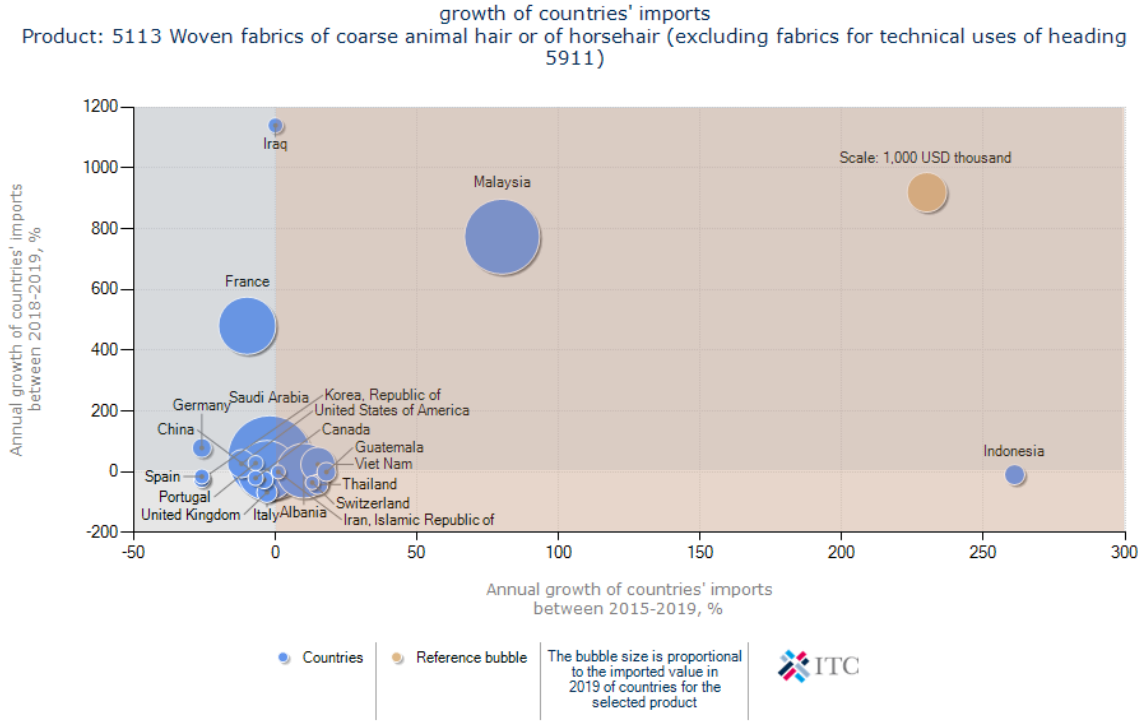

Grafik 27 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5107)

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, artış oranlarındaki gelişim dikkate alınarak Vietnam, Güney Kore, Tayland, Birleşik Krallık ve pazar paylarına göre İtalya ve Almanya olarak değerlendirilebilir. İtalya ve Almanya’da son bir yıllık ithalatta yaşanan düşüşün göz önünde bulundurulması da uygun olacaktır. Ayrıca, Uzak Doğu’da gözlemlenen pazar kaymasının da pazar seçiminde mutlaka değerlendirilmesi gerekmektedir.

6. Kaba hayvan kılından veya at kılından dokunmuş mensucat (GTIP 5113)

“Kaba hayvan kılından ya da at kılından dokunmuş mensucat” ürün grubunda 2019 yılı ITC Trademap verilerine göre dünyada 20 milyon \$ tutarında ve 6 bin ton civarında ithalat gerçekleşmiştir. Üründe dünyanın önde gelen ithalat pazarı S. Arabistan’dır. Ülke 6 bin ton ürünün 5 bin 400 tonunu ithal etmiştir. S. Arabistan bir ton ürüne 900 \$ öderken Malezya tonuna 5 bin 600 \$ ödeyerek 696 ton ithalat yapmıştır. Yani miktar bazında değerlendirecek olursak Suudi Arabistan dünyada önemli bir pazar konumundadır. Türkiye 2019 yılında bu üründen tonuna 47 bin \$ ödeyerek sadece 2 ton ithalat gerçekleştirmiştir.

Grafik 28 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5113)

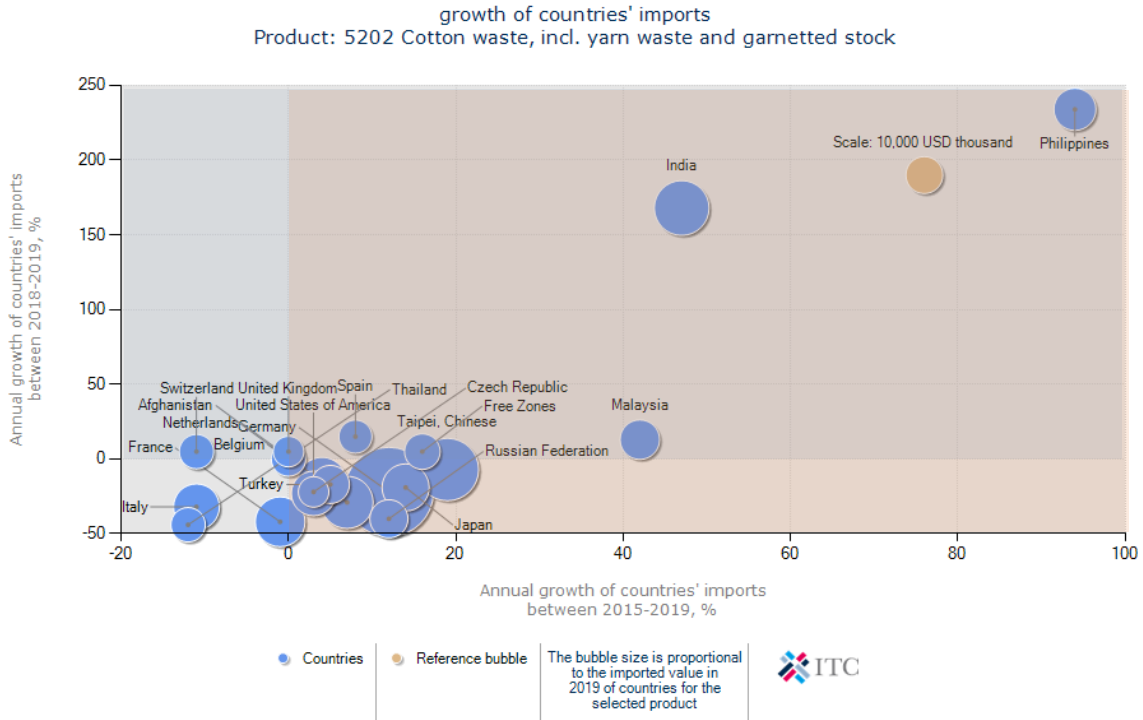
Dünyadaki en büyük yirmi ithalat pazarının gelişimine göz attığımızda, Endonezya'nın son beş yıl içerisinde yıllık ortalama %261 ile ciddi bir artış gösterdiği rahatlıkla görülmektedir. Ancak ülkenin ithalatı son bir yılda %9 düşüş göstermiştir. Diğer ülkeler incelendiğinde, Malezya'nın son bir yılda %774 ve son beş yılda yıllık ortalama %80, Irak'ın son bir yılda %1.140 ve son beş yılda %0, Vietnam'ın son bir yılda %25 ve son beş yılda yıllık ortalama %15, miktar bazında en büyük pazar olan Suudi Arabistan'ın ise son bir yılda %47 ve son beş yılda yıllık %2 ithalat artışı sağladıkları görülmektedir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, elbette toplam 6 bin tonluk ithalatın 5 bin 400 tonunu ithal eden Suudi Arabistan öncelikli olarak değerlendirilebilir. Bununla beraber, her ne kadar küçük pazarlar olsalar da, yine miktar bazında ele alacak olursak, sırasıyla Malezya, İtalya, Vietnam ve Arnavutluk diğer hedef ülkeler olarak incelenebilir.

7. Pamuk döküntüleri (GTIP 5202)

ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında “pamuk döküntüleri” ürün grubunda dünyada 371 milyon \$ tutarında ithalat gerçekleşmiştir. Değer bazında en fazla ithalatı yapan ülke 58 milyon \$ ile Almanya’dır. Ancak, miktar bazında en büyük ithalatçı 56 bin tonluk alımı ile Hindistan olmuştur. Diğer dikkat çekici ülke, değer bazında Almanya’dan sonra 28 milyon \$’lık ve miktar bazında 26 bin tonluk alımı ile Tayvan’dır. Türkiye aynı dönemde 15 bin tonluk alımı ile miktar bazında dünyada altıncı sırada yer almıştır. Türkiye’nin söz konusu üründe değer bazında dünyanın bir numaralı ihracatçısı, miktar bazında ise Bangladeş’ten sonra ikinci ihracatçısıdır. 2019’da yaklaşık 380 milyon \$’lık toplam ihracatın 70 milyon \$’lık kısmını Türkiye gerçekleştirmiştir.

Önde gelen ithalat pazarlarındaki büyümeler incelediğinde, yukarıda yer alan ilk üç pazar içerisinde yer almamalarına rağmen yine de büyük pazar olarak adlandırılabilir Filipinler ve Hindistan’ın gerek son beş yıllık ortalama gerekse son bir yıllık ithalat artışları ile diğer ülkelerin çok önünde oldukları hemen dikkat çekmektedir. Filipinler’in ithalatı son bir yılda %234 ve son beş yılda ortalama %94 artmış durumdadır. Filipinler’de ithalat pazarı büyüklüğü ise 12 milyon \$ civarındadır. İkinci sırada incelenebilecek ülke olan Hindistan’ın ise son bir yıllık ithalatı %168 ve son beş yıllık ithalatı yıllık ortalama %47 artmıştır. Hindistan ithalatta 21 milyon \$’lık bir pazardır. Son bir yıllık ve son beş yıllık değerler çerçevesinde artış görülen diğer ülkeler ise sırasıyla Malezya ve İspanya’dır. Diğer ülkelerin özellikle son bir yıllık verileri olumsuzdur. Almanya’da %22, Belçika’da %29 ve Tayvan’da %7’lik düşüşler görülmektedir.

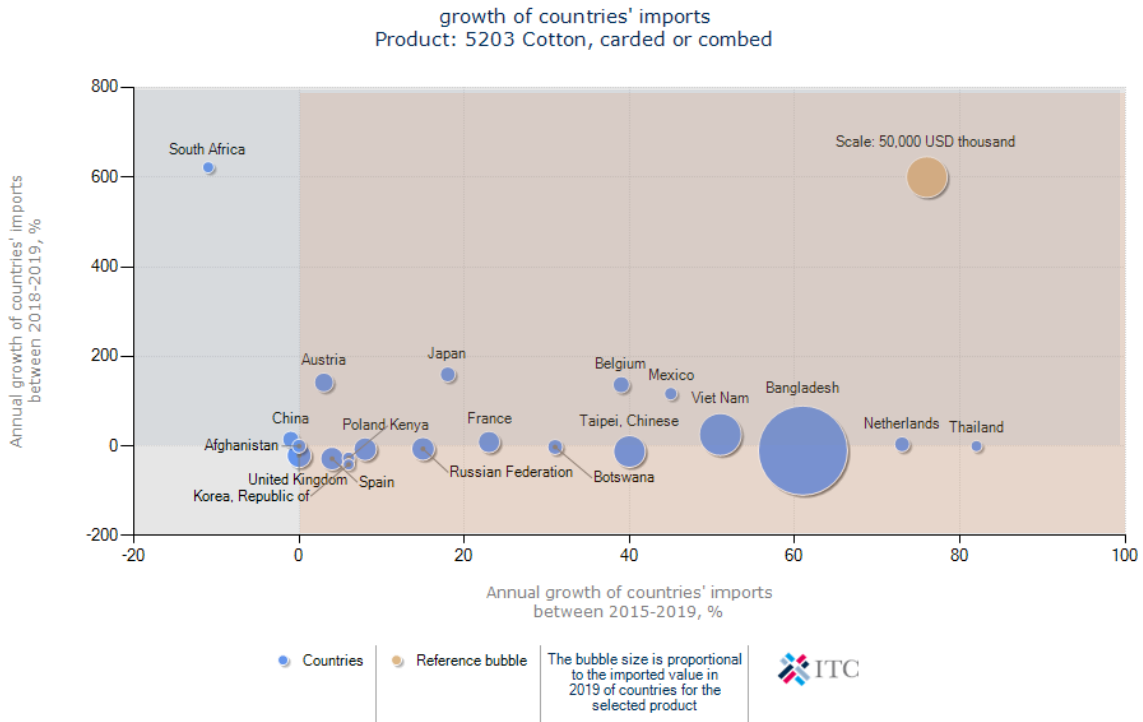

Grafik 29 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5202)

Ürünün – ITC Trademap verileri– hedef pazarları, son beş yıllık ortalama ve son bir yıllık ithalat artışları göz önüne alındığında Filipinler, Hindistan, Malezya’dır. Son bir yıllık düşüşler göz ardı edildiğinde ise dünyanın önde gelen pazarları olan Almanya, Tayvan, Japonya ve Belçika ayrıca değerlendirilmelidir. Türkiye’nin, 2019 yılında bir yıllık ithalatının %17 düştüğü ancak beş yıllık ortalama ithalatının %5 arttığı görülmektedir.

8. Pamuk karde edilmiş veya penyelenmiş (GTIP 5203)

ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında “pamuk karde edilmiş veya penyelenmiş” ürünlerinde 511 milyon \$ tutarında bir ithalat gerçekleşmiştir. Bu rakamın %51’i Bangladeş, %10’u Vietnam tarafından gerçekleşmiştir. %5’lik alımı ile Tayvan ise üçüncü sırada yer almıştır. Miktar bazında incelendiğinde ise Bangladeş 100, Vietnam 45 ve Tayvan 22 bin ton alım yapmıştır. Türkiye söz konusu üründe ilk yirmi ithalatçı ülke içerisinde yer almamaktadır. Ülkelerin ithalat artış oranlarında ise özellikle son bir yıl içerisinde Güney Afrika Cumhuriyeti’nin ithalatında görülen %622’lik artış dikkat çekmektedir. Aynı dönemde yaklaşık %150’ye varan ithalat artışları görülen Japonya ve Avusturya diğer dikkat çekici pazarlardır. Son beş yıllık ortalama artış oranları sırasıyla, Tayland; %82, Hollanda; %73, Bangladeş; %61 ve Vietnam; %51 şeklindedir. Ancak bu ülkelerin Vietnam dışında, son bir yıllık artış oranlarının “0”ın altında gerçekleşmiş olması dikkat edilmesi gereken bir husustur. Grafikte çok net görüldüğü gibi üç dört ülke dışında ülkelerin son bir yıllık alımlarında bir artış görülmektedir, hatta ufak değerlerle gerilemeler dikkat çekmektedir. Bu durum genel olarak son bir yılda bu ürünün kullanımının yavaşladığı ve buna bağlı olarak talebinde genel olarak bir düşüş yaşandığının göstergesidir. Konu bu açıdan ele alındığında, son bir yıllık dönemde ithalatı artış göstermiş ülkelerin - Vietnam, Belçika, Japonya, Avusturya, Meksika, Hollanda – en büyük pazarlar olan Bangladeş ve Tayvan ile beraber değerlendirilmesi gerekmektedir.

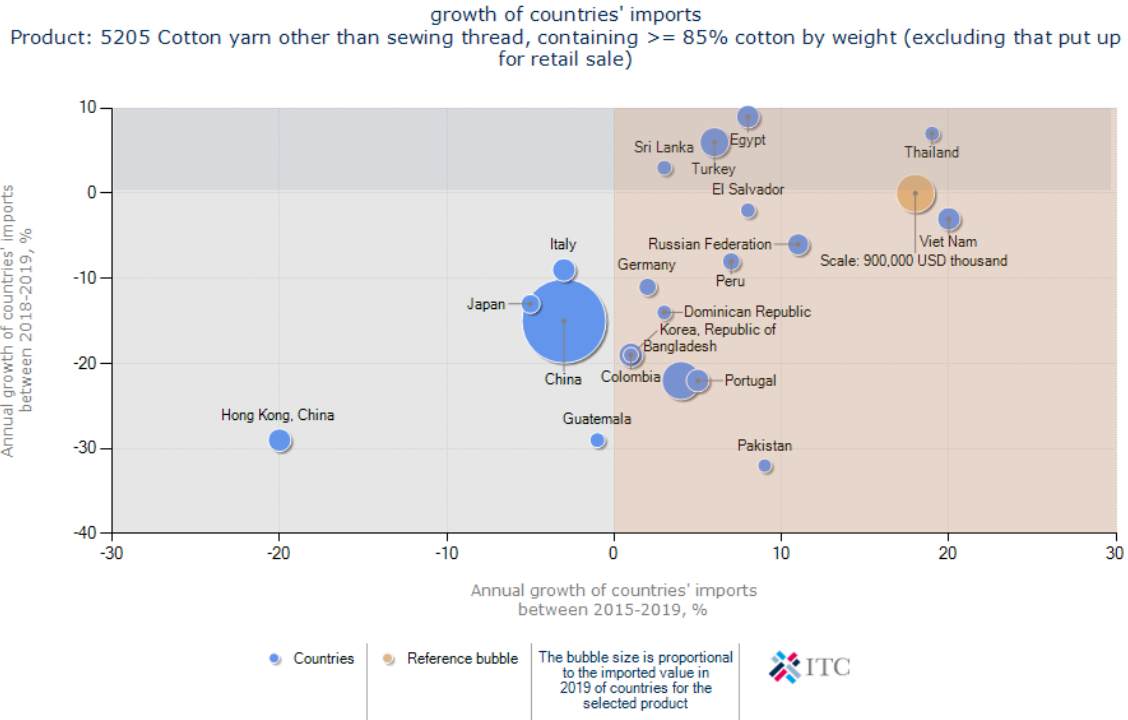

Grafik 30 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5203)

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son bir yılda yaklaşık %10 daralma göstermesine rağmen %51’lik pazar büyüklüğü ve son beş yıldaki ortalama %61 pazar büyümesi ile Bangladeş değerlendirilebilir. Gerek pazar büyüklüğü ile Bangladeş’ten sonra ikinci sırada yer alması gerekse hem son beş yıllık hem de son bir yıllık verileri olumlu olan Vietnam da hedef pazar olarak değerlendirilebilir. Diğer ülkeler ise Tayvan, Hollanda, Belçika olarak sıralanabilir. Diğer yandan, son bir yıllık ithalatı %622 artmış olan Güney Afrika Cumhuriyeti’nin de incelenmesi ve artışın nedenine bağlı olarak değerlendirmeye alınması uygun olacaktır.

9. Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı %85 ve üzeri ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş) (GTIP 5205)

Ağırlık itibarıyla pamuk oranı %85 ve üzeri olan pamuk iplikleri grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında toplam olarak 10 milyar 700 milyon \$ civarında bir ithalat gerçekleşmiştir. Ülke 1 milyon 800 bin ton, ki bu miktar dünyanın toplam ithalat miktarı olan 3 milyon 600 bin tonun yaklaşık yarısına karşılık gelmektedir, pamuk ipliği için tam 4 milyar 600 milyon \$ ödemiştir. Çin'den sonra en büyük ithalat pazarı Bangladeş'tir. Ülke 2019 yılında 888 milyon \$ ödeyerek 267 bin ton ürün almıştır. Türkiye ise bu üründe dünya sıralamasında üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye 185 bin ton iplik için toplam 503 milyon \$ ödemiştir. Türkiye'yi 120 bin tonluk alımı ile Rusya Federasyonu takip etmektedir. Ancak Rusya Federasyonu ithal ettiği ipliğin düşük fiyatı nedeniyle değer bazında sıralamada onuncu sırada yer almaktadır. Türkiye'yi değer bazında takip eden ülke ise 318 milyon \$ ile Güney Kore'dir. Ülkelerin ithalatlarındaki artış oranları incelendiğinde en büyük pazar olan Çin'in hem son bir yıllık hem de son beş yıllık ithalatının sırasıyla %15 ve %3 düşüş gösterdiği görülmektedir. Çin'den sonra gelen ikinci pazar Bangladeş'te ise bir yıllık ithalatın %22 gerilediği ancak beş yıllık ortalama ithalat oranının ise %4'lük bir artış gösterdiği izlenmektedir. Üçüncü büyük pazar olan Türkiye'de ise her iki dönemde de %6'luk bir artış göze çarpmaktadır. Hem bir yıllık hem de beş yıllık ortalama değerlerde artış görülen ülkeler Tayland, Mısır, Türkiye ve Sri Lanka'dır. Diğer ülkelerin tamamının ithalatı son bir yıllık süreçte düşüş göstermiştir. Bunlardan Vietnam, El Salvador ve Rusya düşüşün en az yaşandığı ülkeler olarak tespit edilmektedir.

Grafik 31 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5205)

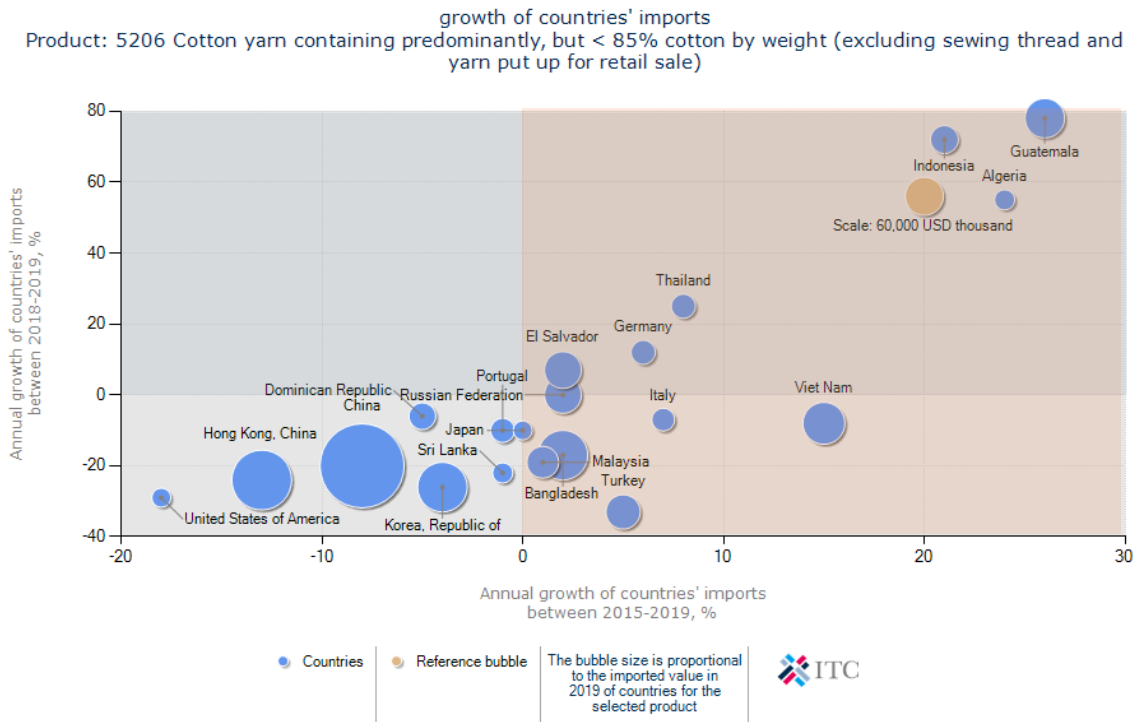
Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son yılki düşüşe rağmen beş yıllık ithalat artışı %20 olan Vietnam; görece küçük bir pazar olmasına rağmen Vietnam gibi beş yıllık veride %20'ye yaklaşan aynı zamanda son bir yılda da %7 gelişme gösteren Tayland; 2019 yılında en fazla ithalat artışı gösteren Mısır; yine her iki verisi de olumlu olan Sri Lanka olarak incelemeye alınabilir. Diğer yandan her ne kadar her iki dönemde de düşüş gösteren Çin ve bir yıllık verisi olumsuz olan Bangladeş de hedef pazarlar içerisinde değerlendirilebilir.

10. Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85 den az pamuk içerenler) (perakende satış için hazırlanmamış) (GTIP 5206)

Ağırlık itibarıyla pamuk oranı %85'ten az olan ipliklerde 2019 yılında dünyada ITC Trademap verilerine göre 1 milyar 423 milyon \$ tutarında 476 bin tonluk ithalat gerçekleşmiştir. Bu miktarın 94 bin tonu Çin, 50 bin tonu Rusya Federasyonu, 36 bin tonu Kore ve 31 bin tonu Hong Kong tarafından alınmıştır. Türkiye bu üründe 17 bin tona 46 milyon \$ bedel ödemiştir. Değer bazında büyüklüklere göre ise Çin'den sonra en fazla ithalat yapan ülkelerin 150 milyon \$ ile Hong Kong, 104'er milyon \$ ile Bangladeş ve G. Kore olduğu görülmektedir.

Ülkelerin ithalat performanslarında son bir yıllık dönemde %40'a varan düşüşler görülmektedir. Bu süre içerisinde ithalatı en fazla arttıran ülke %78 ile Guatemala olmuştur. Onu %72'lik artışla Endonezya ve %55'lik artışla Cezayir takip etmiştir. Son beş yıllık gelişime göre ise yine bu üç ülke öne çıkmaktadır. Bu süreçte Guatemala yıllık ithalatını %26, Cezayir %24 ve Endonezya %21 arttırmıştır. Hem beş yıllık süreçte hem de son bir yıl içerisinde ithalatını arttıran diğer ülkeler ise Tayland, Almanya ve El Salvador olmuştur. Bu sayılan altı ülke dışında kalan ilk yirmi pazar ülkenin tamamının ithalatında düşüşler görülmektedir. Türkiye bu ülkeler içerisinde %33 ile ithalatı en fazla düşmüş olan ülkedir. Son beş yıllık süreçte Türkiye ithalatı yıllık bazda %5 artmıştır. Önde gelen ithalat pazarları içerisinde Bangladeş hariç Çin, Hong Kong ve Güney Kore'nin son bir yıllık düşüşlerine ilaveten son beş yıllık alımlarında da gerileme görülmektedir.

Tüm bu incelemeler neticesinde, ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları; son beş ve bir yılda büyük artışların görüldüğü Guatemala, Cezayir ve Endonezya başta olmak üzere, son beş yıllık ithalat artışları olumlu olan Bangladeş ve Vietnam olarak değerlendirilebilir. Bunlara ek olarak her iki eksen çizgisine yakın seyreden ancak ithalatları eksiye geçmemiş Rusya Federasyonu ve El Salvador da hedef pazarlar içerisinde değerlendirilebilir.

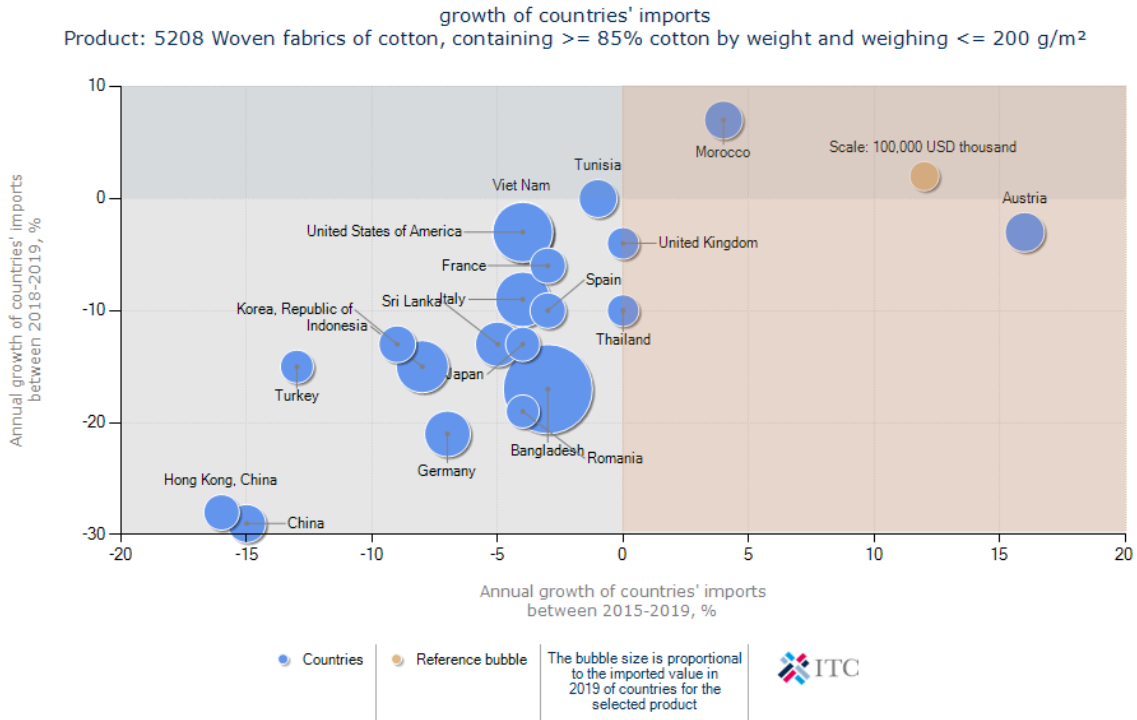

Grafik 32 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5206)

11. Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla pamuk içerenler) (m² ağırlığı 200 gr.ı geçmeyenler) (GTIP 5208)

Ağırlık itibarıyla %85 ve üzeri pamuk içeren ve metrekare ağırlığı 200 gramı geçmeyen pamuklu mensucat ürünlerinde ITC Trademap verilerine göre dünyada 2019 yılında 7 milyar 600 milyon \$'lık ithalat gerçekleşmiştir. Bu alımın 924 milyon \$'lık kısmı Bangladeş, 427 milyon \$'lık kısmı Vietnam ve 420 milyon \$'lık kısmı ABD tarafından yapılmıştır. Miktar bazında önde gelen ithalat pazarları incelendiğinde, Bangladeş'in miktar bazındaki ithalat verisine ulaşamamasından ötürü, 43 bin ton alım ile İtalya ilk sırada, 41 bin ton ile ABD ikinci sırada ve 33 bin ton ile G. Kore üçüncü sırada yer almaktadır.

Artış oranlarına göre belirtilen ülkeler dışında iki ülkenin bir yıllık ve beş yıllık artışlarda öne çıktığı görülmekte; Fas %7 ile son bir yıl içerisinde ithalatını en fazla arttıran ülke olurken, son bir yıllık ithalatında düşüş olmasına rağmen son beş yıllık ortalaması %16 olan Avusturya bu alanda başta gelmektedir. Ürünün en büyük ithalat pazarı olan Bangladeş'te son bir yıllık düşüş %17 ve son beş yılda yıllık ortalama düşüş %3 olmuştur. Değer bazında ikinci büyük pazar olan Vietnam'da ve takip eden ABD'de düşüşler ise yaklaşık %5 seviyesindedir. Bu durum, söz konusu ürünün dış ticaretinin beş yıllık süre zarfında bir gerileme gösterdiğini, bir yıllık süreçte de sadece Fas'ta bir pazar gelişimi görüldüğü için önümüzdeki ilk beş yıllık dönemde dış ticaretin gerilemeye devam edeceğini veya yatay seyredeceğini göstermektedir.

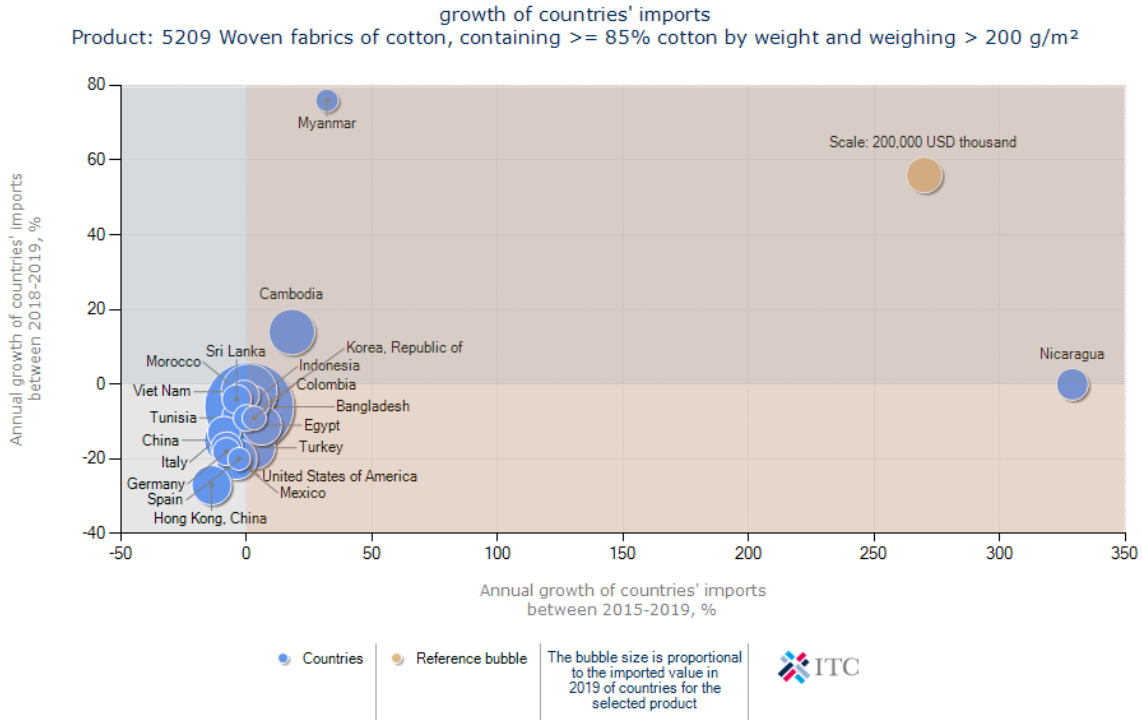
Grafik 33 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5208)

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları; her ne kadar son bir yıllık değerlerinde %3'lük bir düşüş görüle de, son beş yılda tek artış gösteren ülke olması nedeni ile Avusturya, son bir yıllık artışı %7 ve son beş yıllık artışı %4 olan Fas olarak ele alınabilir. Diğer ülkelerin tamamında son bir ve beş yıllık değerlerde gerileme görüldüğü için sıralama yaparken eksen çizgilerine yakın ve ithalat pazar büyüklüğü ile öne çıkan ülkeler tercih edilebilir. Böylece, Tunus, Vietnam, ABD, Birleşik Krallık ve Fransa diğer hedef ihracat pazarları olarak değerlendirilebilir. Ancak daha önce değinildiği gibi, dünyanın en büyük yirmi pazarı içerisinde sadece iki ülkenin ithalat verilerinde artış görülmesi söz konusu üründe ciddi bir pazar daralması yaşandığını göstermektedir.

12. Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m² ağırlığı 200 gr. ı geçenler) (GTIP 5209)

Ağırlık itibarıyla %85 ve üzeri pamuk içeren ve metrekare ağırlığı 200 gramı geçen mensucat ürünlerinde ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında 6 milyar 600 milyon \$ civarında ithalat gerçekleşmiştir. En büyük pazar 1 milyar 300 milyon \$'lık alımı ile Bangladeş'tir. Bu pazarı, 500 ve 300 milyon \$'lık alımları ile sırasıyla Vietnam ve Kamboçya takip etmiştir. Türkiye bu üründe 272 milyon \$ ithalatla değer bazında dünyanın altıncı, 47 bin ton ile miktar bazında dördüncü büyük pazarı durumundadır.

Ülke ithalatlarının artış oranları incelendiğinde, gerek son bir yıl içerisinde gerekse son beş yıllık süreçte neredeyse ülkelerin tamamında bir düşüş göze çarpmaktadır. Son beş yıllık dönemde diğer ülkelerden çok net bir şekilde ayrıldığı görülen Nikaragua'da ithalat yıllık ortalama %329 artış göstermiştir. Diğerlerinden gözle görülür bir şekilde ayrılan diğer ülke Myanmar'dır. Ülkenin ithalatı son bir yılda %76, son beş yılda ise %32 artmış durumdadır. Nikaragua ve Myanmar kadar olmamakla beraber hem son bir yıllık hem de beş yıllık dönemde ithalat artışı gösteren bir diğer ülke ise Kamboçya'dır. Ülkenin ithalatında 2018-2019'da %14 ve 2015-2019 döneminde yıllık ortalama %18 artış olmuştur. Mısır, Kamboçya'dan sonra 2015-2019 döneminde %6 ile ithalatını en fazla arttırmış olan bir diğer ülkedir. Ancak ülkenin 2018-2019 dönemi bir yıllık ithalatı %11 düşmüştür. Bu üründe dünyanın en büyük alıcısı olan Bangladeş'in ithalatında ise yıllık bazda %6 düşüş olurken son beş yıllık süreçte ithalat %1 artmıştır. Türkiye'nin bu ürünlerdeki ithalat verilerine bakıldığında ise 2018-2019 döneminde %17 oranında düşüş ve 2015-2019 döneminde yıllık olarak %3'lük artış görülmektedir. Ülkelerin son beş yıllık ithalatlarının %0 - %1 bandında, son bir yıllık alımlarının da %0 - %-30 bandında yer alıyor olması ve sadece üç ülkenin ithalatında artış görülmesi önümüzdeki yıllarda bu üründe bir pazar daralması yaşanabileceğini göstermektedir.

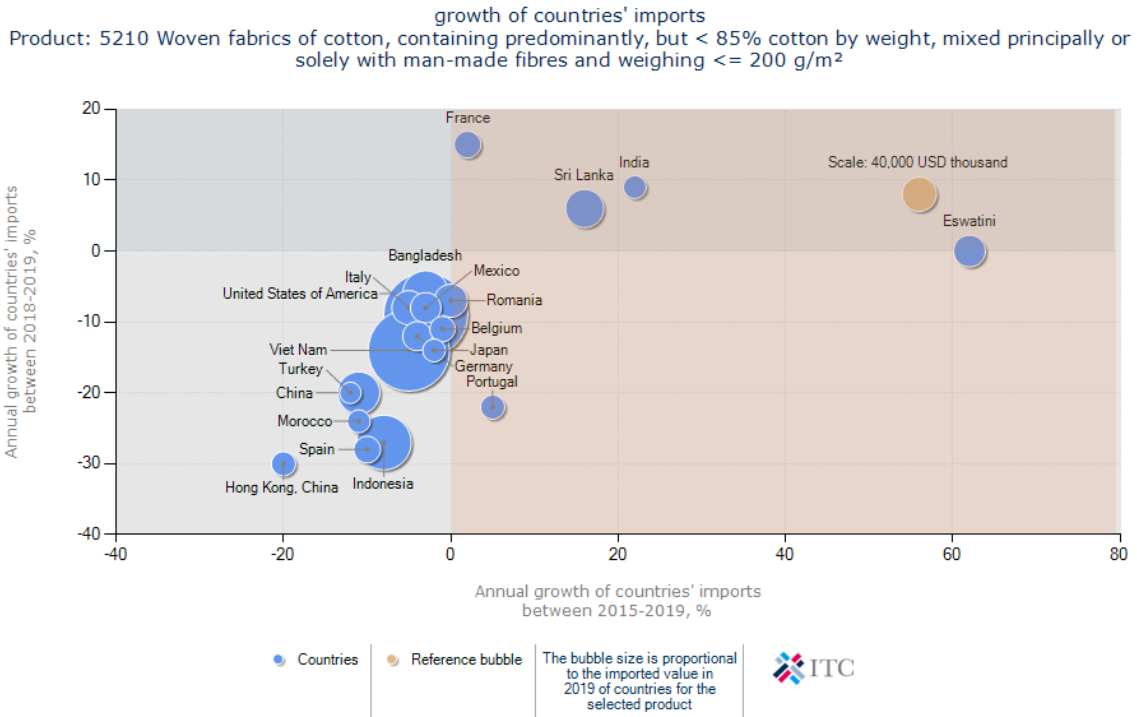
Grafik 34 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5209)

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları; ithalatı son beş yıllık dönemde %329 artan Nikaragua, son bir yılda %76 artan ve son beş yılda yıllık ortalama %32 artış gösteren Myanmar, yıllık %14 ve beş yılda yıllık ortalama %18 artış görülen Kamboçya başta olmak üzere, öncelikle son beş yılda artış görülen ve ithalat pazarı büyüklükleri ile öne çıkan Bangladeş, Mısır, Vietnam olarak değerlendirilebilir.

13. Pamuklu mensucat (pamuk oranı < %85 sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m² . ağırlığı <=200 gr) (GTIP 5210)

Ağırlık itibarıyla %85'ten az pamuk içeren, sentetik ve suni liflerle karıştırılmış olan ve metrekare ağırlığı 200 gram ve altında olan mensucat ürünlerinde ITC Trademap verilerine göre dünyada 1 milyar 500 milyon \$ değerinde ithalat gerçekleşmiştir. Bangladeş bu üründe 249 milyon \$ ithalatı ile 2019 yılında önde gelen ithalat pazarı olmuştur. Bu ülkeyi 230 milyon \$'lık alımı ile Vietnam ve 100 milyon \$'lık alımı ile Endonezya takip etmiştir. Bangladeş için miktar verisi bulunmayan üründe Vietnam 20 bin ton ve ABD 16 bin ton ithalat gerçekleştirmiştir. Değer bazında ikinci sırada yer alan Endonezya'nın ithalat miktarı ise 8 bin 400 ton olmuştur. Türkiye bu üründe 2019 yılında bin 300 ton ithalat yaparak toplamda 15 milyon \$ ödemiştir.

Dünyada bu ürünün ithalatında önde gelen ilk yirmi ülkesinin ithalat artış oranlarına bakıldığında, beş ülke dışında geri kalan ülkelerin tamamında 2018-2019 döneminde ve 2015-2019 döneminde ithalatlarının düştüğü görülmektedir. Son beş yıllık dönemde ithalatını en fazla arttıran ülke Esvatini (eski adı ile Sveziland) olmuştur. Ülkenin bu dönemde yıllık ortalama ithalat artışı %62'dir. Ancak ülkenin son bir yıllık ithalatında artış veya düşüş görülmemektedir. Esvatini'den sonra dikkat çeken ülkeler sırasıyla Hindistan, Sri Lanka ve Fransa'dır. Bu üç ülkenin son bir yıllık ve son beş yıllık ithalatlarında artış görülmektedir. Hindistan son bir yılda %9 artış sağlarken son beş yıllık dönemde yıllık ortalama %22'lik bir ithalat artışı göstermiştir. Sri Lanka, Esvatini dahil bu dört ülke içerisinde pazar payı en fazla olan ülkedir. Son bir yılda %6 büyüyen ithalat pazarı Sri Lanka'da son beş yılda yıllık ortalama %16 artış göstermiştir. Fransa ilk yirmi büyük pazar içerisinde 2018-2019 döneminde %15 ile ithalatını en fazla arttıran ülke olmuştur. Ülkenin ithalatta son beş yıllık artış oranı ise %2'dir. Son beş yıllık dönemde ithalatı %5 artan ancak son bir yıl içerisinde düşüş görülen Portekiz ithalatın artış yaptığı bir başka ülke olarak görülmektedir. Üründe dünyanın en büyük pazarları olan Bangladeş, Vietnam, Endonezya ve ABD'nin yer aldığı diğer ülkeler bir grup şeklinde son beş yıllık ithalatlarına göre %-20 ile %0 arasındaki bantta yer almaktadır.

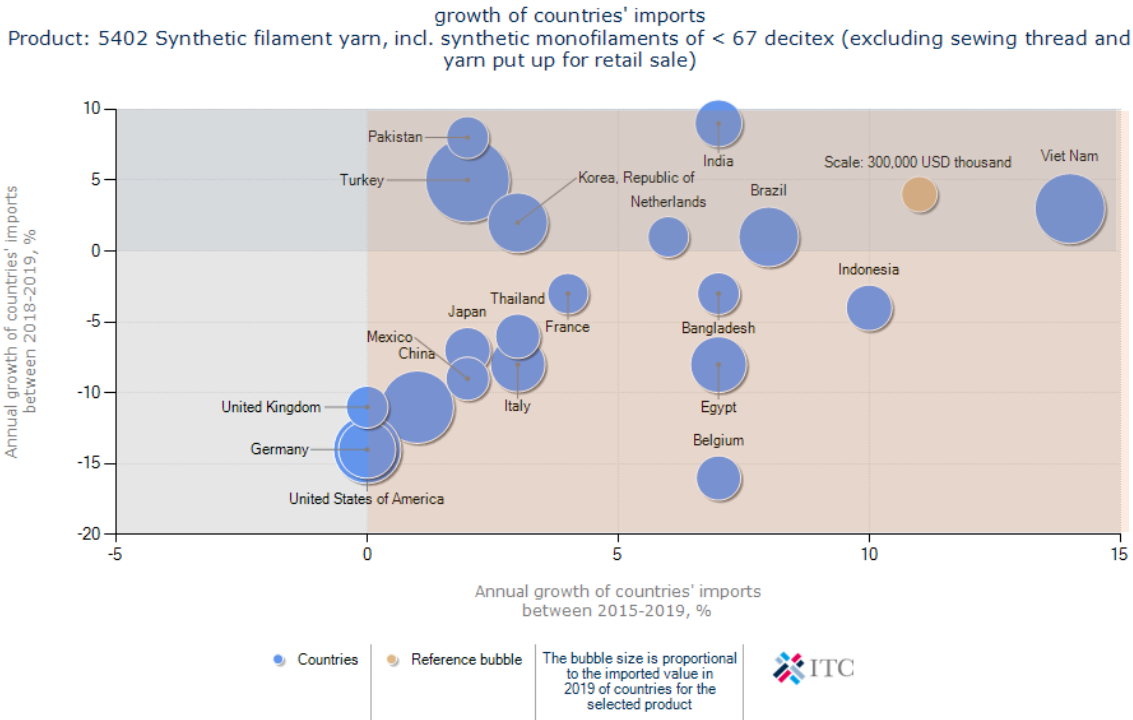
Grafik 35 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5210)

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, öncelikle son bir ve beş yıllık artış oranları ile Esvatini, Hindistan, Sri Lanka, Fransa ve Portekiz'dir. Daha sonra pazar büyüklükleri göz önüne alınarak dünyanın önde gelen pazarları olan Bangladeş, Vietnam, ABD, İtalya ve Romanya gelmektedir. Endonezya, önde gelen pazarlardan biri olmasına rağmen özellikle son bir yıl içerisinde görülen %27'lik düşüş ile temkinli yaklaşılması gereken bir pazardır. Keza, bir diğer önemli pazar olan Çin'de de ithalatta son bir yılda %20'ye yakın bir düşüş gerçekleşmiştir.

14. Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş) (5402)

Sentetik Flament iplikler ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında 18 milyar \$ civarında ithalat gerçekleşmiştir. Bu üründe dünyanın en büyük ithalat pazarı Türkiye olup 2019 yılında 1 milyar 600 milyon \$ tutarında 871 bin ton ürün ithalatı gerçekleştirmiştir. Çin bu üründe değer bazında dünyanın ikinci büyük pazarıdır. Ülke 2019'da 1 milyar 180 milyon \$'lık ithalat yapmıştır. Miktar bazında dünyanın ikinci büyük pazarı 509 bin ton ile Vietnam olarak görülmektedir.

Üründe dünya pazarlarının ithalat artış oranlarına bakıldığında 2015-2019 döneminde ilk yirmi büyük pazarın hepsinde ithalatın artmış olduğu görülmektedir. En büyük artış görülen pazar %14 ile Vietnam'dır. Ülkeyi Endonezya %10 ve Brezilya %8'lik artış ile takip etmektedir. Ancak Endonezya'nın son bir yıllık ithalatı %4 düşüş göstermiştir. Son bir yıllık verileri artış gösteren ülkeler sırasıyla Hindistan, Hollanda, G. Kore, Pakistan ve Türkiye'dir. 2018-2019 döneminde ithalatını en fazla arttıran ülke %9 ile Hindistan olmuştur. Hindistan'ı %8 artış ile Pakistan ve %5'lik artış ile Türkiye takip etmiştir. Bu dönemde ithalatı en fazla düşüş gösteren ülkeler %16 ile Belçika, %14 ile Almanya ve ABD, %11 ile Çin ve Birleşik Krallık olmuştur. Son beş yıllık verilere göre ithalatta bir gerileme görülmemesi ve dünyanın bu üründe en büyük alıcısı olan Türkiye'nin son bir yıllık ithalatının ciddi bir oranda artmış olması söz konusu üründe gelecek yıllarda ithalatın artacağına bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Grafik 36 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5402)

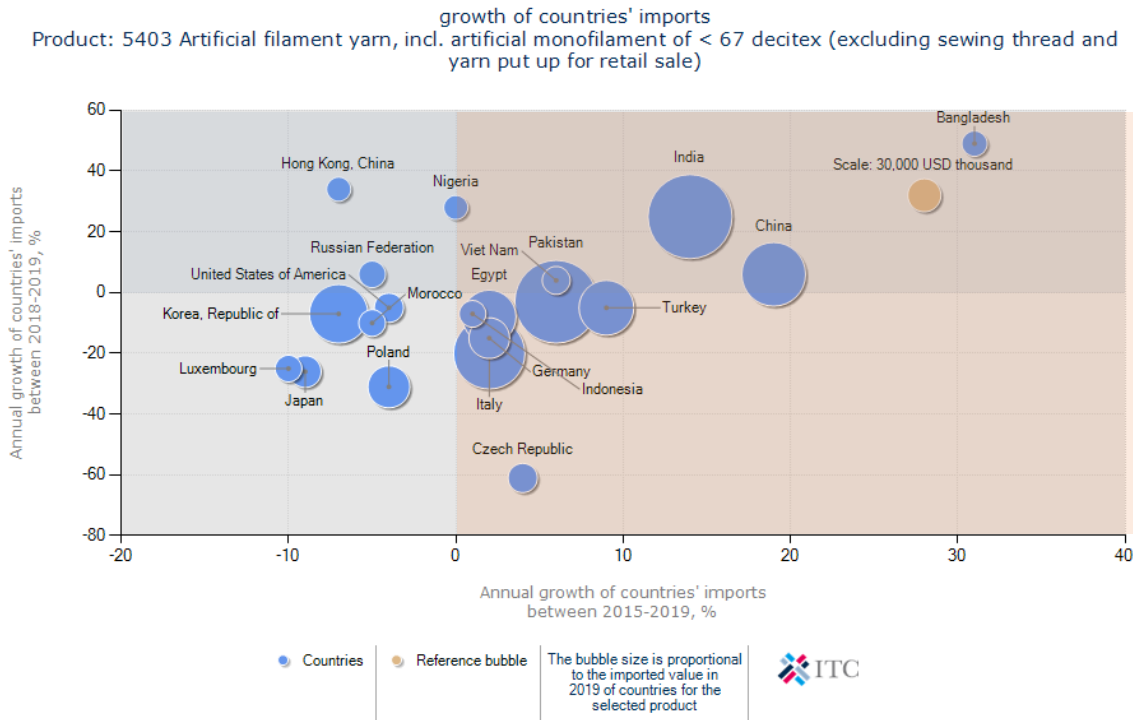
Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son beş yılda en iyi ithalat artış oranını gösteren Vietnam, son bir yılda düşüş yaşayan ancak beş yıllık artış oranı ile Vietnam'ı takip eden Endonezya, beş yıllık verisi ile Brezilya, son bir yılda en fazla ithalat artışının görüldüğü Hindistan ve daha sonra Hollanda, Bangladeş, G. Kore olarak değerlendirilebilir.

15. Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş) (5203)

Suni Flament ürün grubunda 2019 yılı ITC Trademap verilerine göre 1 milyar 370 milyon \$ değerinde ithalat yapılmıştır. Bu tutarın 198 milyon \$'lık kısmı Hindistan, 192 milyon \$'lık kısmı Pakistan ve 139 milyon \$'lık kısmı İtalya tarafından yapılmıştır. Diğer yandan miktar bazında en fazla ihracat ise Mısır'a gerçekleşmiştir. Mısır bu dönemde 46 bin ton ürün satın almıştır. Miktar bazında ikinci büyük alıcı ise 36 bin ton ile Pakistan olmuştur. Türkiye 2019 yılında toplam 12 bin 300 ton ürün için 80 milyon \$'lık bir ithalat gerçekleştirmiştir.

Ülkelerin ithalat artış oranlarına bakıldığında 2015-2019 sürecinde %-10 ile %20 arasında bir gelişme olduğu görülmektedir. G. Kore dışında önde gelen pazarların hepsinde bir ithalat artışı göze çarpmaktadır. Artış gösteren pazarlar içerisinde Bangladeş'te ithalat %31, Çin'de %19, Hindistan'da %14 ve Türkiye'de %9 artmış durumdadır. Türkiye'yi %6'lık artış ile en büyük ikinci pazar olan Pakistan takip etmektedir. Ancak Türkiye ve Pakistan'ın son bir yıllık ithalatlarında gerileme görülmektedir. Miktar bazında dünyanın bir numaralı pazarı olan Mısır'da ise değer bazında son beş yıllık ithalat artışı %2'dir. Son bir yıllık verilere bakıldığında ithalatı en çok arttıran ülke %49 ile yine Bangladeş'tir. Ülkeyi %34 artış ile Hong Kong ve %28 ile Nijerya takip etmektedir. Ancak Hong Kong ve Nijerya'nın beş yıllık ithalatlarında gerileme görülmektedir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları gerek pazar büyüklükleri gerekse son beş yıllık ve bir yıllık ithalatlarının ortalama değerlerin üzerinde artış göstermiş olması nedenleri ile öncelikle Hindistan ve Çin olarak değerlendirilebilir. Daha sonra, görece küçük bir ithalat pazarı olmasına rağmen son bir ve beş yıllık ithalat artışları göz önüne alındığında Bangladeş, son bir yıllık ithalatı düşmüş olmasına rağmen son beş yıllık ithalatı yıllık ortalama %6 artış gösteren Pakistan, neredeyse Bangladeş kadar bir pazar büyüklüğüne sahip olmasına rağmen son beş yıllık verilere göre %6 büyüyen Vietnam diğer hedef pazar olarak incelemeye alınabilir.

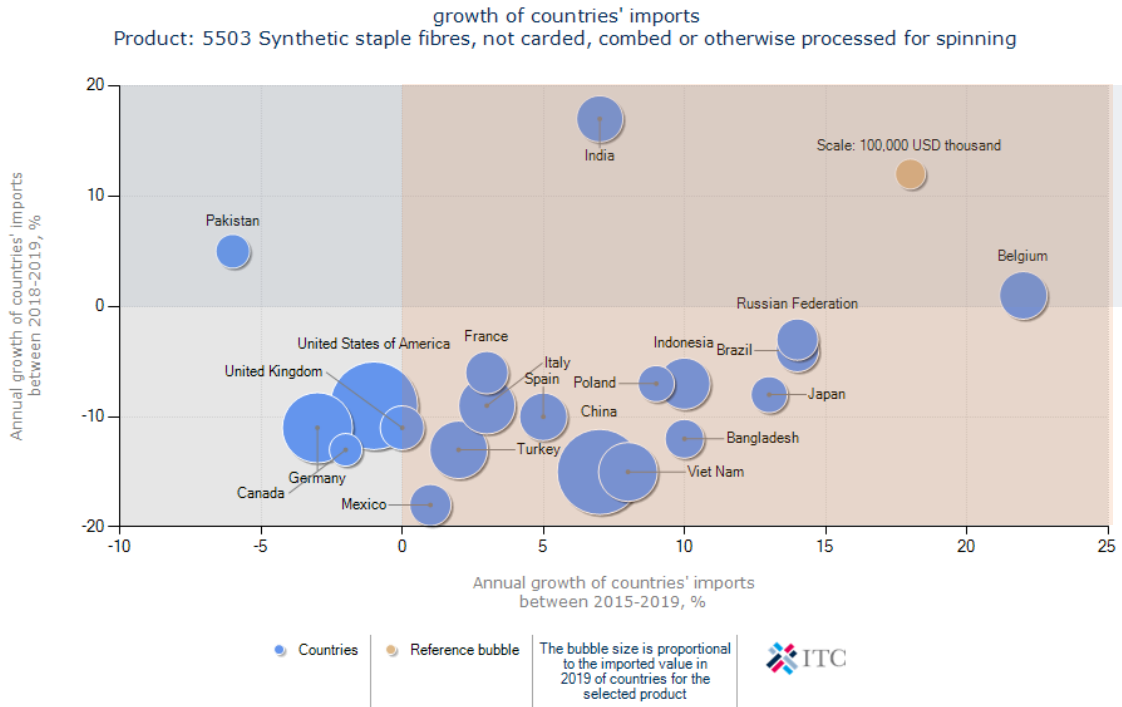
Grafik 37 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5403)

16. Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş) (GTIP 5503)

İşlem görmemiş sentetik devamsız lifler ürün grubunda 2019 yılında ITC Trademap verilerine göre dünyada 7 milyar 800 milyon \$ tutarında ithalat yapılmıştır. En büyük pazar 853 milyon \$'lık alımı ile ABD olmuştur. Ülke 502 bin tonluk alım yapmıştır. ABD'yi değer bazında takip eden diğer önde gelen pazarlar, 801 milyon \$'lık alımı ile Çin, 550 milyon \$'lık alımı ile Almanya ve 379 milyon \$'lık alımı ile Vietnam olmuştur. Türkiye, Vietnam'ın ardından gelerek 370 milyon \$'lık alım gerçekleştirmiştir. Miktar bazında büyüklüklere göre dünyanın en büyük pazarı olan ABD'yi, 392 bin ton ile Çin, 314 bin ton ile Vietnam takip etmiştir.

Ülkelerin ithalat artış oranları incelendiğinde son beş yıllık ithalat artış oranına göre Belçika ve son bir yıllık ithalat artış oranına göre Hindistan'ın öne çıktığı görülmektedir. Belçika son beş yıllık ortalama verilere göre ithalatını %22 ve Hindistan son bir yıllık verilere göre ithalatını %17 arttırmış durumdadır. Son beş yıllık veriler doğrultusunda Belçika'yı takip eden diğer ülkeler sırasıyla %14'lük artışla Brezilya ve Rusya Federasyonu, %13 ile Japonya ve %10 ile Endonezya'dır. Genel olarak bakıldığında ülkelerin son bir yıllık ithalatlarının Pakistan dışında düştüğü görülmektedir. En fazla düşüşler %18 ile Meksika'da ve %15 ile en önemli pazarlardan olan Vietnam ve Çin'de gerçekleşmiştir. Türkiye'deki düşüşün bu dönemde %13 olduğu görülmektedir. En büyük pazar olan ABD'de ithalat son bir yılda ve son beş yılda gerilemiş durumdadır. Bu gerilemeler 2018-2019 döneminde %9 ve 2015-2019 döneminde %1 olmuştur. İkinci büyük pazar olan Çin'de ise son bir yılda görülen %15'lik düşüşe rağmen son beş yıllık ithalat artış oranı hâlâ %7'dir. Üçüncü büyük pazar Almanya'da hem bir yıllık hem de beş yıllık veriler ithalatın fark edilir oranlarda gerilediğini göstermektedir. Ülkenin 2018-2019 verisi %-11 ve 2015-2019 verisi %-3'tür.

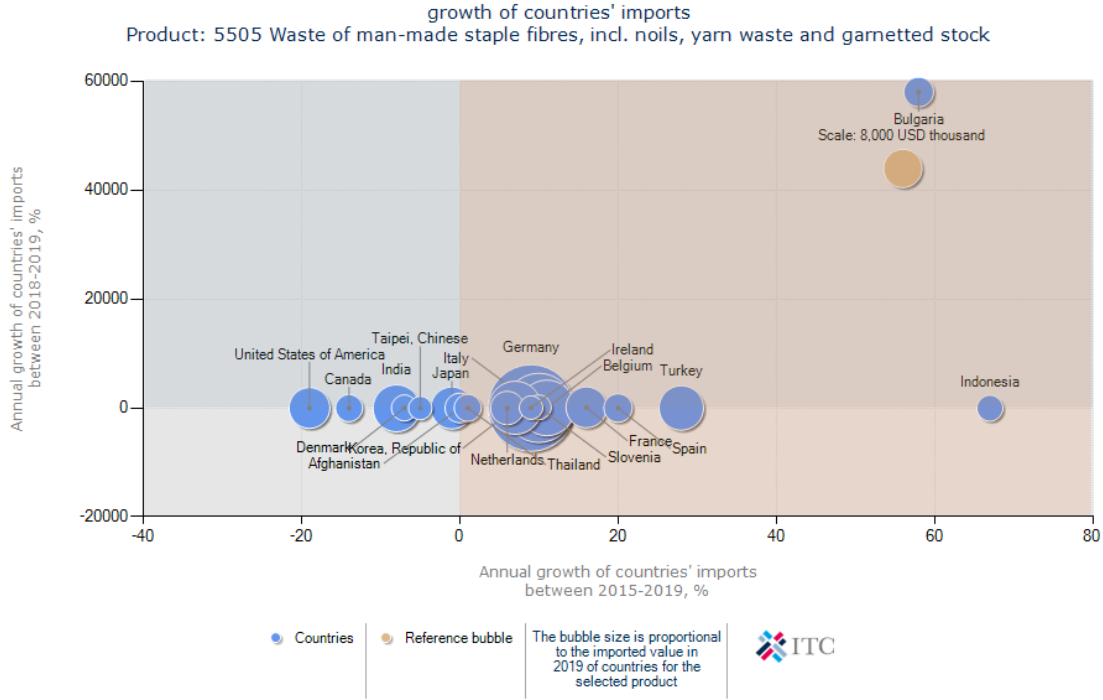
Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, beş yıllık ve yıllık artış oranları göz önüne alındığında Belçika ve Hindistan olarak değerlendirilebilir. Ancak, bu pazarların görece düşük kapasiteleri, dünyanın önde gelen ve son beş yıllık verileri pozitif olan ülkelerin de hedef pazar değerlendirmesine dahil edilmesini gerektirmektedir. Bu ülkeler, Endonezya, İtalya ve Vietnam'dır.

Grafik 38 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5503)

17. Sentetik ve suni lif döküntüleri (GTIP 5505)

“Sentetik ve suni lif döküntüleri” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre dünyada toplam 222 milyon \$ tutarında ithalat yapılmıştır. En fazla alım yapan ülke 41 milyon \$ ile Almanya olmuştur. Almanya’yı 26 milyon \$’lık alım ile İtalya ve 17 milyon \$’lık alım ile Belçika takip etmiştir. Türkiye bu üründe 2019 yılında 10 milyon \$’lık ithalat gerçekleştirmiştir. Miktar bazında ise Almanya’nın 34, İtalya’nın 33 ve Belçika’nın 17 bin ton ithal ettiği görülmektedir.

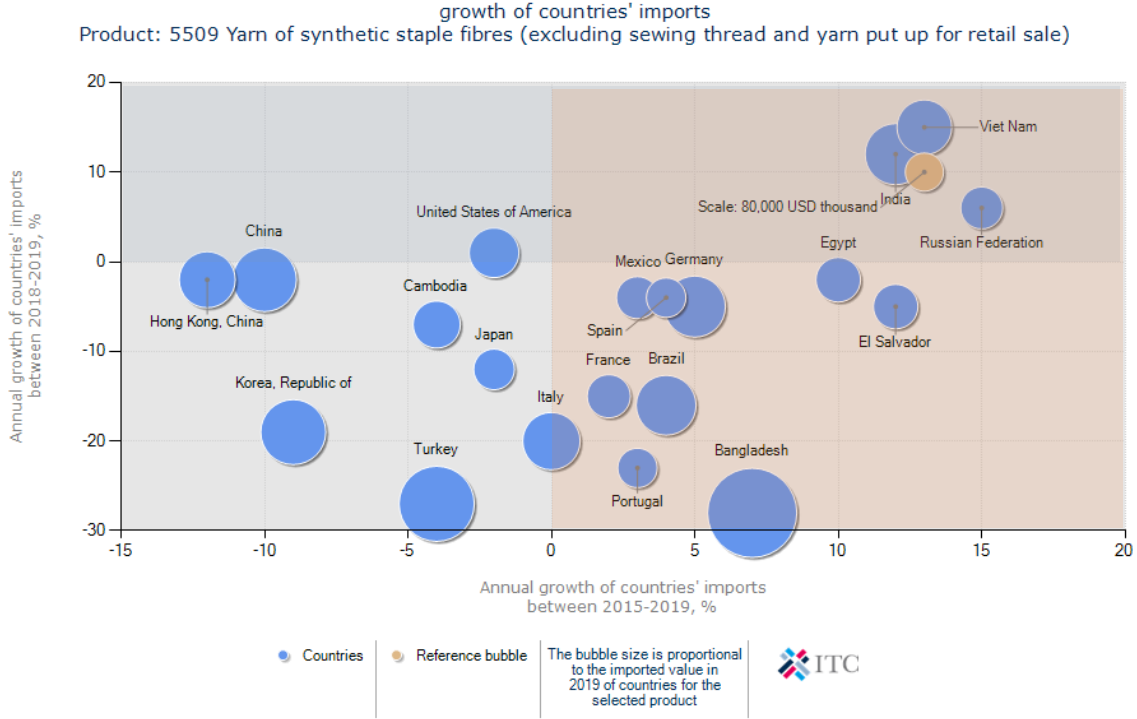
Grafik 39 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5505)

İthal artış oranlarında özellikle son bir yıl içerisinde ülkelerin gerçekleştirdiği ithalatların neredeyse hiç artış göstermediği gibi bir görüntü sergilense de, bu durum Bulgaristan’ın bir yıllık ithalatında görülen %58.000 civarındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Örneğin son beş yılda en fazla ithalat artışı görülen Endonezya’da grafiğe bakıldığında son bir yıl içerisinde düşüş olmamış gibi görünse de düşüş %46 seviyesindedir. Endonezya son beş yıllık süreçte ithalatını en fazla arttıran ülkedir. Ülkenin ithalatında görülen artış %67’dir. Aynı dönemde ithalatını arttıran diğer ülkeler sırasıyla %28 ile Türkiye, %20 ile İspanya, %16 ile Fransa, %11 ile Belçika ve %10 ile İtalya ve Slovenya’dır. Zor seçilen son bir yıllık veriler ITC Trademap’in orijinal grafiğinde incelendiğinde, en yüksek artışın Endonezya’dan sonra sırasıyla %126 ile Slovenya, %108 ile Fransa, %59 İrlanda’da olduğu görülmektedir. Önde gelen pazarların çok büyük bir kısmında ithalatın artıyor olması önümüzdeki dönemlerde ürüne olan ithalat talebinin bu şekilde ilerleyeceğini ve gelişeceğini göstermektedir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, grafikte görülen sıra ile Endonezya, Fransa, İspanya, İtalya, Almanya, G. Kore ve Slovenya olarak değerlendirilebilir. Bulgaristan’ı incelerken, son beş yılda görülen ithalat artışının 2019 yılındaki %58.000’lik artıştan kaynaklandığı göz önünde bulundurulmalıdır. Bulgaristan’da söz konusu ürünün ithalatı 2018 yılında sadece 8 bin \$ iken 2019 yılında 4 milyon 600 bin \$ olmuştur.

18. Sentetik devamsız lifden iplik (dikiş ipliği hariç) (toptan) (GTIP 5509)

Sentetik devamsız liften iplikler ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada toplam olarak 4 milyar 685 milyon \$ tutarında ithalat gerçekleşmiştir. En büyük pazarlar 431 milyon \$'lık alımı ile Bangladeş ve 304 milyon \$'lık alımı ile Türkiye olmuştur. Bu iki ülkeyi sırasıyla G. Kore 230 milyon \$, Çin 220 milyon \$, Hindistan 204 milyon \$ ve Almanya 202 milyon \$ ile takip etmiştir. Miktar bazında en fazla ithalat yapan ülkeler ise 2019 yılında 118 bin ton ile Bangladeş, 116 bin ton ile Türkiye ve 95 bin ton ile Hindistan olarak görülmektedir.

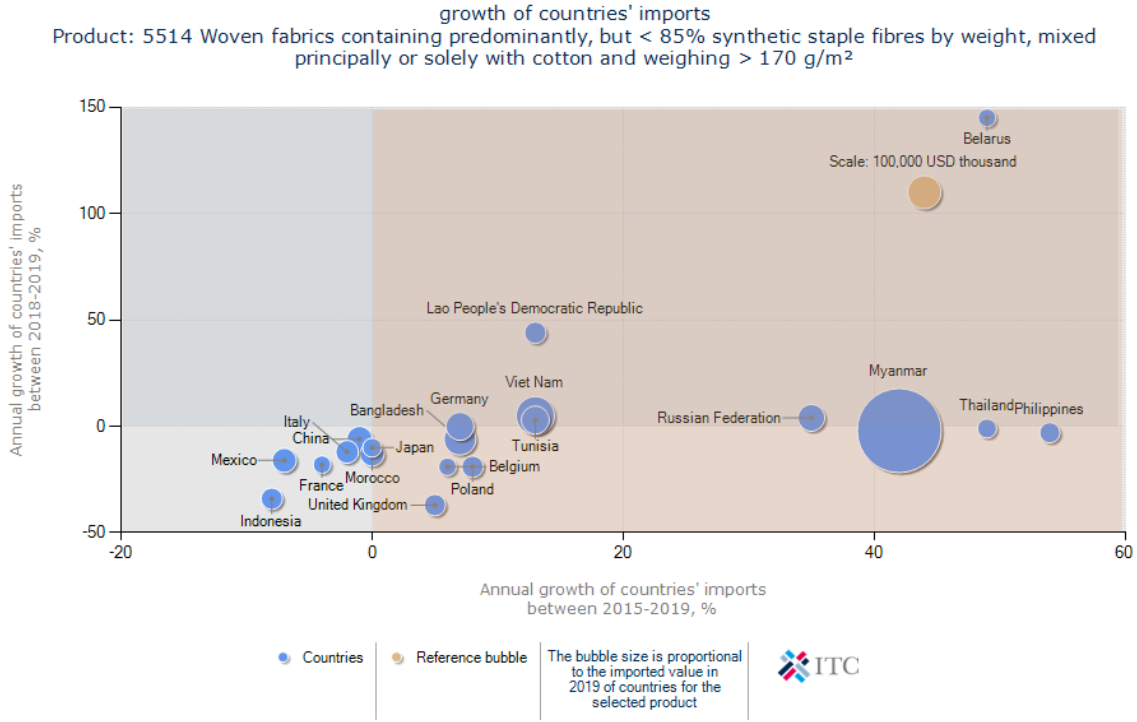
Grafik 40 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5509)

İthalat artış oranlarına bakıldığında hem son beş yıllık hem de son bir yıllık dönemde ithalatını arttıran sadece üç ülke olmuştur. 2015-2019 son beş yıl içerisinde yıllık ortalama veriler doğrultusunda ithalatını en fazla arttıran ülke Rusya Federasyonu'dur. Ülke bu dönemde alımlarını %15 arttırmıştır. İkinci sırada gelen Vietnam %13 ve üçüncü sırada yer alan Hindistan ithalatını %12 arttırmıştır. İlk yirmi büyük pazar içerisinde bu dönemde alımlarını arttıran diğer ülkelerden öne çıkanlar ise El Salvador, Mısır, Bangladeş ve Almanya'dır. Dünyanın bir numaralı pazarı olan Bangladeş son beş yıllık dönemde ithalatını yıllık ortalama %7 arttırırken, ikinci sırada yer alan Türkiye'nin ithalatı %4 gerilemiştir. Türkiye dışında diğer önemli pazarlar olan Çin, G. Kore, Hong Kong ve İtalya'da da son beş yıl içerisinde ithalatta düşüşler görülmektedir. Son bir yıllık verilere göre, ithalatını en fazla arttıran ülke Vietnam'dır. Vietnam'ı Hindistan ve Rusya Federasyonu takip etmiştir. Bu dönemde Vietnam'ın ithalatı %15, Hindistan'ın ithalatı %12 ve Rusya Federasyonu'nun ithalatı %6 artmıştır. Diğer ülkelerden sadece ABD'de aynı dönemde %1'lik artış görülmüştür. Ancak ABD'nin son beş yıllık ithalatı %2 gerilemiştir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, 2015-2019 ve 2018-2019 ithalat artış oranları dikkate alınarak sırasıyla Rusya Federasyonu, Vietnam ve Hindistan olarak değerlendirilebilir. Daha sonra ise yine beş yıllık verileri öncelikle göz önünde bulundurularak son bir yılda en az düşüş görülen pazarlar; El Salvador, Mısır, Almanya, İspanya, Meksika incelemeye alınabilir. En büyük pazar niteliğinde olan Bangladeş'in son bir yıllık ithalatında görülen %28'lik düşüş ve Türkiye'den sonra ikinci ve üçüncü önemli pazarlar olan G. Kore ve Çin'in hem son bir yıllık hem de son beş yıllık ithalatlarda görülen düşüşler bu ülkelerin hedef pazar olarak nitelendirilmesi hususunda dikkatli olunması gerektiğini göstermektedir.

19. Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (lif oranı < %85, m² ağırlığı >170 gr, sadece pamukla karışık) (GTIP 5514)

“Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada 2 milyar 200 milyon \$ değerinde ithalat yapılmıştır. Myanmar 692 milyon \$ tutarında 182 bin ton alım ile bu üründe önde gelen pazardır. Myanmar’ı 133 milyon \$’lık alımı ile Vietnam değer olarak ve 31 bin tonluk alımı ile Filipinler miktar olarak takip etmektedir. Vietnam’ın ardından Bangladeş 88 milyon \$’lık ithalat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

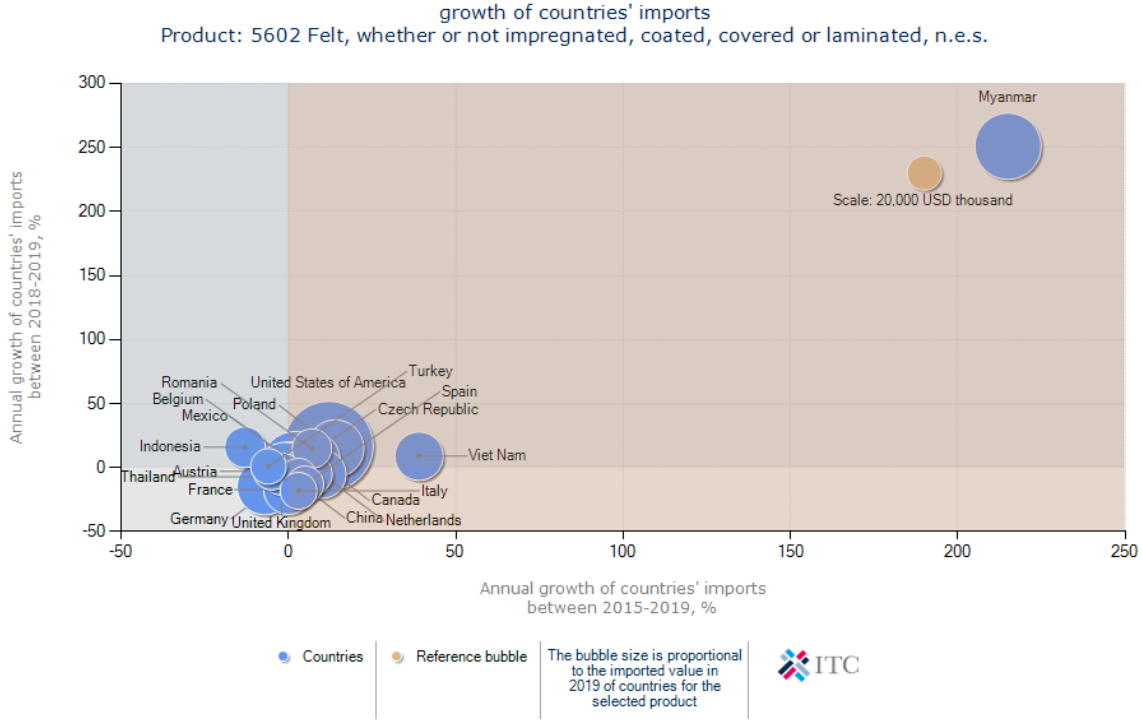
Grafik 41 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5514)

Ülkelerin ithalat artış oranlarındaki değişiklikler incelendiğinde, çok büyük bir kısmının son bir yıllık ithalatlarının düşüş gösterdiği dikkat çekmektedir. Son beş yıllık verilere göre ithalatını en fazla arttıran ülke %54 ile Filipinler’dir. Ülkeyi %49’luk artış ile Tayland ve Beyaz Rusya takip etmektedir. Daha sonra ise sırasıyla en büyük pazar olan Myanmar %42 ile ve Rusya Federasyonu %35’lik artış ile sıralanmaktadır. Hem son beş yıl hem de son bir yıl içerisinde ithalatı artış gösteren ülkeler ise Beyaz Rusya, Rusya Federasyonu, Laos, Vietnam, Tunus ve Almanya’dır. Son bir yıllık verilere bakıldığında Beyaz Rusya’nın %145 artış ile diğer ülkelerden gözle görülür bir şekilde öne çıktığı, Laos’un ise %44 ile takip ettiği görülmektedir. Bir yıl içinde ithalatları az da olsa artan diğer ülkeler ise Rusya Federasyonu, Almanya, Tunus ve Vietnam’dır.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son bir yıllık düşüşe rağmen son beş yıllık verileri doğrultusunda %42’lik bir ithalat artışı olan dünyanın en büyük pazarı Myanmar, daha sonra hem son bir yıl hem de beş yıl içerisinde sırasıyla %145 ve %49 artış yaşanan Beyaz Rusya, yine son beş yıllık artışları nedeniyle Filipinler ve Tayland ve Rusya Federasyonu olarak dikkate alınabilir. Diğer yandan son bir yıllık verilerine göre ithalatı artmış olan ve beş yıllık verileri de ithalatında %13 artış olduğunu gösteren iki ülke Vietnam ve Tunus da diğer hedef pazarlar olarak değerlendirilebilir.

20. Keçeler (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın) (GTIP 5602)

ITC Trademap verilerine göre “Keçeler” ürün grubunda 2019 yılında dünyada 1 milyar 300 milyon \$ tutarında ithalat gerçekleşmiştir. Bu üründe ABD, 134 milyon \$ tutarında gerçekleştirdiği ithalat ile en büyük pazar konumundadır. Miktar bazında ise Almanya 25 bin ton ithalat ile ilk sırada yer almaktadır. ABD’yi 77 milyon \$’lık ithalat ile Meksika ve 75 milyar \$’lık ithalat ile Myanmar takip etmiştir.

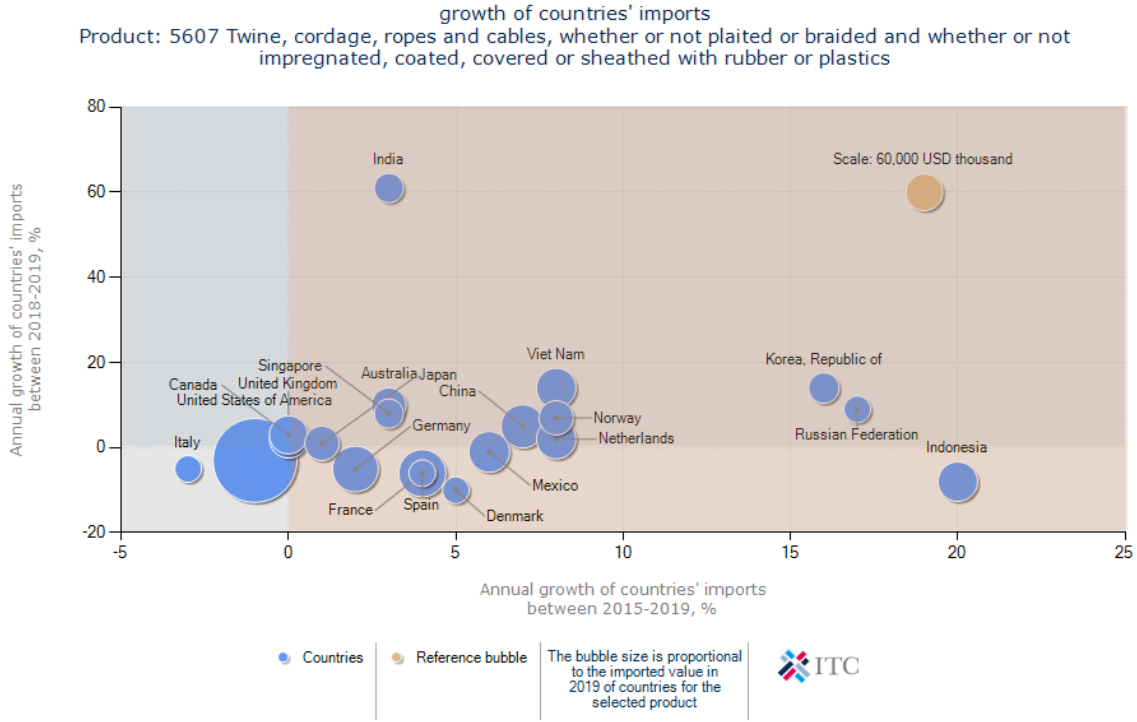
Grafik 42 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5602)

İthalat oranlarındaki gelişmeler incelendiğinde dünyanın önde gelen pazarlarından olan Myanmar’ın hem son beş yıl hem de son bir yıl içerisinde diğer ülkelerin çok önünde bir gelişme gösterdiği görülmektedir. Ülkenin son beş yıllık ortalama ithalat artışı %215 ve son bir yıllık ithalat artışı ise %251 olmuştur. Myanmar’da yaşanan bu artış diğer ülkelerdeki artışların %50’lere ulaşmasına rağmen ülkeyi genel olarak diğer ülkelerden oldukça ayırmaktadır. Son beş yıl içerisinde ithalatı artan diğer ülkeler %39 ile Vietnam, %14 ile Polonya, %12 ile ABD, %10 ile Hollanda ve %7 ile Romanya olmuştur. Son bir yıllık verilerde ise ithalatını en fazla arttıran ülke %251 ile yine Myanmar’dır. Bu ülkeyi %17’lik artış ile ABD, %15’lik artışla Polonya ve Romanya takip etmiştir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – tek hedef pazarı, 2015-2019 yılları arasındaki son beş yıllık dönemde yıl bazında ortalama %215 ve 2018-2019 yılları arasında yıllık %251 ithalat artışı görülen Myanmar olarak değerlendirilebilir. Pazar çeşitlendirilmesi istenirse, Myanmar yanında yine son beş yıllık %39 ve bir yıllık %9 artış ile Vietnam, son beş yıllık %14 ve son yıl artışı %15 ile Polonya, son beş yıllık artışı %12 ve son yıl artışı %17 ile ABD ve son beş yıllık artışı %7 ve son bir yıllık artışı %15 ile Romanya diğer hedef pazarlar olarak değerlendirilebilir. Bunlara ek olarak ABD’den sonra 2018-2019 sürecinde ithalatını %16 oranında arttıran Endonezya son beş yıllık ithalatında gerileme görünse de genel tekstil sanayi büyüklüğü dikkate alındığında değerlendirilebilecek bir başka ülke olarak karşımıza çıkmaktadır.

21. Sicim, kordon, ip, halat (GTIP 5607)

“Sicim, kordon, ip, halat” ürün grubunda 2019 yılında dünyada ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında toplam 2 milyar 300 milyon \$ tutarında ithalat yapılmıştır. En büyük pazar 328 milyon \$’lık alım ile ABD olmuştur. Bu ülkeyi 98 milyon \$ ile Fransa, 93 milyon \$ ile Almanya, 85 milyon \$ ile Çin ve 73 milyon \$ ile Meksika takip etmiştir.

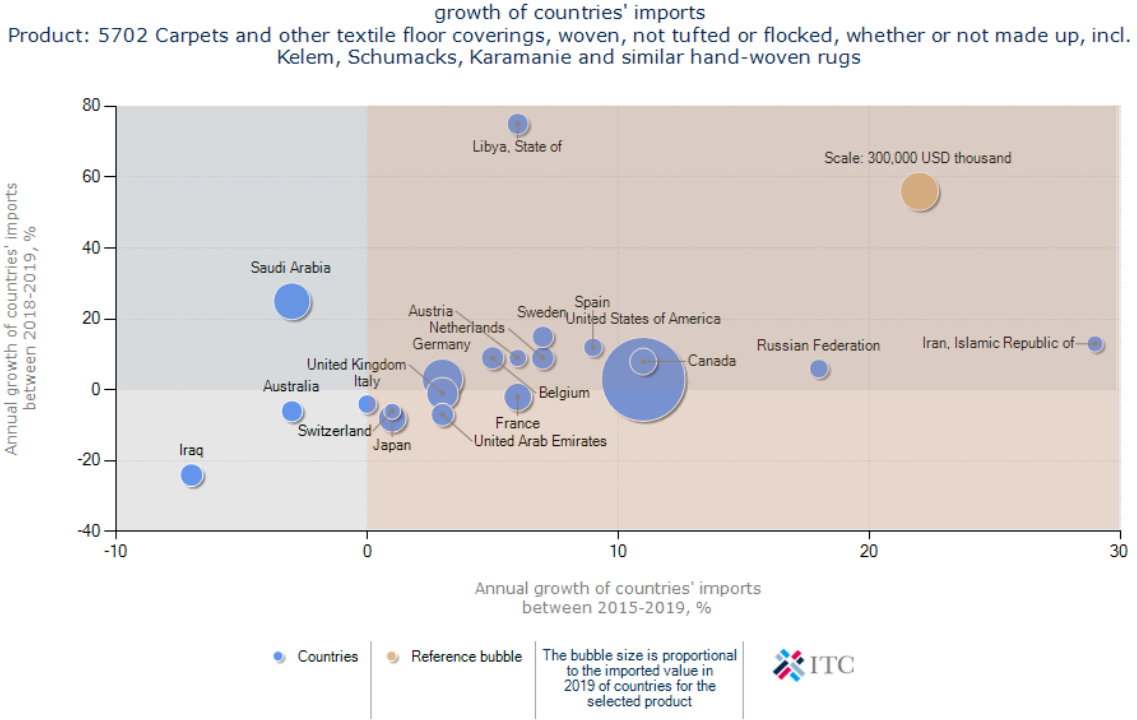
Grafik 43 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5607)

Ülkelerin ithalatlarında meydana gelen değişimler incelendiğinde, en büyük pazar olan ABD’de gerek son bir yıl içerisinde gerekse son beş yıllık süreçte ithalatın sırasıyla %3 ve %1 oranında düştüğü görülmektedir. 2015-2019 son beş yıllık dönemde dünyadan yaptığı ithalatı en fazla artan ülke %20 ile Endonezya olmuştur. Bu ülkeyi aynı dönemdeki %17’lik artış ile Rusya Federasyonu ve %16’lık artış ile G. Kore takip etmiştir. Daha sonra %8’lik artış gösteren üç ülke Vietnam, Norveç ve Hollanda ve %7’lik artışla Çin ve %6’lık artışla Meksika gelmektedir. 2018-2019 son bir yıllık ithalat artışlarında ise Hindistan’ın %61 ile diğer ülkelerin çok önünde olduğu görülmüştür. Daha sonra %14 artış ile Vietnam ve G. Kore gelmektedir. Bu ülkeleri %10 artış ile Avustralya, %9 ile Rusya Federasyonu, %8 ile Singapur ve %7 ile Norveç takip etmiştir. Hem 2015-2019 hem de 2018-2019 döneminde artış görülen ülkeler ise Rusya Federasyonu, G. Kore, Vietnam, Norveç, Hollanda, Çin, Hindistan, Avustralya, Singapur ve Japonya olmuştur.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, her ne kadar 2018-2019 son bir yıl içerisinde ithalatı düşmüş olsa da 2015-2019 beş yıllık süreçte bu üründe en fazla ithalat artışının görüldüğü Endonezya değerlendirilebilir. Hem beş yıllık hem de bir yıllık ithalat artışları gösteren Rusya Federasyonu ve G. Kore, yine aynı nedenlerden ötürü ancak artış değerleri daha düşük olan Norveç, Vietnam, Hollanda ve Çin diğer hedef pazarlar olarak değerlendirilebilir. 2018-2019 son bir yıllık dönemde dünyada ithalatını en fazla arttıran ülke olan Hindistan da değerlendirilebilir.

22. Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (GTIP 5702)

“Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada toplam 4 milyar 827 milyon \$ tutarında ithalat gerçekleşmiştir. 1 milyar 535 milyon \$’lık alım ile ABD bir numaralı pazar olurken bu ülkeyi 331 milyon \$’lık alım ile Almanya ve 277 milyon \$’lık alım ile Suudi Arabistan takip etmiştir. Daha sonra 203 milyon \$ ile Birleşik Krallık ve 150 milyon \$ ile Japonya gelmiştir. ITC Trademap verilerine göre Türkiye bu üründe yıllık 2 milyar 100 milyon \$’lık ihracatı ile dünyanın en büyük tedarikçisi olarak görülmektedir.

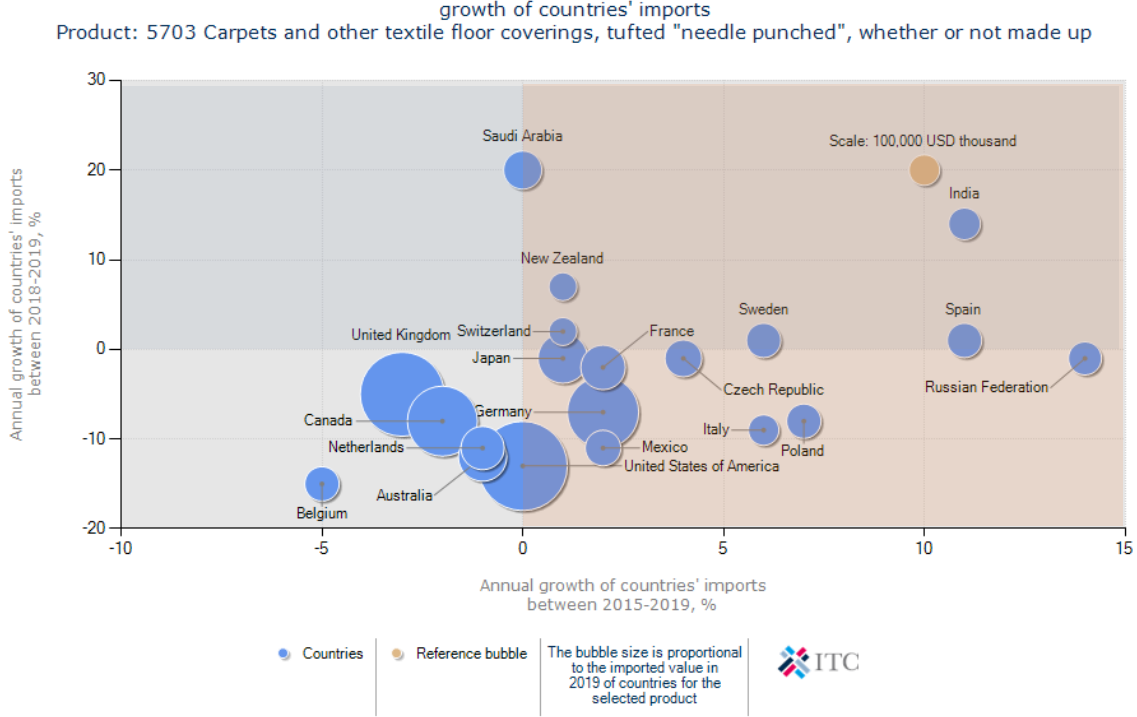
Grafik 44 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5702)

Önde gelen yirmi ülkenin ithalatlarında görülen artış oranları incelendiğinde 2015-2019 son beş yıllık dönemde İran’ın %29 artış ile ilk sırada yer aldığı, onu %18’lik artış ile Rusya Federasyonu’nun takip ettiği, daha sonra %11’lik artışlarla Kanada ve ABD’nin geldiği görülmektedir. Daha sonra gelen ülkeler ise artış oranındaki azalmaya göre sırasıyla İspanya, İsveç, Hollanda, Fransa, Belçika ve Almanya, İtalya, BAE’dir. 2018-2019 son bir yıllık ithalat artışında ise öne çıkan ülke Libya’dır. Libya bu dönemde ithalatını %75 arttırmıştır. Hem geçen son beş yıllık dönemde hem de bir yılda ithalatını arttıran ülkeler ise İran, Rusya Federasyonu, Kanada, ABD, İspanya, İsveç, Hollanda, Avusturya, Libya ve Almanya’dır. Dünyanın ikinci büyük pazarı olan S. Arabistan’ın son bir yıllık ithalatı %25 artış göstermiş olsa da ülkenin beş yıllık dönemde ithalatı %3 düşüş göstermiştir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, öncelikle hem son beş yıldaki ithalat artışının %11 olması hem de son bir yıllık ithalatının az da olsa %3 artış göstermesi ile dünyanın en büyük pazarı olan ABD, daha sonra yine artış oranları dikkate alınarak Kanada, İran, Rusya Federasyonu, İspanya, İsveç ve Avusturya olarak değerlendirilebilir.

23. Halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (tufted edilmiş) (GTIP 5703)

“Halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada toplam olarak 6 milyar 600 milyon \$ tutarında bir dış alım gerçekleşmiştir. Bu alımın 857 milyon \$'lık kısmı ABD, 773 milyon \$'lık kısmı Birleşik Krallık, 551 milyon \$'lık kısmı Almanya, 530 milyon \$'lık kısmı Kanada ve 261 milyon \$'lık kısmı Japonya tarafından yapılmıştır.

Grafik 45 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5703)

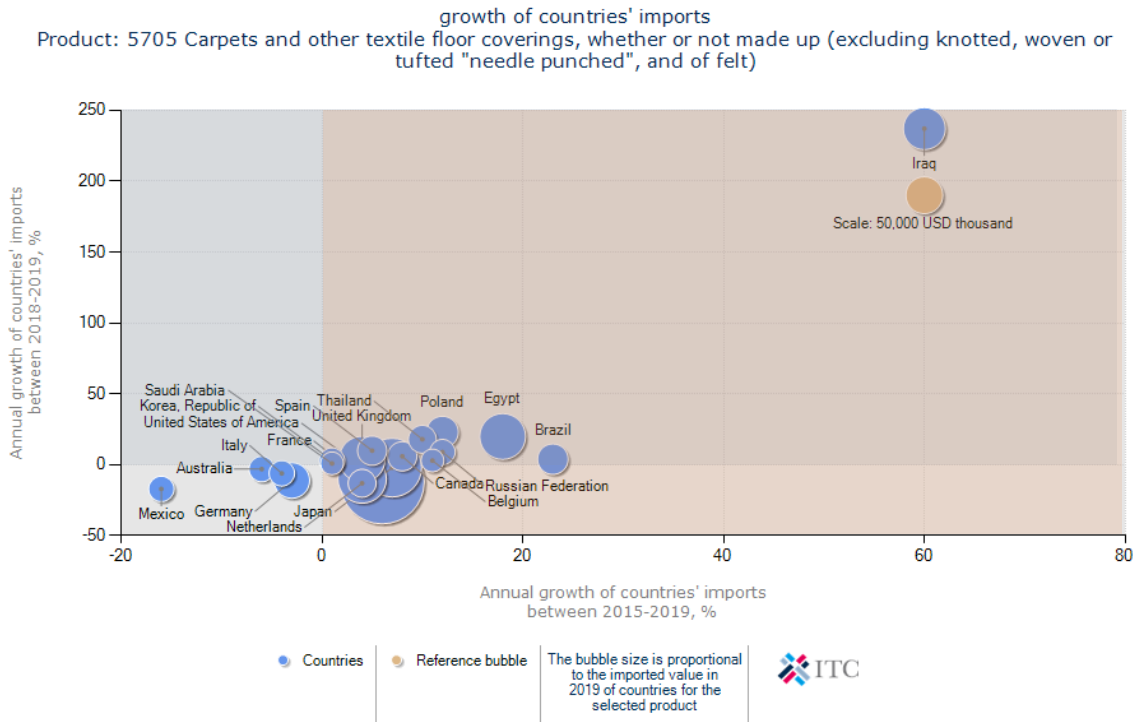
Ülkelerin ithalat artış oranları incelendiğinde dünyanın önde gelen pazarlarında gerek 2015-2019 gerekse 2018-2019 dönemlerinde ithalatın düştüğü görülmektedir. 2015-2019 beş yıllık süreçte dünyanın bir numaralı pazarı olan ABD’de ithalat oranı değişmezken, ithalat Kanada’da %2, Birleşik Krallık’ta %3 gerilemiştir. Bu dönemde ithalatta artış görülen ülkeler; %14 ile Rusya Federasyonu, %11 ile İspanya ve Hindistan, %7 ile Polonya, %6 ile İtalya ve İsveç, %4 ile Çekya, %2 ile Fransa, Almanya, Meksika, %1 ile Yeni Zelanda, İsviçre ve Japonya olmuştur. 2018-2019 son bir yıllık süreçte ise ithalatını en fazla arttıran ülkeler %20 ile Suudi Arabistan, %11 ile Hindistan, %7 ile Yeni Zelanda, %2 ile İsviçre ve %1 ile İsveç olmuştur. Diğer ülkelerin ithalatları son bir yılda değişmemiş ya da düşüş göstermiştir.

Bu veriler ışığında, ürünün hedef pazarı, öncelikle hem son beş yıllık süreçte hem de son bir yıl içerisinde ithalat artışlarını görüldüğü İspanya, Hindistan, İsveç, Yeni Zelanda ve İsviçre olabilir. Daha sonra ise son bir yıl içerisinde düşüş yaşanmış olsa da son beş yıllık göstergelerde ithalatları yükselmiş olan Rusya Federasyonu, Polonya, İtalya, Çekya, Fransa, Meksika, Almanya ve Japonya olarak değerlendirilebilir.

24. Diğer halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (GTIP 5705)

ITC Trademap verilerine göre “Diğer halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları” ürün grubunda 2019 yılında toplam 1 milyar 447 milyon \$’lık dış alım gerçekleşmiştir. Bu alımın 268 milyon \$’lık kısmı ABD, 128 milyon \$’lık kısmı Japonya, 83 milyar \$’lık kısmı Fransa, 77’şer milyon \$’lık kısımları Mısır ve Birleşik Krallık, 65 milyon \$’lık kısmı Irak tarafından yapılmıştır.

Ülkelerin ithalat artışları incelendiğinde Irak’ın son beş yıl içerisinde ithalatını %60 arttırarak diğer ülkelerin önüne geçtiğini, diğer ülkelerin bu süre zarfında %20’ler seviyesinde ithalat artışları sağladıkları görülmektedir. Irak’ı takiben son beş yıllık sürede ithalatını en fazla arttıran ülkeler %23 ile Brezilya, %18 ile Mısır, %12 ile Polonya ve Rusya Federasyonu, %11 ile Belçika, %10 ile Tayland, %8 ile Kanada ve %7 ile Japonya’dır. Dünyanın önde gelen pazarı olan ABD’de ise 2015-2019 döneminde yıllık ortalama %6 oranında ithalat artışı gerçekleşmiştir. 2018-2019 döneminde ithalat artışı sağlayan ülkeler incelendiğinde ise yine Irak’ın bu dönemde de %237 oranında artışla ilk sırada olduğu görülmektedir. Irak’ı %23 oranında artış ile Polonya, %20 ile Mısır, %18 ile Tayland ve %10 ile İspanya’nın takip ettiği görülmektedir. Hem son beş yıllık süreçte hem de son bir yıl içerisinde ithalatında artış gözlenen ülkeler ise başta Irak olmak üzere, Brezilya, Mısır, Polonya, Rusya Federasyonu, Tayland, Kanada, İspanya ve Birleşik Krallık’tır.

Grafik 46 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5705)

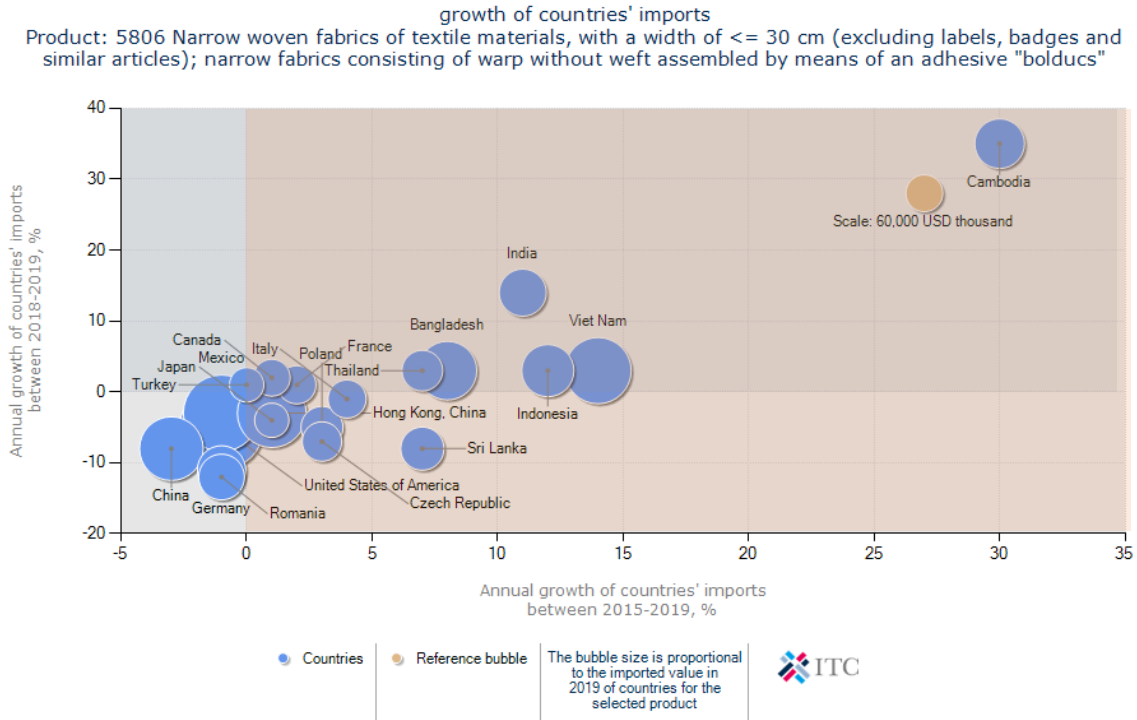
Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, öncelikle 2018-2019 döneminde bir yıl ve 2015-2019 döneminde beş yıllık süreçlerde ithalatını arttırmış olmaları nedeniyle başta Irak, Brezilya, Mısır, Polonya, Rusya Federasyonu, Tayland, İspanya ve Belçika olarak değerlendirilebilir.

25. Kordelalar, paralel hale getirilip yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler) (GTIP 5806)

“Kordelalar, paralel hale getirilip yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar” ürün grubunda olup ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada 3 milyar 645 milyon \$ tutarında ithalat gerçekleşmiştir. Bu rakamın 322 milyon \$’lık kısmı ABD, 267 milyon \$’lık kısmı Meksika, 212 milyon \$’lık kısmı Hong Kong, 198 milyon \$’lık kısmı Vietnam ve 185 milyon \$’lık kısmı Çin tarafından alınmıştır. Türkiye 2019 yılında 55 milyon \$ tutarında 7 bin 600 ton ürün ithal etmiştir.

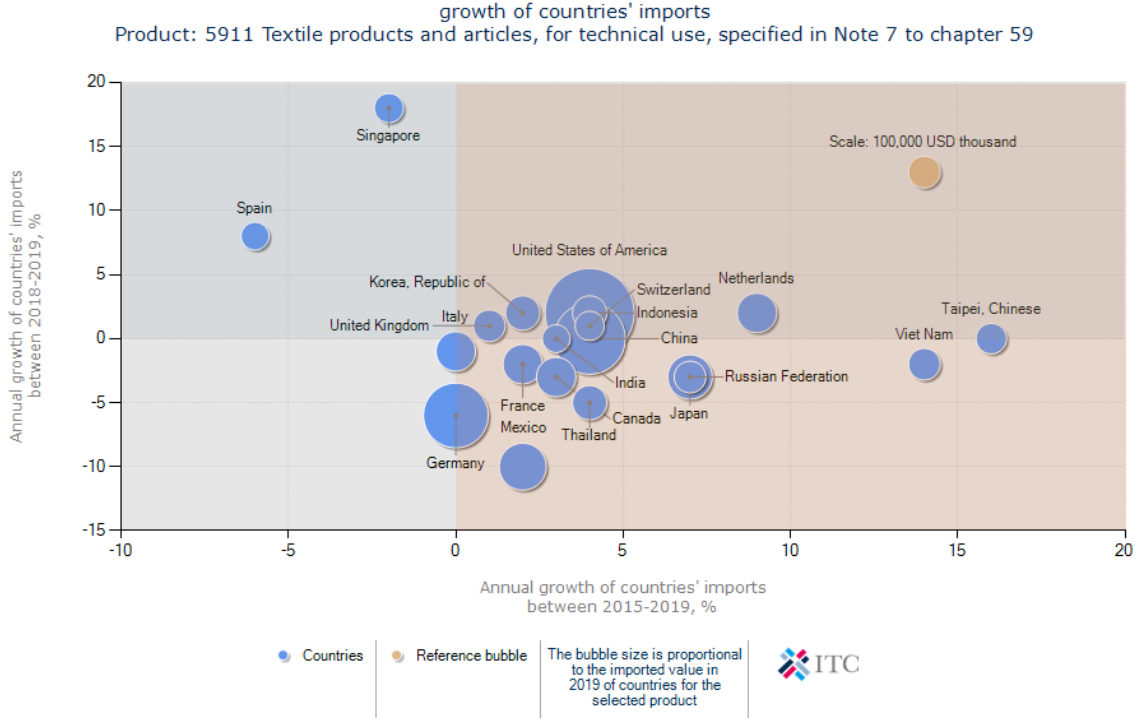
2015-2019 yılları arasında son beş yıllık ve 2018-2019 yılları arasında son bir yıllık dönemde dünyanın önde gelen ilk yirmi pazarında görülen ithalat artışları incelendiğinde, Kamboçya’nın her iki dönemde de %30’a yakın oranlarda ithalat artışı gerçekleştirdiği görülmektedir. Son beş yıllık ithalat artışları göz önüne alındığında Kamboçya’dan sonra %14 artış ile Vietnam, %12 ile Endonezya, %11 ile Hindistan, %8 ile Bangladeş, %7 ile Tayland ve Sri Lanka, daha sonra da İtalya, Polonya ve Çekya gelmektedir. Son bir yıllık veriler incelendiğinde ise Kamboçya’nın ardında %14 ile Hindistan, daha sonra %3 ile dört ülke; Vietnam, Endonezya, Bangladeş ve Tayland’ın sıralandığı görülmektedir. Her iki dönemde ithalat artışı sağlamış ülkeler ise Kamboçya, Vietnam, Hindistan, Endonezya, Bangladeş, Tayland, Fransa ve Kanada’dır.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, öncelikle her iki dönemde de ithalat artışı sağlamış ülkeler olan Kamboçya, Vietnam, Hindistan, Endonezya, Bangladeş, Tayland, Fransa ve Kanada ile son bir yıllık verileri düşük olmasına rağmen bu üründe önde gelen pazarlardan olan Hong Kong ve Polonya olarak değerlendirilebilir.

Grafik 47 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5806)

26. Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus ürünler ve eşya (GTIP 5911)

Grafik 48 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 5911)

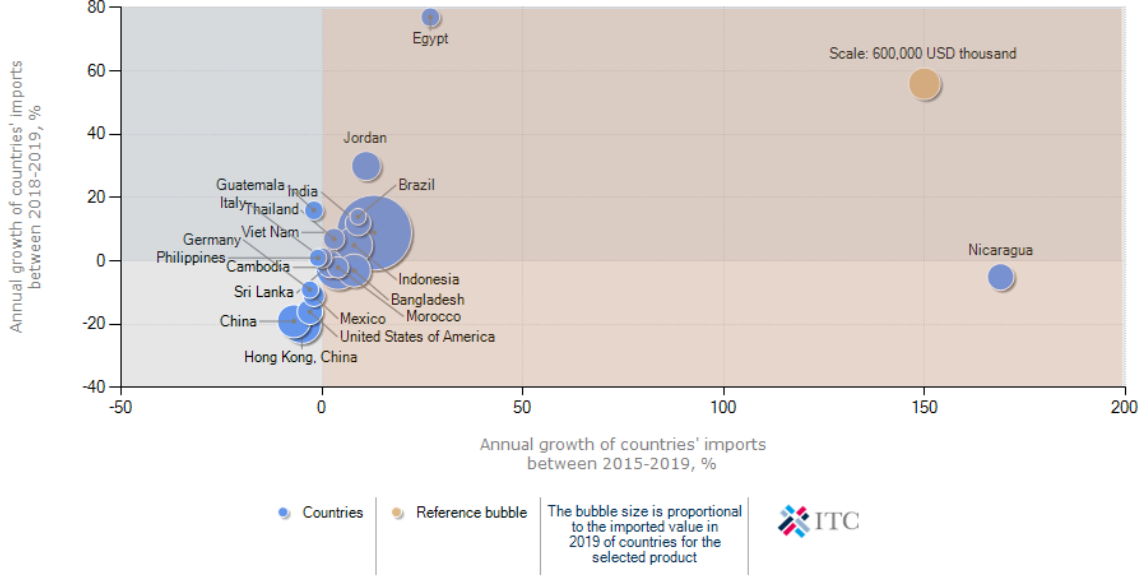
Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus ürünler ve eşya grubunda ITC Trademap verilerine göre dünyada 5 milyar 200 milyon \$'lık ithalat yapılmıştır. İthalatın 796 milyon \$'lık kısmı ABD, 500 milyon \$'lık kısmı Çin, 423 milyon \$'lık bölümü Almanya, 213 milyon \$'lık kısmı Meksika, 192 milyon \$'lık kısmı Japonya ve yaklaşık 150'şer milyon \$'lık kısımları İtalya, Hollanda, Fransa ve Kanada tarafından gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu ürün grubunda dünyanın önde gelen pazarlarında görülen ithalat artışları incelendiğinde 2015-2019 döneminde %16 ile Tayvan'ın, 2018-2019 döneminde ise %18'lik artışla Singapur'un başta yer aldığı görülmektedir. 2015-2019 döneminde ithalat artışları ile öne çıkan diğer pazarlar ise %14 ile Vietnam, %9 ile Hollanda, %7 ile Rusya Federasyonu ve Japonya, %4 ile ABD, Çin, Endonezya, İsviçre ve Tayland, %3 ile Kanada ve Hindistan, %2 ile Meksika, G. Kore ve Fransa'dır. 2018-2019 son bir yıllık dönemde ise %18 ile Singapur, %8 ile İspanya, %2 ile G. Kore, ABD, Endonezya ve Hollanda, %1 ile İsviçre öne çıkan pazarlardır. Her iki dönemde ithalatında artış görülen ülkeler ise son beş yıllık artışları doğrultusunda Tayvan, Hollanda, ABD, Endonezya, G. Kore'dir.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son beş yıllık artış oranları nedeniyle öncelikle Tayvan, Hollanda ve ABD, daha sonra Endonezya, İsviçre, G. Kore ve her ne kadar son beş yıllık ithalatlarında düşüş olsa da son bir yıllık alımları ile diğer ülkelerin önünde yer alan özellikle Singapur ve daha sonra İspanya olarak değerlendirilebilir.

27. Diğer örme veya kroşe mensucat (GTIP 6006)

growth of countries' imports
Product: 6006 Fabrics, knitted or crocheted, of a width of > 30 cm (excluding warp knit fabrics "incl. those made on galloon knitting machines", those containing by weight \geq 5% of elastomeric yarn or rubber thread, and pile fabrics, incl. "long pile", looped pile fabrics, labels, badges and similar articles, and knitted or crocheted fabrics, impregnated, coated, covered or laminated)

Grafik 49 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6006)

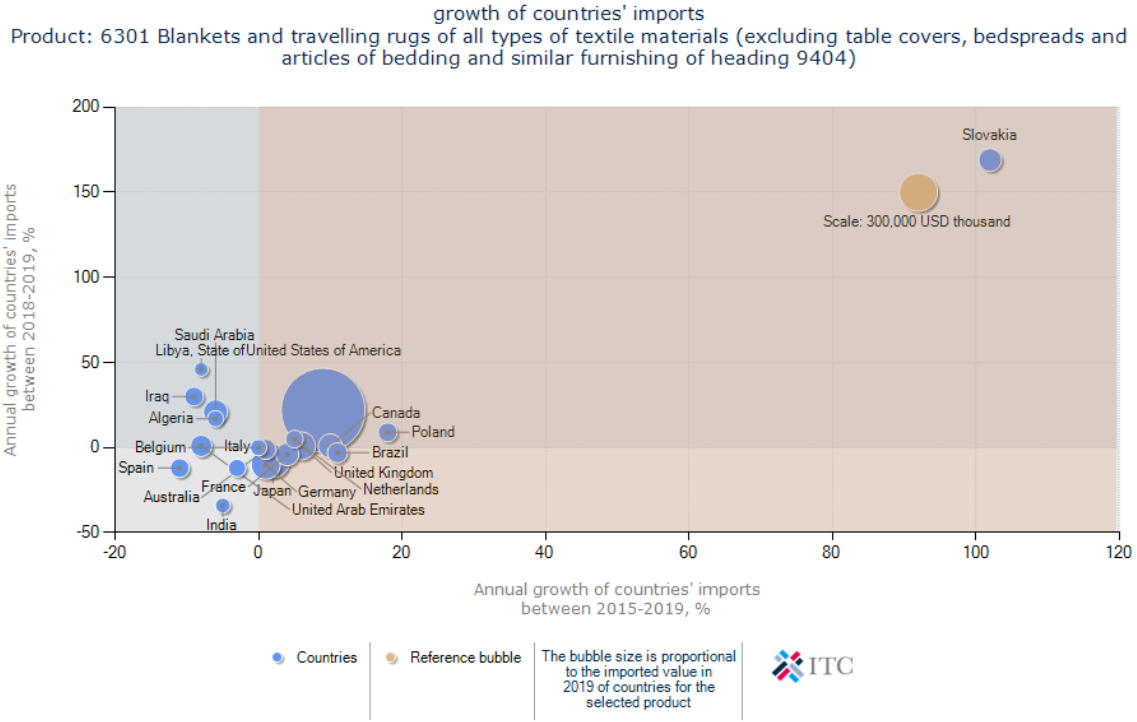
“Diğer örme ve kroşe mensucat” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada 15 milyar 170 milyon \$ tutarında ithalat gerçekleşmiştir. Bu ithalatın 3 milyar 485 milyon \$'ı Vietnam'a, 1 milyar 182 milyon \$'ı Kamboçya'ya, 833 milyon \$'ı Hong Kong'a, 796 milyon \$'ı Endonezya'ya, 662 milyon \$'ı Çin'e yapılmıştır. Miktar olarak Vietnam 420 bin ton, Kamboçya 171 bin ton, Hong Kong 140 bin ton, Endonezya 111 bin ton, Çin 79 bin ton ithalat gerçekleştirmiştir.

Dünyanın önde gelen pazarlarında ithalat artış oranları incelendiğinde, Nikaragua'nın ithalatının 2015-2019 döneminde yıllık ortalama %169 arttığı görülmektedir. Nikaragua'nın artış oranına en fazla yaklaşan ülkeler %27 ile Mısır, daha sonra %13 ile Vietnam ve %11 ile Ürdün olmuştur. Brezilya, Hindistan, Endonezya, Bangladeş, Fas %1-%10 bandında yer almaktadır. 2018-2019 döneminde dünyadan ithalatını en fazla arttıran ülke %77 ile Mısır'dır. Bu ülkeyi %30 ile Ürdün, %16 ile Guatemala, %14 ile Brezilya, %13 ile Vietnam ve %12 ile Hindistan takip etmektedir. Her iki dönemde de ithalatını arttırmış olan ülkeler son beş yıllık artış oranlarına göre sıralandığında Nikaragua, Mısır, Vietnam, Ürdün, Brezilya, Hindistan ve Endonezya'dır. Üründe dünyanın önde gelen pazarı olan Vietnam'da son beş yılda yıllık ortalama artış %13 ve son bir yıllık artış %9 olarak gerçekleşmiş durumdadır.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları; 2018-2019 döneminde bir yıllık ithalat artış oranı %5 düşüş göstermiş olmasına rağmen 2015-2019 dönemde ithalatı %169 artmış olan Nikaragua, bu ülke kadar olmamakla beraber beş yıllık ithalatında %27, son bir yıllık ithalatında da %77 artış görülen Mısır, son beş yıl artışı %13 ve son bir yıl artışı %9 olarak gerçekleşmiş olan dünyanın en büyük pazarı olan Vietnam, son bir yılda %30 ithalat artışı görülen ve Mısır'dan sonra yıllık bazda ikinci sırada yer alan Ürdün olarak değerlendirilebilir.

28. Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri (GTIP 6301)

“Battaniyeler ve seyahat battaniyeleri” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada 4 milyar 326 milyon \$ tutarında dış alım gerçekleşmiştir. Bu alımın 1 milyar 596 milyon \$'ını ABD, 217 milyon \$'ını Japonya, 163 milyon \$'ını Almanya, 154 milyon \$'ını Birleşik Krallık, 115 milyon \$'ını Kanada, 109 milyon \$'ını S. Arabistan ve 104 milyon \$'ını Fransa gerçekleştirmiştir. ABD söz konusu üründe dünyada tek ithalat pazarı görünümündedir. 2019 yılında 229 bin ton ithalat yapan ABD'yi miktar bazında 47 bin ton ile S. Arabistan takip etmiştir.

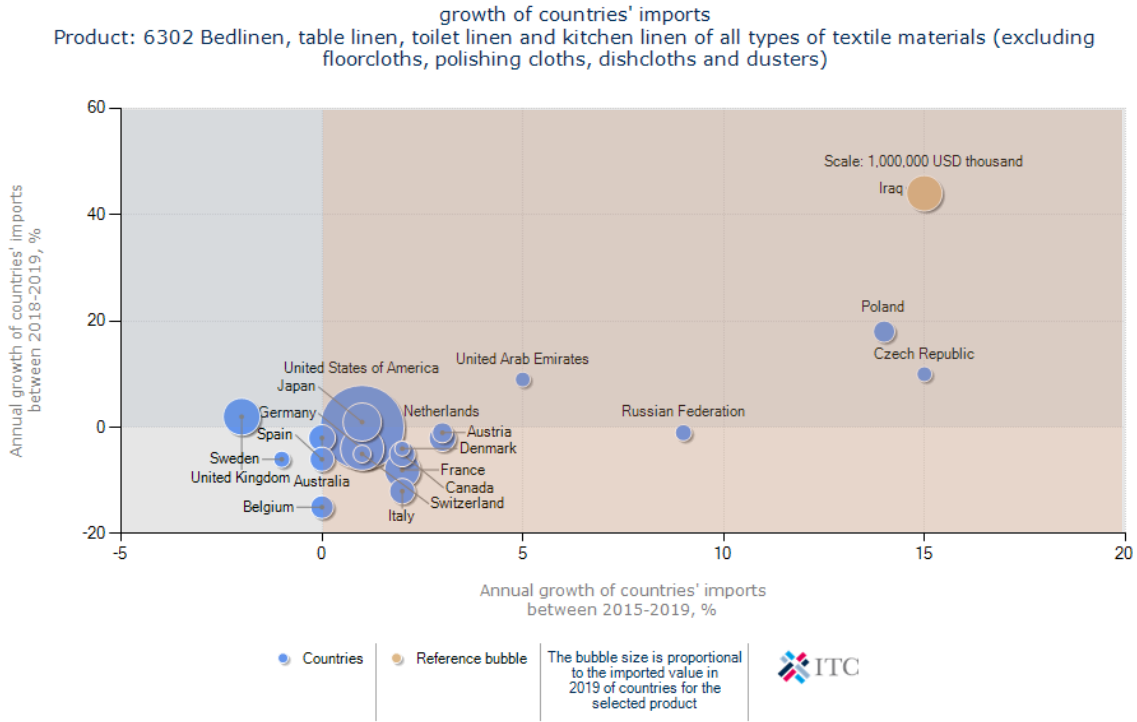

Grafik 50 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6301)

Ürünün dünyanın önde gelen ithalat pazarlarındaki gelişimi incelendiğinde Slovakya'nın gerek 2015-2019 gerekse 2018-2019 dönemlerinde ciddi artış oranları ile diğer ülkelerin çok önünde yer aldığı görülmektedir. Ülke son beş yılda yıllık ortalama %102 son bir yılda ise %169 ithalat artışı göstermektedir. Dünyanın en büyük pazarı olan ABD'de bu oranlar sırasıyla %9 ve %22'dir. Ülkelerin 2015-2019 yıllık ithalat artış oranları incelendiğinde Slovakya'dan sonra en fazla artış gösteren ülkeler sırasıyla %18 ile Polonya, %11 ile Brezilya, %10 ile Kanada, %9 ile ABD, %6 ile Birleşik Krallık, %5 ile Hollanda ve %4 ile Fransa'dır. 2018-2019 artış oranlarında ise yine Slovakya'dan sonra %46 ile Libya, %30 ile Irak, %22 ile ABD, %21 ile S. Arabistan, %17 ile Cezayir ve %9 ile Polonya sıralanmaktadır. İthalatı her iki dönemde de artış gösteren ülkeler ise son beş yıllık artış oranlarına göre sıralandığında Slovakya, Polonya, Kanada, ABD, Birleşik Krallık ve Hollanda'dır.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, son beş yıllık ve son bir yıllık ithalat büyüme oranları göz önüne alınarak Slovakya, Polonya, ABD, Hollanda ve Kanada olarak değerlendirilebilir. Diğer yandan gerek pazar paylarının düşük olması gerekse son beş yıllık ithalatlarındaki gerileme nedeniyle riskli ülkeler olarak görülseler de son bir yıl içerisinde ithalat artışı gösteren ve Slovakya'dan sonra gelen Libya, Irak ve S. Arabistan da ayrıca değerlendirilebilir.

29. Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri (GTIP 6302)

Grafik 51 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6302)

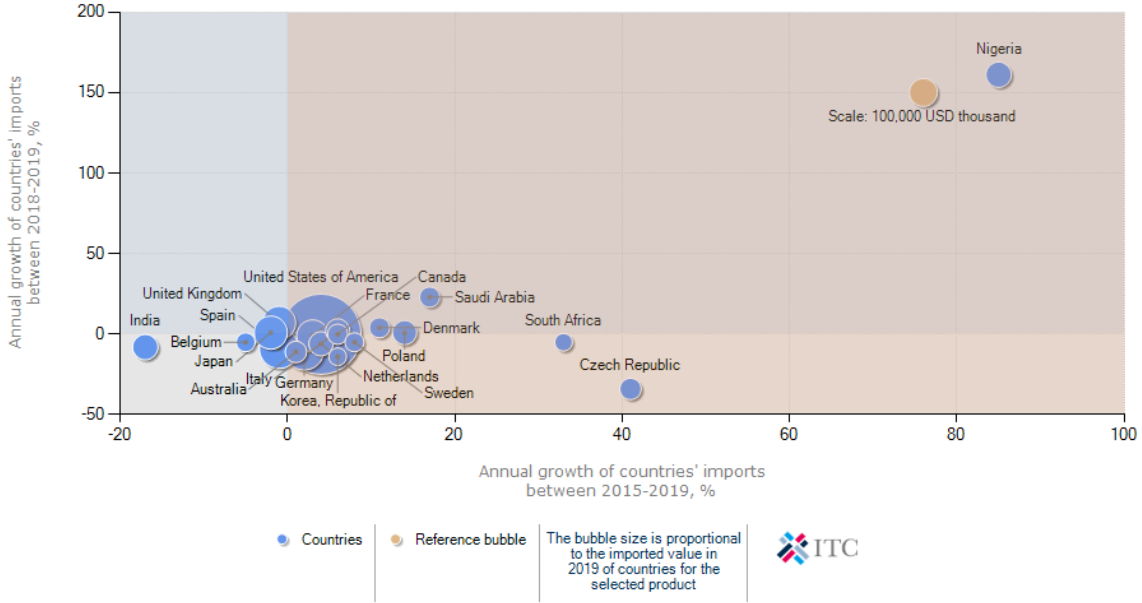
“Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre dünyada 2019 yılında 18 milyar 679 milyon \$ tutarında dış alım gerçekleşmiştir. Bu alımın yaklaşık 6 milyar \$’ı ABD, 1 milyar 500 milyon \$’ı Almanya, 1 milyar 126 milyon \$’ı Japonya, 1 milyar 63 milyon \$’ı Birleşik Krallık, 1 milyar 10 milyon \$’ı Japonya tarafından yapılmıştır. Türkiye söz konusu üründe 1 milyar 188 milyon \$’lık satış ile Çin, Pakistan ve Hindistan’dan sonra dünyanın dördüncü büyük ihracatçısı konumundadır.

Dünyanın önde gelen ithalat pazarlarında yaşanan gelişmeler incelendiğinde Irak’ın hem 2015-2019 döneminde yıllık ortalama değerlerde hem de 2018-2019 döneminde alımlarını ciddi olarak arttırdığı görülmektedir. Irak son beş yılda ithalatını yıllık ortalama %15 arttırırken son bir yıl içerisinde ithalat artışı %45 olarak gerçekleşmiştir. Son beş yıllık dönemde %15’lik ithalat büyümesi yaşanan bir diğer ülke Çekya olmuş; daha sonra %14 ile Polonya, %9 ile Rusya Federasyonu, %5 ile BAE, %3 ile Hollanda ve Avusturya, %2 ile Danimarka, Kanada, Fransa ve İtalya, nihayetinde %1 artış ile dünyanın en büyük pazarı olan ABD, Japonya, Almanya ve İsviçre gelmiştir. Son bir yıllık verilere göre ise Irak’tan sonra Polonya %18, Çekya %10, BAE %9, son beş yılı %2 düşüşle kapatan Birleşik Krallık %2 ve Japonya %1 ile sıralanmıştır. Her iki dönemde ithalat artışı görülen ülkeler Irak, Polonya, Çekya, BAE ve Japonya’dır.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, öncelikle son beş yıllık ve bir yıllık dönemde ithalatlarında artış görülen Irak, Çekya, Polonya, BAE ve Japonya’nın yanı sıra son bir yıllık dönemde ithalatında artış olmamasına rağmen dünyanın en büyük pazarı olan ABD ve yine son bir yıl içerisinde %4’lük düşüş görülen büyük pazarlardan Almanya olarak değerlendirilebilir.

30. Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç) (GTIP 6304)

growth of countries' imports
Product: 6304 Articles for interior furnishing, of all types of textile materials (excluding blankets and travelling rugs, bedlinen, table linen, toilet linen, kitchen linen, curtains, incl. drapes, interior blinds, curtain or bed valances, lampshades and articles of heading 9404)

Grafik 52 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6304)

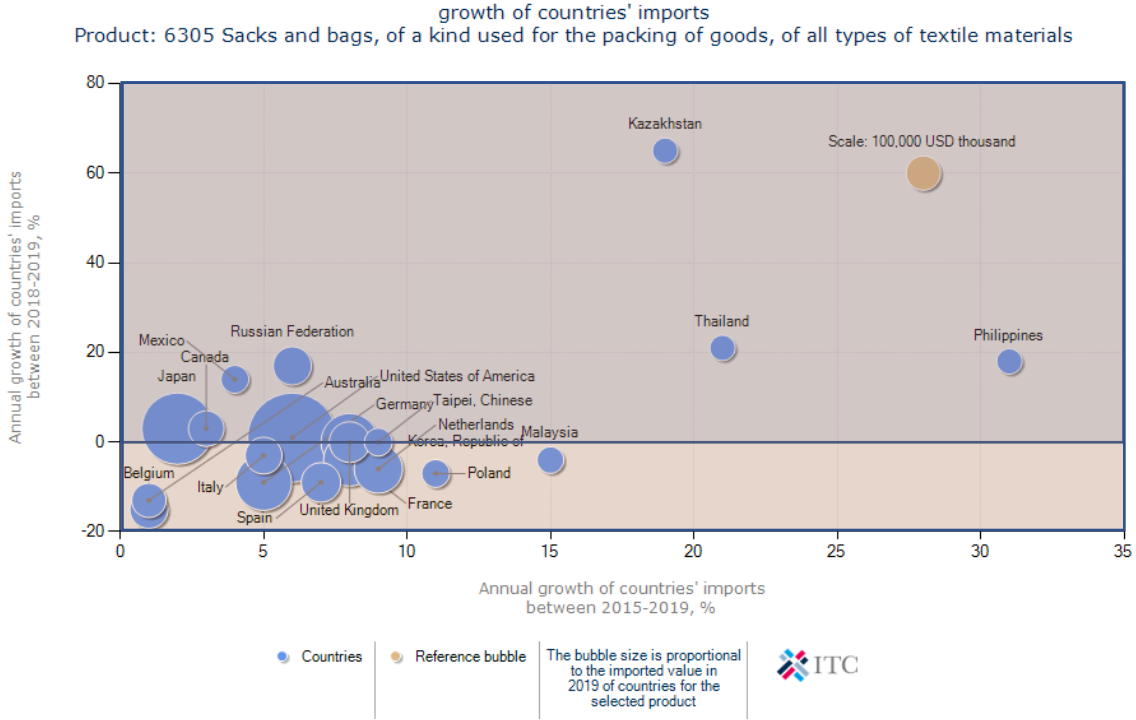
“Diğer mefruşat eşyası” ürün grubunda 2019 yılında ITC Trademap verilerine göre dünyada 2019 yılında toplam 3 milyar 439 milyon \$ değerinde dış alım gerçekleşmiştir. Türkiye bu üründe Çin ve Hindistan’ın ardında dünyanın üçüncü büyük ihracatçısı konumundadır. Gerçekleşen dış alımın 885 milyon \$’lık kısmını ABD, 207 milyon \$’lık kısmını Almanya, 200 milyon \$’lık kısmını İspanya, 144 milyon \$’lık kısmını Birleşik Krallık ve 138 milyon \$’lık kısmını Japonya yapmıştır.

Önde gelen ithalat pazarlarındaki ithalat artış oranları incelendiğinde gerek 2015-2019 gerekse 2018-2019 dönemlerinde Nijerya’nın öne çıktığı görülmektedir. Nijerya’da son beş yıllık dönemde yıllık ortalama %85 ve yıllık bazda %161 ithalat artışı yaşanmıştır. 2015-2019 döneminde Nijerya’dan sonra en fazla ithalat artışının görüldüğü ülke %41 ile Çekya’dır. Bu ülkeyi %33’lük artış ile Güney Afrika Cumhuriyeti, %17 ile S. Arabistan, %14 ile Polonya, %11 ile Danimarka, %8 ile İsveç, %6 ile Kanada, İtalya ve G. Kore, %4 ile Hollanda ve ABD, %3 ile Fransa takip etmiştir. Son bir yıllık ithalat artış oranlarında ise Nijerya’nın ardından %23’lük artışla S. Arabistan, %7’lik artışla Birleşik Krallık ve %4’lük artışla Danimarka gelmektedir. Her iki dönemde de ithalat artışı görülen ülkeler, Nijerya, S. Arabistan, Danimarka, Fransa, Polonya ve İtalya olmuştur.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, öncelikle 2015-2019 son beş ve 2018-2019 son bir yıllık dönemlerde ithalat artışı görülen Nijerya, S. Arabistan, Danimarka, Fransa, Polonya ve İtalya, daha sonra son bir yıllık ithalatında bir değişiklik olmamasına rağmen son beş yıllık ithalatı %4 seviyesinde olan dünyanın en büyük pazarı ABD olarak değerlendirilebilir.

31. Her türlü tekstil malzemesinden mamül çuval ve torbalar (GTIP 6305)

“Her türlü tekstil malzemesinden mamül çuval ve torbalar” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre 2019 yılında dünyada toplam 5 milyar 45 milyon \$ tutarında dış alım yapılmıştır. En büyük alıcı 716 milyon \$’lık alımla ABD olmuştur. Bu ülkeyi 457 milyon \$’lık alımla Japonya, 296 milyon \$ ile G. Kore, 275 milyon \$’lık alımla Almanya, 243 milyon \$’lık alımla Fransa takip etmiştir. Türkiye bu üründe 315 milyon \$ ile dünyanın en büyük dördüncü ihracatçısı durumundadır.

Grafik 53 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6305)

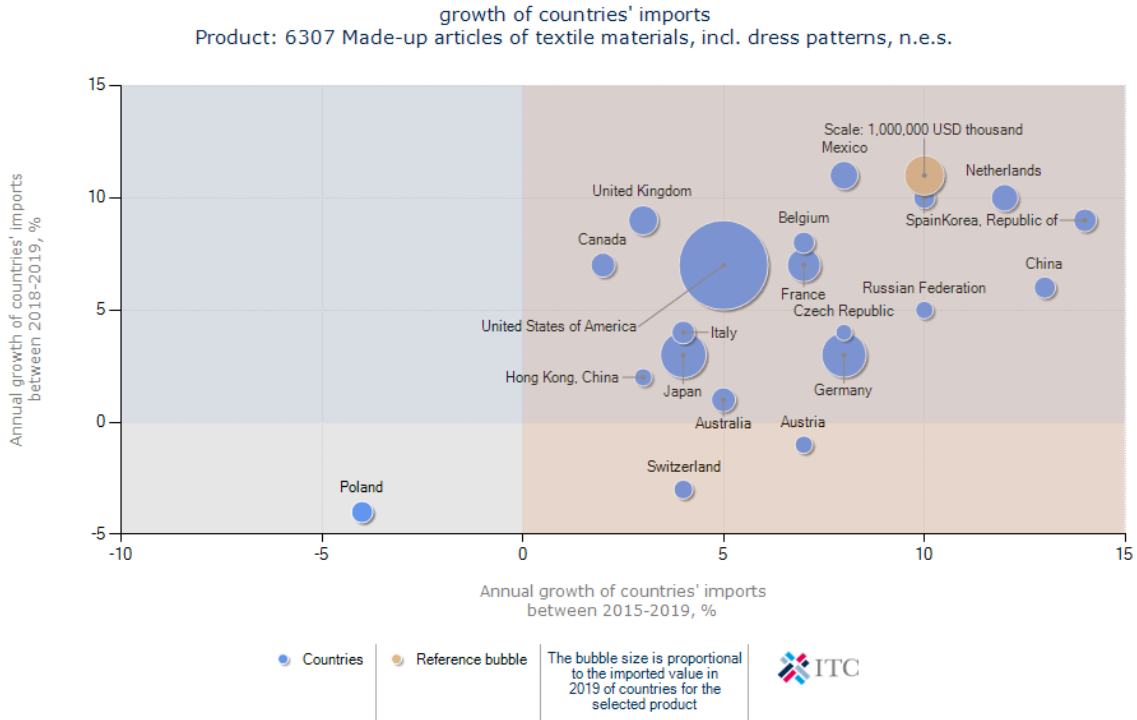
Üründe dünyanın önde gelen yirmi pazarındaki ithalat artışları incelendiğinde bütün ülkelerin 2015-2019 döneminde ithalatlarının arttığı görülmektedir. Bu dönemde Filipinler %31, Tayland %21, Kazakistan %19, Malezya %15, Polonya %11, Hollanda ve Tayvan %9, G. Kore, Birleşik Krallık ve Fransa %8, İspanya %7, Rusya Federasyonu ve ABD %6, İtalya ve Almanya %5, Meksika %4, Kanada %3, Japonya %2 ve Belçika ile Avustralya %1 artış gerçekleştirmiştir. Son bir yıllık ithalat artış oranlarında ise Kazakistan %65, Tayland %21, Filipinler %18, Rusya Federasyonu %17, Meksika %14, Japonya ve Kanada %3 ve ABD %1 artış göstermiştir. Her iki dönemde de ithalatta artış görülen ülkeler Filipinler, Kazakistan, Tayland, ABD, Rusya Federasyonu, Meksika, Kanada, Japonya olmuştur.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, 2015-2019 döneminde son beş yıllık verilere göre ve 2018-2019 döneminde son bir yıllık verilere göre artış gösteren ülkeler olan Filipinler, Kazakistan, Tayland, en büyük pazar ABD, Rusya Federasyonu, Meksika, Kanada ve Japonya olarak değerlendirilebilir.

32. Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil) (GTIP 6307)

“Diğer hazır eşya” ürün grubunda 2019 yılında dünyada ITC Trademap verilerine göre toplam 16 milyar 308 milyon \$ tutarında ithalat gerçekleşmiştir. Bu ithalatın 5 milyar 444 milyon \$ tutarındaki kısmı ABD, 1 milyar 391 milyon \$ tutarındaki kısmı Japonya, 1 milyar 264 milyon \$ tutarındaki kısmı Almanya, 698 milyon \$ tutarındaki kısmı Fransa, 533 milyon \$ tutarındaki kısmı Birleşik Krallık tarafından yapılmıştır.

Dünyanın önde gelen ilk yirmi büyük ithalat pazarının ithalat büyüme oranları incelendiğinde 2015-2019 döneminde G. Kore'nin ithalatının %14, Çin'in %13, Hollanda'nın %12, İspanya ve Rusya Federasyonu'nun %10, Meksika, Almanya ve Çekya'nın %8, Belçika, Avusturya ve Fransa'nın %7, ABD ve Avustralya'nın %5, İtalya, Japonya ve İsviçre'nin %4, Birleşik Krallık ve Hong Kong'un %3 ve Kanada'nın %2 arttığı görülmektedir. 2018-2019 son bir yıllık dönemde ise Meksika %11 artış ile başta yer almaktadır. Bu ülkeyi İspanya ve Hollanda %10, G. Kore ve Birleşik Krallık %9, Belçika %8, Kanada, ABD, Fransa %7, Çin %6, Rusya Federasyonu %5, Çekya ve İtalya %4, Japonya ve Almanya %3, Hong Kong %2, Avustralya %1 artış oranı ile takip etmiştir. İlk yirmi büyük pazar içerisinde son beş ve bir yıl içerisinde ithalatında artış olmayan sadece Polonya'dır.

Grafik 54 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6307)

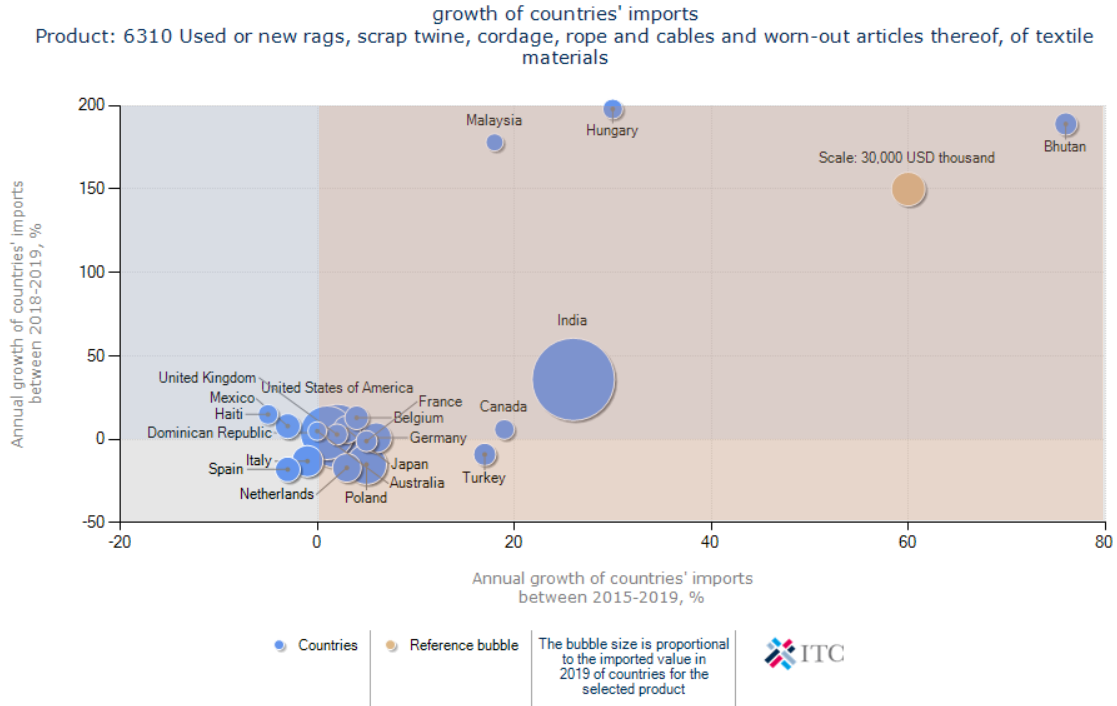
Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları, çok büyük ithalat pazarları olmaları ve hem son beş hem de son bir yıllık ithalat artışları ortalama değerlere yakın olması nedeniyle öncelikle ABD, Almanya ve Japonya olmak üzere, G. Kore, Çin, Hollanda, İspanya, Rusya Federasyonu, Meksika ve Fransa olarak değerlendirilebilir.

33. Kullanılmış veya yeni paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve sicim, ip ve halattan kullanılmış eşya (GTIP 6310)

“Kullanılmış veya yeni paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve sicim, ip ve halattan kullanılmış eşya” ürün grubunda ITC Trademap verilerine göre dünyada 2019 yılında 741 milyon \$ tutarında dış alım yapılmıştır. Hindistan 189, ABD 108, Dominik Cumhuriyeti 78, Polonya 40, İtalya 25 milyon \$ alım gerçekleştirmiştir. Türkiye bu üründe yaklaşık 11 milyon \$’lık alım ile ilk yirmi büyük pazar içerisinde yer almıştır.

Dünyanın önde gelen ithalat pazarlarında görülen ithalat artışları incelendiğinde Bhutan’ın ithalatında son beş yıllık dönemde %76 ve son bir yıllık dönemde ise %189 ithalat artışı görülmektedir. Son beş yıllık veriler çerçevesinde bu ülkeyi %30’luk artış ile Macaristan, %20’lik artışla Hindistan, %19’luk artışla Kanada, %18’lik artışla Malezya, %17’lik artışla Türkiye, %6’lık artışla Almanya, %5’lik artışla Fransa ve Polonya takip etmiştir. Son bir yıllık dönemde ise en fazla ithalat artışı görülen ülkeler %198’lik artışla Macaristan, %189 artışla Bhutan, %178 artışla Malezya, %36 artışla Hindistan, %15 artışla Haiti, %13 artışla Belçika olmuştur.

Ürünün – ITC Trademap verileri çerçevesinde – hedef pazarları; son beş yıllık ve bir yıllık artışları oranları ile dikkat çeken Bhutan başta olmak üzere, özellikle son bir yıllık ithalat artışı %200’e yaklaşan Macaristan, üründe dünyanın en büyük pazarı ve beş yıllık ithalat artışı oldukça yüksek olan Hindistan, Macaristan ve Bhutan’dan sonra son bir yıllık dönemde ithalat artışı yüksek olan Malezya ve son bir yıllık ithalat artışı çok fazla olmayan ancak beş yıllık artışı hala %20 seviyesinde seyreden Kanada olarak değerlendirilebilir.

Grafik 55 Ülkelerde Görülen İthalat Artışları ve İthalat Pazar Büyüklükleri (GTIP 6310)

4.3. Sağlanması Gereken Sertifika ve Belgeler

Teknik tekstil alanında uluslararası sertifikalar çok çeşitli olabilmektedir. Çoğu durumda sektöre, ürüne, ülkeye göre değişkenlik gösteren şartnameler ve süreçler görülebilmektedir. Örneğin, havacılık sektörü için döşemelik kumaş üretmek isteyen firmanın THY ve/veya Airbus firmalarına ait şartnameleri dikkate alması gerekmektedir. Karartma amaçlı perde üretimi yapacak olan firmanın bu ürünü hangi ülkeye veya hangi firmaya satacağını belirlemesi ve sonrasında sertifika sürecini takip etmesi gerekmektedir. Anti bakteriyel çorap üreten firmanın bu çorabı medikal çorap, avcı çorabı veya asker çorabı olarak satışında sağlaması gereken sertifikalar değişebilmektedir. Sertifikasyon sürecinde de en önemli faktör üst yönetimin istekli ve kararlı olmasıdır. Üst yönetim insan kaynağına önem vermelidir. Sertifika, tasarım tescilli patent alanlarında firmanın yeterli insan kaynağına sahip olması önemlidir. Teknik tekstil üretiminde ihtiyaç duyulan, uluslararası geçerliliğe sahip belge ve sertifikalar ve kapsamlar aşağıda yer almaktadır.

OEKO-TEX: OEKO-TEX, zararlı kimyasallara odaklanır; özel sertifikalar arasında “OEKO-TEX 100 Standardı” ve “Sürdürülebilir Tekstil Üretimi (Sustainable Textile Production) (STeP)”, sürdürülebilir üretim yollarını halka şeffaf ve güvenilir bir şekilde iletmek için tekstil zincirindeki markaları, perakende şirketleri ve üreticileri tanıtan bir sertifika sistemidir.²⁴ Bu sertifika Avrupa pazarında geçerlidir.

GOTS: Global Organik Tekstil Standardı (GOTS), organik liflerin işlenmesi için dünya çapında bir standarttır. Tüm tekstil tedarik zincirini kapsayan ekolojik ve sosyal kriterleri kullanır.²⁵ Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

ORGANIC CONTENT STANDART : OCS 100, nihai ürünün doğru miktarda organik yetiştirilmiş madde içerip içermediğine ilişkin bir üçüncü taraf doğrulamasını esas alır. OCS, ürünlerdeki organik madde içeriği iddialarının şeffaf, tutarlı ve kapsamlı bir şekilde bağımsız olarak değerlendirilmesine ve doğrulanmasına imkân verir. OCS 100, en az yüzde 95 sertifikalı "organik" madde içeren bir ürünün işlenmesi, üretilmesi, ambalajlanması, etiketlenmesi, ticaretinin yapılması ve dağıtılmasını kapsar. Bu standart, şirketlerin kaliteli ürün sattıklarından ve ödediklerinin karşılığını aldıklarından emin olabilmeleri için işletmeler arası bir araç olarak kullanılabilir.²⁶ Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

RECYCLED 100: RCS, nihai ürünlerdeki geri dönüşümlü malzeme varlığını ve tutarını doğrular. Bu işlem, bir üçüncü tarafın giriş ve gözetim zinciri doğrulaması ile yapılır. Ürünlerdeki geri dönüşümlü malzeme içeriği iddialarının şeffaf, tutarlı ve kapsamlı bir şekilde bağımsız olarak değerlendirilmesini ve doğrulanmasını sağlar. Ayrıca, tüketicilerle doğru ve dürüst bir iletişim sürdürmek için de kullanılır. Bunlara çırçırılama, eğirme, dokuma ve örgü, boyama ve baskı ve dikiş şirketleri de dahildir.²⁷ Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

GLOBAL RECYCLED STANDARD-GRS: Geri dönüştürülmüş ürünlerin mamul ya da yarı mamul olarak üretimini ve/veya ticaretini yapan firmalara uygulanabilmektedir. En az %20 geri dönüştürülmüş materyal içeren tüm ürünleri kapsamaktadır. Standartın, işçi sağlığı ve güvenliği ile çevre ve atık yönetimi başta olmak üzere kriterleri mevcuttur. GRS'nin amaçları; doğru içerik beyanı, iyi çalışma koşulları ve zararlı çevresel ve kimyasal etkilerin en aza

²⁴ Uşak İli Tekstil Geri Dönüşümü Sektör Raporu, Mart 2019, Zafer Kalkınma Ajansı

²⁵ Uşak İli Tekstil Geri Dönüşümü Sektör Raporu, Mart 2019, Zafer Kalkınma Ajansı

²⁶ OCS Organik İçerik Standardı, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://certifications.controlunion.com/tr/certification-programs/certification-programs/ocs-100-organic-content-standart>

²⁷ RCS Geri Dönüşüm Standardı, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://certifications.controlunion.com/tr/certification-programs/certification-programs/rcs-100-recycled-claim-standard>

indirgenmesini sağlayacak gereksinimleri tanımlamaktır. GRS için materyal toplama ve materyal konsantrasyon işlemlerinin sertifikalandırılması gerekli değildir. Ancak bu standardın hedefleriyle tutarlı bir dizi şartın yerine getirildiğinin beyan edilmesi mecburi olup Sertifikasyon Kurumu tarafından rastgele bir şekilde denetlenmenin kabul edilmesi gereklidir.²⁸ Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

TE RECYCLED CLAIM STANDARD (RCS): TE Recycled Claim Standard (RCS), son üründe geri dönüştürülmüş materyallerin içeriğini doğrulamak ve izlemek için oluşturulmuş bir standarttır. RCS'nin amacı ürünlerde geri dönüştürülmüş içerik iddialarının güvenilirliğini sağlamaktır. Nihai üründe geri dönüştürülmüş materyalin varlığını ve miktarını, üçüncü bir tarafın girdi ve gözetim zincirini doğrulaması yoluyla kanıtlamaktadır. Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

RECYCLING INDUSTRY OPERATING STANDARD® (RIOS®): Bir diğer standart The Recycling Industry Operating Standard® (RIOS®), The Institute of Scrap Recycling Industries Inc. (ISRI) tarafından ve yaklaşık 50 RIOS tüzüğü üyesi tarafından oluşturulmuştur. Amacı, geri dönüşüm tesislerinin kalite, çevre, sağlık ve güvenlik performanslarında ölçülebilir sürekli iyileştirme sağlamak için sistematik bir çerçeve sağlamaktır. Standart, ISO 9001, ISO 14001, ISO45001 ve OHSAS 18001 platformları üzerine kuruludur.²⁹

MADE IN GREEN by OEKO-TEX®: MADE IN GREEN by OEKO-TEX®, zararlı maddeler için test edilmiş ve çevre dostu işlemler kullanılarak, güvenli ve sosyal açıdan sorumlu çalışma koşullarında üretilmiş tekstil ürünlerinin her seviyesindeki tüketici ürünlerini ve yarı bitmiş ürünleri vurgulamak için geliştirilmiş bağımsız bir tekstil etiketidir. Temel olarak, tekstil tedarik zincirinin her seviyesindeki bitmiş tekstil ürünleri ve yarı bitmiş ürünler için her türlü giysi ve mobilya dâhil olmak üzere MADE IN GREEN by OEKOTEX® etiketi alabilir. MADE IN GREEN by OEKO-TEX® etiketi, tüketiciye, ilgili tekstillerin zararlı maddeler için test edildiğini ve sürdürülebilir şekilde OEKO-TEX® talimatlarına uygun olarak üretildiğini gösterir.³⁰ Bu sertifika Avrupa pazarında geçerlidir.

DERMATOLOGICALLY TESTED: “Dermatolojik test” ifadesi test gönüllüleri üzerinde ürünlerin bir dermatolog tarafından test edildiğini göstermektedir. Standart bir metot olmamakla beraber tüketici tarafından sorgulanması durumunda üretici firmanın bilgi vermesi beklenmektedir.

CE MARK: Firmalar CE işaretini ürüne koymak veya konulmasını temin etmek suretiyle, ürüne bu işaretin konulmasını öngören ilgili teknik düzenleme veya düzenlemelere uygunluğunun kendi sorumluluğunda olduğunu ve ürünün gerekli tüm uygunluk değerlendirme işlemlerine tâbi tutulduğunu beyan etmiş sayılmaktadır.³¹ Bu sertifika Avrupa pazarında geçerlidir.

UV STANDARD 801: Bu etiket; tekstillerin UV ışınlarına karşı koruyucu etkisi olduğunu kanıtlayan ve ulaşılan güneş koruma faktörünü (UPF = Ultraviolet Protection Factor) doğrudan ürün üzerinde gösteren UV STANDARD 801 etiketidir. Bir tekstil ürününün zararlı UV ışınlarına karşı ne kadar iyi koruduğu, gözle inceleme veya malzemeye dokunmayla belirlenemez. Gerçekçi ifadeler sadece standartlaştırılmış ölçüm yöntemleri ve laboratuvarında

²⁸ Uşak İli Tekstil Geri Dönüşümü Sektör Raporu, Mart 2019, Zafer Kalkınma Ajansı

²⁹ Uşak İli Tekstil Geri Dönüşümü Sektör Raporu, Mart 2019, Zafer Kalkınma Ajansı

³⁰ Uşak İli Tekstil Geri Dönüşümü Sektör Raporu, Mart 2019, Zafer Kalkınma Ajansı

³¹ CE İşareti Yönetmeliği, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/02/20120223-3.htm>, Erişim Tarihi: 23.01.2021

profesyonel bir teste dayandırılarak mümkün olur.³² Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

ISO 9001: ISO 9001 Kalite yönetim sistemi standardı, kuruluşun; kalite anlayışının gelişimini, kârını, verimliliğini ve pazar payının artmasını, etkin bir yönetimi, maliyetin azalmasını, çalışanların tatminini, kuruluş içi iletişimde iyileşmeyi, tüm faaliyetlerde geniş izleme ve kontrolü, iadelerin azalmasını, müşteri şikayetinin azalmasını, memnuniyetin artmasını, ulusal ve uluslararası düzeyde uygulanabilirliği sağlamaktadır.³³ Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

ISO 14001: ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı; işletmelerin çevresel etkilerinin kontrol altına alınması, olası çevresel risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda yapılacakları belirleyen risk yaklaşımli bir yönetim standardıdır. Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

OHSAS 18001: OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı, her türde sektör ve faaliyetlere, tüm organizasyonlara uygulanabilen; iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin, kuruluşların genel stratejileri ile uyumlu olarak sistematik bir şekilde ele alınıp sürekli iyileştirme yaklaşımı çerçevesinde çözümlenmesi için kullanılan etkin bir araçtır. Bu standart yardımıyla iş sağlığı ve güvenliği risklerinin belirlendiği, analiz edildiği ve önlemlerle asgari seviyeye indirildiği, yasal mevzuata uyumlu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili hedeflerin bulunduğu ve bunların gerçekleştirilmesi için uygulamaların hayata geçirildiği bir yönetim sistemi kurmak mümkündür.³⁴ Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

ISO 50001: ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi: 2018 EnYS, bir kuruluşun enerji amaç ve hedeflerini belirlemesi, enerji performansını iyileştirmesi için hazırlanmış ve ISO tarafından oluşturulmuş uluslararası bir standarttır. ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi, 2018 EnYS, yasal mevzuata uygun olarak, kuruluşlarda tüketilen enerjinin kullanım verimliliğini arttırmayı, enerji kayıplarını azaltmayı hedeflemektedir. Bu kapsama yönelik şartları belirtirken enerji uygulamalarını; üretim, kalite ve miktarları göz önünde bulundurarak tüketim maliyetlerini ve çevresel etkileri azaltmayı hedeflemektedir. Bu standart, her sektörden her firmanın uygulayabileceği bir standarttır.³⁵ Bu sertifika tüm dünya pazarında geçerlidir.

4.4. İyi Uygulama Örnekleri

Teknik tekstil üretimi ile ilgili ulusal ve uluslararası iyi uygulama örnekleri içerisinde, bölgede uygulanabilecek özelliklere sahip olanlar hakkında çeşitli örnekler mevcuttur.

Örnek 1: Yatak üreticisi firmalar klasik yatak yerine yatak kumaşına fonksiyonel özellik kazandırarak (rahatlatan, gençleştiren, anti-bakteriyel, anti-statik) ürettikleri yenilikçi, ortopedik yataklar ile pazar paylarını ve satışlarını yüksek oranda arttırmaktadır. Yatak üreticisi birçok firmanın fonksiyonel özellik kazandırılan çok sayıda ürünü bulunmaktadır. Farklı lif ve iplik kullanımı, farklı dokuda kumaş yapısı geliştirilmesi, kumaşlara uygulanan özel bitim işlemleri ile fonksiyonel özellik kazanmış olan çok sayıda ticari ürün mevcuttur. Bu ürünlere örnek olarak “İstikbal Stress Free Yatak³⁶” incelenebilir. Firmanın web sitesinde yer alan bilgilere göre; “Stress Therapy” teknolojisi ile ürettiği “Stress Free” yatak firmanın ifadelerine göre anti-statik pedi ve ultra ortopedik yapısı ile stresi azaltmaya yardımcı oluyor. Zihin ve

³² UV Standardı 801, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://www.hohenstein.com.tr/tr/gueven/uv-standardi-801/>

³³ 9001 - Kalite Yönetim Sistemi, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://www.tse.org.tr/IcerikDetay?ID=87&ParentID=62>

³⁴ OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://belgelendirme.ctr.com.tr/ohsas-18001-nedir.html>

³⁵ ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <http://www.detaydanismanlik.net/danismanlik/iso-50001-enerji-yonetim-sistemi/>

³⁶ İstikbal Stres Free Yatak, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.istikbal.com.tr/yatak-ve-baza/yataklar/expert-yataklar/stress-free-yatak>

vücudu olumsuz etkilerden arındırarak maksimum rahatlık sunuyor.” Ürünün stresi dışarıda bırakma özelliği “Stress Free” olarak tanımlanmaktadır. Yatak pedinin altında, yatağın üst yüzeyindeki kumaşın su itici apreli özelliği ile yatak ıslansa bile ıslaklığın iç yüzeye geçmesi gecikmektedir. Yüzeyi Relaxtic apre ile kaplı olan anti-statik kumaş, yatağın stresi azaltmasına yardımcı olmaktadır.

Örnek 2: Klasik çorap üretimi yerine anti-bakteriyel çorap üretimi yapmaya başlayan firmalar medikal ve sportif kullanımlar için yenilikçi olan bu ürün ile pazar paylarını ve satışlarını arttırmaktadır. Çorap üreticisi birçok firmanın anti-bakteriyel ürünleri bulunmaktadır.

Örnek 3: Halı üreticisi firmalar ürünlere havayı temizleme ve leke tutmazlık özellikleri kazandırarak pazar paylarını ve satışlarını arttırmaktadır. Halı üreticisi birçok firmanın leke tutmazlık özelliği kazandırılmış çok sayıda ürünü bulunmaktadır.

Örnek 4: Çocuk giysisi üreten markalar giysilere renk değiştirme özellikli baskı, renklendirme yaparak teknik olmayan ancak tasarım yanı güçlü ürünlerle pazar paylarını ve satışlarını arttırmaktadır. Bu konuda örnek olarak bebek bezi üreticisi Pine Smart, “bakteriyel idrar yolu enfeksiyonu tespiti yapan dünyanın ilk ve tek akıllı bebek bezi”³⁷ olarak kendini lanse etmektedir.

Örnek 5: Spor giyim markalarında yüksek fiyatlara satılan ter yönetimi yapabilen tişörtler ile sıradan tişörtler arasındaki fiyat farkı dikkat çekicidir. Bu fiyat farklılığının nedeni, büyük oranda ürünün teknik özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Bu tür üretim ve satış yapan firmalar pazar paylarını ve satışlarını arttırmaktadır. Birçok spor ürünü üreticisi söz konusu alanda çok sayıda ürün sunmaktadır. En öne çıkanlardan Nike³⁸ markası ürünlerinin bir kısmını “Nefes Alabilen Giysiler” olarak tanımlamakta, ürünleri sıcak hava, yağışlı hava ve soğuk hava için ayrı amaçlara yönelik sunmaktadır. Adidas³⁹ markası, yürüttüğü birçok ürün geliştirme çalışmasından birisi olan “Boost Teknolojisi” ile konforlu, farklı hava koşullarına uyumlu, dayanıklı ve esnek spor ayakkabıları sunmuştur. Decathlon⁴⁰ markası altında da farklı hava koşullarına dayanıklı çok sayıda spor giysisi sunulmaktadır. Örnek 6: Kompozit üretim teknolojileri ile düşük maliyetlerde başlanılabilecek olan üretim süreçleri doğru kompozit parça-ürün çeşidinin seçilmesi, gelişim ve arama sürecinin sürekli olması durumunda firmalar için önemli bir kazanca dönüşmektedir. Kompozit parça ile ağırlık kazancı sağlayan Assan Hanıl⁴¹ firması örnek gösterilebilir.

Örnek 7: Yün ve yün içeriği yüksek ürünler dünyada lüks ürün veya teknik özellikleri yüksek ürün gruplarıdır. Termal, yalıtım ve güç tutuşurluk özellikleri ile yün elyafı en kıymetli lif çeşitleri arasındadır. Doğal olmasının getirdiği avantajın yanında teknik özellik katılması ile yünlü sektör; halı kilim ipliği üretimi dışında spor tekstilleri, koruyucu tekstiller, inşaat tekstilleri gibi farklı alanlar için yeni pazar fırsatlarına sahiptir. Audi, BMW, Daimler-Chrysler, Fiat, Ford, Mercedes Benz, Mitsubishi, Peugeot, Renault, Rover, Saab, Seat, Toyota, Volkswagen, Volvo gibi birçok marka, doğal lifleri otomotiv sanayinde kullanmaktadır⁴²

³⁷ Pine Samrt Bebek Bezi, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.pinesmart.com.tr/>

³⁸ Nike Nefes Alabilir Giysiler, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.nike.com/tr/w/nefes-alabilirlilik-giysiler-4u644z6ymx6>

³⁹ Adidas Boost Nedir?, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.adidas.com.tr/tr/blog/373504-boost-nedir>

⁴⁰ Decathlon Spor Giysileri, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.decathlon.com.tr/>

⁴¹ TÜBİTAK TEYDEB Başarı Hikayeleri USETEG Ulaştırma, Savunma, Enerji ve Tekstil Teknolojileri Grubu, Assan Hanıl Otomotiv San. ve Tic. A.Ş., Sayfa 144-145 Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/teydeb_basari_hikayeleri_kitabi.pdf

⁴² Doğal Liflerin Otomotiv Sanayinde Kullanımı A. Dönmez Çavdar, S. Boran, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://dergipark.org.tr/download/article-file/227095>

Örnek 8: Geleneksel boya-terbiye tesisleri; ekolojik üretime uygun, enerji verimliliği yüksek, düşük karbon ayak izine sahip üretim süreçleri ile teknik tekstil alanında yeşil üreticiler olarak pazar paylarını arttırabileceklerdir. Nike⁴³ markasının bu alanda girişimi bulunmaktadır.

Bu süreçlerde en önemli faktör firmaların üst yönetimlerinin istekli ve kararlı olmasıdır. Üst yönetim tarafından insan kaynağına önem verilmesi, belli bir alan veya ürüne odaklanması, odaklanılan bu alanla ilgili gelişmeleri ve yeni çalışmaları takip etmesi gereklidir. Sonraki süreçlerde Ar-Ge vizyonunun sahiplenilmesi ve devamlılığının sağlanması ile teknik tekstile geçiş mümkün olabilecektir.

⁴³ Nike Düşük Karbonlu Üretim Girişimi, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://cen.acs.org/articles/90/i7/Nike-Looks-Supercritical-Carbon-Dioxide.html>

5. KISA-ORTA-UZUN VADELİ HEDEFLER VE AKSİYONLAR

Yürütülen çalışma için literatür bilgileri derlenmiş, TR33 Bölgesi'nde TSO ve OSB'ler başta olmak üzere ilgili kurumlar ziyaret edilerek görüşleri alınmış, tespit edilen firmaların genel profilleri doğrultusunda anket tasarlanarak bölgedeki firmalara uygulanmıştır. Bu süreçte kurumların önerdiği tüm firmalarla bağlantıya geçilmiş ve olumlu yanıt veren toplam 84 firma ankete dahil edilmiştir. Elde edilen bilgiler derlenerek ZAFER koordinasyonunda yapılan çalıştay için şablon sorular oluşturulmuştur. Çalıştay sırasında katılımcıların yeni önerileri de dikkate alınarak fikirleri oylanmıştır. Çalıştay çıktıları ZAFER ile yeniden istişare edilerek rapor ekibinin tespitleri doğrultusunda rapor son halini almıştır. Çalıştay çıktılarına ek olarak ZAFER, Uşak Üniversitesi Bilimsel Analiz ve Teknolojik Uygulama ve Araştırma Merkezi (UBATAM) ve keçe imalatı yapan bazı firmalarla görüşmeler yapmıştır. Bu görüşmeler sonucunda ek cihaz listesi oluşmuş ve bu liste rapor ekibine iletilmiştir. Bu veriler raporun Kısa-Orta- Uzun Vadeli Hedef ve Aksiyonları bölümünde "ANA STRATEJİ 1: Hedef 4: ÜNİVERSİTE LABORATUVAR ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ" olarak eklenmiştir. Özetle dünya, Türkiye, TR33 Bölgesi ve firmalar özelinde teknik tekstilin durumu, geleceğe yönelik eğilim ve beklentileri bir arada değerlendirilerek "TR33 Bölgesi Teknik Tekstil Üretimi Yol Haritası" kısa- orta- uzun vadeli hedef ve aksiyonları ile bu hedef ve aksiyonlara yönelik "Kaynak Planlaması" oluşturulmuştur.

Kısa- Orta- Uzun Vadeli Hedef ve Aksiyonları:

ANA STRATEJİ 1:	BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
HEDEF 1:	ÜRETİM ALANI İÇİN BİNA ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	İşletmelerin yeni bina yapımı	Orta- uzun vade
2	İşlemlerde mevcut alanın genişletilmesi ve üretim yerlerinde tadilat yapılması	Orta vade

ANA STRATEJİ 1:	BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
HEDEF 2:	ÜRETİM MAKİNE ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	Kaplama laminasyon makinesi alımı	Kısa- orta vade
2	Çözümlü örme makinesi alımı	Kısa- orta vade
3	Ultrasonik dikiş makinesi alımı	Kısa- orta vade

Kaplama Laminasyon Makinesi, geleneksel tekstil yüzeylerinin yeni fonksiyonel özellikler kazanması, performans özelliklerinin geliştirilmesi için kullanılabilen farklı katman, farklı polimer gibi ikinci veya üçüncü bileşenlerin mevcut tekstil yüzeyi ile bir araya getirilmesi için kullanılan temel bir makinedir. Bu makine çalıştay katılımcıları tarafından ilgi gösterilmeyen bir makine olmasına rağmen, teknik tekstil üretim süreci için gerekli olduğu öngörülen bir makinedir.

Çözümlü Örne Makinesi, teknik tekstil üretimi için en önemli alternatiflerin mümkün olabileceği bir makinedir. Bu makine çalıştay katılımcıları tarafından ilgi gösterilmeyen bir makinedir. Sadece Uşak Organize Sanayi Bölgesi Meslek Lisesi tarafından eğitim amaçlı kullanım için talep edilen bir makinedir.

Ultrasonik Dikiş Makinesi, sentetik elyaf ile üretilen geleneksel tekstil yüzeylerinin dikişsiz birleştirme tekniği/kaynak tekniği ile birleştirilerek spor tekstilleri başta olmak üzere, tıbbi tekstiller, koruyucu tekstiller, iç giyim ve endüstriyel kullanımına uygun tekstil ürünleri için kullanılabilir olan bir makinedir. Bu makine çalıştay katılımcıları tarafından ilgi gösterilmeyen bir makine olup çevredeki diğer illerde İzmir, Denizli, Bursa'da çeşitli tekstil ürünlerinin üretimi için kullanılan bir makinedir.

ANA STRATEJİ 1:	BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
HEDEF 3:	AR-GE / LABORATUVAR MAKİNE/EKİPMAN ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	Çok amaçlı mukavemet cihazı alımı	Kısa- orta vade
2	Güç tutuşurluk ölçüm cihazı alımı	Kısa- orta vade
3	Aşınma ölçüm cihazı (martindale) alımı	Kısa- orta vade
4	Hava geçirgenliği test ölçüm cihazı alımı	Kısa- orta vade

Mukavemet Cihazı, Güç Tutuşurluk Ölçüm Cihazı Ve Hava Geçirgenliği Test Ölçüm Cihazı, çalıştay katılımcıları tarafından ilgi gösterilen Ar-Ge laboratuvar makineleri olup teknik tekstil üretim süreci için gerekliliği öngörülen makinelerdir.

Aşınma Ölçüm Cihazı ve Konfor Ölçüm Cihazları, çalıştay katılımcıları tarafından ilgi görmemiştir. Bu cihazların orta-uzun vadede temini faydalı olabilecektir.

Çalıştaydan sonra UBATAM ve keçe imalatçılarından ZAFER'e bildirilen diğer test cihazları; C-term termal iletkenlik test cihazı, Elmandorf yırtılma test cihazı, James heal kumaş patlatma cihazı, terleyen levha cihazı (sweating guarded hotplate), nem yönetim test cihazı (moisture management tester), temas açısı test cihazı, su geçirmezlik test cihazı, spektrofotometre teknik tekstilde kullanılabilir ölçüm cihazlarıdır. İlave olarak, keçe üretiminde, mukavemet (>2500 N), delinme, yırtılma, gözenek açıklığı, dökümlülük testleri için cihazlardır.

ANA STRATEJİ 1:	BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
HEDEF 4:	ÜNİVERSİTE LABORATUVAR ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	C-therm termal iletkenlik ölçüm cihazı alımı	Kısa- orta vade
2	Elmandorf yırtılma test cihazı	Kısa- orta vade
3	James heal kumaş patlatma cihazı	Kısa- orta vade
4	Terleyen levha cihazı (sweating guarded hotplate)	Kısa- orta vade
5	Nem yönetim test cihazı (moisture management tester)	Kısa- orta vade
6	Temas açısı test cihazı	Kısa- orta vade
7	Su geçirmezlik test cihazı	Kısa- orta vade
8	Spektrofotometre	Kısa- orta vade
9	Keçe üreticileri için test cihazları	Kısa- orta vade

ANA STRATEJİ 2:	BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ	
HEDEF 1:	İNSAN KAYNAKLARI YAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	Teknik tekstiller üretim personeli yetiştirilmesi	Orta vade
2	Teknik tekstiller Ar-Ge personeli yetiştirilmesi	Orta vade
3	Teknik tekstillerin dış ticareti üzerine dış ticaret personeli yetiştirilmesi	Orta vade
4	İşletmelere teknik tekstiler konusunda akademik / uzman mentörlük desteği sağlanması	Orta vade
5	Teknik tekstiler konusunda “Eğiticilerin Eğitimi Programı” düzenlenmesi	Kısa- orta vade
6	Teknik tekstiller merkezlerine çalışma gezisi düzenlenmesi	Kısa vade

ANA STRATEJİ 2:	BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ	
HEDEF 2:	PAZARLAMA KAPASİTESİ ARTTIRILMASI	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	Web sayfası yapılması	Kısa vade
2	Teknik tekstillerle ilgili fuarlara katılım sağlanması	Kısa- orta vade
3	Pazarlama ve teknik tekstil üretim /ar-ce personeline yabancı dil öğretilmesi	Kısa- orta vade
4	B2B faaliyetleri düzenlenmesi ve bu faaliyetlere katılım sağlanması	Orta vade
5	İşletmelerin dış ticaret danışmanlığı alması	Kısa vade

TR33 Bölgesi'nde geleneksel tekstil ve konfeksiyon üretimi yapmakta olan firmaların teknik tekstil üretimi konusundaki bilgi ve farkındalık seviyelerinin birbirinden çok farklı olması dikkat çekmektedir. Bölgede öncelikli olarak bu farklılığın dengelenmesine yardımcı olacak ve ilginin artmasını destekleyecek eğitim ve seminerler, örnek ürün-üretim tanıtım çalışmalarının yapılması, başarı hikayelerinin anlatılması gerekli olacaktır.

ANA STRATEJİ 3:	BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİLİN GELİŞİMİ ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE KOORDİNASYON	
HEDEF 1:	KURUMLARIN VE İŞLETMELERİN BİRBİRLERİYLE İŞ BİRLİĞİ YAPMASI	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	Teknik tekstilin geliştirilmesi üzerine üniversiteden danışmanlık alınması	Orta- uzun vade
2	Üniversite ile teknik tekstil konusunda projelerin geliştirilmesi	Orta vade
3	Çatı kuruluş(lar) koordinasyonu ve desteği ile bölgedeki teknik tekstil ürünlerini üreten işletmelerin tanıtım faaliyetlerine katılımı	Uzun vade
4	Çatı kuruluş(lar) koordinasyonu ile bölgedeki teknik tekstil ürünlerine yönelik ortak ham madde ihtiyacının ithalatı	Uzun vade
5	Kurumların koordinasyonunda, işletmeler için teknik tekstil bilgi noktası ve ağının oluşturulması	Kısa- orta vade

ANA STRATEJİ 3:	BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİLİN GELİŞİMİ ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE KOORDİNASYON	
HEDEF 2:	FİNANSAL KAYNAKLARA ERİŞİM ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE LOBİ YAPMASI	
<u>Sıra No:</u>	<u>Aksiyon</u>	<u>Zaman</u>
1	Hibeleyle teknik tekstil üretimin desteklenmesine yönelik lobi ve desteklerin uygulanması (Teknik tekstillerin üretimine yönelik yatırım destekleyen projeler için hibelerin açılması veya hibe açılmasına yönelik lobi yapılması)	Orta vade
2	Yatırım teşvik ile teknik tekstil üretimin desteklenmesine yönelik lobi ve uygulanması (Teknik tekstillerin üretimine yönelik yatırım destekleyen projeler için yatırım teşvik mevzuatında özendirici teşvikler olması veya bu alanda teşvikin artmasına yönelik lobi yapılması)	Uzun vade
3	KGF kredisiyle teknik tekstil üretimin desteklenmesine yönelik lobi ve uygulanması (KGF desteğinde teknik tekstillerin üretimine yönelik avantajlı uygulamalar olması veya KGF koşullarının teknik tekstillerde avantajlı olmasına yönelik lobi yapılması)	Orta vade
4	TÜBİTAK fonlarıyla teknik tekstil Ar-Ge çalışmaları yapılması (Kurumların koordinasyonu ile üniversite-sanayi iş birliği ile TEYDEB 1501/1505/1507/1509/1511 fonlarına yönelik projeler geliştirilmesi)	Orta vade
5	TT projeleri desteği için lobi yapılması	Orta vade

6. KAYNAK PLANLAMASI

Bu bölümde TR33 Bölgesi sanayisinin değişimi için gerekli olacak kaynak planlaması ve kaynaklara ulaşım yol haritası için 3 ana strateji, stratejilere yönelik hedefler, hedeflerin gerçekleşmesine yönelik aksiyonlar belirlenmiştir. Aksiyonların her birinin zaman planı, sorumlusu ile iş birliği kurumları, bütçe aralığı ve yöntemleri tespit edilmiştir.

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ						
HEDEF LER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
H.1. ÜRETİM ALANIN İÇİN BİNA ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	İşletmelerin yeni bina yapımı	Orta- uzun vade	TT üreticisi firma	ZAFER OSB	OSB alanında ortalama 1.000 m ² alana sahip bir inşaatın maliyeti: <u>820.000 TL^b</u>	Bu faaliyeti, üretim için yer ihtiyacı olan işletmeler kendileri yürütmelidir. Süreç yatırım teşvik kapsamında ZAFER rehberliğinde yürütülebilir. OSB alanında bina inşaatı yatırım teşvik kapsamında bir üst seviyeden desteklediği için yatırımın OSB’de yapılması önerilir.
	İşlemelerde mevcut alanın genişletilmesi ve üretim yerlerinde tadilat yapılması	Orta vade	TT üreticisi firma	ZAFER OSB	Ortalama 1.000 m ² alana sahip bir inşaatın maliyeti: <u>820.000 TL^c</u>	Bu faaliyeti, üretim için yer ihtiyacı olan işletmeler kendileri yürütmelidir. Süreç yatırım teşvik kapsamında ZAFER rehberliğinde yürütülebilir.

^a Zafer 2021 yılı çalışma programında Zafer İmalat Sanayisinde Teknolojik Dönüşümün Sağlanması Sonuç Odaklı Programı (TEKNO SOP) kapsamında teknik tekstil sektörünün teknik destek ve mali destek başta olmak üzere çok yönlü destekleneceği belirtilmektedir.

^b İnşaat yatırımı için Resmi Gazetede Yayınlanan II. Sınıf Yapılar C grubu 2. Madde Sanayi Yapıları (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200310-7.htm>) 820 TL / m² referans alınmış, 1000 m² için hesaplama yapılmıştır. Hesaplamaya esas alınan alan her firmanın ihtiyacına bağlı değişecektir. Ayrıca inşaatla kullanılacak malzemelerin maliyetleri de değişkenlik gösterecektir.

^c İnşaat yatırımı için Resmi Gazetede Yayınlanan II. Sınıf Yapılar C grubu 2. Madde Sanayi Yapıları (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200310-7.htm>) 820 TL / m² referans alınmış, 1000 m² için hesaplama yapılmıştır. Hesaplamaya esas alınan alan her firmanın ihtiyacına bağlı değişecektir. Ayrıca inşaatla kullanılacak malzemelerin maliyetleri de değişkenlik gösterecektir.

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
H.2. ÜRETİM MAKİNE ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ ^{d e}	Kaplama laminasyon makinesi alımı	Kısa- orta vade	TT Üreticisi Firma	KOSGEB, ZAFER, TÜBİTAK	4.489.850 TL (500.000 €)	<p>Bu makineyi, ürünlerine kaplama yaparak ürünün su, hava, vb. akışkanlarına karşı geçirgenlik direncini değiştirmek ve bu şekilde katma değerini arttırmayı hedefleyen TT üreticisi firmaların alması önerilmektedir. Örneğin paraşüt kumaşı, konveyör bant, suni deri vb. kaplama ve laminasyon makinesi mevcut ramöz makinesinin önüne monte edilecek bir modüldür.</p> <p>Yatırım amaçlı makine alımı için KOSGEB KOBİGEL, ZAFER mali destek programları; Ar-Ge amaçlı makine alımları için KOSGEB Ar-Ge ve TÜBİTAK TEYDEB programlarına proje sunularak hibe alınabilir.</p>

^d Teknik tekstile yönelik makinelerin alımında firmaların kendileri tarafından alım önerisi getirilmiştir. Ancak, TSO, OSB, İhracatçı Birliği ya da Zafer Kalkınma Ajansı gibi kar amacı gütmeyen yapıların bu cihazları ortak kullanım tesisi kurarak tüm firmalara kullanılması için T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yönetim otoritesi olduğu Rekabetçi Sektörler Programına çağrı açılması durumunda başvuru yapılabilir. Benzer bir yapı kurulması için Zafer Kalkınma Ajansı GÜdümlü Proje Destek Programı da değerlendirilebilir. Bu yaklaşımların benimsenmesi durumunda üretim ve laboratuvar cihazları alımlarının birlikte değerlendirilmesi önerilir.

^e Makinelerin piyasa değerleri € veya \$ olarak belirlenmiş olup TCMB kurları referans alınmıştır (TCMB 15.01.2021 tarihli € kur:8,9797 \$ kur: 7,4010 https://www.tcmb.gov.tr/kurlar/kurlar_tr.html).

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
	Çözümlü örme makinesi alımı	Kısa- orta vade	TT üreticisi firma	KOSGEB, ZAFER, TÜBİTAK	8.081.730 TL (900.000 €)	Bu makineyi, esnek ve dayanıklı kumaş yüzeyinden otomotiv tekstil ürünleri, spor malzemeleri, perde, bant vb. ürünler ile katma değerli ürün üretmeyi hedefleyen TT üreticisi firmaların alması önerilmektedir. Yatırım amaçlı makine alımı için KOSGEB KOBİGEL, ZAFER mali destek programları; Ar-Ge amaçlı makine alımları için KOSGEB Ar-Ge ve TÜBİTAK TEYDEB programlarına proje sunularak hibe alınabilir.
	Ultrasonik dikiş makinesi alımı	Kısa- orta vade	TT üreticisi firma	KOSGEB, ZAFER, TÜBİTAK	44.406 TL (6.000 \$)	Bu makineyi, dikişsiz birleştirmeye spor, medikal, endüstriyel, koruyucu ve iç giyim tekstilleri gibi alanlarda üretime yönelmek isteyen TT üreticisi firmaların alması önerilmektedir. Yatırım amaçlı makine alımı için KOSGEB KOBİGEL, ZAFER mali destek programları; Ar-Ge amaçlı makine alımları için KOSGEB Ar-Ge ve TÜBİTAK TEYDEB programlarına proje sunularak hibe alınabilir.

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
H.3 AR-GE / LABORATUVAR MAKİNE/ EKİPMAN ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ ^{f g h}	Çok amaçlı mukavemet cihazı alımı	Kısa- orta vade	TT üreticisi firma	KOSGEB, ZAFER, TÜBİTAK	134.696 TL (15.000 €)	Bu makine, TT fonksiyonel lif, teknik iplik ve teknik kumaş mukavemet ve elastikiyet ölçümlerinin gerçekleştirilmesi için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların alması önerilmektedir. Yatırım amaçlı makine alımı için KOSGEB KOBİGEL, ZAFER mali destek programları; Ar-Ge amaçlı makine alımları için KOSGEB Ar-Ge ve TÜBİTAK TEYDEB programlarına proje sunularak hibe alınabilir.
	Güç tutuşurluk ölçüm cihazı alımı*	Kısa- orta vade	TT üreticisi firma	KOSGEB, ZAFER, TÜBİTAK	62.858 TL (7.000 €)	Bu makine; TT ham madde, yarı mamul ve mamullerinin tutuşma düzeyinin güç olması beklendiğinde yapılacak testler için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik

^f Teknik tekstile yönelik laboratuvar cihazlarının alımında firmaların kendileri tarafından alım önerisi getirilmiştir. Ancak, TSO, OSB, İhracatçı Birliği ya da Zafer Kalkınma Ajansı gibi kar amacı gütmeyen yapıların bu cihazları bir merkez kurularak tüm firmalara hizmet vermesi için T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yönetim otoritesi olduğu Rekabetçi Sektörler Programına çağrı açılması durumunda başvuru yapılabilir. Benzer bir yapı kurulması için Zafer Kalkınma Ajansı GÜdümlü Proje Destek Programı da değerlendirilebilir. Bu yaklaşımların benimsenmesi durumunda üretim ve laboratuvar cihazları alımlarının birlikte değerlendirilmesi önerilir.

^g Burada yer verilen cihazlar TR33 Bölgesi'nin tümü dikkate alınarak önerilmiş olup yatırımın Uşak'ta yapılması durumunda Uşak Üniversitesi Bilimsel Analiz ve Teknolojik Uygulama ve Araştırma Merkezi (UBATAM) bünyesinde burada yer verilen bazı cihazların olduğu ve test hizmeti verildiği dikkate alınmalıdır. (<https://ubatam.usak.edu.tr/>)

^h Makinelerin piyasa değerleri € veya \$ olarak belirlenmiş olup TCMB kurları referans alınmıştır (TCMB 15.01.2021 tarihli € kur:8,9797 \$ kur: 7,4010 https://www.tcmb.gov.tr/kurlar/kurlar_tr.html).

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
						<p>gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların alması önerilmektedir. Mobiltech alanında araç içi tekstilde, hometech alanında perde ve ev tekstillerinde istenen özellikleri sağlar.</p> <p>Yatırım amaçlı makine alımı için KOSGEB KOBİGEL, ZAFER mali destek programları; Ar-Ge amaçlı makine alımları için KOSGEB Ar-Ge ve TÜBİTAK TEYDEB programlarına proje sunularak hibe alınabilir.</p>
	Aşınma ölçüm cihazı (martindale) alımı	Kısa- orta vade	TT üreticisi firma	KOSGEB, ZAFER, TÜBİTAK	89.797 TL (10.000 €)	<p>Bu makine, TT ham madde, yarı mamul ve mamullerinin aşınma ve boncuklanmaya dayanıklı olması beklendiğinde yapılacak testler için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların alması önerilmektedir.</p> <p>Yatırım amaçlı makine alımı için KOSGEB KOBİGEL, ZAFER mali destek programları; Ar-Ge amaçlı makine alımları için KOSGEB Ar-Ge ve TÜBİTAK TEYDEB programlarına proje sunularak hibe alınabilir.</p>

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
	Hava geçirgenliği test ölçüm cihazı alımı*	Kısa- orta vade	TT üreticisi firma	KOSGEB, ZAFER, TÜBİTAK	89.797 TL (10.000 €)	<p>Bu makine, TT mamullerinin hava ve nem geçirgenlik düzeyinin tespitinde yapılacak testler için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen firmalar TT üreticisi firmaların alması önerilmektedir. Paraşüt gibi ürünlerde kullanılmaktadır.</p> <p>Yatırım amaçlı makine alımı için KOSGEB KOBİGEL, ZAFER mali destek programları; Ar-Ge amaçlı makine alımları için KOSGEB Ar-Ge ve TÜBİTAK TEYDEB programlarına proje sunularak hibe alınabilir.</p>

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
H.4 ÜNİVERSİTE LABORATUVAR ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ ^{i,j,k}	C-term termal iletkenlik test cihazı alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	404.087 TL (45.000 €)	UBATAM tarafından önerilen bu makine, TT malzemelerin termal karakteristiklerinin tespitinde yapılacak testler için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Clothtech ve sporttech, protech kapsamında özellikli giysi üretiminde kullanılmalıdır. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.

^j TSO, OSB, İhracatçı Birliği, Üniversite ya da Zafer Kalkınma Ajansı gibi kar amacı gütmeyen yapıların bu cihazları UBATAM bünyesine alarak tüm firmalara hizmet vermesi için T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yönetim otoritesi olduğu Rekabetçi Sektörler Programına çağrı açılması durumunda başvuru yapılabilir. Benzer bir yapı kurulması için Zafer Kalkınma Ajansı GÜdümlü Proje Destek Programı da değerlendirilebilir.

^k Makinelerin piyasa değerleri € veya \$ olarak belirlenmiş olup TCMB kurları referans alınmıştır (TCMB 15.01.2021 tarihli € kur:8,9797 \$ kur: 7,4010 https://www.tcmb.gov.tr/kurlar/kurlar_tr.html).

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
	Elmandorf yırtılma testi cihazı alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	89.797 TL (10.000 €)	UBATAM tarafından önerilen bu makine, TT mamullerinin Sarkaç metoduyla yırtılma ölçümleri için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen firmalar TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.
	James heal kumaş patlatma cihazı alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	107.756 TL (12.000 €)	UBATAM tarafından önerilen bu makine, TT kumaşlarında patlama dayanımı ölçümleri için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
	Terleyen levha cihazı (sweating guarded hotplate) alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	628.579 TL (70.000 €)	UBATAM tarafından önerilen bu makine, TT kumaşların termal direnç ve su buharı direnci ölçümleri için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.
	Nem yönetim test cihazı (moisture management tester) alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	179.594 TL (20.000 €)	Bu makine, TT kumaşların sıvı nem yönetimi testleri direnci ölçümleri için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
	Temas açısı test cihazı alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	134.696 TL (15.000 €)	UBATAM tarafından önerilen bu makine, TT kumaşların su iticilik ölçümleri ölçümleri için önerilmiş olup makineyi özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.
	Su geçirmezlik test cihazı alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	179.594 TL (20.000 €)	UBATAM tarafından önerilen bu makine, TT kumaşların su geçirmezlik ölçümleri için önerilmiş olup özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.

ANA STRATEJİ 1: BÖLGEDE MAKİNE VE YER ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI ^a	BÜTÇE	YÖNTEM
	Spektrofotometre alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	89.797 TL (10.000 €)	UBATAM tarafından önerilen bu makine, TT kumaşların renk ölçümleri için önerilmiş olup özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.
	Keçe üreticileri için test cihazları alımı	Kısa- orta vade	UBATAM	ZAFER, TSO	3.008.200 TL (335.000 €)	Keçe imalatçıları tarafından önerilen bu test cihazları keçe üretiminde, mukavemet (>2500 N), delinme, yırtılma, gözenek açıklığı, dökümlülük testleri için önerilmiş olup cihazları, özellikle ihracata yönelik gereklilikleri sağlamayı hedefleyen TT üreticisi firmaların kullanması önerilmektedir. Bu hedef altındaki tüm cihazların AB fonları ya da ZAFER mali destek programları ile Üniversiteye alınması önerilmektedir.

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
H.1. İNSAN KAYNAKLARI YAPISININ GELİŞTİRİLMESİ	Teknik tekstil üretim personelinin yetiştirilmesi	Orta vade	TT üreticisi firma	TSO, İhracatçı Birliği, KOSGEB, ZAFER, Üniversite,	1 tekstil mühendisi personelin maliyeti: <u>68.402 TL / yıl</u> ¹ 1 tekstil mühendisi personelin TT üretimi konusunda eğitim maliyeti: 10 gün eğitim/ yıl x 400 TL / eğitim <u>= 4.000 TL/ yıl</u> ^m	Faaliyetin yürütücüsü TT üreticisi firma olmalıdır. Firma istihdamı temin ederek personelin TT üretiminde kapasite artırıcı faaliyetlere dahil olmasını sağlamalıdır. Personel eğitiminin firma öz kaynağıyla, firmanın bağlı olduğu TSO ya da İhracatçı Birliği tarafından düzenlenen eğitimlerle sağlanması beklenmektedir. Hibe bazlı KOSGEB Nitelikli Eleman ve proje destekleriyle personel maliyeti ve eğitiminin sağlanması önerilir. Firmanın uygun projelerinde hibe bazlı ZAFER mali destek programlarında personel gideri bütçe kalemini kullanarak desteğe başvurulması önerilir. Üniversite, TT özelinde eğitimler ve danışmanlık sağlayacak bilgi kaynağı olarak yer alabilir.

¹ Kariyer.Net sitesine göre ortalama Tekstil Mühendisi maaşı baz alınmıştır (3.630 TL net, 68.402 TL yıllık işveren maliyeti). Yeterli duruma gelmesi için, personelin en az 2 yıl TT üretimi üzerine çalışması önerilir.

Personel sayısı her firmanın büyüklüğüne göre değişebilir. Erişim: <https://www.kariyer.net/pozisyonlar/tekstil+muhendisi/maas> Erişim Tarihi: 15.01.2021

^m Personelin, TT üretimi üzerine yıllık ortalama 10 gün eğitim alması önerilmektedir. BUTEKOM (http://www.butekom.org/_Ziyaretci/Egitimler.aspx) ve TEKSMEER (<http://www.teksmer.com/>) eğitimlerindeki fiyatlama politikası baz alınarak eğitime bireysel katılım için yaklaşık maliyet 400 TL baz alınmıştır. 1 yıllık yaklaşık bedel hesaplanmıştır. Bu sürenin en az 5 yıl olması önerilir. Eğitimler kurumlar tarafından düzenlendiğinde eğitim başı maliyet hesaplanmalıdır. Bu durumda yaklaşık 4.000 TL / eğitim maliyet önerilir.

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF LER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
	Teknik tekstil Ar-Ge personeli yetiştirilmesi	Orta vade	TT geliştirici firma	Üniversite, KOSGEB, TÜBİTAK	1 tekstil mühendisi personelin maliyeti: <u>68.402 TL / yılⁿ</u> 1 tekstil mühendisi personelin TT Ar-Ge konusunda eğitim maliyeti: 10 gün eğitim/ yıl x 400 TL / eğitim <u>= 4.000 TL/ yıl^o</u>	Faaliyetin yürütücüsü TT geliştirici firma olmalıdır. Firma istihdamı temin ederek personelin TT üzerine Ar-Ge kapasitesini artırıcı faaliyetlere dahil olmasını sağlamalıdır. Personel eğitiminin firma öz kaynağıyla, TÜBİTAK tarafından düzenlenen eğitimlerle sağlanması beklenmektedir. Hibe bazlı KOSGEB Nitelikli Eleman ve Ar-Ge proje destekleriyle personel maliyeti ve eğitiminin sağlanması önerilir. Üniversite, Ar-Ge odaklı teknik tekstil konulu eğitimler ve danışmanlık sağlayacak bilgi kaynağı olarak yer alabilir.

ⁿ Kariyer.Net sitesine göre ortalama Tekstil Mühendisi maaşı baz alınmıştır (3.630 TL net, 68.402 TL yıllık işveren maliyeti). Yeterli duruma gelmesi için, personelin en az 2 yıl TT konusunda Ar-Ge çalışması önerilir. Personel sayısı her firmanın büyüklüğüne göre değişebilir. Erişim: <https://www.kariyer.net/pozisyonlar/tekstil+muhendisi/maas> Erişim Tarihi: 15.01.2021

^o Personelin, TT Ar-Ge çalışmaları üzerine yıllık ortalama 10 gün eğitim alması önerilmektedir. BUTEKOM (http://www.butekom.org/_Ziyaretci/Egitimler.aspx) ve TEKSİMER (<http://www.teksmer.com/>) eğitimlerindeki fiyatlama politikası baz alınarak eğitime bireysel katılım için yaklaşık maliyet 400 TL baz alınmıştır. 1 yıllık yaklaşık bedel hesaplanmıştır. Bu sürenin en az 5 yıl olması önerilir. Eğitimler kurumlar tarafından düzenlendiğinde eğitim başı maliyet hesaplanmalıdır. Bu durumda yaklaşık 4.000 TL / eğitim maliyet önerilir.

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
	Teknik tekstilin dış ticareti üzerine dış ticaret personeli yetiştirilmesi	Orta vade	TT üzerine dış ticaret yapan firma	TSO, İhracatçı Birliği, KOSGEB, ZAFER	1 dış ticaret sorumlusu personelin maliyeti: <u>76.212 TL / yıl</u> ^p 1 dış ticaret sorumlusu personelin eğitim maliyeti: 8 eğitim/ yıl x 500 TL / eğitim = <u>4.000 TL/ yıl</u> ^q	Faaliyetin yürütücüsü TT dış ticareti yapan firma olmalıdır. Firma, istihdamı temin ederek personelin TT dış ticareti konusunda kapasitesini artırıcı faaliyetlere dahil olmasını sağlamalıdır. Personel eğitiminin firma öz kaynağıyla, firmanın bağlı olduğu TSO ya da İhracatçı Birliği tarafından düzenlenen eğitimlerle sağlanması beklenmektedir. Hibe bazlı KOSGEB Nitelikli Eleman ve proje destekleriyle personel maliyeti ve eğitiminin sağlanması önerilir. Hibe bazlı ZAFER teknik destek programı ile firmanın uygun projelerinde personel gideri desteğine başvurulması önerilir.

^p Kariyer.Net sitesine göre ortalama Dış Ticaret Sorumlusu maaşı baz alınmıştır (3.990 TL net, 68.402 TL yıllık işveren maliyeti). Yeterli duruma gelmesi için, personelin en az 2 yıl TT üretimi üzerine çalışması önerilir. Personel sayısı her firmanın büyüklüğüne göre değişebilir. Erişim: <https://www.kariyer.net/pozisyonlar/dis+ticaret+sorumlusu> Erişim Tarihi: 15.01.2021

^q Personelin, TT üretimi üzerine yıllık ortalama 8 eğitim alması önerilmektedir. Eğitime bireysel katılım için yaklaşık maliyet 500 TL öngörülmüş ve 1 yıllık yaklaşık bedel hesaplanmıştır. Bu sürenin en az 5 yıl olması önerilir.

Eğitimler kurumlar tarafından düzenlendiğinde eğitim başı maliyet hesaplanmalıdır. Bu durumda yaklaşık 4.000 TL / eğitim maliyet önerilir.

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
	İşletmelere teknik tekstil konusunda akademik / uzman mentörlük desteği sağlanması	Orta vade	TSO ve/veya İhracatçı Birliği	TT faaliyetindeki firmalar, ZAFER, KOSGEB, TÜBİTAK Üniversite	Firma başına mentörlük maliyeti: 3 gün mentörlük / ay x 9 ay / yıl x 1.500 TL / mentörlük hizmeti = 40.500 TL/ yıl ^r	Mentörlük firmanın tüm proseslerini kapsamalıdır. Özellikle TT üretim, Ar-Ge başta geliştirilmesi gereken alanlardır. Sırasıyla üst yönetim, dış ticaret ve İK proseslerinin desteklenmesi gereklidir. Firmalar bu alanlardan kendileri için öne çıkanları tespit edip üye oldukları kurumların ilgili faaliyetlerine katılım sağlamalıdır. Her firmanın üyesi olduğu TSO ve/veya İhracatçı Birliği bu faaliyetin yürütücüsüdür. Mentörlük çalışmaları konusunda ZAFER teknik destek programından faydalanılması önerilir. Firmaların hibe bazlı KOSGEB KOBİGEL ve Ar-Ge ile TÜBİTAK TEYDEB proje desteklerine başvurmaları için TSO/İhracatçı Birliğinin firmalara rehberlik yapması önerilir. Üniversite, firmalara teknik tekstil alanında mentörlük sağlayarak bilgi kaynağı olarak yer alabilir.

^r Mentörlük hizmetinin ildeki üniversiteden sağlanması durumunda yaklaşık maliyet 1.500 TL/gün öngörülmüş ve 1 yıllık yaklaşık bedel hesaplanmıştır. Bu sürenin en az 5 yıl olması önerilir. Belirtilen süre her firmanın proseslerine, ürün çeşidine ve personel yapısına bağlı değişkenlik gösterecektir. Mentörlük şehir dışındaki uzmanlardan alındığında bu rakamlara yol, konaklama ve uzmanlığa dayalı yüksek ücret talebi gibi nedenlerle ortalama 3.000 TL/gün alınmalıdır. Mentörlük kurumlar tarafından düzenlendiğinde sürenin ortalama 3 ay olması önerilir, en az 5 firma ile birebir çalışma yapılması tavsiye edilir.

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
	Teknik tekstil konusunda eğitimcilerin düzenlenmesi	Kısa -orta vade	Üniversite / Sektör Uzmanları	TT Merkezleri ^s	10 Katılımcı ile 10 günlük (60 saat) eğitim maliyeti: <u>40.000 TL</u> ^t	Her ildeki üniversite yönetimi, teknik tekstil alanında çalışmak isteyen akademik kadrosuna yönelik teknik tekstil konusunda eğitimcilerin eğitimi düzenlemelidir. Eğitimin TT merkezlerinden birinden alınması önerilir.
	Teknik tekstil merkezlerine çalışma gezisi düzenlenmesi	Kısa vade	TSO	TT Merkezleri	Afyonkarahisar/Kütahya/Manisa/ Uşak illerinden İzmir – Bursa'ya 20 Katılımcı ile 1 gününbirlik seyahat maliyeti: <u>5.000 TL</u> İstanbul'a 20 Katılımcı ile 1 seyahatin konaklama dahil maliyeti: <u>10.000 TL</u> ^u	Firmalardaki görev dağılımı gözetilerek teknik tekstil üzerine çalışan merkezlerin ziyaret edilmesi önerilmektedir. Örneğin firma sahibi veya ortaklarından oluşan gruplar, firma yönetiminden oluşan gruplar, üretim / Ar-Ge gibi departman bazlı gruplar ayrı içeriğe sahip programlarla ziyarette bulunabilir. Faaliyeti firmanın üye olduğu TSO düzenlemelidir. TT paydaşı kurumların yönetici ve çalışanlarının ziyaretlere eşlik etmesi önerilir. Ziyaretlerin Türkiye'deki tüm TT merkezlerine yönelik yapılması önerilir.

^s Türkiye'deki bazı TT merkezleri: 1. Teknik Tekstiller Araştırma ve Uygulama Merkezi, TEKSMER/İzmir, 2. Bursa Tekstil ve Konfeksiyon, Teknoloji, Eğitim, Araştırma, Danışmanlık ve Enerji Verimliliği Hizmetleri Limited Şirketi BUTEKOM/ Bursa, 3. İTA İstanbul Tekstil Araştırma Geliştirme ve Eğitim A.Ş. İTA / İstanbul, 4. Denizli Teknik Tekstil Merkezi (Kurulum sürecinde), DTTM / Denizli.

^t İdeal katılımcı sayısı baz alınmıştır. Talebe göre bu sayı artırılabilir, süre değişebilir.

^u İdeal katılımcı sayısı baz alınmıştır. Talebe göre bu sayı artırılabilir, süre değişebilir.

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
H.2. PAZARLAMA KAPASİTESİ ARTTIRILMASI	Web sayfası yapılması	Kısa vade	TT üzerine dış ticaret yapan firma	-	Firmanın en az 2 dilde web sitesi hazırlatma hizmeti maliyeti: <u>10.000 TL</u>	Faaliyetin yürütücüsü TT dış ticareti yapan firma olmalıdır. Firma TT dış ticareti konusunda çalışan personelini ve ilgili diğer departmanlardaki çalışanlarını (üretim, Ar-Ge gibi) bu faaliyette görevlendirmelidir. Web tasarımının firma öz kaynağıyla yapılması beklenmektedir. Uygun çağrılar olduğunda, hibe bazlı KOSGEB KOBİGEL ve Yurt Dışı Pazar Destek Programı; ZAFER mali destek programları değerlendirilebilir.
	Teknik tekstillerle ilgili fuarlara katılım sağlanması	Kısa -orta vade	TT üzerine dış ticaret yapan firma	TSO KOSGEB, Ticaret Bakanlığı ZAFER	Firmanın yurt için TT fuar katılım maliyeti: <u>10.000 TL/ fuar</u> Firmanın yurt dışı TT fuar katılım maliyeti: ^v <u>68.560 TL/ fuar</u>	Faaliyetin yürütücüsü TT dış ticareti yapan firma olmalıdır. Firma TT dış ticareti konusunda çalışan personelini ve ilgili diğer departmanlardaki çalışanlarını (üretim, Ar-Ge gibi) bu faaliyette görevlendirmelidir. Fuarlara katılımında TSO tarafından meslek kuruluşu statüsüyle KOSGEB'e başvuru yapılarak KOSGEB desteği alınması önerilir.

^v 2 katılımcı ve fuar stant maliyetleri hesaplanmıştır. Fuar stant bedeli Messe Frankfurt baz alınarak hesaplanmıştır. 20 m² alan 5635 Avro = 50.600 TL (https://ambiente.messefrankfurt.com/content/dam/messefrankfurt-redaktion/ambiente/2020/download/Standmietpreise_2020_GB.pdf) (TCMB 15.01.2021 tarihli kur:8,9797 https://www.tcmb.gov.tr/kurlar/kurlar_tr.html) ; Kişi başı maliyetler 1000 Avro = 8979,70 TL;

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
						Diğer yandan firma Ticaret Bakanlığı desteğine başvuru yaparak da fuar katılımı sağlayabilir. ZAFER, İstanbul'da, 01- 04.04.2021 tarihleri arasında düzenlenecek Yapı Fuarı ve 22- 26.06.2021 tarihleri arasında düzenlenecek HIGHTEX Uluslararası Teknik Tekstiller ve Nonwoven Fuarı'na katılım sağlayacaktır. TSO ve firmalarla birlikte fuar katılımlarının yapılması önerilir.
	Pazarlama ve teknik tekstil üretim /Ar-Ge personeline yabancı dil öğretilmesi	Kısa vade	-orta TSO ve/veya İhracatçı Birliği	TT faaliyetindeki firma	3 seviyede 10 Katılımcı ile 16 günlük (64 saat) eğitim maliyeti: <u>30.000 TL</u> 10 Katılımcı ile tamamlayıcı 1 grup dış ticaret ve 1 grup TT terminolojisi 5 günlük (40 saat) eğitim maliyeti: <u>40.000 TL^w</u>	TT üzerine çalışan firmaların dış ticaret, üretim ve Ar-Ge departmanlarında çalışanları için 2 aşamalı eğitimler verilmesi önerilmektedir. Faaliyeti, firmanın üye olduğu TSO düzenlemelidir. Eğitimler ilk aşamada en az A2 düzey İngilizce bilgisine sahip personele yönelik, A2, B1 ve B2 düzeylerinde iş İngilizcesi için verilmelidir. Dil yeterliliği sağlanan dış ticaret personeline "Dış Ticaret İngilizcesi", üretim ve Ar-Ge personeline "İngilizce Teknik Tekstil Terminolojisi" eğitimleri verilmelidir.

^w İdeal katılımcı sayıları baz alınmıştır. Talebe göre bu sayı arttırılabilir, süre değişebilir, grup sayısı planlanabilir.

ANA STRATEJİ 2: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİL ÜZERİNE BİLGİ BİRİKİMİ GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF LER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE	YÖNTEM
	B2B faaliyetleri düzenlenmesi ve bu faaliyetlere katılım sağlanması	Orta vade	TSO	KOSGEB Ticaret Bakanlığı	Firmanın yurt içinde B2B faaliyetleri maliyeti: <u>10.000 TL/ firma</u> Firmanın yurt dışı B2B faaliyetleri maliyeti: ^x <u>26.940 TL/ firma</u>	Faaliyetin yürütücüsü TSO olmalıdır. Firma TT dış ticareti konusunda çalışan personelini bu faaliyette görevlendirmelidir. B2B faaliyetlerinde TSO tarafından meslek kuruluşu statüsüyle KOSGEB'e başvuru yapılarak KOSGEB desteği alınması önerilir. Diğer yandan firma Ticaret Bakanlığı desteğine başvuru yaparak da destek sağlayabilir.
	İşletmelerin dış ticaret danışmanlığı alması	Kısa vade	İhracatçı Birliği	TT üzerine dış ticaret yapan firma, ZAFER, Üniversite	Firma başına danışmanlık maliyeti: 3 gün mentörlük / ay x 5 ay x 1.500 TL / mentörlük hizmeti <u>= 22.500 TL^y</u>	Her firmanın üyesi olduğu İhracatçı Birliği bu faaliyetin yürütücüsüdür. Danışmanlık çalışmalarının ZAFER teknik destek programı ile finanse edilmesi önerilir. Üniversite, dış ticaret danışmanlığı konusunda destek sağlayabilir.

^x 2 katılımcı ve B2B katılım maliyetleri hesaplanmıştır. Organizasyon firmasının hizmet bedeli 1000 Avro öngörülmüştür. (TCMB 15.01.2021 tarihli kur:8,9797 https://www.tcmb.gov.tr/kurlar/kurlar_tr.html) ; Kişi başı maliyetler 1000 Avro = 8979,70 TL; Gerçek maliyetler için firma sayısı belirlenerek teklif alınması gerekmektedir.

^y Danışmanlık hizmetinin ildeki üniversiteden ya da danışmanlardan sağlanması durumunda yaklaşık maliyet 1.500 TL/gün öngörülmüş ve toplam danışmanlık yaklaşık bedeli hesaplanmıştır. Belirtilen süre her firmanın proseslerine, ürün çeşidine ve personel yapısına bağlı değişkenlik gösterecektir. Danışmanlık şehir dışındaki uzmanlardan alındığında bu rakamlara yol, konaklama ve uzmanlığa dayalı yüksek ücret talebi gibi nedenlerle ortalama 2.000 TL/gün alınmalıdır.

Mentörlük kurumlar tarafından düzenlendiğinde sürenin ortalama 3 ay olması önerilir, en az 5 firma ile birebir çalışma yapılması tavsiye edilir.

ANA STRATEJİ 3: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİLİN GELİŞİMİ ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE KOORDİNASYON						
HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE ^z	YÖNTEM
H.1 KURUMLARIN VE İŞLETMELERİN BİRBİRLERİYLE İŞ BİRLİĞİ YAPMASI	Teknik tekstilin geliştirilmesi üzerine üniversiteden danışmanlık sağlanması	Orta- uzun vade	KÜSİ	TT üreticisi firmalar, üniversite başta olmak üzere tüm KÜSİ Üyeleri	0 TL ^{aa}	Firmaların danışmanlık faaliyetlerinde faydalanıcı olması önerilmektedir. Danışmanlığı üniversitenin sağlaması, koordinasyonu ise KÜSİ'nin yürütmesi önerilmektedir. Bu süreçte TÜBİTAK TEYDEB, KOSGEB KOBİGEL ve Ar-Ge, ZAFER teknik destek ve mali destek programları dikkate alınarak firma faaliyetlerinin finansman kaynakları değerlendirilebilir.
	Üniversite ile teknik tekstiller konularında projelerin geliştirilmesi	Orta vade	KÜSİ	TT üreticisi firmalar, Üniversite başta olmak üzere tüm KÜSİ Üyeleri, TÜBİTAK, KOSGEB, ZAFER	0 TL ^{bb}	Firmaların projelerde faydalanıcı ya da proje uygulama alanı sağlayan ortak olması önerilmektedir. Proje geliştirmede üniversitenin firmaları yönlendirerek itici güç olması, koordinasyonu ise KÜSİ'nin yürütmesi önerilmektedir. Bu süreçte TÜBİTAK TEYDEB, KOSGEB KOBİGEL ve Ar-Ge, ZAFER teknik destek ve mali destek programları dikkate alınarak firmaların TT'ye yönelik faaliyetleri bu programlardan elde edilecek kaynaklarla finanse edilebilir.

^z Bu başlıkta yer alan maddelerde tek aksiyondan ziyade yöntem önerisi olduğu için bu maddenin uygulanmasına yönelik net bütçe belirtilememektedir.

^{aa} Bu maddenin firma tarafından yürütülmesine yönelik finansman modeli "İşletmelere teknik tekstil konusunda akademik / uzman mentörlük desteği sağlanması" aksiyonunda açıklanmıştır.

^{bb} Bu maddenin firma tarafından yürütülmesine yönelik finansman modelleri, proje yazımı dışındaki tüm proje giderleri (personel, eğitim ve danışmanlık, makine ve cihaz yatırımı) için diğer maddelerde açıklanmıştır.

ANA STRATEJİ 3: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİLİN GELİŞİMİ ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE KOORDİNASYON

HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇE ^z	YÖNTEM
	Çatı kuruluş/ lar koordinasyonu ve desteği ile, bölgedeki teknik tekstil ürünlerini üreten işletmelerin tanıtım faaliyetlerine birlikte katılımı	Uzun vade	TSO	TT üreticisi firmalar, KÜSİ Üyeleri,	0 TL ^{cc}	Teknik tekstil üreten firmaların ürünlerinin tanıtılmasıyla firmaların dahil olduğu bir yaklaşım önerilmektedir. Firmaların tanıtımında TSO'nun koordinasyonu sağlayarak faaliyeti yürütmesi KÜSİ'nin ise süreç organizasyonunda destek vermesi önerilmektedir. Kurumların yapıları dikkate alındığında, finansman gerekliliğinin TSO ve/veya ZAFER tarafından üstlenilmesi önerilmektedir.
	Çatı kuruluş(lar) koordinasyonu ile bölgedeki teknik tekstil ürünlerine yönelik ortak ham madde ihtiyacının ithalatı	Uzun vade	KÜSİ	TT üreticisi firmalar, TSO ilgili meslek komiteleri (TSO)	0 TL	Ortak ihtiyaçları olan firmaları bir araya getirerek iş birliği yapmalarını sağlamak için KÜSİ koordinasyonunda, TT üreticisi firmaların çatı yapısı olan meslek komiteleriyle iş birliği yapılması önerilmektedir. Öncelikle TT üretimi yapan firmalar davet edilerek iş birliği önerisi paylaşılmalı ve karşılıklı güven tesis edilmelidir. Periyodik toplantılarla iş birliğinin devam ettirilmesi sağlanabilecektir.

^{cc} Firmaların kendilerinin fuar, B2B, web vb. faaliyetler yürütmesine yönelik öneriler ile finansman modelleri diğer maddelerde açıklanmıştır.

ANA STRATEJİ 3: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİLİN GELİŞİMİ ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE KOORDİNASYON						
HEDEFLER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇEz	YÖNTEM
	Kurumların koordinasyonunda, işletmeler için teknik tekstil bilgi noktası ve ağının oluşturulması	Kısa -orta vade	KÜSİ	TT üreticisi firmalar ve girişimciler	0 TL	Bu bölümdeki faaliyetlerde firmaların bilgi olarak faydalaması sağlanabilecektir. Firmaların bilgilendirilmesinde, gönüllü olacak meslek örgütlerinin ve akademik kadronun faaliyeti yürütmesi önerilmektedir. KÜSİ'nin ise süreci organize ederek çatı kuruluşlarla firmalar arasında ağ oluşturmasını önerilmektedir.
H.2 FİNANSAL KAYNAKLARA ERİŞİM ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE LOBİ YAPMASI	Hibeler yoluyla teknik tekstil üretiminin desteklenmesine yönelik lobi faaliyetleri yürütülmesi ve destek mekanizmalarının uygulanması (teknik tekstillerin üretimine yönelik yatırım destekleyen projeler için hibelerin açılması veya hibe açılmasına yönelik lobi yapılması)	Orta vade	KÜSİ Üyesi Kurumlar	TT üreticisi firmalar ve girişimciler TÜBİTAK; KOSGEB, ZAFER	0 TL	Teknik tekstil yenilikçilik, Ar-Ge'ye dayalı olma, ithalatı azaltma ve ihracatı artırma özellikleriyle hibe programlarında dikkate alınabilecek bir sektördür. TR33 Bölgesi'ndeki kurumların bu durumu dikkate alarak bölgedeki yatırımcı firmaların ve girişimcilerin hibe desteklerinden faydalanmaları için lobi faaliyetleri yürütmeleri önerilmektedir. TÜBİTAK, KOSGEB ve Kalkınma Ajansları öne çıkan hibe sağlayıcı mekanizmaları sundukları için öncelikle bu kurumlara yönelik lobi faaliyetleri yapılabilir.

ANA STRATEJİ 3: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİLİN GELİŞİMİ ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE KOORDİNASYON

HEDEF LER	AKSIYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇEz	YÖNTEM
	Firmaların yatırımlarını kolaylaştırmak için, yatırım teşvik belgesiyle teknik tekstil üretimine dönük teşvikler oluşturulması yönünde lobi yapılması (teknik tekstillerin üretimine yönelik yatırım destekleyen projeler için yatırım teşvik mevzuatında özendirici teşvikler olması veya bu alanda teşvikin artmasına yönelik lobi yapılması)	Uzun vade	KÜSİ Üyesi Kurumlar	TT üreticisi firmalar ve girişimciler, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	0 TL	Yatırım teşvik sisteminin uygulayıcısı olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı nezdinde teknik tekstil yatırımlarına ilave destekler sağlanması için lobi yapılması önerilmektedir. Böylece bölgedeki yatırımcı firmaların ve girişimcilerin teşvikten faydalanarak daha kolay yatırım yapmalarını sağlanabilir.
	Firmaların yatırımlarını kolaylaştırmak için, KGF tarafından teknik tekstil üretimine dönük krediler oluşturulması yönünde lobi yapılması	Orta vade	KÜSİ Üyesi Kurumlar	TT üreticisi firmalar ve girişimciler, KGF	0 TL	Teknik tekstil yatırımında krediye erişimi kolaylaştırmak için uygulayıcı olan KGF yönetimi nezdinde lobi yapılarak bölgedeki yatırımcı firmaların ve girişimcilerin krediden faydalanmalarını sağlanabilir.

ANA STRATEJİ 3: BÖLGEDE TEKNİK TEKSTİLİN GELİŞİMİ ÜZERİNE İŞ BİRLİĞİ VE KOORDİNASYON						
HEDEF LER	AKSİYONLAR	ZAMAN	SORUMLU	İŞ BİRLİĞİ KURUMLARI	BÜTÇEz	YÖNTEM
	TÜBİTAK fonlarıyla teknik tekstil Ar-Ge çalışmaları yapılması (kurumların koordinasyonu ile üniversite-sanayi iş birliği ile TEYDEB 1501/1505 fonlarında yönelik projeler geliştirilmesi)	Orta vade	KÜSİ Kurumlar Üyesi	TT geliştirici firmalar ve girişimciler, TÜBİTAK	0 TL	Teknik tekstilde Ar-Ge'nin teşvik edilmesi ve hibeye desteklenmesini kolaylaştırmak için TÜBİTAK TEYDEB fonlarının tanıtımı ve firmaların proje geliştirmelerine yönelik çalışmalara yönlendirme desteği verilerek firmaların hibeden faydalanmaları sağlanabilir.

7. DEĞERLENDİRME

TR33 Bölgesinde teknik tekstile yatkın işletmelerin sırasıyla Hometech ve Medtech üretimi olduğu, Clothtech ve Indutech alanlarına ilgilerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bölgede teknik tekstil üretimine dönük potansiyel sırasıyla Uşak, Manisa, Kütahya ve Afyonkarahisar illerindedir. İşletmelerin büyüklükleri en çok orta ve küçük işletme, faaliyet alanları sırasıyla iplik, dokuma ve konfeksiyondur.

Bölgedeki teknik tekstile yatkın işletmelerin müşterileri bu işletmeleri ürün kalitesi ve güven sebebiyle tercih etmektedir. İnsan kaynağı yapısı yönünden işletmelerin yarım fazlasında mühendis istihdamı vardır. Diğer yandan tasarımcı ve Ar-Ge departmanı işletmelerin yaklaşık dörtte birinde mevcuttur.

Rapor içeriğinde, teknik tekstil üretimine dönük yenilikçi, inovatif ve Ar-Ge odaklı yaklaşımlarla ilgili ihtiyaçlar belirlenmiştir. İl bazında yapılan girdi ve nihai ürün analizleriyle ürünler tespit edilerek ilgili GTİP koduna bağlı üretilebilecek ürünlerin hedef pazar analizleri tek tek yapılmıştır. Ayrıca hedef pazarlarla ilgili sertifika ve belgeler, iyi uygulama örneklerine yer verilmiştir. İşletmelerin kendi ürünlerine uygun GTİP koduyla yapılan analiz bölümünü incelemesi, işletmeye hedef pazar tespitinde rehberlik edebilecektir.

Yapılan analize göre çalıştayda 3 (üç) konu belirlenmiştir; (1) yer, makine ve cihaz altyapısının sağlanması, (2) teknik destek sağlanması, (3) iş birliği ve koordinasyon sağlanmasıdır. Sonuç olarak, 3 ana strateji önerilmektedir:

Ana Strateji 1: Bölgede Makine ve Yer Altyapısının Geliştirilmesi: Hedef 1: Üretim Alanı İçin Bina Altyapısının Geliştirilmesi kapsamında işletmelerin yeni bina yapımı ile işlemlerde mevcut alanın genişletilmesi ve üretim yerlerinde tadilat yapılması önerilmektedir. Hedef 2: Üretim Makine Altyapısının Geliştirilmesi kapsamında kaplama laminasyon makinesi, çözgülü örme makinesi, ultrasonik dikiş makinesi, terbiye apre makinesi, dijital baskı makinesi, süblime baskı makinesi, vb. alımı önerilmekte; Hedef 3: Ar-Ge / Laboratuvar Makine/Ekipman Altyapısının Geliştirilmesi kapsamında ise çok amaçlı mukavemet cihazı, güç tutuşurluk ölçüm cihazı, aşınma ve boncuklanma ölçüm cihazı (Martindale), termal iletkenlik ölçüm cihazı, hava geçirgenliği test ölçüm cihazı, kumaş yırtılma ve patlama ölçüm cihazları, termal direnç ve su buharı direnci ölçüm cihazları, sıvı ve nem yönetimi test cihazları, su iticilik ve geçirmezlik ölçüm cihazları, Spektrometre ve keçe üreticileri için mukavemet (>2500 N) delinme, yırtılma, gözenek açıklığı, dökümlülük testleri renk ölçüm cihazları alımı önerilmektedir.

Ana Strateji 2: Bölgede Teknik Tekstil Üzerine Bilgi Birikimi Geliştirilmesi: Hedef 1: İnsan Kaynakları Yapısının Geliştirilmesi kapsamında teknik tekstiller üretim, Ar-Ge ve dış ticaret personeli yetiştirilmesi, İşletmelere teknik tekstiler konusunda akademik / uzman mentörlük desteği sağlanması, teknik tekstiler konusunda “eğiticilerin eğitimi programı” düzenlenmesi ve teknik tekstiller merkezlerine çalışma gezisi düzenlenmesi önerilmektedir. Hedef 2: Pazarlama Kapasitesi Artırılması kapsamında ise web sayfası yapılması, teknik tekstillerle ilgili fuarlara katılım sağlanması, pazarlama ve teknik tekstil üretim /Ar-Ge personeline yabancı dil öğretilmesi, B2B faaliyetleri düzenlenmesi ve bu faaliyetlere katılım sağlanması ve işletmelerin dış ticaret danışmanlığı alması önerilmektedir.

Ana Strateji 3: Bölgede Teknik Tekstil Gelişimi Üzerine İş Birliği ve Koordinasyon: Hedef 1: Kurumların ve İşletmelerin Birbirleriyle İş Birliği Yapması kapsamında teknik tekstilin geliştirilmesi üzerine üniversiteden danışmanlık sağlanması, üniversite ile teknik tekstiller konularında projelerin geliştirilmesi, çatı kuruluş/lar koordinasyonu ve desteği ile, bölgedeki teknik tekstil ürünlerini üreten işletmelerin tanıtım faaliyetlerine birlikte katılımı ve ortak hammadde ihtiyacının ithalatı, kurumların koordinasyonunda, işletmeler için teknik

tekstil bilgi noktası ve ağıının oluşturulması önerilmektedir. Hedef 2: Finansal Kaynaklara Erişim Üzerine İş Birliği ve Lobi Yapması kapsamında ise hibeyle teknik tekstil üretimin desteklenmesine dönük lobi ve desteklerin uygulanması (teknik tekstillerin üretimine dönük yatırım destekleyen projeler için hibelerin açılması veya hibe açılmasına dönük lobi yapılması), yatırım teşvik ile teknik tekstil üretimin desteklenmesine dönük lobi ve uygulanması (teknik tekstillerin üretimine dönük yatırım destekleyen projeler için yatırım teşvik mevzuatında özendirici teşvikler olması veya bu alanda teşvikin artmasına dönük lobi yapılması), KGF kredisiyle teknik tekstil üretimin desteklenmesine dönük lobi ve uygulanması (KGF desteğinde teknik tekstillerin üretimine dönük avantajlı uygulamalar olması veya KGF koşullarının teknik tekstillerde avantajlı olmasına dönük lobi yapılması), TÜBİTAK fonlarıyla teknik tekstil Ar-Ge çalışmaları yapılması (kurumların koordinasyonu ile üniversite-sanayi iş birliği ile TEYDEB 1501/1505/1507/1509/1511 fonlarına dönük projeler geliştirilmesi), TT projeleri desteği için lobi yapılması önerilmektedir.

TR33 Bölgesindeki firmaların istekli olması, önerilen aksiyonları uygulaması ve katılım sağlaması raporda önerilen strateji ve hedeflere ulaşılması için sağlanması gereken temel yaklaşımdır. ZAFER, TSO, OSB, Üniversite ile diğer KÜSİ üyelerinin gerek ortak faaliyetleri organize ederek gerekse ihtiyaç duyulan bilgi ve altyapı desteğine erişimi sağlayarak kolaylaştırması gerekmektedir. Aksiyonlara dönük bakanlıklar, KOSGEB, TÜBİTAK gibi ulusal fonlardan yararlanılarak faaliyetlere finansal destek sağlanması hızlandırıcı yaklaşım olarak önerilmektedir. İşbu çalışmanın amacına ulaşması için öncelikle tüm paydaşlarla paylaşılması, ilgili aktörlerin uygun aksiyonlarda görev alması ve akabinde samimiyetle uygulamaya alınması gerekmektedir.

Raporun bütünü değerlendirildiğinde, önerilen stratejiler ve aksiyonların tamamlayıcılığı dikkate alınmalıdır.

8. KAYNAKÇA

- [1] Definition and scope of technical textiles, Handbook Of Technical Textiles, A R Horrocks and S C Anand, The Textile Institute, 2000.
- [2, 8] “Üretim (Termo-şekillendirme, 3D Dokuma, 3D Örmeye, Son İşlem İşlemleri, El Yapımı Elemanlar), Son Kullanım, Bölge ve Segment Tahminlerine Göre Teknik Tekstil Pazar Büyüklüğü, Pay ve Eğilim Analiz Raporu [Technical Textile Market Size, Share & Trends Analysis Report by Manufacturing (Thermo-forming, 3D Weaving, 3D Knitting, Finishing Treatments, Hand-made Elements), by End Use, by Region and Segment Forecasts, 2020 – 2027]”, Mayıs 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020, Erişim: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/technical-textiles-market#:~:text=The%20global%20technical%20textile%20market,4.5%25%20from%202020%20to%202027.>
- [3] Messe Frankfurt Teknik Tekstil Ürün Grupları Pictogramı, Erişim Tarihi: 10.01.2021 Erişim: <https://techtexil.messefrankfurt.com/frankfurt/en/profile.html>
- [4, 5, 11, 13] “Teknik Tekstil Raporu”, Uludağ İhracatçılar Birliği (UİB), Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: https://uib.org.tr/tr/kbfile/teknik_tekstil_raporu_ocak_2020
- [6] “Global Teknik Tekstil Pazarı Katlanarak Büyüyor”, İTHİB, 19 Ağustos 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.textilegence.com/en/global-technical-textiles-market-will-grow-exponentially/>
- [7] “Teknik Tekstil Global Pazar Eğilimi ve Analizi”, Global Sanayi Analizleri Şti., Eylül 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020, Erişim: <https://www.strategyr.com/market-report-technical-textiles-forecasts-global-industry-analysts-inc.asp>
- [9] “Hızlı Gelişen Asya Ülkelerinde Teknik Tekstil Pazarının Şekillenmesinde Devlet Desteği Çok Önemli”, Future Market Insights, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <http://textilefocus.com/government-support-crucial-shaping-technical-textiles-market-fast-developing-asian-countries/>
- [10, 12] “Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü 2019 Yılı Aralık Ayı İhracatı Performans Raporu”, İTKİB, Ocak 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/teknik-Ihracat-degerlendirme-notu-aralik-2019>
- [14, 16] “Toplam Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü 2020 Yılı Temmuz Ayı İhracatı Performans Raporu”, İTKİB, Ağustos 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/teknik-Ihracat-degerlendirme-notu-aralik-2019>
- [15] “Tekstil ve Ham Maddeleri İhracatı”, İTKİB Hedef Dergisi Sayı 322, Eylül 2020, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.itkib.org.tr/Home/KbDownload/hedef-dergisi-sayi-322>
- [17] Zafer Kalkınma Ajansı Çalışma Programı 2021, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://zafer.gov.tr/Portals/0/dys/kurumsal/calisma-programlari/2021%20Y%C4%B1%C4%B1%20%C3%87al%C4%B1%C5%9Fma%20Program%C4%B1.pdf>
- [18, 20] SGK İstatistikler, Erişim Tarihi:25.02.2021 Erişim:<http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>
- [19] TOBB İstatistikler, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/sanayi-kapasite-raporu-istatistikleri.php>
- [21] TİM İhracat Rakamları , Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021, Erişim: <https://tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari>
- [22] KOSGEB KOBİ Tanımı, Erişim Tarihi: 01 Aralık 2020 Erişim: <https://www.kosgeb.gov.tr/Content/Upload/Dosya/Mevzuat/KOBI%CC%87%E2%80%99leri>

- n_Tan%C4%B1m%C4%B1,_Nitelikleri_ve_S%C4%B1n%C4%B1fland%C4%B1r%C4%B1lmas%C4%B1_Hakk%C4%B1nda_Yo%CC%88netmelik.pdf
- [23] ITC TRADEMAP (International Trade Center, TradeMap uygulaması): Ürünlerin ülkeler arası ticaretini istatistikî tablolar ve grafikler ile sunan uygulama, Erişim Tarihi: 21 Ocak 2021 Erişim: www.trademap.org
- [24, 25, 28, 29, 30] Uşak İli Tekstil Geri Dönüşümü Sektör Raporu, Mart 2019, Zafer Kalkınma Ajansı
- [26] OCS Organik İçerik Standardı, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://certifications.controlunion.com/tr/certification-programs/certification-programs/ocs-100-organic-content-standart>
- [27] RCS Geri Dönüşüm Standardı, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://certifications.controlunion.com/tr/certification-programs/certification-programs/rcs-100-recycled-claim-standard>
- [31] CE İşareti Yönetmeliği, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/02/20120223-3.htm>, Erişim Tarihi: 23.01.2021
- [32] UV Standardı 801, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://www.hohenstein.com.tr/tr/gueven/uv-standardi-801/>
- [33] 9001 - Kalite Yönetim Sistemi, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://www.tse.org.tr/IcerikDetay?ID=87&ParentID=62>
- [34] OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <https://belgelendirme.ctr.com.tr/ohsas-18001-nedir.html>
- [35] ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi, Erişim Tarihi: 23.01.2021, Erişim: <http://www.detaydanismanlik.net/danismanlik/iso-50001-enerji-yonetim-sistemi/>
- [36] İstikbal Stres Free Yatak, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.istikbal.com.tr/yatak-ve-baza/yataklar/expert-yataklar/stress-free-yatak>
- [37] Pine Samrt Bebek Bezi, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.pinesmart.com.tr/>
- [38] Nike Nefes Alabilir Giysiler, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.nike.com/tr/w/nefes-alabilirlik-giysiler-4u644z6ymx6>
- [39] Adidas Boost Nedir? Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.adidas.com.tr/tr/blog/373504-boost-nedir>
- [40] Decathlon Spor Giysileri, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.decathlon.com.tr/>
- [41] Adidas Geri Dönüştürülmüş Materyal, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: https://www.adidas.com.tr/tr/clothing-geri_donusturulmus_materyal
- [42] Adidas Sürdürülebilir Tekstiller, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://www.adidas.com.tr/tr/clothing-surdurulebilir>
- [43] TÜBİTAK TEYDEB Başarı Hikayeleri USETEG Ulaştırma, Savunma, Enerji ve Tekstil Teknolojileri Grubu, Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş., Sayfa 144-145 Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/teydeb_basari_hikayeleri_kitabi.pdf
- [44] Doğal Liflerin Otomotiv Sanayinde Kullanımı A. Dönmez Çavdar, S. Boran, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/227095>
- [45] Nike Düşük Karbonlu Üretim Girişimi, Erişim Tarihi: 29 Ocak 2021 Erişim: <https://cen.acs.org/articles/90/i7/Nike-Looks-Supercritical-Carbon-Dioxide.html>

9. EK: Görüşme Yapılan Kurumlar ve Kurumların Temsilcileri

İL	KURUM	GÖREVİ	İSİM
Afyonkarahisar	Afyonkarahisar TSO	Genel Sekreter	Ali Şenol
	Afyonkarahisar OSB	Çalışan	Erhan Arık
	Dinar TSO	Genel Sekreter	Tansu Kurt
	Dazkırı İl Özel İdaresi	Müdür	Yunus Korkmaz
Kütahya	Kütahya TSO	Genel Sekreter	Salih Nafi Alıç
	Kütahya Merkez I OSB	Müdür	Veli Yılmaz
	Tavşanlı OSB	Mühendis	Mustafa (Bey)
	Gediz TSO	Genel Sekreter	Cavit Cengiz
	Gediz OSB	-	Gökhan Değirmenci
	Simav TSO	Genel Sekreter	Ömer Özdoğan
	Tavşanlı TSO	Genel Sekreteri	Mücella Kır
	Zafer Kalkınma Ajansı	Genel Sekreter	Veli Oğuz
Manisa	Manisa TSO	Yönetim Kurulu Üyesi	Akın Saadettin Gezgin
	Manisa TSO	Genel Sekreter	Filiz Kavaklı
	Salihli TSO	Genel Sekreter	Levet Kılınçaslan
	Turgutlu TSO	Genel Sekreter	Nevzat Avcı
	Akhisar OSB	Müdür	Mete Demir
Uşak	Uşak TSO	Genel Sekreter	Caner Urhan
	Uşak OSB	Yatırım Uzmanı	İsmet Kahraman
	Uşak Deri Karma OSB	Bölge Müdürü / Eski Bölge Müdürü	Savaş Göksal / Cavit Kahya
	Uşak Karahallı OSB	Bölge Müdürü	Mutullah Pirinççi

ZAFER KALKINMA AJANSI

2021

Cumhuriyet Mah. Öncü Sokak No:39
Merkez/Kütahya 43020 Türkiye
Tel: +90 274 277 77 61
Faks: +90 274 277 77 63
E-Posta: info@zafer.gov.tr
İnternet Sitesi: www.zafer.gov.tr

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılmaz.